

KPSS

GENEL KÜLTÜR

TARİH

Günay
GÖKTAŞ

yargiPPLUS

YOUTUBE

22
DENEME
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

yargiyayinevi.com

Değişimin Farkında Ol

Daha fazla pdf için
görsele tıklayın !

1. Orta Asya'da Kök Türklerin ayaklanması üzerine Batı'ya göç ederek Orta Avrupa'da devlet kuran Avarların kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moyn-Çur B) Böğü Kağan C) Balamir Han
D) Bayan Han E) Sulu Kağan

1025 tarihinde Karahanlı ve Gazneli devletleri arasında yaşanan ve tarihe "Maveraünnehir Görüşmeleri" olarak geçen siyasi ittifak, aşağıdaki devletlerden hangisini hedef almıştır?

- A) Büyük Selçuklu B) Samanoğulları
C) Danişmentler D) Bizans
E) Fatımiler

Kösedağ Muharebesi yenilgisinden sonra Anadolu'da Erzincan, Sivas, Kayseri gibi birçok şehir istilaya uğramış, Anadolu Türk siyasi birliği sarsılmıştır. Türkiye Selçuklu Devleti, zayıflayarak dağılma sürecine girmiştir.

Türkiye Selçukluları 1243 yılında yaşanan bu savaşta aşağıdaki devletlerden hangisine mağlup olmuştur?

- A) Memlükler B) İlhanlılar
C) Harzemşahlar D) Haçlılar
E) Eyyubiler

II. Murat Hanın, ikinci hükümdarlığı döneminde Macarlar Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hâkimiyetine son verme yönünde faaliyet yürütüyordu. János Hunyadi komutasındaki Macar ordusu, Sırp Despotluğu'nun topraklarına girerek burayı yakıp yıktı. Osmanlı ordusu ile Macar ordusu arasında 17 Ekim - 20 Ekim 1448 yapılan savaş sonucunda Osmanlı Devleti büyük bir zafer kazandı. Avrupalılar, aldıkları bu yenilgi sonrasında Osmanlı'yı yenemeyeceklerini ve Balkanlar'ı geri alamayacaklarını acı bir şekilde anladılar.

Hakkında bilgi verilen bu savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selanik B) Niğbolu C) I. Kosova
D) Çirmen E) II. Kosova

Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Avrupa siyasetine yön veren bir yapıya ulaşmasında;

- I. Osmanlı ekonomisinin ve askerî yapısının güçlü olması,
II. Avrupa'da Reform hareketlerinin yaşanması,
III. Safevilerin ortadan kaldırılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. İdari, siyasi ve askerî konuları uygulamalı bir şekilde öğrenmeleri için şehzadeler, büyük bir törenle kendileri için uygun görülen sancaklara, sancakbeyi olarak törenle gönderilirdi. Sancağa çıkan şehzade, devlet yönetimine dair kuralları öğrenerek tahta hazırlanırdı.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin tecrübe kazanmak için gönderildiği sancaklardan biri değildir?

- A) Amasya B) Selanik C) Manisa
D) Kütahya E) Kefe

7. Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, aylık bağlanan; san, nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna ne ad verilmiştir?

- A) Adaletname B) Cülus C) Mücaz
D) Berat E) İcazetname

8. "Hızır nam acemi oğlan Müslüman olamadın kendunun adı Sotiri ve babasının adı Yorgi olup uzun boylu, sarışın, gök gözlü, kumral saçlı, sağ kaşı üzerinde yareciği ve sağ kulağında ve ellerinde dahi benleri olup hâlâ tahminen on yedi yaşında olup..."

Osmanlı Devleti'nde, devşirilen çocukların yukarıdaki örnekte olduğu gibi kaydedildiği defterler aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) Mühimme B) Şeriyeye C) Eşkal
D) Tahrir E) İcmal

9. XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devleti'nin kurumsal yapısındaki çözülmeye ve değişim sürecinde yaşanan sorunlara çözüm bulmak isteyen ulema sınıfı ve devlet adamları, siyasetname özelliği taşıyan ve layiha ya da risale adı verilen raporlar yazmıştır. Devletin genel durumunun ele alındığı bu raporlarda siyasi, idari, mali ve askerî sorunların ıslahı için neler yapılması gerektiği de anlatılmaktadır.

Osmanlı Devleti'nde Sultan IV. Murat Han'a ve I. İbrahim'e sunduğu risalelerle sorunların ıslahı için neler yapılması gerektiğini anlatan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koçi Bey
B) Lagari Hasan Çelebi
C) Tarhuncu Ahmet Paşa
D) Lütü Paşa
E) Gelibolulu Mustafa Âli

10. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan siyasi gelişmelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kutsal İttifak Savaşları sonunda Rusya'ya verilen tavizler Prut Antlaşması ile geri alınmıştır.
B) Pasarofça Antlaşması ile birlikte Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilmiştir.
C) Belgrat Antlaşması ile Karadeniz'in Türk gölü olduğu Rusya tarafından kabul edilmiştir.
D) Küçük Kaynarca Antlaşması'nda ilk defa Müslüman ve Türk bir bölge olan Kırım Rusya'ya bırakılmıştır.
E) Belgrat Antlaşması'ndan sonra Fransa'ya süresiz kapitülasyonlar verilmiştir.

11. Osmanlı Devleti'nde anayasal düzene geçişin ilk aşaması olarak kabul edilen Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi söylenemez?

- A) Vergi adaletinin sağlanması
B) Can ve mal güvenliğinin sağlanması
C) Halkın merkezi yönetime katılması
D) Askerlik işlerinin düzene koyulması
E) Kanun üstünlüğünün kabul edilmesi

12. Başlangıçta devletin anayasal düzene tekrar kavuşmasını ve Meclis-i Mebûsan'ın tekrar açılmasını amaçlayan gizli bir dernek olarak kurulan örgüt; anayasanın kabul edilip İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonra iktidarı denetleyen bir siyasî parti (İttihat ve Terakki Fırkası) halini almıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde İttihat ve Terakki Fırkası'na karşı muhalefet olarak kurulmuş siyasi yapılardan biri değildir?

- A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
B) Osmanlı Ahrar Fırkası
C) Fedâkârân-ı Millet Cemiyeti
D) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
E) Osmanlı Sosyalist Fırkası

13. 28 Ocak 1920 tarihinde yapılan Osmanlı Mebusan Meclisi'nin gizli oturumunda Misakımillî kararları kabul edildi ve 17 Şubat 1920'de kamuoyuna ilan edildi. Böylece Millî Mücadele'de ulaşılmak istenen hedefler belirlendi.

Bu belgede yer alan kararlarda aşağıdakilerden hangisi doğrudan amaçlanmamıştır?

- A) Mütakabiliyet
B) Millî sınırlar
C) Mâli bağımsızlık
D) Millî egemenlik
E) Self-determinasyon

14. İzmir'i işgal eden Yunan güçlerinin şiddet ve tahrik eylemlerine karşı Yunan taburuna ateş eden ve şehit edilen Hasan Tahsin'in başyazarı olduğu gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade-i Millîye
B) Öğüt
C) Minber
D) Gaye-i Millîye
E) Hukuk-u Beşer

15. Mustafa Kemal'in "Sine-i millette bir ferd-i mücahit olarak çalışmak üzere istifa ediyorum!" sözüyle ifade ettiği 8-9 Temmuz 1919 tarihinde askerlik mesleğinden istifa etmesinden sonra meydana gelen ilk gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amasya Genelgesi'nin ilan edilmesi
B) Erzurum Kongresi'nin toplanması
C) Amasya Görüşmelerinin yapılması
D) Temsil Heyeti'nin Ankara'ya taşınması
E) Sivas Kongresi'nin toplanması

16. "Bütün maddi ve manevi mesuliyeti üzerine almış bulunan Heyet-i Temsiliye bu dakikaya kadar bütün acı safhalara, manzaralara karşı çalışmayı fevkalade vazife bilmiştir. Ve bu mesuliyet takdir edersiniz ki çok ağırdır. Buna daha fazla tahammül edemez. Binaenaleyh tekrar teklif ediyorum: Bu andan itibaren memleket mukadderatını üstleniniz. Bu vazife o kadar mühim, içinde bulunduğumuz zaman o kadar tarihidir ki mesuliyeti içinizde üç beş kişiye yüklemekle iktifa edemeyiz. Bütün seçilmiş mebuslar, bütün manasıyla mesul olmak lazım gelir. Millet bizi buraya, ancak bunun için gönderdi. Yoksa mukadderatını beş kişinin eline terk edelim diye değil..."

Mustafa Kemal'in bu sözlerinin ardından Temsili Heyeti, yürütme yetkilerini aşağıdakilerden hangisine devretmiştir?

- A) Son Osmanlı Mebûsan Meclisi
B) Saltanat Şurası
C) İstanbul Hükûmeti
D) Türkiye Büyük Millet Meclisi
E) Müdafaa-yı Hukuk Cemiyeti

17. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yapılan genel kurul görüşmelerinin tutanaklarını ve bu görüşmelere dayanak teşkil eden metinleri, özellikle kanun teklif ve tasarılarını, komisyon raporlarını vs. içeren belgelere Zabıt Ceridesi denilmiştir.

Aşağıdaki kararlardan hangisinin, I. TBMM Dönemi Zabıt Ceridelerinde yer alması beklenemez?

- A) Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılması
- B) Ali Fuat Paşa'nın Batı Anadolu Kuvay-ı Millîye Kumandanlığına tayin edilmesi
- C) Moskova Antlaşması ile Batum'un Gürcistan'a bırakılması
- D) Düzenli ordu birliklerinin kurulması
- E) Londra Konferansı'na temsilci gönderilmesi

18. "Çok büyük bir insan. Hayatımda böylesine geniş görüşlü, böylesine hükümet yönetimi bilen bir ordu komutanı görmedim." sözleriyle övdüğü Atatürk'ü, 1934'te Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren devlet başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) VIII. Edward
- B) Venizelos
- C) Rıza Pehlevi
- D) M. Litvinov
- E) Amanullah Han

19. Milli Mücadele yıllarında İstanbul'dan Anadolu'ya nakledilen cephane ve insan kaynağının ulaştırılmasında tarihi bir rol oynayan ve yöre insanının büyük fedakârlığına sahne olan "İstiklal Yolu" adlı güzergâhta aşağıdaki yerleşim yerlerinden hangisi liman olarak kullanılmıştır?

- A) Samsun
- B) Amasra
- C) İnebolu
- D) Sinop
- E) Zonguldak

20. "İstiklâl Harbimiz" adlı eserinde Mondros Mütarekesi'nden başlayarak Millî Mücadele Dönemi ve Cumhuriyet'e geçiş sürecindeki anılarını belgelere dayandırarak kaleme alan Osmanlı komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Fuat Cebesoy
- B) Kazım Karabekir
- C) Ali Fethi Okyar
- D) Fahrettin Altay
- E) Nuri Killigil

21. Aşağıdakilerden hangisinin Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde yer alan gelişmelerden biri değildir?

- A) Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması
- B) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
- C) İzmir Suikast Girişimi
- D) Osmanlı Hanedanı'nın yurt dışına çıkarılması
- E) Sakarya Meydan Muharebesi

22. Aşağıdakilerden hangisi, 1934-1938 yılları arasında uygulanan I. Beş Yıllık Sanayi Planı kapsamında açılan fabrikalardan biri değildir?

- A) Paşabahçe Şişe Cam Fabrikası
- B) Malatya İplik ve Bez Fabrikası
- C) İzmit Kağıt ve Karton Fabrikası
- D) Nazilli Basma Fabrikası
- E) Alpullu Şeker Fabrikası

23. 1930 yılında, Ali Fethi Bey'in Serbest Cumhuriyet Partisi'ni kurmasının Mustafa Kemal tarafından desteklenmesinde;

- I. hükümet işlerinin denetlenmesi,
- II. ülkedeki ekonomik kararların tartışılarak alınabilmesi,
- III. halkın hükûmete yönelik eleştirilerini meclise taşıyabilmesi

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. I. Dünya Savaşı başladığında sosyal ve ekonomik yapısı kötüleşen Rusya'da 24 Şubat 1917'de 200 bin işçinin katıldığı grevi bastırmak için gelen askerlerin de greve katılmasıyla bakanlar ve generaller tutuklanmaya başlandı. 8 Mart 1917'de yeniden bir halk hareketiyle işçi ve askerler yönetimi ele aldı. 1917 Mart'ında Çar II. Nikola tahttan ayrıldı ve yerine Devrimci Hükûmet (Geçici Hükûmet) kuruldu. Devrimci Hükûmet içerisindeki Bolşevikler, "barış, ekmek ve toprak" sloganıyla yaptıkları hükûmet içi bir darbeyle Menşevikleri bertaraf ederek iktidarı ele geçirdi.

Hakkında bilgileri verilen bu hareketin öncüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vladimir İlyiç Lenin
- B) Joseph Stalin
- C) Lev Troçki
- D) Nikolay Podvoyski
- E) Mirsaid Sultangaliyev

26. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde alınan kararla milletvekili seçiminin gizli oyla yapılacağı, oyların sayılmasının ve ayrılmasının açık olacağı belirtilen Kanun'la yargı denetimi başta olmak üzere önemli yenilikler getirilmiştir.

Bu seçim kanunu aşağıdaki yıllardan hangisinde yapılan genel seçimlerde uygulanmıştır?

- A) 1943
- B) 1946
- C) 1948
- D) 1950
- E) 1954

24. Mustafa Kemal, millî kültürün temelini millî tarih anlayışından geçtiğine inanmaktaydı. Bu anlayış doğrultusunda 15 Nisan 1931'de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti kuruldu. Bu cemiyetin adı 1935'te Türk Tarih Kurumu olarak değiştirildi.

Bu kurumun ilk başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zeki Velidî Togan
- B) Yusuf Akçura
- C) Recep Peker
- D) Tefik Bıyıklıoğlu
- E) Mehmet Fuat Köprülü

27. Soğuk Savaş sürecinde Doğu ve Batı Blokları arasında yumuşama sürecinin başlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Nükleer bir savaşın yıkıcı sonuçlarının olacağı ihtimalinin görülmesi
- B) SSCB ve ABD'nin birbirine denk güçler hâline gelmeleri
- C) Çin ile SSCB arasında çıkar çatışmalarının yaşanması
- D) Taraflar arasındaki sorunların diplomasi yoluyla çözülmesi gerektiğinin anlaşılması
- E) İki blok arasındaki siyasi rekabetin sona ermesi

DENEME - 1 ÇÖZÜMLERİ

1. Orta Asya'da kurdukları devlete Kök Türkler son verince (552) batıya göç ettiler. 558'de Kafkaslara ulaştılar, kısa zamanda Tuna boylarına geçtiler. Orta Avrupa'da başında Bayan Han'ın bulunduğu büyük bir devlet kurdular (562). Avarlar bir süre sonra İstanbul'u Sasanilerle birlikte, 619 ve 626 yıllarında iki kez kuşattılar ancak sonuç alamadılar.

CEVAP D

2. Maverâünnehir Görüşmeleri Büyük Selçuklu Devleti'ni hedef almıştır. Asya'da Selçuklu yükselişinden rahatsız olan Karahanlı ve Gazneliler bir ittifak antlaşması yaparak Selçuk Bey'in oğlu Arslan Bey'i pusuya düşürmüş ve Kalıncar Kalesi'ne hapsedmişlerdir. Bir süre sonra Arslan Bey burada hayatını kaybetmiştir.

CEVAP A

3. Köseadağ Savaşı'nın sonucunda Selçuklu Devleti, Moğol İlhanlılara tabi olarak haraç vermek zorunda kalmıştır. Türkiye Selçuklu Devleti'ne bağlı bazı devletler ve beylikler İlhanlılara tabi olmayı tercih etmiştir. 1244'ten itibaren Ermeniler, İlhanlılara tabi olup Selçuklulara düşmanca davranmaya başlamıştır. Trabzon Rumları da İlhanlılara bağlı olduklarını bildirmiştir.

CEVAP B

4. Avrupalılar, Varna yenilgisinin intikamını almak ve Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki ilerleyişini engellemek için yeni bir Haçlı ittifakı oluşturdular. Erdel voyvodası Hünyadi Yanoş komutasındaki Haçlı ordusu ile Kosova Meydanı'nda karşılaşan Osmanlı ordusu, büyük bir zafer kazandı. Bu zaferle, Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hâkimiyeti kesinleşti. Balkanlarda Osmanlı Devleti'nin ilerleyişini engelleyebilecek önemli bir güç kalmadı.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti'nin güçlü ekonomisi ve askerî yapısı cihanşümul bir devlet haline gelmesinde önemli bir etki yaratmıştır. Ayrıca Avrupa'da mezhep çatışmaları ve Reform hareketlerinin olması da Avrupa devletlerinin birlik olmalarını engellemiş, bu durum Osmanlı Devleti'nin avantajına olmuştur. Safeviler XVI. yüzyılda siyasi varlığı devam eden bir devlettir.

CEVAP C

6. Şehzadelerin gönderildiği sancaklar, genellikle Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da topraklarına kattığı beyliklerin başkentleri arasından seçilirdi. Bunlara Amasya, Kütahya, Trabzon, Konya, Manisa, Balıkesir, Antalya, Kefe şehirleri örnek verilebilir. Bunun temel sebebi Anadolu dışında şehzadelerin kışkırtılması ihtimalidir. Kefe Anadolu dışında bulunan tek sancaktır. (Kırım)

CEVAP B

Adaletname: Devlet adamlarının görevlerini kötüye kullanmaları durumunda, padişahların halkı baskıya karşı korumak için ilan ettikleri belgedir.

Cülus: Padişahların tahta çıktıkları zaman kapıkulu askerlerine dağıttıkları paradır.

Mücaz: Medrese öğrenimini tamamlayanlara verilen addır.

İcazetname: Medrese mezunlarına verilen bir tür diplomadır.

CEVAP D

8. **Mühimme:** Osmanlı Devleti'nde divan kayıtlarının tutulduğu defterler.

Şerhiye: Osmanlı Devleti'nde kaza kadılarının her türlü davalarda verdikleri kararları ve merkezden gelen emirleri kaydettikleride mahkeme kayıtları.

Tahrir: Osmanlı maliyesinde vergiye esas olan insan ve mal varlığını tespit etmek için yapılan sayımların kaydedildiği defterler

İcmal: Osmanlı bürokrasisinde bir bölgenin tahriri sonucu genellikle timarların durumunu belirlemek için hazırlanan defter.

CEVAP C

9. XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devleti'nin kurumsal yapısındaki çözülmeye ve değişim sürecinde yaşanan sorunlara çözüm bulmak isteyen ulema sınıfı ve devlet adamları, siyasetname özelliği taşıyan ve layiha ya da risale adı verilen raporlar yazdı. Devletin genel durumunun ele alındığı bu raporlarda siyasi, idari, mali ve askerî sorunların ıslahı için neler yapılması gerektiği anlatıldı. Koçi Bey'in Sultan IV. Murat Han'a ve I. İbrahim'e sunduğu Koçi Bey Risalesi bu raporların en önemli örneğidir.

CEVAP: A

10. Kırım, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile bağımsız olmuş, 1792 Yaş Antlaşması ile Rusya'ya verilmiştir.

CEVAP: D

11. Halkın merkezi yönetime katılması, 1876 yılında ilan edilen Kanun-i Esasi ile sağlanmıştır.

CEVAP: C

12. Soruda verilenlerin dışında kurulanlar:

- İttihad-ı Muhammediye Fırkası
- Osmanlı Demokrat Fırkası
- Mutedil Hürriyetperveran Fırkası
- Islahat-ı Esasiye-i Osmaniye Fırkası

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti, Mustafa Kemal'in 1905'te Şam'da kurduğu siyasi bir örgüttür.

CEVAP: D

13. Misakımillî kararlarında doğrudan ulusal egemenlik ilkesini gerçekleştirmek (halkın yönetime katılması) amaçlanmamıştır.

CEVAP: D

14. Hasan Tahsin adıyla bilinen Osman Nevres'in bağlı olduğu gazete Hukuk-u Beşer (İnsan Hakları)'dır. Bu olay, İzmir'de Yunan işgalinin şiddetini artırdığı gibi halkın direniş azmini de aynı ölçüde güçlendirmiştir.

CEVAP: E

15. Mustafa Kemal ve beraberindekiler 3 Temmuz 1919'da Erzurum'a vardı. İstanbul Hükûmeti tarafından görevden alındığını öğrenince 8-9 Temmuz 1919 tarihinde görevinden ve askerlik mesleğinden istifa etti. 23 Temmuz'da Doğu Anadolu Müdâfaa-i Hukuk-ı Millîye Cemiyeti ve Trabzon Muhâfaza-i Hukuk-ı Millîye Cemiyeti bir araya gelerek doğu illerinin durumunu görüşmek üzere Erzurum Kongresi'ni topladı.

CEVAP: B

16. Mustafa Kemal'in soruda verilen sözlerinin ardından Temsil Heyeti, TBMM'nin açılmasıyla yetkilerini bu kuruma devretmiştir.

CEVAP: D

17. Birinci Dönem Büyük Millet Meclisi (Birinci Meclis), 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanmış, 1 Nisan 1923'te yeni seçim kararı olarak 15 Nisan 1923'te son oturumunu yapmıştır.

Ali Fuat Paşa, Batı Anadolu Kuvay-ı Millîye Kumandanlığına Temsil Heyeti tarafından tayin edilmiştir.

CEVAP: B

18. Bu sözlerle Mustafa Kemal'i öven ve 1934 yılında Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren devlet başkanı Yunanistan Başbakanı Venizelos'tur.

CEVAP: B

19. Anadolu'da işgale uğramamış tek bölge Karadeniz, Anadolu'nun dışarı açılabilceği tek güvenli yer ise Kastamonu İnebolu Limanı idi. Türk toplumunun yaşayabilmesi, mücadelenin başarıya ulaşabilmesi, İnebolu Limanından gelecek mühimmata bağlı idi. Bu sebeple İnebolu- Ankara arasındaki bu yol Milli Mücadele için hayati bir önem taşıyordu. İnebolu-Kastamonu-Ilgaz-Çankırı-Kalecik ve Ankara güzergâhı İstiklal Yolu olarak isimlendirilmiştir.

CEVAP: C

20. Kazım Karabekir Paşa'nın, 1933 tarihinde bizzat kendisinin "İstiklal Harbimizin Esasları" adıyla yayınlamaya teşebbüs ettiği ve daha sonra mirasçıları ve Türkiye Yayınevi tarafından, diğer hatıraları ve belgelerinin de derlenip bir araya getirilmesiyle 1960 yılında "İstiklal Harbimiz" adıyla basıldığı hatıratıdır.

CEVAP B

21. Nutuk (Söylev), Atatürk'ün, Millî Mücadele ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 1919-1927 yılları arasındaki dönemi anlattığı tarihsel bir belgedir.

Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi (1 Kasım 1928) Nutuk'ta yer almamaktadır.

CEVAP B

22. Alpullu Şeker Fabrikası, 1926'da bir anonim şirket olarak kurulan şeker fabrikasıdır. Türkiye'nin ilk şeker fabrikası olarak bilinir.

CEVAP C

23. Ekonomik sıkıntıların yaşandığı dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde devletçi ekonomi serbest piyasa ekonomisi (liberalizm) tartışmaları yapılmaktaydı. Batılı devletlerdeki demokratik rejimin faydalara ve gereğine inanarak bu iki düşüncenin Mecliste tartışılmasının yararlı olacağını düşünüyordu. Ayrıca ülkedeki ekonomik kararların tartışılarak alınabilmesi ve halkın hükümete yönelik eleştirilerini meclise taşıyabilmesi için muhalif bir partiye ihtiyaç vardı. Bu yüzden Mustafa Kemal, Ali Fethi Bey'i Serbest Cumhuriyet Partisi'ni kurması konusunda desteklemiştir.

CEVAP E

24. "Türk tarihini, Türkiye tarihini ve bunlarla ilgili konuları, Türklerin medeniyete hizmetlerini ilmi yoldan incelemek, araştırmak, tanıtmak, yaymak; bunlara dayanarak Türk tarihini ve Türkiye tarihini yazmak" amacıyla 1931 yılında kurulan Türk Tarih Kurumu'nun başkanlığına getirilen ilk kişi Mehmet Tevfik Bıyıklıoğlu'dur.

CEVAP D

25. Bolşevikler, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinde Lenin'in önderlik ettiği gruptur. 1903'teki parti kongresinde etkili olan ve çoğunluğu ele geçiren bu gruba Bolşevik (çoğunlukta olanlar), Batı Avrupa tarzı sosyal demokrasiyi savunan azınlıkta kalan gruba ise Menşevik (azınlıkta olanlar) denmiştir.

CEVAP A

26. 16 Şubat 1950'de Milletvekilleri Seçim Kanunu tamamen yenilendi. Yenilenen bu Kanun, demokratik koşullarda ve yargı denetiminde serbest seçim yapılmasına olanak sağlayan ilk milletvekili seçim kanunu oldu. TBMM, 24 Mart 1950 günlü oturumunda milletvekilleri seçimlerinin yenilenmesine karar verdi. 14 Mayıs 1950 seçimleri büyük bir olgunluk ve sükûnet içinde geçti.

CEVAP B

27. Yumuşama (Detant) Dönemi olarak bilinen süreç, 1960 ve 1970'li yılları kapsayan ve iki süper güç arasında karşılıklı savaş tehlikesinin azaldığı ve diplomasi sürecinin başlaması olarak tanımlanabilir. İki blok arasındaki siyasi rekabetin sona ermesi gibi bir durum söz konusu değildir.

CEVAP E

İpek Yolu hâkimiyeti sürecinde ortaya çıkan mücadeleler ve ülke çıkarları devletlerin birbirleriyle yakınlaşmasında etkili olmuştur. İran ve Kafkasya'da egemen olan Sasaniler hem Kök Türklerle hem de Bizans'la rekabet etmekteydi. Bu durum Kök Türklerle Bizans'ın diplomatik ilişkiler kurmasında etkili oldu. Bizans yönetimi Kök Türk ülkesine ittifak talebiyle bir elçi gönderdi. Kök Türklerin batı kanadıyla yürütülen diplomatik ilişkiler geliştirildi. Elçiye kabul eden Kök Türk yabgusu, imparatora "düşmanlarımdan intikam almak için yiğit askerlerimle geleceğim" sözünü vererek Bizans'ın Sasanilere karşı ittifak talebini onayladı.

Bu ittifakta adı geçen Kök Türk yöneticisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mukan B) İstemi C) Tardu
D) Kutluk E) Bilge

Aşağıda verilen Türk devletlerinin hangisinde kut anlayışı olmadığı için güçlü komutanların devletin başına geçmesi geleneği uygulanmıştır?

- A) Büyük Selçuklular B) Memlükler
C) Karahanlılar D) Gazneliler
E) Tolunoğulları

Musul Atabeyi İmadeddin'in 1144'te Urfa'yı fethederek Haçlıların elinden alması Avrupa'da büyük bir tepki meydana getirmiş ve İslam dünyası üzerine II. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olmuştur.

Urfa'yı fethederek Haçlılara karşı mücadele eden Musul Atabeyliği aşağıdakilerden hangisiyle anılmıştır?

- A) Böriler B) Zengiler C) İldenizliler
D) Salgurlular E) Begtinler

1389 yılında Osmanlı tahtına geçen Yıldırım Bayezid, hem Anadolu'da hem de Balkanlarda mücadele ederek devletin ilerleyişini sürdürmeye ve devlete yönelik tehditleri önlemeye çalışmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti Yıldırım Bayezid Dönemi'nde;

- I. Haçlı birlikleri,
II. Karamanoğulları,
III. Doğu Roma

göçlerinden hangilerine karşı mücadele etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Bizans, II. Mehmet'in İstanbul'u kuşatmasına karşı yardım alabilmek için Papa II. Pius ile iş birliği yapmıştı. Papa'nın gayesi ise Ortodoks Rumları Katolik yapmaktı. İmparator, Papa'dan yardım görebilmek için İstanbul'a gelen elçiyle kilisede Katolik mezhebine göre ayin yaptı. Halk ise bu ayine, "İstanbul'da Latin kûlahı görmektense Osmanlı serpuşu görmek yeğdir." diyerek tepki gösterdi.

Bu sözün dile getirilmesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Bizans İmparatoru'nun Katolik mezhebine geçmesi
B) Papanın Osmanlı yönetimine karşı ittifaklar kurması
C) Kilise'nin Reform hareketlerine karşı çıkması
D) Skolastik düşüncenin Avrupa'ya hâkim olması
E) İstanbul'un IV. Haçlı Seferi sırasında yağmalanması

6. Osmanlı Devleti'nde İstanbul dışındaki topraklar "taşra" olarak nitelendirilmiştir. Taşra teşkilâtında en büyük yönetim birimi eyâlettir. Eyâletler sancaklara, sancaklar kazâlara, kazalar da köylere ayrılmıştır.

Klasik Dönem Osmanlı idari yapısına göre taşra teşkilatındaki en yetkili görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beylerbeyi B) Defter Emmini
C) Sadaret Kaymakamı D) Sancak Beyi
E) Yeniçeri Ağası

7. Aşağıdakilerden hangisi kadıların görev ve sorumlulukları arasında yer almaz?

- A) Şeri ve örfi hukuk kurallarını uygulamak
B) Reayanın ödemesi gereken vergi miktarlarını belirlemek
C) Merkezden gelen emirleri halka duyurmak
D) Vakıf yöneticilerini ve tımarlı sipahileri denetlemek
E) Kazaların idari işlerini yürütmek ve asayişi sağlamak

8. İlk Türk-İslam devletlerindeki adil yönetim, Türk cihan hâkimiyeti ülküsü ve kanun üstünlüğü anlayışı Osmanlı Devleti'nde de devam etmiştir.

Osmanlılar bu anlayışa;

- I. nizâm-ı âlem,
II. kanun-ı kadim,
III. devlet-i ebed müddet

esaslarından hangileri ile süreklilik kazandırmışlardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Silâhdar bölüğüne mensup kapıkulu süvarilerinden bir asker olup Sultan IV. Mehmet Dönemi'nde ayaklanarak Osmanlı tarihindeki en büyük Celâli isyanını çıkaran kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canbolatoğlu B) Abaza Hasan Paşa
C) Kalenderoğlu D) Karayazıcı
E) Tavl Halil

10. III. Selim, devletin kötü gidişatının sebeplerini teşhis etmek ve devletin içinde bulunduğu tehlikeli durumdan nasıl kurtulacağına dair fikirlerini açıkça beyan etmeleri amacıyla devlet adamlarını bir araya getirerek görüşlerini aldığı bir danışma meclisi kurmuştur.

Bu danışma meclisi aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Meclis-i Vükela B) Nizam-ı Cedit
C) Şura-yı Devlet D) Meşveret Meclisi
E) Ayân Meclisi

Osmanlı Devleti'nde zorunlu askerlik sisteminin yararlanmak istenmesiyle;

- I. ulusal bağımsızlık hareketlerinin önlenmesi,
II. toprağa bağlı cebelü yetiştirilmesi
III. siyasi birliğin sağlanması

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Nurettin Paşa komutasındaki Osmanlı kuvvetlerinin 1915 yılı Kasım ayı sonlarında İngiliz birliklerini Selman-ı Pak Muharebesi'nde yenilgiye uğrattığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çanakkale B) Kafkasya C) Kanal
D) Hicaz-Yemen E) Irak

13. İtilaf Devletlerinin 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etmesine ve Mebusan Meclisi dağıtılarak bazı vekiller tutuklanıp sürgün edilmesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Amasya Tamimi'nin yayımlanması
B) Erzurum Kongresi'nin toplanması
C) Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
D) TBMM'nin açılması
E) Misak-i Milli Kararları'nın kabul edilmesi

14. Millî Mücadele yıllarında 1919'da yapılan İstanbul Kadıköy mitinginde: "Her Türkün söylemek istediği fakat niçin bilmem yüksek sesle söylemekten çekindiği birkaç sözü ben açıkça söylemek isterim. Evet, açıkça söylüyorum kardeşlerim. Aldatıcı kaynakların yazdıkları haberlere inanmayın. Bizim devletimizi koruyacaklar. Fakat hangi sınırlar dahilinde? Bu açıkça belirtilmedikçe Türkiye'de barış mümkün olmayacaktır. Ben bu kanıdayım. İsyan etmeyecek bir Türk kalbi de tanımlıyorum." şeklinde devam eden konuşmasından dolayı hakkında tutuklama kararı çıkarılan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Edip Adivar
B) Münevver Saime Hanım
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Nakiye Hanım
E) Ömer Seyfettin

15. Kurtuluş Savaşı'nda Amasya Genelgesi'nde kurulması gereği belirtilen, Erzurum Kongresi'nde kurulan ve Sivas Kongresi'nde ulusal bir yapıya kavuşturulan, I. TBMM açılana kadar bir tür yürütme organı gibi faaliyet gösteren oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Temsil Heyeti B) Meclis-i Mebusan
C) İcra Vekilleri Heyeti D) İstiklâl Mahkemeleri
E) Saltanat Şûrası

16. "... Bazı kötü kimseler anlaşarak ve birleşerek ve kendilerine elebaşılar seçerek Padişahın sadık uyruklarını hile ve yalanlarla aldatmakta, yoldan çıkartmaktadırlar. Padişahın yüksek buyrukları olmaksızın asker toplamaktadırlar. (...) Bu işleri yapan yukarıda söylenmiş elebaşılar ve yardımcıları ile bunların peşlerine takılanların... Allah'ın "öldürünüz" emri gereğince öldürülmeleri şeriata uygun ve farz mıdır? Beyan buyrula. Cevap: Allah bilir ki olur. (...) "

Şeyhülislam Dürrizade Abdullah tarafından onaylanan bu fetva aşağıdakilerden hangisinde etkili olmuştur?

A) Heyet-i Temsilîye'nin kurulması
B) Millî Mücadele merkezinin Ankara'ya taşınması
C) Anadolu hareketine karşı isyanların çıkması
D) Mustafa Kemal'in Samsun'a gönderilmesi
E) Misakımillî'nin kabul edilmesi

17. Millî Mücadele konusunda halkı doğru bilgilendirmek amacıyla çıkarılan Hâkimiyet-i Millîye gazetesinde aşağıdaki haberlerden hangisinin yer alması beklenemez?

A) TBMM heyetinin Lozan barış görüşmelerine gönderilmesi
B) Misakımillî kararlarının Osmanlı Mebusan Meclisi'nde onaylanması
C) Ulusal kararlar almak üzere Sivas'ta milli kongrenin toplanması
D) İstanbul'un İtilaf devletleri tarafından resmen işgal edilmesi
E) Sakarya zaferiyle Yunan birliklerinin geri çekilmeye başlaması

18. Aşağıdakilerden hangisi Misak-ı Milli'nin "30 Ekim 1918 Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı tarihte Türk ve İslam çoğunluğunun bulunduğu bölgeler hiçbir suretle birbirinden ayrılmaz, bir bütündür." maddesine aykırı bir durum içermektedir?

- A) 1926'da Ankara Antlaşması'nın imzalanması
- B) 1936'da Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
- C) Türkiye'nin 1937'de Nyon Konferansı'na katılması
- D) 1926'da Atina İtilafnamesinin imzalanması
- E) 1927'de Rusya ile Türkiye arasında Ticaret ve Seyr-i Sefarin Antlaşması'nın yapılması

20. Mustafa Kemal Atatürk'ün Kastamonu söylevinde "Ölümlerden medet ummak, medeni bir cemiyet için, şindir (lekedir). Efendiler ve ey millet, biliniz ki Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler ve meczuplar memleketi olamaz. En doğru en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır." sözünü aşağıdaki gelişmelerden hangisine yönelik dile getirdiği söylenebilir?

- A) Halifelik makamının kaldırılması
- B) Medreselerin kapatılması
- C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- D) Laiklik ilkesinin anayasaya dâhil edilmesi
- E) Yetkili olmayan kişilerin dinî kıyafet giymesinin yasaklanması

21. Yeni Türk Alfabeti'nin kabul edilmesinden sonra alfabenin kısa sürede öğretilmesi, yaygınlaştırılarak okuryazar oranının artırılması amacıyla tüm memlekette başlatılan eğitim öğretim seferberliği için 11 Kasım 1928'de açılan eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mahalle mektepleri
- B) Millet Mektepleri
- C) Sıbyan Mektepleri
- D) Türk Ocakları
- E) Halk Evleri

19. Isparta, Burdur, Antalya, Adana ve Mersin bölgelerinde de görev yapan Konya İstiklâl Mahkemesi, 11 Ağustos 1921'den 31 Temmuz 1922'ye kadar 14.071 kişiyi yargılamıştır. 1645 kişiyi idama mahkûm etmiş, 368 kişiye kürek cezası vermiş, 4841 kişiyi de çeşitli cezalara çarptırmıştır.

Buna göre Konya İstiklâl Mahkemesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) TBMM'nin yasama gücünü yetki alanındaki bölgelerde uygulamıştır.
- B) Yetki alanındaki yerleşim yerlerinde vergi toplama yetkisine sahip olmuştur.
- C) Bölgenin ileri gelenlerinden biri mahkeme başkanlığını yürütmüştür.
- D) TBMM'nin otoritesine karşı meydana gelen asayişsizliğe karşı düzeni ve otoriteyi sağlamıştır.
- E) Bölgenin varlıklı aileleri mahkeme kararlarında etki sahibi olmuştur.

22. 17 Şubat 1923'te toplanan I. İzmir İktisat Kongresi'nde ekonomik bağımsızlık hedefiyle Misak-ı İktisadî Esasları kabul edilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin I. İzmir İktisat Kongresi'nde kabul edilen ekonomik bağımsızlık hedefine uygun bir şekilde, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilen faaliyetlerden olduğu söylenemez?

- A) Yabancıların işletmesindeki şirketlerin satın alınması
- B) Gümrük Tarife Kanunu'nun çıkarılması
- C) Merkez Bankasının kurulması
- D) Sanayi planlarının hazırlanması
- E) Bütün üretim araçlarının devlet denetimine alınması

23. Türkiye Cumhuriyeti'nde I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanıp uygulamaya başlanması;

- I. temel tüketim ürünlerinin yurt içinde üretilmesi,
- II. hazinenin ithalat payının düşürülmesi,
- III. cari açığın düşürülmesi

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

25. 1930'larda Almanya'nın, Çekoslovakya'daki Südet bölgesinin kendisine verilmesinde ısrar etmesi 1938 yılında belli başlı Avrupa ülkelerini savaşın eşiğine getirmişti. Südet Krizi adı verilen bu sorunun çözümü için Hitler, Mussolini, Birleşik Krallık başbakanı Neville Chamberlain ve Fransa başbakanı Édouard Daladier arasında bir konferans düzenlenmiştir. 29 Eylül 1938'de imzalanan antlaşmaya göre Südet bölgesinin kontrolü Almanya'ya bırakılacaktı. Anlaşmanın bu şekilde sonuçlanmasında Birleşik Krallık başbakanı Neville Chamberlain'in Yatıştırma Politikası etkili olmuştur.

Yukarıdaki metinde sözü edilen konferans hangisidir?

- A) Londra
- B) Paris
- C) Roma
- D) Berlin
- E) Münih

YARGI YAYINEVİ

24. 11 Haziran 1933'te TBMM'de cumhuriyetin ilanının onuncu yıldönümünün kutlanmasına ilişkin bir kanun çıkarılmış ve bayram, 29 - 31 Ekim 1933 tarihleri arasında üç gün süren törenlerle çok görkemli ve özel bir şekilde kutlanmıştır. Bu kutlamalar sırasında törenlerde, gösterilerde ve resmi kutlamalarda çalınmak, cumhuriyetin kazanımları ve heyecanını paylaşmak üzere özel bir marşa gereksinim duyulmuştur.

Kutlamalar için gerekli görülen Onuncu Yıl Marşı;

- I. Behçet Kemal Çağlar,
- II. Faruk Nafiz Çamlıbel,
- III. Yahya Kemal Beyatlı

yazarlarından hangileri tarafından yazılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

26. Aşağıdakilerden hangisi 5 Mayıs 1949'da kurulan Avrupa Konseyi'nin temel amaçlarından biridir?

- A) Avrupa'da ortak bir ekonomik pazar kurmak
- B) Ağır sanayiye destekleyerek kalkınmayı hızlandırmak
- C) Üye ülkelerin politikalarını belirlemek
- D) Rusya'ya karşı askerî bir oluşumun temelini atmak
- E) İnsan hakları ve özgürlüklerini koruyarak geliştirmek

27. Temmuz 1974'te Türkiye'nin Kıbrıs'taki Rumların Türklere uyguladıkları sistematik katliamlardan dolayı dünyaya ilan ettiği Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında Başbakanlık görevini yürüten devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bülent Ecevit
- B) Süleyman Demirel
- C) Adnan Menderes
- D) Turgut Özal
- E) Necmettin Erbakan

DENEME - 2 ÇÖZÜMLERİ

1. Kök Türk-Bizans ittifakı sürecinde Kök Türklerin batı kanadını İstemi Yabgu yönetmekteydi.

CEVAP: B

2. İlk Türk devletlerinden Osmanlı Devleti'ne kadar genel olarak "Devlet hanedanının ortak malıdır." anlayışı devam etmiştir. Bilindiği gibi, bu durum taht kavgalarının sık yaşanması sonucunu doğurmuştur. Memlük Devleti'nde ise en güçlü komutanların tahta geçmesi geleneği uygulanmıştır.

CEVAP: B

3. 1144'te Urfa'nın İmadeddin Zengi tarafından fethedildiği haberi Avrupa'da şoka neden oldu. Papa III. Eugenius, Urfa'nın yeniden alınması için 1145 yılı sonunda yeni bir Haçlı Seferi çağırısı yaptı. Fransa Kralı VII. Louis ve Alman Kralı III. Konrad bu çağırışı kabul ederek ordularını hazırladı. Dolayısıyla buradaki atabeylik Zengiler olarak da adlandırılır.

CEVAP: B

4. I. Kosova Savaşı'nda şehit olan I. Murat'ın ardından oğlu Yıldırım Beyazıt (I. Beyazıt) tahta geçti. Bu taht değişikliğini fırsat bilen Doğu Romalılar Selânik'i geri aldı, Karamanoğulları Beyşehir'i ele geçirerek Eskişehir'e kadar ilerledi, Germiyanogulları ise çeyiz ve miras yoluyla yoluyla Osmanlı'ya verdiği topraklarda yeniden hâkimiyet kurdu. Yıldırım Beyazıt bu durum karşısında Sırp hükümdar Stefan Lazarevic ile anlaşarak onu vasalı yaptı ve Anadolu'ya hâkim olmak için büyük bir sefer düzenledi. Bu sefer sonucunda Karamanoğulları ile ittifak kuran Saruhanoğulları, Aydınoğulları, Menteşeoğulları, Hamidoğulları ve Germiyanogulları 1390 yılı başında Osmanlı idaresi altına alındı. Böylece Batı Anadolu'daki hâkimiyet alanını genişleten Yıldırım Beyazıt, Doğu Roma'ya ve Balkanlara yönelerek fetihlere devam etti. 1396 senesinde Macar Kralı Sigismund'un emrindeki Haçlı ordusu Tuna kıyısındaki Niğbolu'da hezimete uğradı.

CEVAP: E

5. 1204 yılındaki IV. Haçlı Seferi'nde İstanbul'a giren Haçlılar, şehri talan ederek yağmaladı ve burada bir Latin İmparatorluğu kurmuştu. Bu olay unutulmadığı için İstanbul'da Katoliklere karşı bir tepki oluşmuştur.

CEVAP: E

6. Osmanlı idari düzeninde taşrada en yüksek mülki amir "beylerbeyi"dir. Beylerbeyi padişah tarafından atanır. Başlangıçta eyaletlerin askerî işlerinden sorumlu olan beylerbeyi, zamanla mülki amir durumuna gelmiştir. Eyaletlerde "paşa sancağı" denilen yerde ikamet eder ve burayı idare ederdi.

CEVAP: A

7. Bir bölgede toplanması gerek vergilerin belirlenmesi defterdarların görevidir.

CEVAP: B

8. Osmanlı devlet anlayışı "Devlet-i Ebed Müddet" yani devletin sonsuza kadar yaşatılması, dünya düzeninin, adalet ve barışın sağlanması (Nizam-ı Alem) ve kamu hukuk kurallarının üstünlüğü (Kanun-ı Kadim) şeklinde ifade edilen üç temel üzerine kurulmuştur.

CEVAP: E

9. Abaza Hasan Paşa, Osmanlı ordusunu uzun süre uğraştırdı ancak 1658'de adamlarıyla birlikte Halep'te öldürüldü.

CEVAP: B

10. III. Selim, devletin kötü gidişatının sebeplerini belirlemek amacıyla devlet adamlarının bir araya geldiği meşveret meclisleri tertip etmiştir. Bu kişilerden devletin içinde bulunduğu tehlikeli durumdan nasıl kurtulacağına dair fikirlerini açıkça beyan etmeleri istenmişti. Padişah, bu toplantılarla devlet adamlarının ilgisini ıslahat olgusuna yönlendirmiştir. Sistemli bir ıslahat programı oluşturan III. Selim, Nizam-ı Cedid adı verilen reform programını uygulamaya başlamış ve başta ordu olmak üzere ekonomi ve yönetim alanlarında köklü değişimler yapmıştır.

CEVAP D

11. Osmanlı Devleti gibi çok uluslu yapıya sahip devletler, ulusal bağımsızlık hareketlerini önlemek ve siyasi birliğini sağlamak için zorunlu askerlik sisteminden yararlanmak istemiştir.

CEVAP C

12. Osmanlı Devleti Ekim 1914'te Rus limanlarını bombalayarak savaşa katılmış ve bunun üzerine İngiltere 5 Kasım 1914'te Fao Adası'na asker çıkartarak Irak cephesini açmıştı. Selman-ı Pak'ta yenilen İngiliz/ Hint birlikleri, 3 Aralık'ta Kut'ül Ammare'ye çekildi.

CEVAP E

13. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde kabul edilen Misak-ı Milli Kararları'ndan rahatsız olan İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etti. Mebusan Meclisi dağıtılarak bazı vekiller tutuklandı, bazıları sürgün edildi.

CEVAP E

14. Soruda 1919 yılında Kadıköy Mitinginde yaptığı konuşmanın bir kısmı verilen kişi Münevver Saime Hanım'dır.

CEVAP B

15. Soru kökünde tanımlanan oluşum "Temsil Heyeti"dir. Amasya Genelgesi'nde alınan; "...halkın sesini dünyaya duyurmak amacıyla her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulum varlığı şarttır." şeklindeki karar "Temsil Heyeti"nin kurulması yönündeki ilk adımdır. Temsil Heyeti Erzurum Kongresi'nde bölgesel bir mahiyette kurulmuş, Sivas Kongresi'nde tüm ulusu temsil eder niteliğe kavuşturulmuştur. I. TBMM'nin açılması ile de kaldırılmıştır.

CEVAP A

16. İtilaf Devletleri işgallerini sürdürürken işgal altında bulunan İstanbul'da Damad Ferid Paşa kabinesi Anadolu hareketine karşı sert bir tavır takınmış, Şeyhülislam Abdullah Damad Ferid hükûmetinin Kuvâ-yi Milliye aleyhine çıkarmış olduğu beş fetvayı 11 Nisan 1920'de imzalamıştır. Bu durum Anadolu'nun farklı bölgelerinde ayaklanmaların çıkmasında etkili olmuştur.

CEVAP C

17. Hâkimiyet-i Milliye, Türk Kurtuluş Savaşı sırasında başkanlığını Mustafa Kemal Paşa'nın yaptığı Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi'nin yayın organı olarak 10 Ocak 1920'de Ankara'da yayın hayatına başlayan Türkçe gazetedir. Sivas Kongresi'nden sonra millî mücadele hareketinin yayın organı olarak Heyet-i Temsiliye'nin gözetiminde Sivas'ta çıkarılan İrâde-i Milliye'nin devamıdır. Kurtuluş Savaşı'nın galibiyetle sonuçlanması ve Cumhuriyetin ilanından sonra da Cumhuriyet Halk Fırkası'nın yarı-resmî yayın organı olarak hayatını sürdürmüştür.

Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919'da toplanmıştır.

CEVAP C

18. 1926'da Ankara Antlaşması'nın imzalanması, soru kökünde verilen Misak-ı Milli maddesine aykırı bir durum oluşturmaktadır. Çünkü söz konusu antlaşma ile Türkiye, Musul üzerindeki haklarından İngiltere ve Irak lehine vazgeçerek stratejik bir taviz vermiştir.

CEVAP A

2. Deneme

19. TBMM tarafından çıkarılan Hıyanet-i Vataniye Kanunu ve Firariler Hakkında Kanun gibi isyanlara ve ordudan kaçma gibi eylemlere karşı alınan tedbirlerin sahadaki uygulayıcısı İstiklal Mahkemeleri olmuştur. Bu doğrultuda ülkenin farklı bölgelerinde açılan İstiklal Mahkemeleri kanunlar kapsamında işlenen suçlara karşı yargılamalar yapmıştır. Soru metninde verilen bilgiye göre Konya İstiklal Mahkemesi'nin TBMM'ye yönelik meydana gelen asayişsizliğe karşı düzeni ve otoriteyi sağladığına ulaşılabilir.

CEVAP 3

20. Tekke ve zaviyeler, zamanla amacından sapmış, halkın dinsel duygularının sömürüldüğü yerler hâline gelmiş, çağdaşlaşmanın önünde bir engele dönüşmüştür. Cumhuriyetin üzerinde yükseldiği halkçı ve çağdaş değerler sistemi ile çeliştiği için 30 Kasım 1925'te çıkarılan bir kanun ile kapatılmışlardır.

CEVAP 3

21. Yeni alfabenin kısa sürede öğretilmesi, yaygınlaştırılarak okuryazar oranının artırılması için tüm memlekette bir eğitim öğretim seferberliği başlatıldı. 11 Kasım 1928'de Millet Mekteplerinin kurulmasına karar verildi.

CEVAP 3

22. Üretim araçlarının devlet denetimine alınması, Atatürk Dönemi iktisat politikalarından biri değildir. Bu ilke, sosyalist ekonomi anlayışının bir sonucudur. Atatürk'ün devletçilik anlayışı ılımlıdır ve özel sektöre dışlamaz.

CEVAP 3

23. Özel sektör beklenen yatırımı yetersiz kalması üzerine devlet özel sektörü desteklemeye devam ederken ağır sanayi yatırımlarını da kendisi yapmaya başladı. 1933 yılından itibaren planlı ekonomi dönemine geçildi. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'na uygun bir şekilde ülkenin çeşitli yerlerinde demir-çelik, kumaş, çimento, şeker, kağıt, cam ve deri fabrikaları kuruldu. Temel tüketim ürünlerinin büyük çoğunluğu yurt içinde üretilirken bu sayede ithalat paylarında düşüş sağlandı. Bu da cari açığın düşürülmesinde etkili oldu.

CEVAP 3

24. Başvekaletle bağlı bulunan yüksek komisyon, marşın özelliklerini belirledikten sonra birkaç şairden bu özelliklerde bir marş hazırlamasını istedi. Faruk Nafiz ve Behçet Kemal Beyler'in yazdığı şiirlerin maksada uygun tarafları kendilerinin çalışması ile birleştirildi. Böylece meydana getirilen ve Türkiye'de verilen bağımsızlık mücadelesini, yeni kurulan Türk devletinin on yılda neler yaptığını, gelecek hedeflerini anlatan şiir, Onuncu Yıl Marşı'nın sözleri olarak kabul edildi.

CEVAP 3

25. Çekoslovakya hükûmeti; Almanya, Polonya ve Macaristan'ın askeri baskısıyla İngiltere ve Fransa'nın diplomatik baskısının birleşimine boyun eğdi ve Münih şartlarında Almanya'ya toprak vermeyi kabul etti. Ardından 1 Ekim'de Çekoslovakya Polonya'nın toprak taleplerini kabul etti. Anlaşma Südetlerin kontrolünü 10 Ekim'den itibaren Almanya'ya veriyordu.

CEVAP 3

26. 5 Mayıs 1949'da Londra'da İngiltere, Fransa, Hollanda, İtalya, Belçika, İrlanda, Norveç, İsveç, İzlanda ve Lüksemburg tarafından Avrupa Konseyi kuruldu. Avrupa Konseyi'nin üyeleri, Batı demokrasilerinin temel ilkeleri olan kişisel ve siyasal özgürlüklere, hukukun üstünlüğüne bağlı ülkelerdir. Konseyin amaçları: üyeler arasında ortak ilkeleri korumak, ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel ve hukuksal ortaklıklar kurmak, insan hakları ve özgürlüklerini koruyarak geliştirmektir. Türkiye, Konseye 8 Ağustos 1949'da üye olmuştur.

CEVAP 3

27. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülent Ecevit'tir. Hükûmet ortağı Necmettin Erbakan'dır. CHP - MSP (Millî Selamet Partisi) Koalisyon Hükûmeti görevdeydi.

CEVAP 3

"Teodosius, Attila gibi asil bir babanın oğludur. Attila, Muncuk'tan aldığı asaleti muhafaza etmiş fakat Teodosius, Attila'ya haraç vermekle köle durumuna düşmüştür. Teodosius köle durumuna düşmekle bile kölelik haysiyetini koruyamamıştır. Çünkü efendisi olan Attila'nın canına kıymak istemiştir."

Attila'nın Theodosius'a mektubunda yer alan ifadelerle göre;

- I. egemenlik anlayışı,
- II. diplomasi,
- III. müteakabiliyet

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Karluk, Yağma, Çiğil, Tuhsi boylarının bir araya gelmesiyle kurularak Orta Asya'da hâkimiyet sağlayan ve Orta Çağ'ın büyük tarihçileri tarafından "Hakaniye Devleti" olarak anılan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler
- B) Uygurlar
- C) Büyük Selçuklular
- D) Eyyubiler
- E) Karahanlılar

Mısır, Filistin ve Suriye'de 1250-1517 arasında hüküm sürmüştür. Kıpçak kölemen askerler tarafından kurulmuştur. Bilinen ilk hükümdarı Aybek'tir.

Bazı özellikleri verilen bu Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eyyubiler
- B) Memlûklular
- C) Tolunoğulları
- D) Fatımîler
- E) İhşidîler

II. Murat zamanında Osmanlıları büyük bir tehdit olarak gören Macarlar, János Hunyadi komutasındaki bir orduyla Osmanlı'nın Balkanlardaki topraklarına girmiş, 1443'te Osmanlı kuvvetlerini mağlup ederek Sofya ve Niş'i ele geçirmişti. Başkent Edirne'ye kadar yaklaşan Macarlar Osmanlı kuvvetleri tarafından güçlükle durduruldu. Bu dönemde Karamanoğulları Osmanlı toprakları üzerine sefer düzenleyerek Sivrihisar, Beypazarı, Ankara ve Karahisar'a kadar ilerlemiş, Akşehir ve Beyşehir civarını ele geçirmişti. Bunun üzerine II. Murat Han, Macarlara barış teklifinde bulundu. 12 Haziran 1444'te imzalanan antlaşmayla Sırp Krallığı'nın yeniden kurulması ve her iki tarafın Tuna'yı aşmaması konularında karara varıldı.

Kuruluş döneminin en kötü antlaşması olarak d adlandırılan bu siyasi belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edirne- Segedin
- B) Belgrad
- C) Buçuktepe
- D) Ankara
- E) Eskişehir

Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Sahn-ı Seman Medresesi'nin açılması
- B) Yönetim merkezinin Topkapı Sarayı'na taşınması
- C) Kanunname-i Ali Osman adlı bir kanunname hazırlanması
- D) Divan-ı Hümayun'un padişah yerine sadrazam başkanlığında toplanmaya başlaması
- E) Devlet kademelerine devşirme devlet adamlarının alınmaya başlanması

6. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemini kurmak ve sürekli bir merkezî denetim sağlamak için eyaletlerdeki bütün vergi gelir kaynaklarının tespit edilerek ayrıntılı olarak kaydedildiği defterler aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tereke B) Tahrir C) Mühimme
D) Eşkâl E) Şeriiye

7. Taşrada padişah'tan sonra en yüksek mülki idare amiri olan beylerbeyi, paşa sancağı adı verilen eyalet merkezinde ikâmet etmiştir. İdari ve askerî yetkileri olan beylerbeyliği makamının Anadolu Selçuklu, İlhanlılar veya Memluklerden Osmanlı Devleti'ne geçtiği konusunda görüşler vardır. XV. yüzyılın ikinci yarısından sonra beylerbeyi sayısında artış görülmektedir.

Buna göre;

- I. Osmanlı idari düzeninde sancakların yönetimin-den sorumlu kişi beylerbeyidir.
II. Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemiştir.
III. Osmanlı Devleti kendisinden önceki Türk – İslam devlet yönetiminden etkilenmiştir.

yargılarından hangileri savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1568 – 1574 yıllarında Edirne'de inşa edilen, Mimar Sinan'ın ustalık eseri olarak bilinen cami aşağıdakilerden hangisidir?

A) Selimiye Cami
B) Süleymaniye Cami
C) Şehzade Cami
D) Mihrimah Sultan Cami
E) Lala Paşa Cami

9. IV. Mehmet Dönemi'nde sunulan sadrazamlık teklifini kendisine geniş yetkiler tanınması, ya-pacağı atamalara müdahale edilmemesi ve hak-kindaki iftiraların dikkate alınmaması koşullarıyla kabul eden devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köprülü Mehmet Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Lütü Paşa
D) Kuyucu Murad Paşa
E) Fazıl Ahmet Paşa

10. Taarruza geçen Osmanlı ordusu karşısında Avusturya ordusu art arda yenilgiler alırken Özi Kalesi'ni kaybeden Rus ordusu da geri çekilmeye başladı. Rusya, Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmak için Balkan Ortodokslarını ayaklandırmaya çalışsa da başarılı olamadı. Semendire ve Belgrad'ı Osmanlıların almasıyla barış istemek zorunda kalan Avusturya ile 1739'da Belgrad Antlaşması imzalandı.

Aşağıdakilerden hangisi Belgrad Antlaşması ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

A) Başarılı olunmasında Batı tarzı askerî ıslahatlar etkili olmuştur.
B) Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda imzaladığı son kazançlı antlaşmadır.
C) Osmanlı Devleti Belgrad'ı almıştır.
D) Karadeniz son kez Türk gölü olarak kabul edilmiştir.
E) Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma süreci başlamıştır.

11. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) sonunda imzalanan Ayastefanos Antlaşması ile Avrupa'daki dengenin Rusya lehine bozulduğunu gören Avusturya, İngiltere, Fransa ve Almanya bu antlaşmaya karşı çıkarak uluslararası bir konferans toplanmasını sağlamıştır.

Ayastefanos Antlaşması'nın geçersiz olmasını sağlayan bu konferans aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paris B) Londra C) Berlin
D) Moskova E) Viyana

12. **Falih Rıfık Atay'ın yedek subay olarak katıldığı I. Dünya Savaşı'ndaki anılarını ve Osmanlı Devleti'nin savaştaki durumunu anlattığı eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çankaya B) Zeytinadağı C) Batış Yılları
D) Atatürk Ne idi? E) Bayrak

13. Temsil Heyeti ile İstanbul Hükümeti temsilcileri arasında Amasya Görüşmeleri'nde sağlanan uzlaşmaya göre Mebusan Meclisinin açılması için 1919 yılı Aralık ayında seçimler yapıldı. Seçimler Anadolu ve İstanbul'da, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adaylarının başarısıyla sonuçlandı.

Mustafa Kemal Paşa yukarıda sözü edilen seçimlerde aşağıdaki illerin hangisinden milletvekili seçilmiştir?

A) Sivas B) Ankara C) Amasya
D) Erzurum E) Samsun

14. I. Dünya Savaşı 1918'de İttifak Devletleri'nin yenilgisiyle sonuçlandı. Osmanlı Devleti'nin müttefiki Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi ve İngilizlerin İstanbul'a yönelmesi Osmanlı Devleti'ni zor durumda bıraktı. 8 Ekim 1918'de Sadrazam Talat Paşa kabinesinin istifası üzerine 14 Ekim'de kurulan yeni hükümet Wilson İlkeleri doğrultusunda bir ateşkes için hazırlıklara başladı. Yapılan görüşmeler sonucunda 30 Ekim 1918'de 25 maddeden oluşan Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.

Bu mütarekenin imzalandığı süreçte görevde olan hükümetin başında aşağıdaki devlet adamlarından hangisi yer almıştır?

A) Damat Ferit Paşa B) Ahmet İzzet Paşa
C) Salih Paşa D) Tevfik Paşa
E) Ali Rıza Paşa

15. "Sivas'taki kongrenin açılış günü olan 4 Eylül günü ile beşinci, altıncı günleri, yani üç gün; İttihatçı olmadığımızı teyid için yemin etmek lüzumuyla ve yemin formülü hazırlamakla ve bilhassa kongre siyasetle iştigal edecek mi, etmeyecek mi zemininin münakaşasıyla geçti."

Mustafa Kemal'in Sivas Kongresi ile ilgili Nutuk'ta belirttiği bu durumla;

- I. siyasi kampaşmanın önüne geçerek birlikteliği sağlamak,
- II. Millî Mücadele liderlerine yönelik asılsız iddiaları ortadan kaldırmak
- III. İstanbul Hükümeti'nin desteğini almak

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. İtilaf Devletleri işgallerini sürdürürken BMM'nin açılmasıyla İstanbul Hükümeti, azınlıklar ve Millî Mücadele karşıtları tarafından memleketin farklı bölgelerinde ayaklanmalar çıkarıldı. BMM Hükümeti, bir taraftan işgalci devletlerle mücadele ederken diğer taraftan iç isyanları bastırmakla uğraşmak durumunda kaldı.

Bu ayaklanmalara karşı BBM'nin çıkardığı kanun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Takrir-i Sükûn B) Hiyanet-i Vatanîye
C) Teşvik-i Sanayi D) Teşkilat-ı Esasiye
E) Men-i Müskirat

17. **Orduyu savaşa hazırlamak ve ordunun ihtiyaçlarını gidermek amacıyla 7-8 Ağustos 1921'de Tekâlif-i Millîye Emirleri aşağıdakilerden hangisi tarafından yayımlanmıştır?**

- A) Mebusan Meclisi
- B) Kazım Karabekir
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- D) Mustafa Kemal Paşa
- E) Fevzi Çakmak

18. **Türkiye'nin 1934 yılında Balkan Antantı'na üye olması, aşağıda verilen gelişmelerden hangisini olumlu yönde etkilemiştir?**

- A) Türkiye ile İngiltere arasında Ankara Antlaşması'nın imzalanması
- B) Türkiye ile Fransa arasında Osmanlı borçları sorununun çözülmesi
- C) Türkiye ile Yunanistan arasında dostluk antlaşmasının imzalanması ve Nüfus Mübadelesi sorununun çözülmesi
- D) Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Örgütü'ne üye olarak kabul edilmesi
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde Boğazlar komisyonunun kaldırılması ve yetkilerinin Türkiye'ye devredilmesi

19. **22 gün ve gece süren muharebe ile Ankara'nın işgali engellendi. Bu savaş ile Türk ordusunun 1683'te Viyana önlerinde başlayan geri çekilişi son buldu. Yunan ordusunun taarruz gücü kırıldı ve İtilaf Devletleri'nin Yunanlara duyduğu güven azaldı. Meclis, 19 Eylül 1921'de bir kanunla Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesi verdi.**

Verilen metinde sözü edilen bu muharebe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Taarruz
- B) Kütahya - Eskişehir
- C) II. İnönü
- D) I. İnönü
- E) Sakarya

BMM'nin 23 Nisan 1920'de açılmasıyla kurulan Yeni Türk Devleti'nin yönetim şekli 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in resmen ilan edilmesiyle belirlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nin cumhuriyet idaresi döneminde meydana gelen gelişmelerden biridir?

- A) Ankara'nın başkent ilan edilmesi
- B) Lozan Barış Antlaşması'nın onaylanması
- C) Halk Fırkası'nın kurulması
- D) Şeyh Said isyanının çıkması
- E) I. TBMM'nin seçim kararı alması

3 Mart 1924'te halifelik kaldırılması ve Halife Abdülmecit Efendi ile birlikte bütün Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleşmiştir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin müdahalesiyle
- B) Cumhurbaşkanı emriyle
- C) Şerîye ve Evkâf Vekaleti'nin önerisiyle
- D) Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kararıyla
- E) TBMM'de çıkarılan kanunla

1920'li yıllarda özel sektörün sanayileşmeye yönelik beklentilere karşılık verememesi ve 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın getirdiği sıkıntılar karşısında zorunlu devletçilik politikasına geçildi. Bu dönemde devletin ekonomiye müdahaleleri arttı ve sanayileşme yolunda önemli adımlar atıldı. Devletçilik politikasının somut karşılığı, 1934'te I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması oldu. Plan, özellikle ham maddelerin Türkiye'den sağlanabildiği bir sanayileşme politikasına ağırlık vermekteydi.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu planı hazırlık ve uygulama sürecinde teknik destek aldığı devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD
- B) İngiltere
- C) Fransa
- D) SSCB
- E) Almanya

23. Cumhuriyet'in ilk yıllarında; takvim, saat, rakam ve tatil uygulamaları ile ilgili değişiklik yapılması ile

- I. ticarete karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi
- II. uluslararası fikirî, siyasi ve iktisadi temasların kolaylaştırılması,
- III. çağdaşlaşma ve laikleşmenin sağlanması

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Şeyh Said İsyanı başladığında başbakanlık görevini yürüten, isyanı bastırmak için yeterli önlemleri alamadığı yönündeki eleştiriler üzerine istifa eden devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Recep Peker
- B) Celal Bayar
- C) Hasan Saka
- D) Fethi Okyar
- E) İsmet İnönü

25. İngiliz Dışişleri Bakanlığı, 2 Kasım 1917'de Uluslararası Siyonizm Hareketi'nin liderlerinden Lord Rothschild'a bir mektup göndererek Filistin'de Yahudilere bir yurt kurulması çabasının ülkesi tarafından destekleneceğini bildirdi. Böylece Amerika'nın sempatisini kazanmayı amaçladı. Diğer İtilaf Devletleri tarafından da desteklenen bildiri, bölgede kurulacak İsrail Devleti'nin temeli oldu.

Orta Doğu'da bir Yahudi devleti kurulmasını kapsayan bu belge aşağıdakilerden hangisiyle anılmıştır?

- A) Sykes-Picot Antlaşması
- B) Atlantik Bildirisi
- C) Balfour Deklarasyonu
- D) Wilson İlkeleri
- E) Mac Mahon Antlaşması

26. Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'nin iç siyasetinde meydana gelen gelişmeler arasında gösterilemez?

- A) Kırsal kesimde ilköğretime dair öğretmen sorununu çözmek için Köy Enstitüleri Kanunu'nun çıkarılması
- B) Sağlık, eğitim, bayındırlık gibi sosyal harcama kalemlerinin düşüş göstermesi
- C) Tarım ve sanayi ürünlerinin üretiminde düşüş yaşanması
- D) Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin kurulması
- E) Topraksız çiftçilere toprak dağıtmak amacıyla Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'nun çıkarılması

27. ABD ve SSCB'nin nükleer bir savaşın eşiğine geldiği dehşet dengesini gösteren ve Yumuşama Dönemi'nin başlamasına zemin oluşturan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süveyş Krizi
- B) Kore Savaşı
- C) Vietnam Savaşı
- D) Küba Krizi
- E) Berlin Buhranı

DENEME - 3 ÇÖZÜMLERİ

1. Mektuptaki ifadelere göre Attila ve Theodosius'un hükümdarlığı babalarından aldıkları bilgisine ulaşılmaktadır. Bu durum egemenliğe nasıl sahip olunduğu ile ilgilidir (I). Devletlerarası bir yazışma yapılması diplomatik faaliyetlerin yürütüldüğünü gösterse de (II) "Teodosius, Attila'ya haraç vermekle köle durumuna düşmüştür." ifadesi devletler arası eşitlik, karşılıklık (mütekabiliyet) anlayışının olmadığını göstermektedir.

CEVAP C

2. Türk - İslam tarihinde "Hakaniye Devleti" olarak anılan devlet Karahanlılardır. Türkçenin "hakaniye" lehçesini kullanmaları bu adla anılmalarında etkili olmuştur. Karahanlı Devleti ayrıca bazı kaynaklarda "İlek Hanlar veya Afrasyapoğulları" adları ile de anılmıştır.

CEVAP E

3. Sultan Kutuz Dönemi'nde İslam Dünyası'nı tehdit eden Moğollara karşı 1260'da Aynicâlut Savaşı kazanılmış ve Suriye'nin büyük kısmı Memlûkluların eline geçmiştir. Memlûk Devleti, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonucunda 1517'de sona ermiştir.

CEVAP B

4. Soruda sözü edilen antlaşma Edirne Segedin'dir. Bu antlaşma Osmanlı Devleti'nin iki farklı cephede de güçlük yaşadığını ve büyüme sürecinde itibar kaybettiğini göstermektedir.

CEVAP A

5. Osmanlı Devleti'nde devlet kademelerine devşirme devlet adamlarının alınmasına Kuruluş Dönemi'nde başlanmıştır. II. Mehmed döneminde bu durum sıklaştırılmıştır.

CEVAP E

6. Osmanlı Devleti'nde bir yerin fethedilmesinden sonra yapılan ilk işlerden biri, o bölgenin ekonomik ve askerî kapasitesinin kayıt altına alınmasıdır (tahrir). Bu işlem nişancı öncülüğünde "tahrir defterleri"ne kaydedilmiştir.

CEVAP B

7. Osmanlı idari düzeninde beylerbeyi eyaletlerden, sancak beyi sancaklardan sorumludur.

CEVAP D

8. Selimiye Camii, Osmanlı padişahı II. Selim döneminde Mimar Sinan'ın yaptığı ve Osmanlı'nın önceki başkenti Edirne'de bulunan bir külliye'dir. Mimar Sinan'ın 80 yaşında yaptığı ve "ustalık eserim" şeklinde nitelendirdiği Selimiye Camii, gerek Mimar Sinan'ın, gerek Osmanlı mimarisinin en önemli eserleri arasında sayılır.

CEVAP A

9. Köprülü Mehmet Paşa, 1656'da sadrazam olurken görevi kabul etmek için bazı şartlar ileri sürmüş ve pazarlık yapmıştı. Seleflerinden daha geniş yetkilere sahip olmadan devlette devam eden düzensizliği ortadan kaldıramazdı. Bunun için padişah'tan sadece kendisinin kararlarının uygulanacağına dair söz aldı.

CEVAP A

10. Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma süreci 1718'de Lâle Devri ile başlamıştır. Belgrad Antlaşması ise 1739'da imzalanmıştır.

CEVAP: E

11. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) sonunda, 3 Mart 1878'de İstanbul'da Ayastefanos Antlaşması imzalanmıştır. Panslavizm'in bir zaferi sayılan bu antlaşmayla Rusya, bölgede çok avantajlı bir duruma gelmiştir. Ayastefanos Antlaşması ile Avrupa'daki dengenin Rusya lehine bozulduğunu gören Avusturya, İngiltere, Fransa ve Almanya bu antlaşmaya karşı çıkarak Berlin'de uluslararası bir konferans toplanmasını sağlamıştır. Bu bakımdan Ayastefanos Antlaşması, Sevr Antlaşması gibi kâğıt üzerinde kalan bir antlaşma olmuştur.

CEVAP: C

12. Falih Rıfkı Atay'ın 1932 yılında yayımlanan Zeytin-dağı adlı eserinde Osmanlı Devleti'nin son günlerinden Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarına kadar ki dönem anlatılmıştır. Kitabın adı, Cemal Paşa'nın komutasındaki 3. Ordu'nun bulunduğu Kudüs çevresindeki Zeytin-dağı Tepesi'nden gelmektedir.

CEVAP: B

13. Seçimler Anadolu ve İstanbul'da, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adaylarının başarısıyla sonuçlandı. Bu başarıda önemli rol oynayan Mustafa Kemal Paşa Erzurum milletvekili seçildi.

CEVAP: D

14. 8 Ekim 1918'de Sadrazam Talat Paşa kabinesinin istifası üzerine 14 Ekim'de Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti kuruldu. Yeni kurulan Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti adına Bahriye Nazırı Rauf Orbay başkanlığındaki heyet ile İngilizler Akdeniz Filosu Komutanı Amiral Calthorpe (Kalthorp), Limni Adası'ndaki Mondros Limanı'nda görüştü.

CEVAP: B

15. Sivas Kongresi öncesinde Millî Mücadele'yi yürütenler için İttihatçı oldukları yönünde asılsız iddialar ortaya atılmıştı. Sivas Kongresi'nin ilk günlerinde bu asılsız iddiaları ortadan kaldırmak ve siyasi kamplaşmanın önüne geçerek birlik-beraberlik sağlanmaya çalışılmıştır.

CEVAP: C

16. Büyük Millet Meclisi, varlığını sürdürebilmek ve otoritesini sağlayabilmek için Vatana İhanet Kanunu'nu (Hıyanet-i Vatan Kanunu) çıkardı (29 Nisan 1920). Bu kanuna göre; Meclis'in kararlarına karşı gelenlerin, düşmana hizmet eden ve bozgunculuk yapanların idamla cezalandırılması kabul edildi.

CEVAP: B

17. Başkomutan Mustafa Kemal Paşa, kendisine verilen Başkomutanlık yetkisine dayanarak orduyu savaşa hazırlamak ve ordunun ihtiyaçlarını gidermek amacıyla 7-8 Ağustos 1921'de Tekâlif-i Millîye Emirleri'ni yayımladı.

CEVAP: D

18. Balkan Antantı üyeleri 1936 yılında imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde Boğazlar komisyonunun kaldırılması ve yetkilerinin Türkiye'ye devredilmesi konusunda olumlu katkı sunmuşlardır.

CEVAP: E

19. Soru metninde Sakarya Meydan Muharebesi hakkında bilgi verilmiştir.

CEVAP: E

3. Deneme

20. I. TBMM'nin seçim kararı alması (1 Nisan 1923), Lozan Barış Antlaşması'nın onaylanması (23 Ağustos 1923), Halk Fırkası'nın kurulması (9 Eylül 1923), Ankara'nın başkent ilan edilmesi (13 Ekim 1923) Cumhuriyet'in ilanından önceki gelişmelerdir.

Şeyh Said İsyanı 13 Şubat 1925'te çıkmıştır.

CEVAP: D

21. 3 Mart 1924'te TBMM tarafından kabul edilen bir kanunla halifelik kaldırıldı. Devlet sisteminde var olan ikiliği ortadan kaldırmak amacıyla Halife Abdülmecit Efendi ve bütün Osmanlı hanedanı aynı kanunla yurt dışına çıkarıldı.

CEVAP: E

22. 1931 yılında devletçilik ilkesinin devlet politikası hâline gelmesi ile birlikte Türkiye, ilk defa plancılık uygulamasına ihtiyaç duymuştur. Türkiye'de ilk planlama çalışmaları Ağustos 1932'de Sovyet bilim adamlarından Prof. Orlof başkanlığında bir Sovyet heyetinin davet edilmesiyle başlamış, 1933 yılında hazırlanan I. Beş Yıllık Sanayi Planı 1934 yılında uygulamaya konmuştur.

CEVAP: D

23. Türkiye Cumhuriyeti Batı ile yürüttüğü iktisadi ve ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla pazar gününü resmî tatil ilan etti. Böylece hem iç hem de dış ticarete karşılaşılan aksaklıklar giderildi. Takvim, saat ve ölçülerde yapılan değişiklikler çağdaşlaşma ve laikleşmeyi sağlarken uluslararası fikrî, siyasi ve iktisadi temasları kolaylaştırdı; inkılapçılık ilkesinin toplumsal alandaki önemli bir yansıması oldu.

CEVAP: E

24. 21 Kasım 1924'te yeni hükümeti kuran Başbakan Fethi Bey, 13 Şubat 1925'te başlayan Şeyh Said İsyanı'nın yerel kuvvetlerle bastırılabilirliğini düşünmüş ve ona göre önlemler almıştı. Ancak ayaklanmanın genişlemesi ve hükümet güçlerinin isyanı bastırmada etkisiz kalması üzerine sert eleştirilere uğradı ve istifa etmiştir.

CEVAP: D

25. Balfour Deklarasyonu, Lloyd George'un başbakanlığındaki Britanyalı savaş kabinesinde dışişleri bakanı olan Arthur Balfour'un girişimiyle başlatılan ve sonuçta Filistin'de bir Yahudi devletinin (İsrail) kurulmasıyla sonuçlanan girişimdir.

CEVAP: C

26. Orta Doğu Teknik Üniversitesi 15 Kasım 1956 tarihinde kurulmuştur.

CEVAP: D

27. Küba Krizi, ABD'nin Türkiye ve İtalya'ya, SSCB'nin ise Küba'ya nükleer başlıklı füze yerleştirmesi ile başlayan; Ekim 1962'de dönemin iki süper gücünü karşı karşıya getiren ve dünyayı nükleer savaş tehdidi altında bırakan bunalımdır. Bu krizin en önemli özelliği 1962 sonrasında yerleşmeye başlayan "yumuşama" (detente) olgusunun temelini oluşturmasıdır.

CEVAP: D

1. Çinlilerin etkisinde kalarak Budistleşme isteği, Türklerin yaşam tarzına uymadığı gerekçesiyle kurultay tarafından reddedilen II. Kök Türk Hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilge Kağan B) Kapgan Kağan
C) Mukan Kağan D) Kutluk Kağan
E) Böğü Kağan

2. Büyük Selçuklu Sultanlarının, komutanlarına Anadolu'da fethettikleri bölgelerde egemenlik serbestliği vermesinin bir sonucu olarak aşağıdakilerden hangisini söylenemez?

A) Fetihlerin hızlanması
B) Türk beyliklerinin kurulması
C) Egemenlik sahasının genişlemesi
D) Siyasi bütünlüğün güçlenmesi
E) Merkezî otoritenin sarsılabilmesi

3. 13 Mayıs 1277'de "Bundan böyle hiç kimse divanda, dergâhda, bergâhda, mecliste, meydanda ve dahi her yerde Türk dilinden özge söz söylemeye" şeklindeki fermanla beylik içerisinde Türkçe konuşulmasını emrederek Anadolu'da millî bilinci uyandıran Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Germiyoğulları B) Karesioğulları
C) Karamanoğulları D) Candaroğulları
E) Aydınoğulları

4. I. Murat'ın şehzadeliği döneminde fethedilen Edirne şehri, Bizans ile Balkanlar arasında stratejik bir konuma sahipti. İstanbul'dan Avrupa'ya ulaşan ana güzergâh üzerinde yer almaktaydı. Osmanlı hâkimiyetine girmesi ile birlikte hızlı bir şekilde büyüyen şehrin surlarının dışında da yerleşim alanları oluşturuldu. Yapılan iskân faaliyetleriyle birlikte fiziksel ve demografik olarak büyüyen şehir, Balkanlara yapılacak seferlerde avantaj sağlaması açısından stratejik bir önem taşıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerin sonuçlarından biri değildir?

A) Osmanlı Devleti'nin yönetim merkezinin Edirne'ye taşınması
B) Gaza ve cihat faaliyetlerinin yoğunlaşması
C) Doğu Roma'nın başkenti ile Balkan devletleri arasındaki bağlantının kesilmesi
D) Anadolu'dan Edirne'ye Türkmenlerin iskân edilmesi
E) Anadolu beylikleri üzerinde Osmanlı hâkimiyetinin sağlanması

5. Kanuni Sultan Süleyman komutasındaki Osmanlı ordusunun 29 Ağustos 1526'da Macar ordusunu yenilgiye uğrattığı Mohaç Meydan Muharebesi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Macar topraklarının bir bölümünün Osmanlı hâkimiyetine girmesi
B) Macar soylularının Osmanlı yanlısı Jan Zapolya'yı Macar kralı olarak ataması
C) Habsburglara bağlı olan Avusturya'nın, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmesi
D) Şarlken'e esir düşmüş olan Fransa kralı I. Fransuva'nın esaretten kurtarılması
E) Osmanlılarla Habsburglar arasındaki mücadelelerin başlaması

6. Osmanlılar bir bölgenin adil bir şekilde yönetilmesini sağlamak için ilk dönemden itibaren iki farklı yetkili atamışlardır. Bunlardan biri hükümdarın yürütme yetkisini temsil eden asker kökenli beydir.

Sultanın yasama yetkisini temsil eden ulema kökenli görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadı
B) Tımar sahibi
C) Subaşı
D) Müderris
E) Sancak Beyi

7. Devşirme, Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerde sadece yaya ve müsellemlerden oluşan askerî birlikleri çeşitlendirmek, asker ihtiyacını karşılamak ve orduyu güçlendirmek maksadıyla başvurulmuş bir yöntemdir. Daha önceki İslam devletlerinde benzeri kullanılan bu usul Çelebi Mehmet Dönemi'nde uygulanmaya başlanmış, ilerleyen dönemde de kanunlaştırılarak esaslar ve kurallar belirlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu sistemin esasları ve kuralları arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Devşirme yapılacak bölgelerde tellallar vasıtasıyla duyurular yapılır, seçim yapılırken de bölgenin sancak beyi, kadısı, papazı ve tımarlı sipahisi orada hazır bulunurdu.
B) Yeniçeri ağası, merkeze getirilen çocukların devşirmeye uygun olup olmadığını kontrol eder; çocuğun geldiği yeri, nüfus bilgilerini ve fiziki özelliklerini eşkâl defterlerinde kayıt altına alırdı.
C) Saray hizmetlerine seçilen çocuklar, enderunda sıkı ve çok yönlü bir eğitime tabi tutularak devlet görevleri için yetiştirilirdi.
D) Türk ailelerin yanında bir süre kalıp Türk örf ve âdetlerini öğrenen devşirmeler daha sonra Acemi Ocağına alınıp ve burada 3 ila 8 yıl süren askerî bir eğitime tabi tutulurdu.
E) Acemi Ocağındaki eğitimlerini tamamlayan devşirmeler, mezun edilir ve Tımarlı Sipahi ordusunda yeteneklerine göre seçildikleri görevlerine başlardı.

8. Salyanesiz eyaletler, tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerdir. Buralarda yapılan tahrirlerle eyaletin gelirleri has, zeamet ve tımar şeklinde dirliklere ayrılır. Devlet; tahrir yapma, tımarları teftiş etme gibi sebeplerle bu bölgeleri daha rahat kontrol altında tutardı.

Aşağıdakilerden hangisi bu eyaletler arasında yer almaz?

- A) Budin
B) Diyarbakır
C) Trablus
D) Dulkadir
E) Temeşvar

9. Safevi Şahı I. Abbas, Osmanlı Devleti'nde yaşanan isyanlardan faydalanarak 1623 ve 1624 yıllarında Osmanlı topraklarına saldırarak bazı bölgeleri ele geçirdi.

Osmanlı Devleti'ne yönelik tehditlerin devam etmesinden dolayı Sultan IV. Murat, Safeviler üzerine;

- I. Revan,
II. Bağdat,
III. Nahçıvan

seferlerinden hangilerini düzenlemek durumunda kalmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Savaşın sona erdiği 1774 yılında Ruslarla imzalanan bu antlaşmayla Kırım'ın Osmanlı Devleti'yle olan bağı sona ermiştir. Müstakil bir hanlık hâline gelen Kırım, Osmanlı Devleti'nin himayesinden çıkmıştır. Bununla beraber Kırım'ın dinî bakımdan halifeye bağlılığı devam etmiştir. Böylece Osmanlı Devleti Halifelik makamını ilk kez siyasi bir amaç için kullanmıştır.

Yukarıda bahsedilen bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belgrad
B) Prut
C) Yaş
D) Küçük Kaynarca
E) Pasarofça

11. Islahat Fermanı, Paris Kongresi'nin başlamasından sonra İstanbul'da 18 Şubat 1856 tarihinde yabancı devlet temsilcilerinin de katıldığı bir törenle ilan edilmiştir. Bu fermanla Müslümanlar ile gayrimüslimlerin haklarını eşit hâle getirerek demokratikleşmenin sürdürülmesi amaçlanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde Islahat Fermanı ile getirilen uygulamalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Müsadere uygulamasının kaldırılması
- B) Gayrimüslimlerin zorunlu askerliğe alınması
- C) İşkence ve angaryanın yasaklanması
- D) Azınlıklara devlet memurluğu hakkının verilmesi
- E) Yabancılar mülk satışı

12. I. Balkan Savaşı'nda Edirne'nin Bulgarlara terk edileceği haberinin duyulması üzerine İttihat ve Terakki Cemiyeti, Bâb-ı Âli'ye baskın düzenledi. Bu olayla yapılan darbenin ardından mevcut hükûmet istifa ettirildi ve yönetim, İttihat ve Terakki tarafından tamamen ele geçirildi.

Yukarıda bahsedilen gelişmeler sonrasında hükûmet kurma görevi verilen devlet adamı hangisidir?

- A) Mahmut Şevket Paşa B) Kâmil Paşa
- C) Said Halim Paşa D) Ahmed Muhtar Paşa
- E) Talat Paşa

13. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin 28 Ocak 1920'de yapılan gizli oturumda kabul ettiği Misak-ı Milli'de aşağıdaki kararlardan hangisi alınmamıştır?

- A) Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığında işgal altında olmayan Osmanlı toprakları bölünmez bir bütündür.
- B) Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı hatta Osmanlı Hükûmetinin dağılması hâlinde millet, kendisini topyekûn savunacak ve direnecektir.
- C) Elviye-i Selâse dâhilinde bulunan Kars, Ardahan ve Batum'un durumu, Arap bölgelerinde olduğu gibi halk oylamasıyla karara bağlanacaktır.
- D) Azınlıkların hakları, komşu ülkelerdeki Müslüman halkların da aynı haklardan faydalanması şartıyla kabul edilecektir.
- E) Türkleri mali, idari ve siyasi yönden etkileyecek engeller kesinlikle kaldırılacaktır.

14. Rauf Bey, demecinde "antlaşmayı imza ederken bugünkü gibi sevinçli döneceğimi tahmin etmiyordum. Görüşmeler sırasında İngilizler çok açık kalpli ve samimi hareket ettiler. Bu mütareke ile devletimizin istiklâli ve saltanatımızın hukuku tümüyle kurtarılmıştır. Bu antlaşma yenen ile yenilen arasında yapılmış bir antlaşma değil, savaş hâlinde çıkmak isteyen iki denk kuvvetin aralarındaki düşmanlığı durdurmaları gibi bir şeydir." demiş ve aynı zamanda İstanbul'a bir tek düşman askerinin çıkmayacağını da sözlerine eklemiştir.

Rauf Bey'in ifade ettiği bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mudanya Mütarekesi
- B) Sevr Antlaşması
- C) Mondros Mütarekesi
- D) Selanik Mütarekesi
- E) Lozan Antlaşması

15. 29 Kasım 1918 tarihinde Dr. Esat Işık tarafından İstanbul'da kurularak Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere ve Türkler hakkında dünyada yapılan propagandalara basın-yayın yoluyla karşı koymayı misyon edinen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kilikyalılar B) Redd-i İlhak
- C) Millî Kongre D) Hürriyet ve İtilaf
- E) Gizli Karakol

16. Damat Ferit Paşa'nın istifa etmesinin ardından kurulan Ali Rıza Paşa Hükûmeti'nin Heyet-i Temsiliye'yi resmen tanıması aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile sağlanmıştır?

- A) Amasya Görüşmelerinin yapılması
- B) Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin toplanması
- C) Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun yürürlüğe konması
- D) Büyük Millet Meclisi'nin açılması
- E) Amasya Genelgesi'nin ilan edilmesi

17. I. İnönü Zaferi'nden sonra İtilaf Devletleri, Sevr Antlaşması'nı küçük değişikliklerle Türk tarafına kabul ettirmek amacıyla 21 Şubat 1921'de Yunanistan'ın da katıldığı bir konferans düzenlendi. Londra'da düzenlenen bu konferansa hem İstanbul Hükûmetini hem de TBMM temsilcilerini davet edildi. İtilaf Devletleri bu politikayla iki taraf arasındaki anlaşmazlığı körükleyerek Sevr'i kabul ettirmeyi hedefliyordu.

Bu konferansta "Söz hakkı milletin asıl temsilcilerine aittir." diyerek sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bırakan İstanbul Hükûmeti temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Bey B) Tefik Paşa
C) Şükrü Naili Paşa D) Kazım Özalp
E) Hadi Paşa

18. "(...) İngilizler tarafından satın alınan ve milleti birbirine düşürmek maksadını güden bazı hainler sizi aldatmak için türlü türlü yalanlar söylüyorlar. İzmir vilâyetinin, Antalya'nın, Adana'nın, Ayıntab, Maraş ve Urfa havalisinin düşmanlar tarafından işgali üzerine silâhına sarılan milletdaş ve dindaşlarınızı yine size mahv ettirmek için ve padişah ve halifeye isyan sözünü ortaya atıyorlar. (...) vatanın düşman istilâsına uğramış kısımlarını müdâfaa edenleri din ve milletlerinin şerefi için kan döken kardaşlarınızı arkadan size vurdurmak isteyen alçakları dinlemeyin ve onları Millet Meclisi'nin kararı üzerine cezalandıracak olanlara yardım edin, tâ ki din son yurdunu kaybetmesin, tâ ki milletimiz köle olmasın. Biz birlik oldukça düşman üzerimize gelemeyeceğini resmen ilân etti..."

Meclisin toplanış nedenlerini kamuoyuna açıklamak ve halkın birlik-beraberliğini vurgulamak amacıyla Hamdullah Suphi Bey'in kaleme alıp 25 Nisan 1920 günü BMM Başkanı Mustafa Kemal'in yayımladığı bu belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misak-i Milli Kararları
B) Memleket Beyannamesi
C) Tekâlif-i Milliye Emirleri
D) Amasya Tamimi
E) Havza Genelgesi

19. **Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında 1925 tarihli Tarafsızlık ve Saldırmazlık Antlaşması'nın imzalanmasını etkileyen unsurlar arasında;**

- I. Sovyetlerin Locarno Antlaşması'nı kendisine yönelik bir tehdit olarak kabul etmesi,
II. Musul Sorunu konusunda Fransa ve İtalya'nın İngiltere'yi desteklemesi,
III. Türkiye'nin Sovyetlerin öncülüğünde hazırlanan Litvinov Protokolü'nü imzalaması

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

20. **Atatürk'ün Türkiye'nin ihtiyaç ve şartlarından dolayı dile getirdiği "Siyasi ve fikri hayatta olduğu gibi iktisadi işlerde de fertlerin teşebbüsleri neticesini beklemek doğru olamaz. Mühim ve büyük işleri ancak milletin toplam servetine ve devletin bütün teşkilat ve kuvvetine dayanarak başarması tercih olunmalıdır." sözü aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisini vurgulamaktadır?**

- A) Cumhuriyetçilik B) Devletçilik
C) Milliyetçilik D) Halkçılık
E) İnkılapçılık

21. 1933'te Almanya'da Nazilerin iktidara gelmesiyle birlikte özellikle Yahudi kökenli ve muhalif bazı Alman bilim insanları ülke dışına çıkmak zorunda kalınca bunların bir kısmı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Türkiye'ye davet edilmişti.

Mustafa Kemal Atatürk'ün davetiyle Türkiye'ye gelen bu bilim insanlarının önemli bir kısmı aşağıdaki üniversitelerden hangisinde görevlendirilmiştir?

- A) İstanbul Teknik Üniversitesi
B) Ankara Üniversitesi
C) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
D) Marmara Üniversitesi
E) İstanbul Üniversitesi

22. 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir'de toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan biri "özel teşebbüslerin desteklenmesi" ile ilgilidir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında bu karar doğrultusunda çıkarılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teşkilât-ı Esasî B) Takrir-i Sükun
C) Tekâlif-i Millîye D) Tevhid-i Tedrisat
E) Teşvik-i Sanayi

23. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Sarayburnu Söylevi" Cumhuriyet Dönemi'nde aşağıda verilen devrimlerden hangisinin öncüsü olmuştur?

- A) Şapka Kanunu B) Soyadı Kanunu
C) Harf Devrimi D) Üniversite reformu
E) Medeni Kanun

24. Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatı ile birlikte Kemalist Devrim'in oluşum süreci, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu, devrimlerin ne amaçla yapıldıkları, yapılamayanların neden yarım kaldıkları ve neye göre devrimin şekillendiği üzerinde durulan "Tek Adam" adlı üç ciltlik biyografi eseri aşağıdakilerden hangisi tarafından kaleme alınmıştır?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Şevket Süreyya Aydemir
C) Halide Edip Adıvar
D) Falih Rıfkı Atay
E) Faruk Nafiz Çamlıbel

25. 1917 Ekim Devrimi sonrasında Bolşevikler Şubat 1918'de Hokand'ı ele geçirip Hokand Millî Hükümeti'ne son verince Fergana Vadisi'nde Ergaş Bey öncülüğünde bir ayaklanma başladı. Bu ayaklanma ile beraber bağımsızlık yanlısı Basmacı Millî Direnişçileri örgütlendi ve ayaklanma kısa sürede büyük bir isyan hareketine dönüşüp tüm Türkistan'a yayıldı.

1921-1922 yıllarında bu hareketin başında bulunan Osmanlı subayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talat Paşa B) Enver Paşa C) Cemal Paşa
D) Nurettin Paşa E) Cevat Paşa

26. II. Dünya Savaşı'ndan sonra insan hakları ihlalleri ülkelerin iç sorunu olmaktan çıktı. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB) 10 Aralık 1948'de Türkiye'nin de içinde bulunduğu 48 ülkenin evet oyu ile kabul edildi. Tavsiye niteliğinde 30 maddeden oluşan bildirinin bağlayıcılığı yoktu. 1976'da 35 ülkenin imzalamasıyla İHEB hem bağlayıcı hem de yükümlülük getiren bir içerik kazandı.

Hakkında bilgileri verilen bu belge aşağıdaki uluslararası oluşumlardan hangisinde kabul edilmiştir?

- A) Birleşmiş Milletler Teşkilatı
B) Avrupa Birliği
C) Avrupa Parlamentosu
D) Avrupa Konseyi
E) Millet Cemiyeti

27. 1996 yılında Yunanistan'ın kendisine ait olmayan bir bölgeye bayrağını dikmesi üzerine Türkiye ile Yunanistan'ı savaşın eşiğine getiren olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıbrıs Meselesi
B) Kardak Kayalıkları Krizi
C) Batı Trakya Sorunu
D) Münhasır Ekonomik Bölge Meselesi
E) Kıta Sahaneliği Sorunu

DENEME - 4 ÇÖZÜMLERİ

1. Bu durum kağanların sınırsız yetkilere sahip olmadığını ve kurultayın karar almada etkili olduğunu gösterir. Kurultayda Budizm'e geçmeyi teklif eden ancak Vezî Tonyukuk tarafından isteği reddedilen hükümdar Bilge Kağan'dır.

CEVAP: A

2. Bu serbestlik ile birlikte Anadolu'da feodal Türk beylikleri kurulmuştur. Bu durum merkezî otoriteyi sarsmış olsa da Anadolu'da fetihler hızlanmış ve devletin egemenlik sahası genişlemiştir. Feodal beylere tanıyan bu serbestlik merkezî otoriteyi sarstığı gibi siyasi birliği de olumsuz etkilemiştir.

CEVAP: D

3. 13 Mayıs 1277'de Karamanoğlu Mehmet Bey Konya'da bir Selçuklu şehzadesini tahta çıkararak: "... bundan böyle dergâhta, mecliste, evde, sokakta sadece Türkçe kullanılacaktır" emriyle Türkçe'yi resmî dil ilan etmiştir.

CEVAP: C

4. Rumeli'de yürütülen bu faaliyetlerin Anadolu'daki beyliklerle ilgisi yoktur.

CEVAP: E

5. Mohaç Meydan Muharebesi, Osmanlı ordusu ile Macar ordusu arasında yapılmıştır. Avusturya'nın Osmanlı üstünlüğünü kabul etmesiyle ilgili bir durum söz konusu değildir.

CEVAP: C

6. Bey, "kadı"nın hükmü olmadan hiçbir ceza veremez, kadı da hiçbir kararını kendi başına icra edemezdi. Kararlarını beyden bağımsız alan kadı emirleri doğrudan doğruya sultandan alırdı.

CEVAP: A

7. Devşirmeler eğitimlerinin sonunda Kapıkulu ocaklarında görev almışlardır. Tımarlı Sipahi ordusunda görev yapan askerler Türk kökenlidir.

CEVAP: E

8. Osmanlı Devleti'nde salyanesiz eyaletlerden bazıları şunlardır: Anadolu, Rumeli, Karaman, Diyarbakır, Erzurum, Dulkadir, Şam, Budin, Van, Temeşvar.

CEVAP: C

9. Safevi Şahı I. Abbas, 1623'te Azerbaycan, Nahçıvan ve Revan'ı; 1624'te ise Kerkük, Şehrîzor, Kerbelâ, Necef ve Bağdat'ı ele geçirdi. Bu dönemde yapılan savaşlarda Osmanlı Devleti'ndeki iç karışıklıklar nedeniyle Safeviler başarılı oldu. 1635'te Sultan IV. Murat Han, Revan (Erivan) Seferi'ne çıkarak şehri fethetti ancak kısa süre sonra Safeviler Revan'ı geri aldı. 1638'de yapılan Bağdat Seferi'yle Sultan IV. Murat Han, Bağdat'ı yeniden Osmanlı topraklarına kattı.

CEVAP: C

10. 1774'te Rusya ile imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Kırım hanlarının dinî bakımdan Osmanlı halifesine bağlı olacağı kararı ile Osmanlı Devleti, ilk defa Halifelik makamını siyasi bir amaç için kullanmıştır.

CEVAP: D

11. Müsadere usulünün kaldırılması Tanzimat Fermanı ile gerçekleştirilen bir faaliyettir.

CEVAP: A

12. Bâb-ı Âli Baskını, Osmanlı İmparatorluğu'nda 23 Ocak 1913 günü Enver Bey ve Talat Bey'in önderlik ettiği bir grup İttihat ve Terakki üyesi tarafından hükümet binası Bâb-ı Âli'nin basılmasıyla yapılan askerî darbedir. Bu baskın sırasında Harbiye Nazırı Nâzım Paşa öldürülmüş, Sadrazam Kâmil Paşa'ya zorla istifası imzalatılmıştır. Darbe sonrasında Mahmud Şevket Paşa Hükümeti kurulmuş ve İttihat ve Terakki Partisi yönetime hakim hale gelmiştir.

CEVAP: A

13. Diğer kararlar:

- İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının ticaret gemilerine açılıp açılmamasıyla ilgili kararlar, Türkiye ve ilgili devletler arasında yapılacak anlaşmaya göre belirlenecektir.
- Batı Trakya'nın durumu halk oylaması ile belirlenecektir.

B seçeneğindeki ifade Erzurum Kongresi'nin maddelerinden biridir.

CEVAP: B

14. Sadrazam İzzet Paşa, görüşmeler sırasında Türk heyetinin gördüğü iyi karşılamadan dolayı Amiral Calthorpe'a teşekkür mektubu gönderdi. Başdelege Rauf Bey de oldukça iyimserdi. Yıldırım Orduları Komutanı Mustafa Kemal Paşa ve cephe komutanları, bu antlaşma ile Osmanlı Devleti'nin düşmanlara kayıtsız şartsız teslimiyete razı olduğu gerekçesiyle hükümeti sürekli uyarmakta ve memleketin müdafası için tedbirler düşünmekteydi.

CEVAP: C

15. Millî Kongre Cemiyeti'nin amacı Türk davasının haklılığını dünya kamuoyuna basın-yayın yoluyla duyurmaktır. Kurtuluş Savaşı'nda Kuvay-i Milliye terimini ilk kez kullanan cemiyettir. Diğer müdafaa-i hukuk cemiyetlerinden farklı olarak sadece bir bölgeyi değil tüm yurdun kurtarılması gerektiğini basın ve yayın yoluyla belirten cemiyettir.

CEVAP: C

16. Mustafa Kemal'in başkanlığındaki Heyet-i Temsiliye ile Anadolu hareketine ılımlı bakan Ali Rıza Paşa Hükümetini temsil eden Bahriye Nazırı Salih Paşa arasında 20-22 Ekim 1919'da yapılan görüşmeler sonrasında bir protokol imzalandı. Görüşmelerdeki asıl amaç, Erzurum ve Sivas Kongrelerinde kabul gören esaslar üzerinde uzlaşmaya varmaktır. Amasya Görüşmeleri sonucunda İstanbul Hükümeti, Heyet-i Temsiliye'nin varlığını resmen tanımış oldu.

CEVAP: A

17. Londra Konferansı'nda İstanbul Hükümeti temsilcisi Tefik Paşa "Söz hakkı milletin asıl temsilcilerine aittir." dedi ve sözü TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e bıraktı. İtilaf Devletleri Sevr'i küçük değişikliklerle kabul ettirmeye çalışırken Türk heyeti Misak-ı Milli'ye dayanarak Sevr'i asla kabul etmeyeceğini bildirdi. Bunun üzerine konferans sonuç alınamadan dağıldı. İtilaf Devletleri TBMM'yi konferansa davet etmekle hukuken tanımış oldu. Bu durum TBMM adına uluslararası bir siyasi zafer kabul edildi.

CEVAP: B

18. Memleket Beyannamesi'nde Anadolu'nun farklı bölgelerinin düşman işgali altında olduğu, itilaf devletlerinin meclis çalışmalarını engellemek için asılsız iddialarla halkı meclise karşı isyan ettirmeye çalıştığı, halkımızın bu asılsız iddialara itibar etmemesi ve birlik-beraberliğimizi bozmamamız gerektiği vurgulanmıştır.

CEVAP: B

19. I ve II. öncülde verilenler Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki ilişkilerin gelişmesinde etkili olmuştur. Musul konusunda Avrupa devletlerinin tutumu Türkiye'nin uluslararası alanda yalnız kalmasına yol açmıştır. Bu durum Türk - Sovyet ilişkilerini olumlu etkilemiştir.

Litvinov Protokolü 1929 yılında hazırlandığı için soru kökünde verilen açıklama ile örtüşmemektedir.

CEVAP: D

20. Devletçilik, bir ekonomi siyasetidir. Devletin, halkın yararına yatırımcı ve üretici olarak ekonomik hayata girmesidir. Geniş anlamda ise askerî, idari, ekonomik, toplumsal ve kültürel alanda kısacası hayatın her alanında devletin düzenleyiciliği ve etkinliği anlamındadır.

CEVAP: B

21. Bu zamana kadar Atatürk toplumun batılılaşmasını hedefleyen kökten reformların uygulanmasını sağlamıştı. Ülke kalkınmasının daha ileriye taşınması için batılı bilim insanlarına ve teknisyenlere kucak açılmıştı. 1933 senesinde Türkiye'deki üniversiteler reforme edildi ve Temmuz ayında ilk Alman bilim insanlarıyla sözleşmeler imzalandı. Hitler'in iktidara geldiği 1933 yılı Türkiye'nin tek üniversitesi konumunda olan İstanbul Üniversitesi'nde bir reform uygulamaya konulduğu yıldı. Reform kararları çerçevesinde 1933-1934 öğretim yılında eğitim kadrosunda 27 yerli ordinaryüs profesör yanında, çoğu kürsü direktörlüklerine atanan 38 yabancı ordinaryüs profesöre yer verilmişti. Bu isimlerin neredeyse tamamı, Hitler Almanyası'nı terk etmek zorunda kalan bilim adamlarıydı.

CEVAP: E

22. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla sanayi alanında yatırımlar yapılmaya başlanmıştır. Büyük işletmeleri kurmak amacıyla sermaye ve kalifiye eleman ihtiyacını karşılayabilmek amacıyla devlet 1927 yılında Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkarmıştır.

CEVAP: E

23. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Sarayburnu Söylevi" Cumhuriyet Dönemi'nde "Harf Devrimi'nin öncüsü olmuştur. Cumhuriyet Halk Fırkası'nın 9 Ağustos 1928 gecesi Sarayburnu'nda düzenlediği şenlikte Mustafa Kemal'in sunduğu söylevde harf devriminin yapılacağı duyurulmuştur. Harf devrimi 3 Kasım 1928 tarihinde TBMM'de kabul edilerek kanunlaşmıştır.

CEVAP: C

24. Şevket Süreyya Aydemir'in 1963-1965 yılları arasında kaleme aldığı Tek Adam, Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatının anlatıldığı üç ciltlik biyografi kitabıdır. Kemalist Devrim'in oluşum süreci, Kemalist kadro içindeki çatışma, bu çatışmada Mustafa Kemal Paşa'nın etrafındakiler ile olan ilişkileri, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu, kuruluş döneminde yaşanan olaylar, devrimler, devrimlerin yapıma amacı, bu devrimlerin dayandığı ya da dayandırılmaya çalışılan kaynakları, bu kaynaklar arasındaki çelişki, devrimin yerleşmesi için yapılan çalışmalar, bu çalışmaların doğru ve yanlış yanları ile Kemalist Devrim'in tamamlanması için Mustafa Kemal'in uygulanmasını zorunlu gördüğü noktalar, eksikleri ve neden yarım kaldıkları, ne amaçla yapıldıkları, yapılamayanların ise neden yapılamadıkları, neden yarım kaldıkları ve neye göre devrimin şekillendiği üzerinde durulmuştur.

CEVAP: B

25. Enver Paşa I. Dünya Savaşı'nın Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgisi ile sonuçlanmasından sonra. Batum'da Türkiye Şûraları Partisini kurarak Türkistan'ı kurtarma hareketini yürütmüş ancak Rus kuvvetleri karşısında başarılı olamamıştır. 4 Ağustos 1922'de Tacikistan'da, Belcivan yakınlarında bir çatışmada şehit olmuş ve Çeçen köyüne defnedilmiştir.

CEVAP: B

26. Devletlerin insanı ve insan haklarını korumak için ilk somut adımı, 1945'te ABD'nin San Francisco kentinde yapılan konferans ile 24 Ekim 1945'te Birleşmiş Milletler Teşkilatını kurmak oldu. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB) 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Türkiye'nin de içinde bulunduğu 48 ülkenin evet oyu ile kabul edildi.

CEVAP: A

27. Kardak Krizi, Figen Akat isimli Türk bandıralı kargo gemisinin Kardak Kayalıkları'nda karaya oturması sonucu patlayan diplomatik ve askerî krizdir. Hem Yunanistan hem de Türkiye söz konusu kayalıkların kendi sınırları içerisinde olduğunu öne sürmekteydi. Yunanistan'ın kayalıklara bayrak dikmesi üzerine Türk gazeteciler Yunan bayrağını indirip kayalığa Türk bayrağı diktiler. Bunun üzerine Yunanistan ordusu kayalıklara asker çıkardı. Dönemin başbakanı Tansu Çiller, "O bayrak inecek, o asker gidecek." diyerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin savaşa hazır olduğunu belirtti. Tansu Çiller'in açıklaması ve Türk Deniz Kuvvetlerinin uluslararası sulara inmesiyle tam bir kriz oluştu ve iki ülke savaşla burun buruna geldi.

CEVAP: B

1. "744 yılında Kutluk Bilge Kül Kağan tarafından kurulmuştur. Merkezi Karabalgasun'dur. Devletin sınırları Amur Irmağı boylarından Altay Dağları'na kadar uzanmıştır. Gerek göçebelikten yerleşik hayata geçişleri, gerekse temsil ettikleri dinî inançlarının mimari, resim, heykel, yazı vb. sanat alanlarında yönlendirici bir rol oynaması sonucu birçok sanat dalında eserler meydana getirmişlerdir."

Yukarıda bilgileri verilen Türk devleti hangisidir?

- A) Bulgar B) Uygur C) Hazar
D) Karluk E) Kutluk

2. Abbasî halifelerinin Türk-İslam hükümdarlarına tıraz ile birlikte "külâh, kemer, kılıç, at, eğer takımı, askerî mızıkâ, bayrak, para" gibi mal ve eşyalar gönderdiği hediyeler bütününe ne ad verilmiştir?

- A) Çetr B) Tabl C) Hilat
D) Nevbet E) Sorguç

3. Kutalmışoğlu Süleyman Şah'ın ölümünden sonra Türkiye Selçuklu tahtına oğlu I. Kılıç Arslan geçti. Papa önderliğinde bir araya gelen Haçlılar Anadolu'ya girdiğinde sultan I. Kılıç Arslan Malatya'yı kuşatmaktaydı. Bu sırada Haçlılar İznik'i ele geçirdiler.

Sultan I. Kılıç Arslan'ın Haçlılara yenildiği ve Bizans'ın Batı Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz sahil kesimini tekrar kontrol altına aldığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frenkyazısı B) Dorileon
C) Miryokefalon D) Palekanon
E) Bapheon

4. Orhan Gazi'nin 1362 yılında vefat etmesi üzerine Osmanlı Devleti'nin başına geçen I. Murat;

- I. Karamanoğulları
II. Eratna Devleti
III. Akkoyunlular

devletlerinden hangileriyle mücadele ederek Anadolu'daki tehditleri ortadan kaldırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde farklı padişahlar döneminde İstanbul'un kuşatılmasıyla;

- I. Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli topraklarında bütünlüğün sağlanması,
II. halifelik makamının Osmanlı hanedanına geçirilmesi,
III. kara ve deniz ticaret yollarının kontrol altına alınması

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı'da devletin temel amacı, fetihlerle yeni topraklar ele geçirmek ve İslam dinini yaymak olmuştur. Hâkim olan bu düşünceyle devlet içinde askerî görevler daha öne çıkmış bundan dolayı yönetici sınıfa genel olarak "Beraya" denmiştir. Burada önemle üzerinde durulması gereken nokta, beraya teriminin yalnızca ordu mensuplarına karşılık olarak kullanılmadığı, yönetici sınıfı kapsadığıdır. Bu sınıf üç ana bölümden oluşmaktadır: Seyfiye, ilmiye ve kalemiye.

Aşağıdakilerden hangisi seyfiye sınıfında yer alan devlet görevlilerinden biri değildir?

- A) Sadrazam B) Yeniçeri Ağası
C) Kazasker D) Kaptanıderya
E) Beylerbeyi

7. Devlet memurlarının görevlerini kötüye kullanmaları ve kanunlara aykırı hareket etmeleri durumunda, halkı zulme karşı korumak amacıyla yayımlanan belgelere ne ad verilmiştir?

A) Amanname B) Menşur C) Berat
D) Kanunname E) Adaletname

8. Osmanlı askerî teşkilatı; bazı Müslüman devletlerin ordularıyla benzer özelliklere sahiptir. XV. yüzyıl ortalarında Osmanlı ordusundaki toplam asker sayısının yüz bin civarında olduğu; bunların yaklaşık yirmi bininin kapıkulu askerlerinden, altmış binden fazlasının ise tımarlı sipahi ve cebelülerden meydana geldiği düşünülmektedir.

Osmanlı askerî yapısı;

- I. Türkiye Selçuklu,
II. İlhanlı,
III. Memlûklü

devletlerinden hangilerinin ordularıyla benzerlik göstermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

9. Celali İsyanları'nı bastırarak Anadolu'da asayiş sağlayan, I. Ahmet'in sadrazamı olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köprülü Mehmet Paşa
B) Kemankeş Mustafa Paşa
C) Tarhuncu Ahmet Paşa
D) Amcazâde Hüseyin Paşa
E) Kuyucu Murat Paşa

10. III. Selim Dönemi'nde yapılan ıslahat hareketine karşı başlayan ve padişah değişikliğine yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edirne Olayı
B) Çınar Vakası
C) Kabakçı Mustafa İsyanı
D) Patrona Halil İsyanı
E) Alemdar Mustafa Paşa Olayı

11. Sultan II. Mahmud'un tahta geçmesini sağlayan Alemdar Mustafa Paşa, sadrazam olarak padişah-tan daha etkin bir konuma gelmiştir. Kendisi de bir âyan olan Alemdar Mustafa Paşa, devletle âyanların görüşmesi ve uzlaşması gerektiğini düşünmüştür. Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa başkanlığında devlet görevlileri ile İstanbul'a gelen âyanlar arasında yapılan müzakereler sonucunda 29 Eylül 1808'de Sened-i İttifak denilen bir sözleşme kaleme alınmıştır. II. Mahmud'un onaylamasıyla Sened-i İttifak resmen geçerli ve bağlayıcı siyasi bir belge niteliği kazanmıştır.

Sultan II. Mahmut bu belge ile aşağıdaki hedeflerden hangisine ulaşmayı amaçlamıştır?

A) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
B) Halkın yönetimde söz sahibi olmasını sağlamak
C) Azınlık ayaklanmalarının önüne geçmek
D) Milliyetçi fikirlere dayalı olayları bertaraf etmek
E) Vergi sistemini revize etmek

12. Osmanlı İmparatorluğu'nda liberalizm düşüncesinde Adem-i Merkeziyetçilik adını verdiği siyasi düşüncüyü savunan ve Türk siyasi tarihinin ilk muhalefet partisi Osmanlı Ahrar Fırkası'nın kurucusu olan Osmalı aydını aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hasan Fehmi B) Ahmet Rıza
C) Prens Sabahattin D) Abdullah Cevdet
E) Resneli Niyazi

13. Hicaz-Yemen Cephesi'nde çıkardığı "Çekirge Genelgesi" ile askerlerin aklıktan ölmesini önleyen, İngilizlerle birlikte hareket eden Mekke Emiri Şerif Hüseyin'e karşı yaptığı başarılı savunmayla "Medine Müdafî" ve "Çöl Kaplanı" gibi unvanlar alan Osmanlı komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cemal Paşa B) Süleyman Askeri
C) Nurettin Paşa D) Fahrettin Paşa
E) Ali İhsan Paşa

15. "...Türk ata yurduna ve Türk'ün bağımsızlığına saldırılar kimler olursa olsun onlara bütün ulusça silahlı olarak karşı çıkmak ve onlarla savaşmak gerekiyordu. Bu önemli kararın bütün gereklerini ilk gününde açıklamak elbette yerinde olamazdı. Uygulamayı bir takım evrelere ayırmak ve olaylardan yararlanarak ulusun duygu ve düşüncelerini hazırlamak ve adım adım ilerleyerek amaca ulaşmaya çalışmak gerekiyordu..."

Mustafa Kemal'in işgaller karşısındaki bu düşüncelerinin aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

A) Yeni düzenli ordunun kurulması
B) Millî bilincin sağlanması
C) Millî mücadelenin yönteminin belirlenmesi
D) Misak-ı Millî'nin ilan edilmesi
E) Osmanlı Mebusan Meclisi'nin kapatılması

14. 8 Ocak 1918'de ilan edilen Wilson İlkeleri, adil bir barış tesis edileceği düşüncesiyle mağlup devletlere umut oldu. Ateşkes antlaşmalarının imzalanmasını ve I. Dünya Savaşı'nın bitişini kolaylaştırdı.

Osmanlı Devleti'nin İtilaf devletleriyle Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamasında Wilson İlkeleri'nin;

- I. Savaşlar sonrasında galip gelen devletler yenilgiye uğramış olan devletlerden toprak ve savaş tazminatı gibi taleplerde bulunmamalıdır.
- II. Türklerin çoğunlukta oldukları bölgelerde Osmanlı egemenliği sağlanmalıdır.
- III. Türklerin egemenliği altında bulunan diğer unsurlara özerk gelişme imkânları verilmelidir.

maddelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. **Mustafa Kemal** "Türk ulusunun burada kazandığı zafer kadar kesin sonuç veren, yalnız bizim tarihimize değil, dünya tarihine yeni bir akım vermekte kesin etkili bir meydan savaşı anımsamıyorum." sözlerini aşağıdaki savaşlardan hangisi için söylemiştir?

A) Aslıhanlar-Dumlupınar
B) I. İnönü Savaşı
C) II. İnönü Savaşı
D) Sakarya Savaşı
E) Büyük Taarruz

17 "Mudanya Mukavelesi yalnız TBMM Hükûmeti namına imza edildi. Binaenaleyh bu defa da konferansta Türk devletini yalnız bu devletin yegâne meşru hükûmeti olan TBMM Hükûmeti temsil edebilir. Başka hiçbir taraftan bir temsil vaziyeti alınmasına kalkışılacağını zannetmiyorum. Bu gibi bir hareket şimdiye kadar yapılan hataların en büyüğünü teşkil eder. Zannetmem ki bu kadar büyük bir hatayı yapmaya kalkışacak kimseler bulunabilsin..."

Peyam-ı Sabah gazetesi muhabirinin "Barış Konferansı'na İstanbul Hükûmetinden bir heyet gidecek mi?" şeklindeki sorusuna Refet Paşa'nın verdiği yanıtı göre TBMM'nin aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bir karar alması beklenir?

- A) Hıyanet-i Vatan Kanunu'nun çıkarılması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin yayımlanması
- D) Düzenli ordunun kurulması
- E) Cemiyetlerin birleştirilmesi

18 1926'da Türkiye ile Fransa arasında siyasi krize dönüşmesi üzerine La Haye Adalet Divanı'na intikal eden ve dönemin adalet bakanı Mahmut Esat Bey'in temsil etmesi sonucunda Türkiye'nin lehine çözülen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vagon-Li Olayı
- B) Razgard Meselesi
- C) Adana-Mersin Demiryolları Olayı
- D) Bozkurt Lotus Olayı
- E) Yabancı Okullar Meselesi

19 Büyük Taarruz'da İzmir'e 9 Eylül 1922'de giren Türk ordusu, Türk halkı tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı. 18 Eylül 1922'de Batı Anadolu düşman işgalinden kurtarıldı. Türk ordusu İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya'yı da işgalden kurtarmak için Çanakkale Boğazı'na yöneldi.

Türk ordusunun Boğazlar Tarafsız Bölgesi'ne ilerlemesiyle ortaya çıkan Çanakkale Buhranı aşağıdaki devletlerden hangisiyle siyasi ve askeri krize neden olmuştur?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) Yunanistan
- E) Rusya

20 İsmet İnönü Hükûmeti'nin, Şeyh Said İsyanı'nın geniş alanlara yayılması üzerine sıkıyönetim ilan ederek çıkardığı ve İstiklal Mahkemeleri'nin yeniden kurulmasını sağladığı kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hıyanet-i Vatan Kanunu
- B) Takrir-i Sükûn
- C) Men-i Müskirat
- D) Tekâlif-i Millîye
- E) Tevhid-i Tedrisat

21 Lozan Barış Antlaşması görüşmelerinde, Millî Mücadele yıllarında vatana ihanet ettikleri gerekçesi ile "umumi af" çerçevesi dışında tutulan bazı kişilerin cumhuriyetin ilan edilmesinden hemen sonra vatandaşlıktan çıkarılarak yurt dışına sürülmesi olayı aşağıdakilerden hangisi ile anılmıştır?

- A) Paşalar Komposu
- B) Yüzellilikler Meselesi
- C) Mustafa Suphi Olayı
- D) Trakya Olayları
- E) 6 - 7 Eylül Olayları

22 Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi kültür-sanat faaliyetlerinden biri değildir?

- A) Taksim Cumhuriyet Anıtı'nın açılması
- B) Abide-i Hürriyet Anıtının yapılması
- C) Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliğinin kurulması
- D) Ankara Etnografya Müzesinin açılması
- E) Dumlupınar Meçhul Asker Anıtı'nın açılması

23. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk Dönemi'nde ülke nüfusunu artırmak amacıyla alınan tedbirlerden biri değildir?

- A) Türkiye'ye yönelik göçleri teşvik amacıyla göçmenlere gümrük muafiyeti getirildi.
- B) Altı ya da daha fazla çocuklu ailelere vergi muafiyeti getirildi.
- C) Doğum kontrolünü sağlayan ilaç ve araçların kullanılması yasaklandı.
- D) Türkiye vatandaşlarına belli bir süre yurt dışına çıkma yasağı getirildi.
- E) Çok çocuklu ailelere, hazineye ait topraklardan tarla bağışlandı.

24. Türk dilini öz benliğine kavuşturmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla 12 Temmuz 1932'de kurulan Türk Dil Kurumunun ilk başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hamdullah Suphi Tanrıöver
- B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- C) Samih Rifat Horozcu
- D) Ruşen Eşref Üneydin
- E) Celal Sahir Erozan

25. "Sürekli barış ne mümkün ne de faydalıdır. Sadece savaş insan enerjisini en yüksek gerilimde tutar. Savaş dışındaki diğer bütün sınavlar insanı önemli kararlar almak zorunda bırakmazlar. Yalnızca savaş, yaşama ya da yok olma kararlarının alındığı durumdur." sözleriyle İkinci Dünya Savaşı öncesinde dünya siyasetinin gerilmesine neden olan devlet başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adolf Hitler
- B) Benito Mussolini
- C) Francisco Franco
- D) Joseph Stalin
- E) Michinomiya Hirohito

26. 1950 yılında Fransa Dışişleri Bakanı Robert Schuman tarafından önerilen Schuman Planı ile Batı Avrupa'nın, emek ve sanayicilerin dağılımının yapılabileceği tek pazar hâline getirilmesi için 1951'de kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
- B) Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
- C) Avrupa Ekonomik Topluluğu
- D) Avrupa Konseyi
- E) Avrupa Atom Enerjisi Kurumu

27. Kamu harcamalarındaki hızlı artış, ithalat ağırlıklı tüketime dayalı büyüme ve mali piyasalarda yaşanan istikrarsızlık sonucu ortaya çıktı. 1994'te enflasyon %114'e ulaştı, Türk Lirası %100 değer kaybetti ve gecelik faizler %1000'leri gördü.

Ekonomide yaşanan olumsuzluklara son vermek için 1994'te hazırlanan ekonomik istikrar programı aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) 24 Ocak Kararları
- B) 12 Mart Muhtırası
- C) 5 Nisan Kararları
- D) 28 Şubat Süreci
- E) 27 Nisan Bildirisi

DENEME - 5 ÇÖZÜMLERİ

1. Uygurlar, Karluk ve Basmlil boyları ile birlikte II. Kök Türk Devleti'ne son vermiştir. Böğü Kağan, Mani dinini kabul etmiştir. Uygurları hareketsizliğe, et yemeye, savaş yapmamaya teşvik eden bu din onların savaşçı özelliklerinin zayıflamasına neden olmuştur. Fakat sonradan Uygurların bilim, sanat ve edebiyat-taki ilerlemelerine etki etmiştir.

CEVAP: B

2. Soru kökünde "hilat" tanımlanmıştır.

Çetr: Saltanat şemsiyesi

Tabl (Nevbet): Bir tür davul

Sorguç: İlk Türk devletlerinde taç - kotuz

Abbasi halifeleri Türk-İslam devletlerinde başa geçen hükümdara bazı semboller göndermiştir. Halife, hükümdara iktidarını onayladığına dair bir belge (menşur); hâkimiyet sembolü olarak gönderdiği elbiseye tıraz; külah, kemer, kılıç, para, bayrak vb. hediyelerin bütününe hilat denilmiştir.

CEVAP: C

3. I. Kılıç Arslan, Malatya'yı kuşattığında Haçlılar İznik'i ele geçirdiler. Eskişehir yakınlarında Dorileon Savaşı'nda Haçlılara yenilen I. Kılıçaslan, Haçlılar Anadolu'yu geçene kadar vur kaç taktiği ile onları yıprattı. Bu sırada Haçlıların arkasından gelen Bizanslılar da Batı Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz sahil kesimini tekrar kontrollerine aldılar. I. Kılıçaslan, devletin merkezini Konya'ya taşıyarak Anadolu'da Selçuklu hâkimiyetini yeniden tesis etti.

CEVAP: B

4. Orhan Gazi'nin 1362 yılında vefat etmesi üzerine Osmanlı Devleti'nin başına I. Murat geçti. Sultan I. Murat, Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket eden Karamanoğulları Beyliği ve Eratna Devleti üzerine seferler düzenledi. I. Murat'ın henüz tahta geçmesinden yararlanarak Ankara'ya giren Eratna Devleti'ni şehirden çıkardı. Karamanoğulları ile mücadele ederek daha sonra yapılabilecek saldırıları önlemiş oldu.

CEVAP: C

5. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları ortasında kaldığı için toprak bütünlüğünü sağlamak amaçlar arasında olmuştur. Aynı zamanda önemli kara ve deniz ticaret yollarının üzerinde yer almaktaydı. Fetihle birlikte bu yollar Osmanlı kontrolüne geçecekti.

Halifelik makamının İstanbul'u fethetmekle ilgisi yoktur. Halifelik makamı, Mısır Seferi'nden sonra Osmanlı hanedanına geçmiştir.

CEVAP: D

6. Yönetici sınıfın ilk kısmı seyfiye bir başka deyişle kılıç sahipleridir. Sadrazam, vezirler, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı, kapıkulu askerleri ve tımarlı sipahiler bu sınıfa dâhildi. Kazasker yargı teşkilatının başkanı olup ilmiye sınıfının şeyhülislamdan sonraki yetkili görevlisidir.

CEVAP: C

7. Soru kökünde "adaletname" tanımlanmıştır. Padişah tarafından ilan edilen bu belgelerin kadı, beylerbeyi ve sancak beyleri tarafından halka duyurulmaları şarttır.

CEVAP: E

8. Osmanlı askerî teşkilatı; Türkiye Selçuklu, İlhanlı ve Memlûklularla benzer özelliklere sahiptir.

CEVAP: E

9. Soru kökünde özellikleri verilen sadrazam Kuyucu Murat Paşa'dır. Celali İsyanları'nı sert bir şekilde bastırarak Anadolu'da asayiş ve nizamı sağlamıştır.

CEVAP: E

10. III. Selim Dönemi'nde yapılan bir dizi köklü değişiklik, ulema ve yeniçeriler tarafından hoş karşılanmamıştı. Yaşanan hoşnutsuzluk üzerine bir grup asi, Kabakçı Mustafa liderliğinde isyanı başlattı. Yenilik karşıtı olan bu isyancı grup, III. Selim'i tahttan indirip IV. Mustafa'yı tahta çıkardı.

CEVAP: C

11. Sened-i İttifak'a göre âyanlar; padişahın ve padişah vekili sadrazamın buyruklarına uyacak, kendi nüfuzları altındaki bölgelerden devletin asker toplamasına karşı çıkmayacaktır. Bu kurallara uymayanlara el birliğiyle müdahale edilecektir.

CEVAP: A

12. Mehmed Sabahaddin, Türk siyasetçi ve düşünür. Babası Osmanlı Adliye nazırlarından Mahmud Celaleddin Paşa, annesi Sultan Abdülmecid'in kızı, Sultan Abdülhamid'in kız kardeşi, Seniha Sultan'dır. Sosyoloji alanında çalışma yapan ilk Türk aydınlarından birisidir.

CEVAP: C

13. Fahrettin (Türkkan) Paşa 1868-1948 yılları arasında yaşamıştır. Birinci Dünya Savaşı'nda Musul ve Suriye'de görev yapmıştır. Şerif Hüseyin'in ayaklanması üzerine Medine'yi savunma görevi üstlenmiştir. Silah ve erzak bakımından yeterli desteği alamamasına rağmen Medine'yi askerleriyle kahramanca savunmuştur. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Malta'ya sürülmüştür. Millî Mücadele'de görev yapmış, 1922'de Kabil elçiliğine atanmıştır.

CEVAP: D

14. Wilson İlkeleri'nin toprak ve savaş tazminatı ile ilgili maddesi yenilmekte olan Osmanlı Devleti'nin avantajına bir durum yaratabilirdi. Türklerin çoğunlukta oldukları bölgelerin Osmanlı egemenliğinde kalacak olması da önemli bir avantajdı. Ancak mevcut Osmanlı topraklarındaki uluslara özerklik tanınması Osmanlı Devleti'nin ateşkes yapıp savaştan çekilmesini sağlayacak bir madde değildir.

CEVAP: C

15. Mustafa Kemal Havza Genelgesi'nden itibaren millî bilincin sağlanması için çabalamış, Amasya Genelgesi'nde millî mücadelenin yöntemi belirlenmiş, Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Millî ilan edilmiş, TBMM açıldıktan sonra yeni düzenli ordu kurulmuştur. Ancak Mebusan Meclisi'nin kapatılması bu fikirler aleyhinde yaşanan bir gelişmedir.

CEVAP: E

16. Mustafa Kemal bu sözleri Büyük Taarruz için söylemiştir. Bu zaferin uluslararası kazanımları olduğu gibi evrensel etkileri de olmuştur.

CEVAP: E

17. İtilaf Devletleri 28 Ekim 1922'de Lozan'da toplanacak olan barış konferansına TBMM Hükûmetinin yanı sıra İstanbul Hükûmetini de davet ettiler. İtilaf Devletleri bu yolla TBMM Hükûmeti ile İstanbul Hükûmeti arasında ikilik çıkarmayı ve bir çatışma ortamı hazırlamayı amaçladılar. Fakat TBMM 1 Kasım 1922 tarihinde saltanatı kaldırdı. Türk milletinin meşru temsil hakkını tek başına eline aldı ve İstanbul Hükûmetinin konferansa katılmasını engelledi.

CEVAP: B

18. Bozkurt Lotus Davası'nda Türkiye'yi temsil eden dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey'dir. La Haye'de dava Türkiye lehine çözülmüştür. 1934 yılında kabul edilen Soyadı Kanunu ile Mahmut Esat Bey'e "Bozkurt" soyadı verilmiştir.

CEVAP: D

19. Çanakkale Krizi, Türk kuvvetlerinin 9 Eylül 1922'de İzmir'e girmesinden sonra, Eylül 1922'de İngiliz kontrolündeki Boğazlar Tarafsız Bölgesi'ne ilerlemesiyle ortaya çıkan siyasi ve askeri bir krizdir. Bu kriz, Birleşik Krallık başbakanı David Lloyd George'un iktidarını kaybetmesine sebep oldu. Buna ek olarak, Kanada hükûmeti bu kriz ve sonrasında Birleşik Krallık'tan diplomatik olarak bağımsız davranmaya başladı. Ayrıca bu kriz İngiliz Milletler Topluluğu'na üye devletlerin dış işlerinde serbest bırakılmasının önünü açan 1931 Westminster Yasası'nın oluşmasında en önemli etkenlerden biri oldu.

CEVAP: A

20. Şeyh Said İsyanı'nın çıkmasından sonra İsmet Bey Hükûmeti Takrir-i Sükûn Kanunu'nu çıkardı. Buna göre: Hükûmet, "gericiliğe, ayaklanmaya ve memleketin sosyal düzenini ve huzur ve sükûnunu ve güvelliğini ve asayişini bozmaya neden olacak bütün kuruluşlar, kışkırtmalar, girişimler ve yayınları" cumhurbaşkanının onayı ile doğrudan doğruya yasaklamaya yetkili kılınıyordu.

CEVAP: B

21. Soru kökünde verilen konu "Yüzellilikler Meselesi" olarak gerek Lozan'da ve gerekse erken dönem cumhuriyet tarihinde önemli bir iç mesele olarak kabul edilmektedir. Türkiye heyeti Lozan'da 150 kişiyi, kabul ettiği "genel af" dışında tutmuştur. Sevr Antlaşması'nı onaylayanlar, Çerkez Ethem ve kardeşleri, bazı çete reisleri, bazı basın mensupları bu kişilere örnek olarak verilebilir.

CEVAP: B

22. Taksim Cumhuriyet Anıtı'nın açılması (8 Ağustos 1928), Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kurulması (15 Temmuz 1929), Dumlupınar Meçhul Asker Anıtı'nın açılması (30 Ağustos 1929) ve Ankara Etnografya Müzesi'nin açılması (18 Temmuz 1930) Atatürk Dönemi'nde yapılan kültür-sanat faaliyetlerindendir.

Hürriyeti Ebediye Anıtı 31 Mart Vakası'ndan hayatını kaybedenler anısına 1911'te inşa edilmiştir.

CEVAP: B

23. Cumhuriyetin ilk yıllarında ülke nüfusunu artırmak amacıyla nüfus komisyonu kurulmuş, doğumevi sayısı artırılmış, fazla çocuk sahibi olan ailelere vergi muafiyeti getirilmiş, toprak verilmiştir. Doğum kontrolü yasaklanmış ve ülkeye göçler teşvik edilmiştir. Ancak yurt dışına çıkma yasağının getirilmesi söz konusu değildir.

CEVAP: D

24. Türk Dil Kurumunun ilk başkanı Samih Rifat Horozcu'dur.

CEVAP: C

25. İtalya'da faşizmin doğuşu, Benito Mussolini liderliğindeki Ulusal Faşist Partiyi ön plana çıkarmıştır. Faşist militan grup olan Kara Gömlekliler'in 1922'de Napoli'den Roma'ya yürümesi neticesinde İtalya Kralı, Mussolini'yi başbakan olarak atamak zorunda kalmıştır. Mussolini'nin gövde gösterisine dönüşen Milano Mitingi'nde İtalyanların onurunu yüceltmek ve tüm İtalya'yı ortak bir hedefe kilitlemek için Roma İmparatorluğu'nun yeniden doğması ütopyası ön plana çıkarılmıştır.

CEVAP: B

26. Fransız Dışişleri Bakanı Robert Schuman'ın 9 Mayıs 1950'de yayımladığı bildiriden sonra Fransa, Federal Almanya, Belçika, Lüksemburg, İtalya ve Hollanda'nın katılımıyla 18 Nisan 1951'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu kurulmuştur.

CEVAP: B

27. 5 Nisan 1994'te Ekonomik Önlemler Uygulama Planı ile savunma ve güvenliğin dışındaki harcama kalemlerinde %30 oranında tasarrufa gidildi. Kamu gelirlerinin artırılması için yeni vergiler konulurken mevcut vergi oranları artırıldı.

CEVAP: C

1. İlk Türk Devleti olan Asya Hun Devleti'nde hükümdarlar, Gök Tanrı'nın tahta çıkardığı Tanhu unvanını kullanmıştır. Mete Han, MÖ 176'da Çin imparatoruna gönderdiği mektupta kendisini, Gök Tanrı tarafından tahta çıkartılmış Hunların büyük Şanyü'sü olarak ifade etmiştir.

Buna göre Hunlarla ilgili

- I. kut anlayışının uygulandığı,
 - II. ilahi kaynaklı bir egemenlik anlayışının görüldüğü,
 - III. ailenin en yaşlı üyesinin kağan olduğu
- durumlarından hangilerine ulaşılabılır?**

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Orta Asya'da, Zarefşan Irmağı'nın suladığı vadide kurulmuştur. İslam orduları tarafından ele geçirildikten sonra "İslam'ın Roması" olarak anılmıştır. Cami, medrese ve türbeleriyle Asya İslam medeniyetinin manevi iklimini sürdüren bir anıt şehir olmuştur.

Metinde sözü edilen Orta Çağ Türk- İslam kenti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsfahan B) Semerkant C) Buhara
D) Belh E) Ahlat

3. Haçlılara karşı başarıyla mücadele eden Eyyubi Sultanı Selahaddin, 3-4 Temmuz 1187 meydana gelen savaşta Haçlıları büyük bir yenilgiye uğratmış ve Kudüs'ü fethetmiştir. Bu zafer Avrupa'da büyük bir tepki meydana getirmiş ve İslam dünyası üzerine III. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olmuştur.

Sözü edilen gelişmeler hangi savaş neticesinde gerçekleşmiştir?

- A) Katvan B) Miryokefelon C) Ayn Calut
D) Hittin E) Dorileon

4. I. Murat Dönemi'nde Osmanlı akıncılarının Sırp ve Boşnak kuvvetlerine mağlup oldukları ve Balıkanlar'da ilk Osmanlı bozgunu olarak kabul edilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırpsındığı B) I. Kosova C) Ploşnik
D) Gorigos E) Sazlıdere

5. Yavuz Sultan Selim'in tahta çıktığı dönemde Osmanlı Devleti'nin egemen olduğu coğrafyada siyasi, sosyal ve dinî anlamda hareketli bir süreç yaşanmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi bu süreçte var olan durumlardan biri değildir?

- A) Anadolu'da Şiilik hareketinin Osmanlı Devleti için tehlike yaratması
B) Altın Orda Devleti'nin Karadeniz'de Osmanlı Devleti için bir tehdit olması
C) Mısır, Hicaz, Filistin ve Suriye'de Memluk Devleti'nin egemen olması
D) Dulkadiroğulları Beyliği'nin Osmanlılara karşı Memluklara yakın bir politika izlemesi
E) Safevilerin Akkoyunlu Devleti'ne son vererek yeni bir devlet kurması

6. Fatih Kanunnamesi'nde yer alan "Her kimesneye evladımın saltanat müyesser ola, karındaşların nizam-ı âlem için katl itmek münasıptır." maddesi, Osmanlı Devleti'nde daha önce de uygulanan kardeş katlini yasallaştırdı.

Osmanlı Devleti'nde bu uygulamanın yasalaşmasıyla;

- I. geleneksel Türk devlet teşkilatında var olan ikili yönetim sisteminin uygulanması
- II. yönetimde nihai iktidarın padişaha ait olduğunun gösterilmesi
- III. soy dayanışmasına dayalı bir yönetim anlayışına geçilmesi

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. • Tebriz'de yaşadıkdan sonra Orhan Gazi'nin davetiyle Osmanlı topraklarına gelmiştir.
• Yeni kurulan İznik Medresesinde baş müderris olarak görev yapmıştır.
• Osmanlı medrese teşkilatlanmasının temellerini atarak birçok talebe yetiştirmiş ve müderrislik hayatı boyunca çok sayıda eser kaleme almıştır.

Hakkında bilgileri verilen bu âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyh Edebali B) Davud-i Kayseri
C) Dursun Fakih D) Emir Sultan
E) Hacı Bayram Veli

8. Osmanlı askerî teşkilatında genellikle merkezde bulunan Kapıkulu askerleri dışında eyaletlerde de taşra birlikleri bulunmaktaydı. Bunlar savaş zamanında gelen emre göre seferlere katılır, savaş bittikten sonra yaşadıkları bölgelere geri dönerlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu birlikler arasında yer almaz?

- A) Tımarlı sipahiler B) Azaplar
C) Garipler D) Akıncılar
E) Yörükler

9. Osmanlı Devleti'nde ilk kez denk bütçe çalışması aşağıdaki devlet adamlarının hangisi tarafından yapılmıştır?

- A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
D) Amcazade Hüseyin Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

10. III. Selim, yalnız askerî alanda değil devletin bütün müesseselerinde düzenleme yapılması gerektiğini düşünmüştür. Bu nedenle devlet adamlarının da tavsiye ve görüşleri doğrultusunda büyük bir reform hareketine girişmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi III. Selim Dönemi reformlarından biri değildir?

- A) Avrupa'nın önemli başkentlerinde daimi elçiliklerin açılması
B) Batı tarzında Nizam-ı Cedid Ordusu'nun kurulması
C) İlköğretimin yurt genelinde zorunlu hale getirilmesi
D) Yönetime katkı sağlaması amacıyla danışma meclislerinin kurulması
E) Mühendishane-i Berri Hümayun adında bir su-bay okulunun açılması

11. 93 Harbi olarak da adlandırılan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ve Kafkasya'da toprak kaybetmesi
B) Kıbrıs'ın idaresinin İngiltere'ye bırakılması
C) Ermeni meselesinin ortaya çıkması
D) Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesi
E) Osmanlı Devleti'nin dış politikada Almanya ile yakınlaşması

12. Bosna-Hersek'in Avusturya tarafından ilhak edilmesi, Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi ve Girit'in Yunanistan'a bağlanmaya çalışılması gibi olayların, Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu gelişmenin hemen ardından peş peşe meydana gelmesi, Avrupalı devletlerin "siyasi boşluk" ortamından faydalandıklarının göstergesiydi.

Bu siyasi boşluğa neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Meşrutiyetin ilan edilmesi
B) Bâb-ı Âli Baskını'nın yapılması
C) Balkan savaşlarının başlaması
D) Sultan II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi
E) İttihat ve Terakki Fırkası'nın iktidara gelmesi

13. Mustafa Kemal Paşa, Birinci Dünya Savaşı sırasında aşağıdaki cephelerden hangisinde görev yapmaktayken Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasının ardından Yıldırım Orduları Komutanlığı görevine getirilmiştir?

- A) Çanakkale B) Irak C) Kafkas
D) Suriye E) Hicaz

14. Şehirdeki Ermeniler, beraberlerinde Trasantı rahiplerinin bandosunu hazırlamışlar ve ellerinde çiçek buketleri ile şehre gelen İngilizleri karşılamak amacıyla hazırlık yapmışlardı. Bu suretle Hükümet Cad-desi'nden inen Ermeniler, İngilizler ile beraberinde gelen Ermenileri karşılamışlardı. Bando önde, Ermeniler bandonun arkasında İngiliz birliği de Ermenilerin arkasında bulunuyordu. Yine bu sırada Ermenilerin taşkınlıkları ve hakaretleri devam etmekteydi. Ermeniler, "Yaşasın İngilizler, yaşasın Ermeniler, kahrolsun Türkler!" şeklinde bağırıyorlardı. Ermeniler bu haykırışlarını şehrin ara sokaklarında gördükleri Türklere karşı yönelerek daha da çoğaltıyorlardı.

Yukarıdaki metinde yaşanan olayların Anadolu'nun hangi kentinde yaşanmış olması beklenebilir?

- A) Antep B) Kilis C) Maraş
D) Sivas E) İskenderun

15. Osmanlı Hükümet reisi Damat Ferit Paşa, İtilaf devletlerinin de baskısıyla Mustafa Kemal'in liderliğinde ki bu girişimi engellemek için Elâzığ Valisi Ali Galip Bey ile Ankara Valisi Muhittin Bey'i görevlendirmişti. Bu çabalarında başarılı olamayan Damat Ferit Paşa, hükümet reisliğinden istifa etmişti.

Damat Ferit Paşa'nın engellemeye çalıştığı bu gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Millet Meclisi'nin açılması
B) Sivas Kongresi'nin toplanması
C) Misakımillî Kararları'nın alınması
D) Düzenli ordunun kurulması
E) Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi

16. "Gelecek için hazırlanan vatan çocuklarına, hiçbir zorluk karşısında baş eğmeyerek sabırla çalışmalarını ve eğitimdeki çocuklarımızın ana babalarına da yavrularının eğitimlerini tamamlamak için her fedakârlığa katlanmaktan çekinmemelerini öneririm (...) Silâhıyla olduğu gibi beyniyle de mücadele etmek zorunda olan milletimizin, birincisinde gösterdiği gücü ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur. Milletimizin temiz karakteri yetenek ile doludur. Ancak bu doğal yeteneği ortaya çıkarabilecek yöntemlerle donatılmış vatandaşlar gereklidir. Bu görev de sizlere düşüyor."

Hâkimiyet-i Milliye Gazetesi'nin 21 Temmuz 1921 tarihli sayısında yer alan Mustafa Kemal'in bu sözlerinin aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Gazi Eğitim Enstitüsü'nün açılması
B) Maarif Kongresi'nin toplanması
C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Üniversite Reformu'nun ilan edilmesi
E) Köy Enstitüleri'nin açılması

17. Kurtuluş Savaşı'nda çok fazla zayıat verildiği için Mustafa Kemal'in kanlı savaş anlamına gelen "Melhame-i Kübra" ifadesini kullandığı muharebe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birinci İnönü B) İkinci İnönü
C) Eskişehir-Kütahya D) Sakarya
E) Büyük Taarruz

18. "Savaşın ciddiyetini dikkate almayan bazı samimi-yetsiz önderler, saldırının araçları olmuşlardır. Kontrolleri altındaki milletlere, milliyetçiliği ve geleneği yanlış bir şekilde göstererek ve kötüye kullanarak aldatmışlardır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözleri;

I. Fransa,
II. Almanya,
III. İtalya

devletlerinden hangilerinin iç ve dış politikadaki yaklaşımlarını eleştirmek için söylediği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. TBMM'nin 1 Şubat 1921 tarihli kararıyla savaş koşullarının devam ettiği bir dönemde sarhoşluğun önlenmesi amacıyla içki yasağı öngören kanuni düzenleme, aşağıdakilerden hangisinin kapsamında yer almıştır?

A) Takrir-i Sükûn B) Men-i İsrifat
C) Nisab-ı Müzakere D) Teşkilât-ı Esasiye
E) Men-i Müskirat

20. 1 Kasım 1928'de "Türk Harflerinin Kabulü ve Tatbiki Hakkındaki Kanun" kabul edildi ve bir okuma yazma seferberliği başlatıldı. Mustafa Kemal, yurt gezileriyle çalışmaları yerinde bizzat inceleme ve bu inkılabın gerekçelerini halka anlatma imkânı buldu.

Bu çabalarından dolayı 24 Kasım 1928'de Mustafa Kemal'e "Başöğretmenlik" ünvanı kurumlardan hangisi tarafından verilmiştir?

A) Halkevleri
B) Türkiye Büyük Millet Meclisi
C) Maarif Vekâleti
D) Bakanlar Kurulu
E) Türk Dil Kurultayı

21. Aşağıdakilerden hangisi Atatürkçü düşünce sisteminin temelinde yer alan milliyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardan biri değildir?

A) Kapitülasyonların kaldırılması
B) Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
C) Yeni harflerin kabul edilmesi
D) Kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması
E) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması

22. Yeni Türk devletinin kuruluş ilkeleri ve inkılaplar, milletvekilleri arasında fikir ayrılıklarına ve tartışmalara sebep olmaktadır. Millî Mücadele'de etkin görevler üstlenen bazı komutan ve milletvekilleri Halk Fırkası içindeki muhalefet kanadını oluştururken hükûmete karşı tutumunu sertleştirdi ve 17 Kasım 1924'te Türkiye'nin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kurdu.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Halk Fırkası içinde muhalefet kanadının oluşmasında ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Yeni Türk harflerine geçilmesi
B) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
C) Saltanat ve hilafetin kaldırılması
D) Şapka Kanunu'nun çıkarılması
E) Şeyh Said İsyanı'nın çıkarılması

23. Atatürk'ün sağlığının kritik olduğu günlerde Fransızlar kasıtlı olarak Atatürk'ün hasta olduğu yönünde haberler yaparken 18 Mayıs 1938 tarihli İngiliz Daily Telegraph gazetesinde "Atatürk'e inme indiği ve artık cumhurbaşkanlığı yapamaz hâlde olduğu" haberi yayımlanmıştı.

Bu tür haberleri düzeltmek için Mustafa Kemal Atatürk aşağıdakilerden hangisini yapmıştır?

- A) Anadolu Ajansı'nın kurulması
B) Ulus Gazetesi'nin yayımlanması
C) Hatay sınırındaki birliklerin teftiş edilmesi
D) Kastamonu'da modern şapkanın tanıtılması
C) Boğazların statüsü için görüşmelerin yapılması

24. Osmanlı Devleti'nde 1914 yılında İstanbul Belediyesi bünyesinde konservatuvar olarak açıldıktan sonra okul hüviyetinden çıkıp bir tiyatro topluluğuna dönüşen, 1934 yılında Şehir Tiyatrosu adını alan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dârüleytam B) Dârülelhan C) Dârülbedayi
D) Darülaceze E) Dârülfünûn

25. "1929 Dünya Ekonomik Bunalımı, aslında Amerika'da başlamıştır. Küçük toprak sahiplerinin bankalar ve tüccarlar tarafından aldatıldığı, insanların kuraklık, yoksulluk, zorbalık veya sadece açlık yüzünden evlerini terk etmek zorunda kaldığı ve 1930'larda 3 milyon insanın Kaliforniya'ya yeni bir yaşama başlamak için yerleştiği zor yıllarda, bireysel ailenin parçalanışı anlatılırken aynı zamanda bütün göçmenlerin de tek bir aile haline gelişi vurgulanmaktadır."

Bazı bilgileri verilen, Amerikalı yazar John Steinbeck'in Pulitzer Ödülü kazandığı ünlü romanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazap Üzümleri
B) Sefiller
C) Ölü Canlar
D) Genç Werther'in Acıları
E) Yeryaltından Notlar

26. Türkiye, II. Dünya Savaşı süresince Müttefik ve Mihver Devletler'in baskılarına maruz kaldı. Dönemin yöneticileri bu baskılar karşısında serüvenci bir dış politikadan uzak durarak olası bir Müttefik veya Mihver zaferine karşılık Türkiye'nin güvenliğini korumayı uygun buldular.

Buna göre, Türkiye'nin II. Dünya Savaşı yıllarında takip ettiği dış politika aşağıda verilen kavramlardan hangisi ile ifade edilmiştir?

- A) Pasif tarafsızlık
B) Etkin tarafsızlık
C) Dehşet dengesi
D) Düşük dozlu tarafsızlık
E) Esnek tarafsızlık

27. Sovyetlerin 1991'de dağılmasından sonra bağımsızlığını ilan eden Türkî cumhuriyetlere sosyal, ekonomik ve kültürel destek sağlamak amacıyla 1992'de Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) KEİ B) TİKA C) TÜRKSOY
D) EİT E) AB

DENEME - 6 ÇÖZÜMLERİ

1. Türklerde devleti yönetme yetkisinin kağana, Gök Tengri tarafından verildiğine inanılırdı. Dolayısıyla Türklerde gücün kaynağı ilahidir. Ancak Türk kağanı hiçbir zaman kutsal varlık, yani eski Mısır medeniyetinde olduğu gibi tanrı-kral sayılmamıştır. Tarihî kayıtlardan da anlaşıldığı üzere ilk Türk devletlerinde siyasi iktidar kavramı "kut" tabiri ile ifade edilmiştir. Tanrı, Türk kağanına kut vererek hükümdarlık gücü ve yetkisi bahşetmiştir.

CEVAP: C

2. Soru kökünde hakkında bilgiler verilen şehir Buha-ra'dır.

İsfahan: Nıfs-ı Cihan (Dünya nüfusunun yarısının üzerinde yaşadığı şehir)

Semerkant: Şehirlerin Şahı

Ahlat: Kubbetü'l İslam

CEVAP: C

3. Semavi dinler için birtakım kutsallar barındıran Kudüs, 1096'da başlayan I. Haçlı Seferi sırasında Hristiyan ordularının eline geçmiştir. Selahaddin Eyyubi 1187'de yapılan Hittin Savaşı'nda Kudüs'ü Haçlılardan geri almayı başarmıştır. Bu durum III. Haçlı Seferi'nin başlamasının önemli bir nedenidir.

CEVAP: D

4. Sırbistan'da Ploşnik adı verilen bölgede Şahin Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu, Sırp-Boşnak ordusu karşısında bozguna uğramıştır (1388). Bu muharebe Kosova Meydan Savaşı'na kadar Osmanlı ilerlemesini yavaşlatmıştır.

CEVAP: C

5. Altın Orda Devleti 1502 yılına yıkılmıştır. Yavuz Sultan Selim'in tahta çıktığı 1512 yılında tehdit olması beklenemez.

CEVAP: B

6. Bu uygulamanın kanunlaşmasından sonra bazı padişahlar kendilerine isyan edebilecek hanedan mensuplarının önüne geçmek ya da çıkan isyanları bastırmak için kardeş katli yöntemini uygulamaya devam etti. Böylece yönetimde nihai iktidarın padişaha ait olduğu gösterilmiş oldu.

CEVAP: B

7. Soru metninde Davud-i Kayseri hakkında bilgiler verilmmiştir.

CEVAP: B

8. Soruda Osmanlı askeri teşkilatı ile ilgili kapıkulu ve eyalet askerlerinin ayrımı gözetilmiştir. Tımarlı sipahiler, azaplar, akıncılar ve yörükler eyalet askerleri iken garipler, kapıkulu ordusu içerisinde yer alır.

CEVAP: C

9. Osmanlı Devleti'nde Tarhuncu Ahmet Paşa modern anlamda ilk kez denk bütçe çalışması yapmıştır. IV. Mehmet'in veziri Tarhuncu bunun için saray masraflarını kısmış, israfı önlemeye çalışmıştır. Ancak bas-kılar sonucu görevden alınmıştır.

CEVAP: A

10. 1847'de dört yıl süreli sıbyan mektebi ve bunun üzerine iki yıl Rüştîye mektebi zorunluluğu getirilmiş, 1869 yılında yayımlanan bir nizamname ile ilköğretimin mecburi olmasına karar verilmiştir. 1913'te zorunlu eğitim altı yıla çıkarılmış, 1921'de dört yıla indirilmiş, 1923'te tekrar beş yıla çıkarılmıştır. Dolayısıyla bu gelişme III. Selim'den sonradır.

CEVAP: C

11. Kanun-i Esasi, 93 Harbi'nden önce, 1876'da ilan edilmiştir.

CEVAP: D

12. Sultan Abdülhamid döneminde uygulanan sıkıyönetim ve devletin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik problemlerden doğan sıkıntılardan II. Meşrutiyetin ilanıyla kurtulunabileceğine inanılıyordu. Farklı milletleri bünyesinde barındırması sebebiyle çatışmaların yaşandığı Balkan toprakları ayrıca coğrafi olarak da merkezden uzak olduğu için İttihat Terakki Cemiyeti üyelerinin bölgede daha rahat yapılanmasını sağladı. II. Meşrutiyetin ilanıyla birlikte ortaya çıkan siyasi boşluk soru metnindeki olayların yaşanmasına neden olmuştur.

CEVAP: A

13. Bu mütareke gereği Osmanlı Devleti'nde bulunan Almanların ayrılmaları gerekmektedir. Buna dayanarak Sadrazam Ahmet İzzet Paşa, 30 Ekim 1918'de Otto Liman von Sanders'e bir telgraf çekerek, Suriye Cephesi Yıldırım Ordu Grubu Komutanlığı'nı Mustafa Kemal Paşa'ya devretmesini istemişti. Bunun üzerine 31 Ekim günü Yıldırım Ordu Grubu Komutanlığını Mustafa Kemal Paşa'ya bırakan von Sanders, emrinde bulunan birliklere veda yazısı yazarak, 31 Ekim 1918 günü görevinden ayrıldı. Mustafa Kemal Paşa'nın 31 Ekim günü Adana'da devralmış olduğu Yıldırım Ordu Grubu Komutanlığı görevi 7 Kasım 1918 tarihine kadar 8 gün sürdü.

CEVAP: D

14. İngiltere bölgedeki işgallerine, 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra başladı. Zira 3 Kasım 1918 tarihinden başlayarak sırasıyla Musul, İskenderun, Kilis, Antep, Cerablus ve sonrasında da Maraş, İngilizler tarafından işgal edildi. İngilizlerle birlikte Ermenilerin faaliyet gösterdiği bölgeler arasında Sivas gösterilemez.

CEVAP: D

15. Sivas'ta millet temsilcilerinin bir araya geleceği genel kongrenin toplanmasına dair ortaya konan irade, İttifak Devletleri yetkililerini ve Damat Ferit Paşa Hükûmetini harekete geçirdi. Damat Ferit Paşa, Elâzığ Valisi Ali Galip Bey aracılığıyla Sivas Kongresi'ni dağıtma girişiminde bulundu ve halkı, Mustafa Kemal ve arkadaşlarına karşı kışkırttı.

CEVAP: B

16. Bu ifadeler Mustafa Kemal'in 16-21 Temmuz 1921 tarihlerinde düzenlenen Maarif (Eğitim) Kongresi'nin açılış konuşmasında yer almaktadır. Diğer gelişmeler cumhuriyet döneminde meydana gelmiştir.

CEVAP: B

17. Sakarya Meydan Muharebesi sonunda Türk ordusunun zayıtı; 5713 ölü, 18.480 yaralı, 828 esir ve 14.268 kayıp olmak üzere toplam 39.289'dur. Yunan ordusunun zayıtı ise 3758 ölü, 18.955 yaralı, 354 kayıp olmak üzere toplam 23.007'dir. Sakarya Meydan Muharebesi'nde çok fazla subay kaybı olduğu için bu Muharebeye "Subay Muharebesi" adı da verilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk bu muharebe için "Sakarya Melhame-i Kübrası" yani kanlı savaş demiştir.

CEVAP: D

18. Atatürk, bu sözleri İtalya ve Almanya'nın iç ve dış politikadaki yaklaşımlarını eleştirmek için söylemiştir. İtalya 1922'de, Almanya ise 1933 yılında totaliter rejimlere geçerek yayılmacı politikalar yürütmüştür.

CEVAP: E

6. Deneme

19. Men'i Müskirat Kanunu, savaş koşullarının devam ettiği bir dönemde sarhoşluğun önlenmesi amacıyla içki yasağı öngören kanuni düzenlemedir. Kanun, Resmî Gazete'de (1 Şubat 1921) 28 şubat 1337 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Ancak, Kanuna göre cezalandırılması gereken birçok kişi meclisin çıkardığı af kanunları ile affedilmek zorunda kalmıştır.

20. Harf İnkılabı'ndan sonra kara tahta başına geçen Mustafa Kemal Atatürk, Türk Milletinin eğitim öğretim seferberliğinde fiilen çalışmış; Devlet adamlığının yanında kendi milletin öğretmenliğini de yapmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından Atatürk'e verilen "Başöğretmen" unvanının Millet Mektepleri Talimatnamesi ile resmîleştiği "24 Kasım" günü, 1981 yılından beri "Öğretmenler Günü" olarak kutlanmaktadır ve bugün her yıl öğretmenlerin toplumdaki yeri, rolü, önemini değerlendirmek açısından güzel bir vesile olmuştur.

21. Kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması halkçılık ve inkılapçılık ilkesiyle ilgilidir.

22. Yeni Türk devletinin kuruluş ilkeleri ve inkılaplar, milletvekilleri arasında fikir ayrılıklarına ve tartışmalara sebep olmaktadır. Özellikle saltanat ve hilafetin kaldırılmasıyla hükûmete karşı tutumunu sertleştiren parti içindeki muhalefet, 17 Kasım 1924'te Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasını kurdu

Bu tür haberleri düzeltmenin tek yolu vardı: Atatürk'ün ortaya çıkması. Atatürk, 19 Mayıs Gençlik Bayramı gösterilerini seyretti ve Mersin'e doğru yola çıktı. 20 Mayıs 1938 tarihinde burada 40 dakika süren resmî geçit törenini izledi. 24 Mayıs 1938'de Adana'ya gelen Atatürk, burada da resmî geçit törenlerini izledi. Hatay sınırındaki birlikleri teftiş etti. Atatürk, Fransa'ya verilen bu gözdağından sonra çok yorgun olarak önce Ankara'ya sonra da İstanbul'a geçti.

23. 1931 yılında resmen İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlanan, 1934 yılında Şehir Tiyatrosu adını alan Darülbeydi günümüzde faaliyetlerini İstanbul genelindeki sahnelerde sürdürmektedir.

24. Steinbeck, 1939 yılında yayınladığı Gazap Üzümleri adlı eseriyle Pulitzer Ödülü'nü kazanmıştır. Bu romanında yazar, Amerika'da 1930'lu yılların ekonomik kriz dönemlerini, insanlığın dramını etkileyici bir dille anlatmaktadır. Joad ailesinin özelinden, genele yansıyan bakış açısıyla emekçi insanları konu alan kitap, dünyanın önde gelen ve en çok okunan klasiklerinden biridir.

25. Türkiye'nin savaş yıllarında pasif bir tarafsızlık politikasıyla savaş dışı kalması imkânsızdı. Bu nedenle savaşın seyrine göre değişiklik gösteren, Müttefik ve Mihver Devletler arasında denge kurmayı amaçlayan "Etkin Tarafsızlık" kavramı gündeme geldi. Türkiye silahlanacak, tam seferberlik hâline geçecek ve en önemlisi dünya politikasını kendi lehine etkilemeye çalışacaktı. Bu sayede Türkiye savaş dışında kalmayı başarırken diğer ülkelerin diplomasisinde önemli bir yer tutmuştu.

26. SSCB dağıldıktan sonra bağımsız olan Türk devletlerine Türkiye'nin sağlayacağı destekleri koordine etmek için Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) 1992 yılında Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olarak kuruldu.

"Tanrı buyurmuş size yeryüzünü al diye!
Başımla kut'umu da veriyorum al diye!
Gökteki Güneş ise yurdun bayrağı olsun,
İlimizin çadırı, yukarıdaki gök olsun.
Dünya devletim olsun,
Halkımız da çok olsun!
O hâlde sayılıırım ben bir dünya kağanı,
Bana bağlıdır artık, dünyanın her dört yanı!"

Oğuz Kağan Destanı'nda yer alan bu ifadelerin;

- I. Türk cihan hâkimiyeti,
- II. nizam-ı âlem ülküsü,
- III. kızıl elma

anlayışlarından hangileriyle ilgili olduğu söylenabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Horasan, Afganistan ve Hindistan coğrafyasında 963-1187 yılları arasında hüküm sürmüştür. Kuzey Hindistan'da İslamiyetin yayılmasında etkili olmuştur. Bilinen ilk hükümdarı Alp Tigin'dir.

Bazı özellikler verilen bu Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler
- B) Karahanlılar
- C) Büyük Selçuklular
- D) Memlükler
- E) Harzemşahlar

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keykubat Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Kırım'ın stratejik limanlarından biri olan Suğdak'ın fethedilmesi
- B) Trabzon Rum İmparatorluğu'nun vergiye bağlanması
- C) Ekonomik ve dinî nitelikli olarak çıkan Babailer İsyanı'nın bastırılması
- D) Harzemşahların Yassıçimen Savaşı'nda mağlup edilmesi
- E) Anadolu'nun önemli bir ticaret ve kültür merkezi hâline getirilmesi

1444'te II. Murat Han'ın tahtı küçük yaşta oğlu II. Mehmet'e bırakarak Manisa'ya çekilmesi ve yeni padişahın tecrübesiz olması yönetim kademelerinde huzursuzluk yarattı. Bu dönemde akçenin değerinin düşürülmesinden rahatsız olan yeniçeri askerleri bir isyan başlattı. Ancak bu isyanın asıl nedeni padişah ile dönemin sadrazamı arasında yaşanan güç mücadelesiydi. Osmanlı tarihindeki ilk yeniçeri isyanı olan bu olay üzerine Sultan II. Murat Han yeniden tahta çıktı ve oğlu II. Mehmet'i Manisa'ya gönderdi.

Metinde ifade edilen bu ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canberdi Gazali
- B) Buçuktepe
- C) Karayazıcı
- D) Mustafa Çelebi
- E) Ahmet Paşa

1481'de Osmanlı tahtına geçen II. Beyazıt 1495 yılına kadar Avrupa'ya karşı oldukça dikkatli ve barışçı bir siyaset takip etmek zorunda kalmıştır. Bu yıldan itibaren Avrupa devletlerine karşı yürüttükleri aktif siyaseti daha rahat sürdürme imkânı bulmuştur.

II. Beyazıt'ın belirtilen tarih aralığında bu şekilde politika yürütmesinde etkili olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin doğu sınırında Şah İsmail liderliğindeki Safevi tehditlerinin başlaması
- B) Akdeniz limanlarındaki ticari faaliyetlerin önceki dönemlere göre daha zayıf olması
- C) Anadolu'da Osmanlı yönetimine karşı Şiilik propagandası ile isyanların çıkması
- D) Balkanlardaki gayrimüslimlerin Osmanlı yönetimini tanımadıklarını bildirmeleri
- E) Avrupa'da esir tutulan Cem Sultan'ın Osmanlı sultanına karşı bir tehdit unsuru olarak kullanılması endişesi

6. Osmanlı'nın en önemli gökbilim âlimlerinden biridir. Astronomi dışında mühendislik, matematik ve mekanik alanlarında da çalışmalar yapmıştır. II. Selim tarafından müneccimbaşılığa tayin edilen ünlü âlim, Galata Kulesi'nde başladığı gözlem çalışmalarını 1577 yılından itibaren III. Murat'ın izniyle Tophane sirtlarında kurduğu rasathanede sürdürdü.

Metinde bilgileri verilen bu âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşçu B) Takıyyüddin Mehmed
C) Akşemseddin D) Kâtip Çelebi
E) Matrakçı Nasuh

7. Osmanlı askerî teşkilatında; Anadolu'daki genç, bekâr ve güçlü Türk erkekleri arasından seçilen, savaşlarda ordunun en ön saflarında yer alarak ilk hücumu karşılayıp ardından sağa ve sola çekilerek topçuların ateş etmesini sağlayan birlikler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımarlı sipahiler B) Akıncılar
C) Azaplar D) Yörükler
E) Turnalar

8. Örfi hukuk, Türkistan'dan beri süregelen âdet ve gelenekler ile fethedilen bölgelerdeki geçmiş uygulamalardan oluşurdu. Genellikle idari ihtiyaçlara ve toplumsal koşullara göre belirlenmiş kurallardan oluşan örfi hukukun şeri hukukla ters düşmemesi gerekirdi. Padişahın, yetkilerini kullanarak çıkardığı belgeler örfi hukukun en önemli kaynaklarındandı.

Osmanlı Devleti'nde var olan;

- I. Ferman
II. Kanunname
III. Berat
IV. Fetva

belgelerinden hangisi bu kaynaklar arasında yer alır?

- A) I ve II B) II ve III C) II, III ve IV
D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

9. Tımar sistemi ve sipahiler, Osmanlı idari düzeninde hem askerî hem de mali açıdan büyük bir öneme sahipti. XVI. yüzyılın ikinci yarısında değişen siyasi, askerî ve ekonomik şartlar nedeniyle tımar sistemi etkinliğini kaybetti ve çözülme sürecine girdi.

Bu gelişmenin ortaya çıkmasında aşağıdaki durumlardan hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Tımarlı sipahilerin, orduda kullanılmaya başlanan ateşli silahlara ve modern savaş taktiklerine uyum sağlayamaması,
B) Sekban, sarıca ya da levent adı verilen ücretli askerlerin orduda istihdam edilmesi,
C) Mültezimlerin malikâne sistemiyle varlıklarını artırmaları
D) Nakit ihtiyacının artması ve vergi gelirlerinin azalması
E) Tımar arazilerinin mukataalara dönüştürülmesi

10. Lale Devri'nde İstanbul'da başta mimari olmak üzere hemen her alanda Fransız tesiri, süsleme sanatında ise barok ve rokoko tarzları kendini göstermiştir.

1748-1755 yılları arasında İstanbul'da inşa edilen ilk Barok tarzı cami aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nur-u Osmaniye B) Selimiye
C) Sultan Ahmet D) Eyüp Sultan
E) Nusretiye

11. Tanzimat Dönemi'nde gündeme gelmesinin ardından 1868'de Ahmet Cevdet Paşa'nın başkanlığında bir komisyon tarafından Osmanlı medeni hukuku hazırlanmıştır. Bu kanun, Tanzimat Dönemi'nde hazırlanan en önemli ve millî kanun olup borçlar, eşya ve yargılama hukukuna dair bölümlerden oluşmuştur. Aile ve miras hukukuna yer verilmemişti.

Bu medeni kanun aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Kanunname-i Al-i Osman
B) Kanunuesasi
C) Şura-yı Devlet
D) Mecelle
E) Dar-ı Şura-yı Babiali

12. Osmanlı Devleti, I. Balkan Savaşı'nda kısmi başarılar kazanmasına rağmen cephe savaşlarında ağır yenilgiler aldı ve geri çekilmek zorunda kaldı. Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kalınca Avrupa devletleri durumu değerlendirmek ve savaşı sonlandırmak için Londra'da bir konferans düzenledi. Bunun sonucunda 30 Mayıs 1913'te Londra Antlaşması imzalandı. Osmanlı Devleti'nin çekildiği yerler galip gelen Balkan devletleri tarafından paylaşıldı.

Bu paylaşımda anlaşmazlığa düşen devletlerden hangisi diğerleri tarafından hedef alındığı için II. Balkan Savaşı başlamıştır?

- A) Yunanistan B) Karadağ C) Bulgaristan
D) Sırbistan E) Romanya

13. 18 Ocak 1919'da başlayan Paris Barış Konferansı'nda aşağıdakilerden hangisine yönelik adımlar atıldığı söylenemez?

- A) Bulgaristan'ın üçe bölünmesi
B) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
C) İzmir ve çevresinin Yunanlara bırakılması
D) Versay Antlaşması'nın oluşturulması
E) Doğu Anadolu'da bir Ermeni devletinin kurulması

14. Osmanlı Devleti'nin 30 Ekim 1918'de Birinci Dünya Savaşı'ndan ayrılmasını sağlayan Mondros Mütarekesi'nde aşağıdaki konulardan hangisi yer almamıştır?

- A) İletişim kanallarının kontrolü
B) Askerî kısıtlama
C) Yer altı kaynaklarının kullanımı
D) Savaş esirlerinin geleceği
E) Dış borçların ödenmesi

15. 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihlerinde toplanış şekli açısından bölgesel olarak düzenlenen Erzurum Kongresi'nde bütün yurdu ilgilendiren kararlar alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kongrede görüşülen konular arasında yer almaz?

- A) Millî sınırların bütünlüğü
B) Manda ve himayenin reddi
C) Yeni hükûmetin kurulması
D) Dış borçların ödenme şartları
E) Mebusan Meclisi'nin toplanması

YARGI YAYINEVİ

16. "Vatansız, vicdansız üç serserinin, yine kendileri gibi millet ve vatanla alakası olmayan birkaç kişi namına barış antlaşmasını imza ettiklerini ajansta gördük. Millî Mücadele'mizde daha büyük bir azim ve imanla devama yemin ettiğimizi arz eylerim. İstanbul'da oluşturulduğunu evvelce duyduğumuz Saltanat Şûrası'nda Türkiye'nin hayatına son veren bu zalim antlaşmanın imza edilmesine karar ve oy veren isimleri malum şahısların ve antlaşmaya imza koyanların vatana ihanet ile itham olunmasını ve haklarında giyaben hüküm verilmesini, bu vatansızların isimlerinin her yerde lanetle anılmasının ilan ve tamim olunmasını arz ve teklif eylerim."

Doğu Cephesi Komutanı Kazım Karabekir'in 17 Ağustos 1920'de TBMM'ye gönderdiği belgede gösterdiği tepki aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Sevr Antlaşması'nın yapılması
B) İstanbul'un işgal edilmesi
C) Misak-ı Milli'den taviz verilmesi
D) Mondros Mütarekesi'nin imzalanması
E) Halifeliğin kaldırılması

17. "Efendiler, gerçekten de tahmin ettiğim manevî sancılar hemen kendini gösterdi. İlk duyarlık Meclis'te belirdi. Özellikle muhalifler, kötümser nutuklarla feryada başladılar: 'Ordu nereye gidiyor; millet nereye götürülüyor? Bu gidişin elbette bir sorumlusu vardır; o nerededir? Onu göremiyoruz. Bugünkü acıklı ve korkunç durumun asıl sorumlusunu ordunun başında görmek isterdik' diyorlardı. Bu şekilde konuşan kimselerin dolaylı yoldan kastettikleri şahsın ben olduğuma şüphe yoktu."

Milli Mücadele Dönemi ile ilgili Mustafa Kemal'in Nutuk'ta belirttiği bu gelişmelerin ardından meydana gelen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf devletlerinin TBMM'ye barış teklifinde bulunması
- B) Fevzi Çakmak'a mareşallik rütbesinin verilmesi
- C) Türk ordusunun Sakarya Irmağı doğusuna çekilmesi
- D) İstanbul'un resmen işgal edilmesi
- E) Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılması

18. TBMM Hariciye Vekili Yusuf Kemal Tengirşek, aşağıdaki muharebelerden hangisinin ardından İtilaf devletleri ile barış görüşmeleri yapmak üzere Avrupa Seyahati'ne gönderilmiştir?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü
- C) Kütahya-Eskişehir
- D) Sakarya
- E) Büyük Taarruz

19. Atatürk, dış sorunların çözümünde ve geliştirmeye çalıştığı uluslararası ilişkilerde dünyada değişen koşulları göz önüne almıştır.

Buna göre;

- I. Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazlar üzerindeki Türkiye egemenliğinin sağlanması,
- II. Türkiye - Irak sınırının çizilmesini konu alan Ankara Antlaşması'nın imzalanması,
- III. Hatay'ın Anavatan'a katılması konusunda girişimlerin başlatılması

gelişmelerinden hangileri bu açıklama ile örtüşmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşen aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin, 30 Kasım 1925 tarihinde kabul edilen Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılmasına yönelik 677 Sayılı Devrim Kanunu'nu Atatürk'ün halkçılık ilkesinin bir gereği olarak tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) San ve sıfatların kullanımının yasaklanması
- B) Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi
- C) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması
- D) Millet Mekteplerinin kurulması
- E) Misak-ı İktisadi'nin kabul edilmesi

27 Temmuz 1928'de Dolmabahçe Sarayı'nda yapılan görüşmede Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal, komisyonda yer alan Falih Rıfkı Bey'e bu inkılap için ne kadarlık bir süre düşündüklerini sormuştur. Rıfkı Bey, on beş yıllık uzun ve beş yıllık kısa süreli iki ayrı zaman dilimi planladıklarını, bu süre içinde eski ve yeni versiyonun bir arada kullanılabileceğini söylemiştir. Mustafa Kemal ise bu öneriye "Ya üç ayda olur, ya da hiç olmaz." şeklinde cevap vermiştir.

Bu görüşmenin aşağıdaki konulardan hangisinde yapılmak istenen inkılaplarla ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Takvim
- B) Şapka
- C) Soyadı
- D) Ölçü birimleri
- E) Alfabe

Yeni Türk devletini millî, çağdaş, laik ve demokratik esaslara dayandırma hedefi, medeni hukuk alanında da birtakım düzenlemeleri gerekli kıldı. Mustafa Kemal'in isteğiyle çeşitli ülkelerdeki medeni kanunlar ve uygulamalar incelendi. Türk Medeni Kanunu, Türk milletinin karakterine en uygun medeni kanun olan İsviçre Medeni Kanunu esas alınarak hazırlandı. 17 Şubat 1926'da TBMM'de kabul edilen Türk Medeni Kanunu, 4 Ekim 1926'da yürürlüğe girdi.

Türk Medeni Kanunu,

- I. halkçılık,
- II. laiklik
- III. inkılapçılık

İlkelerinden hangileriyle örtüşmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

23. Cumhuriyet'in ilanından önce, 17 Şubat 1923 tarihinde Türkiye İktisat Kongre'sinin toplanmasına öncülük eden dönemin iktisat vekili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mahmut Esat Bozkurt
- B) Celal Bayar
- C) Ferit Tek
- D) Kazım Özalp
- E) Mustafa Necati

24. Mustafa Kemal'in "... Minnet borcum vardır. Bana yeni bir ufuk açtı." sözleriyle övdüğü tarih öğretmeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemseddin Günaltay
- B) Mehmet Tevfik Bilge
- C) Abdurrahman Şeref Efendi
- D) Fuat Köprülü
- E) Mehmet Asım Us

25. İkinci Dünya Savaşı öncesinde devletler bir araya gelip blokları şekillendirirken 22 Mayıs 1939 tarihinde iki Avrupa devleti arasında Çelik Paktı denilen bir ittifak antlaşması imzalandı. Bu antlaşmaya göre her iki devlet birbirlerini ilgilendiren meselelerde birbirlerine yardım edecekler, antlaşmayı imzalayan devletlerden biri bir savaşa girerse diğer imzalayan devlet o devlete bütün gücüyle yardım edecekti.

Bu paktı imzalayan devletler aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) İngiltere - Fransa
- B) Almanya - İtalya
- C) Japonya - SSCB
- D) SSCB - Fransa
- E) Almanya - SSCB

26. II. Dünya Savaşı'nın neden olduğu olağanüstü koşullar Türkiye'de hükümetlerin de ekonomik alanda olağanüstü önlemler almasına neden oldu.

Aşağıdakilerden hangisi savaş sırasında alınan bu önlemlerden biri değildir?

- A) Narh sisteminin uygulanması
- B) Millî Koruma Kanunu'nun çıkarılması
- C) Ticaret Ofisi ve İaşe Müsteşarlığının kurulması
- D) Varlık Vergisi'nin alınması
- E) Kamu İktisadi Teşekküllerinin oluşturulması

27. Mekik diplomasisi iki ihtilaflı taraf arasında çözüme ulaşabilmek için arabulucu ya da kolaylaştırıcı rolündeki üçüncü bir tarafın, klasik diplomasi kurallarına uymadan yaptığı ve her iki tarafta da seri görüşmelerle sonuca ulaşmaya çalıştığı diplomasi türüdür. Genellikle birbirini resmen tanımayan ancak yine de müzakere etmek isteyen taraflar arasında gerçekleştirilir.

ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissenger'ın seri ziyaretlerinden dolayı kullanılan bu kavram aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Arap - İsrail Savaşları
- B) Bosna Savaşı
- C) Vietnam Savaşı
- D) Keşmir Sorunu
- E) Kıbrıs Sorunu

DENEME - 7 ÇÖZÜMLERİ

1. Türk Cihan Hâkimiyeti, Güneş'in doğduğu yerden battığı yere kadar olan coğrafyanın Türk hükümde-ri tarafından idare edilmesi ülküsüdür. Türk Cihan Hâkimiyeti anlayışındaki Nizam-ı Âlem Ülküsü, Tan-rı adına dünya nizamını sağlama ve Türk adaletini dünyanın her tarafına yayma anlayışıdır. Dört taraf-taki milletleri düzene koyma çabası da Kızıl Elma anlayışının bir göstergesidir.

CEVAP: E

2. Gazneliler, Samanilerin Türk komutanlarından Alp Tegin tarafından 963 yılında başkenti Gazne olarak Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulan Müslüman Türk devletidir.

CEVAP: A

3. Babailer (Baba İshak) Ayaklanması'nın bastırılması II. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'ndedir.

CEVAP: C

4. Buçuktepe Vakası denilen bu olay, ilk yeniçeri isya-nı olarak bilinmektedir. Yeniçeriler, ulufelerine yarım (buçuk) akçe zam yapılarak yatıştırılmış ve isyanın meydana geldiği tepe Buçuktepe adıyla anılmıştır. İsyancılar bu şekilde yatıştırılmışsa da asker artık genç padişahın yüz çevirip babasının hükümdar olmasını istemiştir.

CEVAP: B

5. Cem Sultan'ın Rodos'tan Fransa'ya, daha sonra da Roma'ya nakledilmesi ve Roma'daki papaya teslim edilmesi, Osmanlı Devleti'ni siyasi açıdan zor duru-ma düşürdü. Cem Sultan'ın vefatından sonra Os-manlılar, Avrupa devletlerine karşı yürüttükleri aktif siyaseti daha rahat sürdürme imkânı buldu.

CEVAP: E

6. Sinüs/tanjant hesaplarını tablolar halinde kullanıma sunmuş, 841'i Türkçe 1337 eser oluşturmuştur. Akıl-dışı söylentiler sonucu Tophane sırtlarındaki gözle-mevi Padişah (III. Murat) emriyle yıkılmıştır.

CEVAP: B

7. Osmanlı ordusunun eyalet kuvvetlerinde yaya bir askerî sınıf olan azaplar da (azab, azeb) bulunuyor-du. Anadolu'daki genç, bekâr ve güçlü Türk erkekleri arasından seçilen azaplar, kapıkulu ordusu kurul-duktan sonra piyade birliklerine dönüştü. Azaplar, savaşlarda ordunun en ön saflarında yer alarak ilk hücumu karşılar, ardından sağa ve sola çekilerek topçuların ateş etmesini sağlardı.

CEVAP: C

8. **Ferman:** Tuğralı padişah emri.

Berat: Bir tayini, bir vazife veya muafiyetin verildiğini gösteren, üzerinde padişahın tuğrası bulunan belge.

Kanunname: Osmanlılarda devlet tarafından belir-lenen ve derlenen kanunları ifade eden bir terim.

Fetva: Fıkhi bir meselenin şeyhülislam tarafından dinî-hukukî hükmünü açıklayan cevap.

CEVAP: D

9. Orduda kullanılmaya başlanan ateşli silahlara ve modern savaş taktiklerine de uyum sağlayamayan tımarlı sipahiler, yerlerini zamanla sekban, sarıca ya da levent adı verilen, ateşli silahlarla donatılmış ücretli askerlere bıraktı. Osmanlı maliyesine ciddi bir yük oluşturan bu durum, zamanla tımar ve tımarlı sipahi sayısının azalmasına neden oldu. Nakit ihti-yacının artması ve vergi gelirlerinin azalması üzerine iltizam sistemine geçildi.

Malikâne sistemi 1695 yılında uygulanmaya başla-mıştır. Bu durum, tımar sisteminin bozulmasının bir etkisidir. Bozulma sebebi değildir.

CEVAP: C

10. Lâle Devri'nin en önemli mimari yapılarından biri Nur-u Osmaniye Camii'dir. Eyüp Sultan Camii 1459, Selimiye Camii 1574, Sultanahmet Camii 1617, Nusretiye Camii 1826 yıllarında açılmıştır.

CEVAP: A

11. Osmanlı Devleti'nde Batı'ya özgü fakat İslam hukukuna dayalı bir medenî kanun hazırlamak amacıyla Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında bir komisyon oluşturuldu. Bu komisyon, 1868-1876 yılları arasında Mecelle-yi Ahkam-ı Adliye adı verilen ilk Osmanlı medenî kanununu hazırladı. Bir kısmı Abdülaziz Dönemi'nde yürürlüğe giren Mecelle'nin kalan kısımları II. Abdülhamit Dönemi'nde yürürlüğe girmiştir.

CEVAP: D

12. Paylaşım sırasında en fazla toprağı Bulgaristan elde etti. Bu durum diğer Balkan devletlerinin tepkisine neden oldu. Sırbistan ile Yunanistan Bulgaristan'a karşı ittifak yaptılar. Bulgaristan bunun üzerine 1913 yılı Haziran ayı sonlarında bu iki devlete saldırdı. Böylece II. Balkan Savaşı başladı. Karadağ ve Romanya da Bulgaristan'a karşı savaşa girdiler.

CEVAP: C

13. Bulgaristan'ın üçe bölünmesi 1878 Berlin Antlaşması ile ilgilidir.

CEVAP: A

14. Mondros Mütarekesi'nin verilen seçeneklerle ilgili maddeleri şunlardır:

- Hükûmet haberleşmesi hariç bütün telsiz ve telgraflar İtilaf Devletleri'nin memurları tarafından kontrol edilecek.
- Sınırların emniyeti ve iç asayişin temini için gerekli görülen kuvvetten başkası hemen terhis edilecek.
- Memleketin ihtiyacı temin edildikten sonra İtilaf

Devletleri'nin kömür vb. ihtiyaçlarının Türkiye kaynaklarından sağlanması için kolaylık gösterilecek.

- Türklerin elindeki savaş esirleri ile esir ya da tutuklu Ermeniler serbest bırakılacak. Osmanlı savaş esirleri serbest bırakılmayıp İtilaf Devletleri'nin elinde kalacak.

CEVAP: E

15. Dış borçlardan ilk kez Misakımillî Kararları'nda bahsedilmiştir.

CEVAP: D

16. Kazım Karabekir'in tepki gösterdiği bu gelişme Sevr Antlaşması'nın yapılmasıdır. Türk milletine hayat hakkı tanımayan ve oldukça ağır hükümler içeren Sevr Antlaşması, Türk halkının Millî Mücadele arzusunu ve kurtuluşa olan inancını daha da artırdı. Anadolu ve İstanbul'daki birçok gazete, antlaşmayı eleştiren yayınlar yaptı. BMM, 7 Haziran 1920'de çıkardığı kanunla İstanbul Hükûmetinin yapacağı antlaşmaların Türk milletini bağlamayacağını ilan etmişti. 19 Ağustos 1920'de Mecliste alınan kararla Sevr Antlaşması'na imza atanların vatan haini olduğu ilan edildi.

CEVAP: A

17. Mustafa Kemal'in Nutuk'taki bu ifadeleri Eskişehir Kütahya Muharebelerinde Türk ordusunun aldığı yenilgi sonrası ortaya çıkan tepkilerle ilgilidir. Bu tepkilerin ardından TBMM'de Başkomutanlık Yasası çıkarılarak meclisin yetkileri Mustafa Kemal'e devredilmiştir.

CEVAP: E

18. TBMM Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tergirşek'i barış görüşmeleri için Sakarya zaferinin ardından Avrupa'ya göndermiş ancak sonuç alamamıştır.

CEVAP: D

19. Türkiye, 1930'larda İtalya'nın saldırgan politikalarının gündemde olduğu bir dönemde Boğazlar Sorunu'nu, Fransa'nın Alman saldırganlığı nedeniyle Suriye'deki mandaterliğinden vazgeçtiği bir dönemde Hatay Sorunu'nu gündeme getirmiştir.

II. öncül, soruda verilen açıklama ile örtüşmemektedir. Zira Musul (Irak sınırı) Sorunu, Türkiye'nin iç politikada bazı isyanlarla uğraştığı bir dönemde İngiltere tarafından gündeme getirilmiştir.

CEVAP: D

20. 677 sayılı kanuna göre "cami ve mescit dışındaki", tekke, zaviye ve türbeler kapatıldı. Tarikatlar ile şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyitlik, çelebilik, babalık, emirlik, nakiplik, halifelik, falcılık, büyücülük, üfürükçülük, muskacılık gibi san ve sıfatların kullanılması yasaklandı.

CEVAP: A

21. Latin harfleri konusundaki karar 1928 yılında verilmiş ve Atatürk 1928 yılı Haziranı'nda Ankara'da bir komisyon kurulmasını Maarif Vekili Mustafa Necati'den istemiştir. Komisyonda belirlenen alfabe, Falih Rıfkı tarafından Mustafa Kemal'e sunulmuştur. Atay, Mustafa Kemal'in sözü karşısında şaşkınlıktan Atatürk'ün yüzüne bakakaldığını ifade etmiştir.

CEVAP: E

22. Türk Medeni Kanunu ile Türk toplumunda kişi hakları, kadın-erkek ilişkileri, aile kurumunun düzenlenmesi gibi konularda eşitlik sağlanmıştır (Halkçılık). Herhangi bir din ya da mezhebe göre değil, akıl ve mantık çerçevesinde hazırlanan (Laiklik) Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte Mecelle kaldırılmıştır (İnkılapçılık). Medeni Kanunda yer alan "reşit olan kişi dini tercihinin yapabilir." maddesi de laiklik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: E

23. Türkiye (İzmir) İktisat Kongresi'nin toplanması kararından önce, Millî Türk Ticaret Birliği tarafından İstanbul'da bir ekonomi toplantısının düzenlenmesi gündeme gelmiştir. Dönemin İktisat Bakanı Mahmut Esat Bozkurt'un girişimi ile daha geniş bir ekonomi toplantısının İzmir'de yapılması kararı alınmıştır.

CEVAP: A

24. Mustafa Kemal'in "... Minnet borcum vardır. Bana yeni bir ufuk açtı." sözleriyle övdüğü tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge'dir. Bu öğretmeni ile Manastır Askerî İdadisinde tanışmıştır.

CEVAP: B

25. Çelik Paketi, 22 Mayıs 1939 tarihinde Almanya ile İtalya arasında imzalanan ittifak antlaşmasıdır. Bu antlaşmaya göre her iki devlet birbirlerini ilgilendiren meselelerde birbirlerine yardım edecekler, antlaşmayı imzalayan devletlerden biri savaşa girerse diğer imzalayan devlet o devlete bütün gücüyle yardım edecekti.

CEVAP: B

26. 1940'ta Millî Korunma Kanunu çıkarılarak her türlü ekonomik faaliyet devlet kontrolü altına alındı. Hükûmet, iç ve dış ticaret üzerinde denetimi arttırmak için Ticaret Ofisi ve İşe Müsteşarlığı'nı kurdu. Narh sistemi ile karaborsaya karşı mücadele edildi. 1942'de çıkarılan Varlık Vergisi Kanunu'na göre savaş koşullarını fırsata çevirerek haksız gelir elde eden kişi ve işletmelerden servetleri ve olağanüstü kazançları üzerinden bir kereye mahsus olmak üzere vergi alındı. Artan tarımsal kazançlara ise 1944'te Toprak Mahsulleri Vergisi ile ulaşıldı. Kamu İktisadi Teşekküllerinin açılması, II. Dünya Savaşı sırasında Türkiye'de görülen durum değildir.

CEVAP: E

27. ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'ın 1979'da Mısır ile İsrail arasındaki müzakereleri Kahire ve Tel-Aviv'e yaptığı seri ziyaretlerle sonuçlandığı dönemde yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

CEVAP: A

1. Türk toplulukları çeşitli nedenler ile yaşadıkları bölgeleri kitleler halinde terk ederek çok uzun mesafeler kat etmek suretiyle başka alanlara göç etmiştir.

Buna göre Türk topluluklarının göç ettiği yerler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sibirya
- B) Suriye
- C) Balkanlar
- D) Kuzeybatı Afrika
- E) Güneydoğu Asya

- I. Tolunoğulları
- II. İhşidler
- III. Eyyubiler
- IV. Memluklar

Yukarıda yer alan Müslüman Türk devletlerinden hangilerinin kurucusu daha önce Abbasi Devleti bünyesinde görev almıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

3. 1040-1157 yılları arasında kurulan, Samanoğulları, Karahanlılar ve Gazneliler gibi güçlü devletlerin arasında kalan ve zamanla güçlenip İslam dünyasının siyasi liderliğini ele geçiren Müslüman Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memlükler
- B) Harzemşahlar
- C) Büyük Selçuklu
- D) Safeviler
- E) Timur Devleti

4. Bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İzmit, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alan Osmanlı Beyliğinin kurulduğu yerdir.

Batı Anadolu'da bulunan bu yerin Antik Çağ ve sonrasındaki ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mezopotamya
- B) Kapadokya
- C) Bitinya
- D) Likya
- E) Pamfilya

5. Osmanlı Devleti tımar sistemi sayesinde hem merkezden uzak toprakların idaresini sağlamış hem de burada bulunan toprakların işlenmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sistem ile ilgili verilen hatalı bir bilgidir?

- A) Sistemde ilk aşama fethedilen toprağın tahrir defterine kaydedilmesidir.
- B) Toprakların mülkiyeti tımarlı sipahiye aittir.
- C) Vergi toplama işi tımarlı sipahiye verilmiştir.
- D) Tımarlı sipahiler, taşrada idarecilik yaparak padişahın otoritesini temsil etmişlerdir.
- E) Bu sistem ile taşrada bulunan memurların maaşları ödenmiştir.

- I. İlmiye
- II. Seyfiye
- III. Reaya

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı toplumunda yönetici sınıfında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. I. Kazasker Eğitim ve adalet ile ilgili görevleri vardır.
 II. Defterdar Arazi ve tımar kayıtlarının tutulduğu yerin amiridir.
 III. Müderris Medreselerde öğretim görevlisi olarak görev yapar.
 IV. Reisülküttap Dış işlerden sorumlu görevlidir.
 V. Defter Emini Maliyeden ve hazineden sorumludur.

Yukarıda verilen görevli ve görev eşleştirmelerinden hangi ikisi yer değiştirilirse yanlışlık giderilmiş olur?

- A) I ve III B) II ve V C) III ve IV
 D) I ve IV E) III ve V

8. Osmanlı Devleti'nde Taşra yönetimini yani merkez dışındaki toprakların yönetimini kolaylaştırmak adına yapılan uygulamalardan biri de buraları idari birimlere ayırmaktır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde aşağıda verilen idari birimlerden hangisi XIX. yüzyıldan önceki Taşra teşkilatına ait değildir?

- A) Eyalet B) Vilayet C) Sancak
 D) Kaza E) Köy

9. Osmanlı Ordusu içerisinde Kara Ordusu: Kapıkulu, Eyalet ve Yardımcı Kuvvetler olmak üzere 3 gruba ayrılırdı.

Buna göre aşağıda verilen kara ordusuna ait askeri birimlerden hangisi diğerlerinden farklı bir grupta yer alır?

- A) Yeniçeriler
 B) Lağımcılar
 C) Bostancılar
 D) Akıncılar
 E) Humbaracılar

10. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi uygulanmayan eyaletlerden alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Salyane
 B) Ağnam
 C) Aşar
 D) Haraç
 E) Cizye

11. Avrupa'da ortaya çıkan Haçlı ittifakını bozmak, ülkede var olan ticareti canlandırmak için Fransa'ya kapitülasyon veren ve Almanya'da başlayan Reform hareketlerinde Kral Şarlken'e karşı Alman prenslikleri destekleyen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Selim
 B) II. Mehmet
 C) I. Süleyman
 D) II. Bayezid
 E) II. Selim

12. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin tecrübe kazanması için sancaklara gönderilmesi usulünü kaldıran ve teorik eğitime ağırlık verilmesinin yolunu açan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Ahmet
 B) III. Mehmet
 C) IV. Murat
 D) II. Ahmet
 E) II. Osman

13. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda yaşadığı olaylardan hangisi sırasında Venedikliler karşı bir hamle yaparak Boğazlar ve çevresini abluka altına almış ve İstanbul'da uzun süren bir kıtlık yaşanmasına sebep olmuştur?

- A) Girit'in fethi
 B) İran seferi
 C) II. Viyana Kuşatması
 D) Hotin Seferi
 E) Uyvar'ın fethi

14. I. Sened-i İttifak
II. Tanzimat Fermanı
III. Islahat Fermanı
IV. I. Meşrutiyet
V. II. Meşrutiyet

Yukarıda numaralandırılarak verilen gelişmelerden hangisinin oluşumunda İttihat ve Terakki Cemiyeti etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Osmanlı Devleti'nde yaşanan demokratikleşme hareketlerinden hangisi ile birlikte modernleşme devlet politikası haline getirilmiştir?

- A) Tanzimat Fermanı
B) Islahat Fermanı
C) Sened-i İttifak
D) I. Meşrutiyet
E) II. Meşrutiyet

16. I. Dünya Savaşı öncesinde aşağıda verilen olaylardan hangisi ile hem İngiltere Balkanlar'da Rusya'yı serbest bırakmış hem de İtilaf Bloğu oluşmuştur?

- A) Trablusgarp Savaşı
B) Reval Görüşmeleri
C) Balkan Savaşları
D) Ermeni olayları
E) 31 Mart Ayaklanması

17. Kavalalı Mehmet Ali Paşa

- I. Kölemen beylerin etkisini kırmıştır,
II. 1818'de Hicaz'da ortaya çıkan Vehhabi ayaklanmasını bastırmıştır,
III. Rusya'dan destek almıştır.

gelişmelerinden hangilerini gerçekleştirerek Mısır'da hâkimiyetini güçlendirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

18. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı hangi anlaşma ile

- İç gümrük vergisi kalkmış
- Yerli tüccar zarar görmüş
- Ülke Avrupalı devletlerin pazarı haline gelmiştir.

yukarıda bahsi geçen özelliklere sahip olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kütahya
B) Hünkâr İskeleyi
C) Londra Boğazlar Sözleşmesi
D) Balta Limanı
E) Berlin

19. Mustafa Kemal, Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra aşağıda verilen görev yerlerinden hangisine tayin edilmiştir?

- A) Sofya Askeri Ataşemiliterliği
B) Şam 5. Ordu
C) Kafkas Cephesi 16. Kolordu Komutanlığı
D) Çanakkale 19. Tümen komutanlığı
E) Suriye Yıldırım Orduları Komutanlığı

20. Milli Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesinde yaşanan olaylardan hangisinin ardından düzenli orduya geçilmesine karar verilmiştir?

- A) Dumlupınar-Aslıhanlar Taaruzu
B) Gediz Taaruzu
C) I. İnönü Muharebesi
D) Eskişehir-Kütahya Muharebesi
E) Büyük Taaruz

21. Amasya Genelgesi'nde kurulması kararlaştırılan, Erzurum Kongresi'nde kurulan ve hükümet gibi hareket etmeye başlayan oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müdafaa-i Hukuk
B) Temsilciler Kurulu
C) Felah-ı Vatan
D) Saltanat Şurası
E) Kars İslam Şurası

22. Milli Mücadele Dönemi'nde meclise karşı çıkan ayaklanmalardan 1. İnönü ve 2. İnönü Muharebesi sırasında gerçekleşenler aşağıda verilen seçeneklerden hangisinde sırası ile verilmiştir?

- A) Demirci Mehmet Efe-Pontus
- B) Yörük Ali Efe- Ermeni
- C) Ethem İsyani- Demirci Mehmet Efe
- D) Ethem İsyani-Koçgiri İsyani
- E) Anzavur Ahmet-Kuvay-ı İnzibatiye

23. I. Veraset anlayışının olmadığı Cumhuriyetçilik
bir yönetim şeklini ön görür.
- II. Ülke genelinde ulusallaştırma çabalarına ağırlık verilmesini ön görür.
- III. Toplumu ilerletmeyi ve geliştirmeyi hedefler.
- IV. Türk milletini bütün fertleri ile Milliyetçilik
milli bilinç ve ortak ülkü etrafında birleştirmeyi hedefler.
- V. Özel sektörün yeterli olmadığı alanlarda devreye devletin girmesi gerektiğini ön görür.

Yukarıda yapılan ilke ve açıklama eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Ali Fethi Bey hükümetinin istifası ile sonuçlanan "Ekim Bunalımı", "Kabine Buhranı" gibi isimlerle de bilinen siyasi kriz aşağıda verilen inkılaplardan hangisi ile çözüme kavuşmuştur?

- A) Saltanat'ın Kaldırılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Cumhuriyet'in İlanı
- D) Erkan-ı Harbiye Vekâleti'nin kaldırılması
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

25. Londra Konferansı'nda TBMM'yi temsil eden ve konferans sırasında yaptığı ikili anlaşmaların bağımsızlığa aykırı olduğu gerekçesiyle TBMM tarafından onaylanmayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Bey
- B) Rauf Bey
- C) İsmet Bey
- D) Ali Fuat Bey
- E) Yusuf Kemal Bey

26. I. Halk Fırkası
II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

Yukarıda yer alan siyasi partilerden hangilerinin kuruluşunda 1929 Ekonomik Krizi etkili olmuştur?

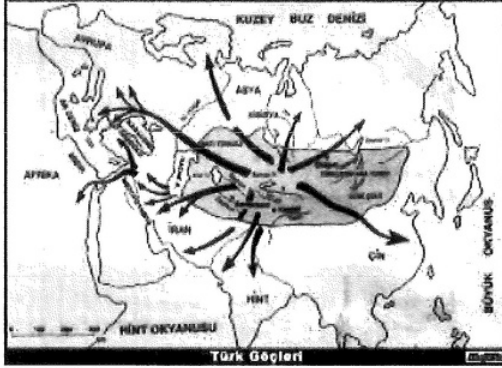
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

27. ABD'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde uyguladığı Marshall Planı'na karşılık SSCB aşağıdakilerden hangisini uygulamıştır?

- A) Molotof Planı
- B) Varşova Paktı
- C) Cominform
- D) Comecon
- E) Avrupa Konseyi

DENEME - 8 ÇÖZÜMLERİ

28.

Harita da görüldüğü üzere uzun mesafe kat eden Türk toplulukları Kuzeybatı Afrika'ya göç etmemiştir. (Kuzeybatı Afrika'da Fas, Tunus, Cezayir gibi ülkeler bulunmaktadır.

CEVAP: D

29.

- Tolunoğulları ve İhşidler devletlerinin kurucuları Abbasi Devleti bünyesinde Emirü'l Umeralık (Vali) yapmış ve devletin zayıfladığı dönemde Mısır'da kendi devletlerini kurmuşlardır.
- Abbasi Devleti bünyesinden ayrılıp kurulan bu devletlere Tevaif-i Mülük devleti denmekteydi.

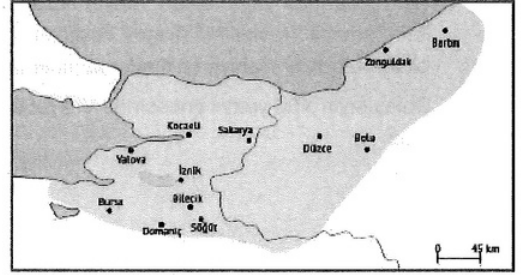
CEVAP: A

30.

- Soruda verilen özelliklere sahip olan devlet Büyük Selçuklu Devleti'dir.
- Devlet kurulduğu dönemde Karahanlı ve Gazneli Devleti daha fazla büyümesin diye ittifak kurmuştur.
- Tuğrul Bey döneminde ise Şii Büveyhoğullarına karşı halife korunmuş ve İslam dünyasının siyasi liderliği ele geçirilmiştir.

CEVAP: C

31.

- Bitinya Antik Çağ'da ve sonrasında haritada gösterilen bölgeye verilen isimdir.
- Bu bölgede Osmanlı beyliğinin kurulduğu Söğüt ve Domaniç'de yer almaktadır.

CEVAP: C

32.

- A, C, D ve E şıkları Tımar sistemi ile ilgili verilen doğru bilgileri içerir ve bu özellikleri muhakkak soru üzerinden öğrenmeye çalışın.
- Fakat B şıkında yer alan bilgi yanlıştır çünkü toprakların mülkiyeti devlete aittir.

CEVAP: B

33.

- Osmanlı Devleti'nde yönetilenlere Reaya denirdi ve bunlar Müslüman ve Gayrimüslim olmak üzere ikiye ayrılırdı.
- Yöneticilere ise Beraya denirdi ve bunlar Seyfiye, İlmiye ve Kalemîye olmak üzere 3'e ayrılırdı.

CEVAP: C

34.

- Verilen eşleştirmelerden II ve V numaralı olanlar değiştirilirse yanlışlık giderilmiş olur.

CEVAP: B

35. • 1871 yıllarında yayımlanan Vilayet Nizamnâmeleri Osmanlı Devleti'nin Taşra Teşkilatı Vilayet-Liva-Kaza-Köy-Nahiye şeklinde düzenlenmiştir.
- Dolayısıyla XIX. yüzyıl öncesinde Vilayet bulunmaz.

CEVAP: B

36.

Osmanlı Ordusu'nun Kara Ordusu kısmında Akıncılar verilen seçeneklerden farklı olarak Eyalet Askerleri grubunda yer alır.

CEVAP: D

37. • Osmanlı Devleti'nde tımar sistemine tabi olmayan eyaletlere Salyaneli (Yıllıklı) Eyaletler denirdi ve buradan alınan vergi ise Salyane vergisiydi.
- Tımar sisteminin uygulandığı eyaletler ise Salyanesiz (Yıllıksız) olarak biliniirdi.

CEVAP: A

38. Soruda verilen faaliyetleri gerçekleştiren Yükselme Dönemi padişahlarından 1. Süleyman'dır yani diğer bir ifade ile Kanuni Sultan Süleyman'dır.

CEVAP: C

39. Sancağa çıkma usulünü kaldıran ve daha sonraki padişahların devlet tecrübesinden yoksun kalmasının yolunu açan padişah III. Mehmet'tir.

CEVAP: B

40. Osmanlı Devleti'nin Girit'i almak için kuşatma yaptığı sırada Venedik karşı bir hamle yaparak Boğazlar ve çevresini abluka altına almış ve İstanbul'da bir süre kıtlık yaşanmasına sebep olmuştur.

CEVAP: A

41. I. Sened-i İttifak (1808)
II. Tanzimat Fermanı (1839)
III. Islahat Fermanı (1856)
IV. I. Meşrutiyet (1876)
V. II. Meşrutiyet (1908)
- İttihat ve Terakki Cemiyeti 1889 yılında kurulmuştur
- Dolayısıyla verilen gelişmelerden sadece II. Meşrutiyet'e etki etmiştir.

CEVAP: E

42. • Tanzimat Fermanı'yla padişah, hukukun üstünlüğünü kabul etmiş ve bu olay anayasal rejim yolunda atılan ilk adım olmuştur.
- Ayrıca Tanzimat Fermanı, modernleşmeyi devlet siyaseti hâline getiren resmî bir belgedir.

CEVAP: A

43. • Reval Görüşmeleri ile birlikte 1907 yılında İngiltere, Rusya'yı Balkanlar ve Boğazlar için serbest bırakıp Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü koruma politikasından vazgeçmiştir.
- Böylece İngiltere, Fransa ve Rusya arasında İtilaf Bloğu oluşmuş oldu.
- İttihat ve Terakki, Reval Görüşmeleri'ni gerekçe göstererek II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi konusunda padişaha baskı kurmuştur.

CEVAP: B

44. • Mehmet Ali Paşa Mısır'da kölemen beylerin etkisini kırmış ve Hicaz'da bir türlü bastırılmayan Vehhabilik ayaklanmasını bastırarak Mısır'da iyice gücünü arttırmıştır.
- XVIII. yüzyılın ortalarında, Suudi Arabistan'ın Necd Bölgesi'nde ortaya çıkan yeni dini akım Vehhabilik'tir.

CEVAP: D

45. Soruda verilen özelliklere sahip olan antlaşma Balta Limanı Antlaşması'dır.

CEVAP: D

46. • Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasının ardından Mustafa Kemal 31 Ekim 1918'de Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı'na atandı.
- Bu ateşkes anlaşmasının imzalanmasından sonra İngilizler Suriye'yi tamamen kontrolleri altına aldı.

CEVAP: E

47. • 14 Ekim 1920'de Yunan kuvvetlerine karşı yapılan Gediz saldırısı başarısızlıkla sonuçlandı.
- Yaşanan bu gelişme üzerine BMM'de yapılan müzakereler sonucunda Kuvay-ı Milliye birliklerinin yerine düzenli ordu kurulması kararı alındı.

CEVAP: B

48. • Amasya Genelgesi'nde kurulma fikri ortaya çıkan ve Erzurum Kongresi'nde kurulan hükümet gibi hareket eden heyet Temsil Heyeti'dir.
- ÖSYM bazen Temsilciler Kurulu ifadesini kullanıyor dikkat etmek lazım.

CEVAP: B

49. • I. İnönü Muharebesi sırasında çıkan Ethem İsyanı düzenli ordu birliklerini zorda koymuş güçlükle de olsa isyan bastırılmıştır.
- II. İnönü Muharebesi sırasında ise Pontus ve Koçgiri isyanları orduyu zor durumda bırakmış Nurettin Paşa komutasında ki Merkez Ordusu tarafından bu isyanlar bastırılmıştır.

CEVAP: D

52. • Londra Konferansı'nda İstanbul Hükümeti'ni Tevfik Paşa, BMM Hükümeti'ni ise Bekir Sami Bey (Kunduh) temsil etmiştir.
- Bekir Sami Bey; İngiliz, Fransız ve İtalyan temsilcilerle ayrı ayrı görüştü. Askerî, iktisadî ve idarî hükümler içeren ikili antlaşmalar imzalanmış ise de bunlar devletlerin eşitliği ilkesine ve bağımsızlığa aykırı görülerek, TBMM tarafından onaylanmamıştır.

CEVAP: A

50. Ülke genelinde ulusallaştırma çabalarına ağırlık verilmesini ön gören ilke Milliyetçiliktir.

CEVAP: B

53. • 9 Eylül 1923'te "Halk Fırkası", 17 Kasım 1924'te Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, 12 Ağustos 1930'da Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur.
- Dolayısıyla 1929 Ekonomik Krizi'nin etkisi ile Serbest Cumhuriyet Fırkası kurulmuştur.

CEVAP: C

51. Ali Fethi Bey hükümetinin istifası ile sonuçlanan "Ekim Bunalımı", "Kabine Buhranı" gibi isimlerle de bilinen siyasi kriz Cumhuriyet'in İlanı ile çözülmüştür.

CEVAP: C

54. ABD'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde uyguladığı Marshall Planı'na karşılık SSCB, Molotof Planı'nı uygulayarak doğu bloku ülkelere ekonomik destek vermiştir.

CEVAP: A

1. Tarih sahnesine Sabar Türklerinin devamı olarak çıkan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hazarlar
- B) Avarlar
- C) Peçenekler
- D) Kıpçaklar
- E) Kırgızlar

2. Karahanlı Devleti'nde, İslam dinini ilk kabul eden ve Müslüman olduktan sonra "Abdülkerim" adını alan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Kül Kadir Han
- B) Yusuf Kadir Han
- C) Tamgaç Buğra Han
- D) Satuk Buğra Han
- E) Mansur Arslan Han

3. Timur "han" soyundan gelmediği için Türk töresi ve Kut anlayışı gereği "Han, Hakan, Sultan" gibi unvanları kullanmamıştır.

Buna göre Timur aşağıda verilen unvanlardan hangisini kullanmıştır?

- A) Tigin
- B) Şad
- C) Şihne
- D) Amil
- E) Emir

- I. I. Kosova
- II. II. Kosova
- III. Ankara

Yukarıda verilen savaşlardan hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlara yerleşmesini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

5. Fatih Sultan Mehmet, Fener Ortodoks Kilisesi'nin varlığını sürdürmesine izin vermiş, Yahudi ve Ermeni cemaatlerinin örgütlenmesine mani olmamıştır. Ayrıca 1463 yılında Bosna Fransisken Kilisesi için verdiği ferman ile ibadet ve eğitim özgürlüğü hakkı elde etmelerine imkân tanımıştır.

Bosna Fransisken Kilisesi için verilen bu ferman Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışında aşağıda verilen isimlerden hangisi ile ifade edilirdi?

- A) Amanname
- B) Adaletname
- C) Yasakname
- D) Ahidname
- E) İcazetname

Fatih Sultan Mehmet

- I. İstanbul
- II. Belgrat
- III. Eğriboz

Yukarıda verilen yerlerden hangileri için gemileri karadan yürütme taktiğini uygulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Aşağıda verilenlerden hangisi I. Selim' in Mısır Seferi'nin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Osmanlı Devleti için güneyde herhangi bir siyasi tehlike kalmadı.
- B) Venedikliler, Kıbrıs için Memluklere ödediği vergiyi artık Osmanlı Devleti'ne vermeye başladı.
- C) Hint ve Akdeniz arasındaki ticaret yolu Osmanlı Devleti'ne geçti.
- D) Halifelik makamı Osmanlı Devleti'ne geçti.
- E) II. Bayezid tahttan indirildi.

8. Osmanlı Devleti'nin saray teşkilatında Kapıkulu Askerleri'nin ve hizmetlilerin bulunduğu bölüm aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Harem
- B) Enderun
- C) Birun
- D) Bab-ı Hümayun
- E) Babüssaade

9. Osmanlı Devleti'nin toplum yapısında yönetilenlere "Reaya", yöneticilere ise "Beraya" denirdi. Yönetilenler kendi arasında "Seyfiye, İlmiye ve Kalemîye" diye ayrılırdı.

Buna göre aşağıda verilen devlet görevlilerinden hangisi Seyfiye sınıfında yer almaz?

- A) Sadrazam
- B) Kazasker
- C) Subaşı
- D) Sancakbeyi
- E) Beylerbeyi

10. Aşağıda verilenlerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan isyanların sebepleri arasında yer almaz?

- A) Milliyetçilik akımının etkisi
- B) Uzun süren savaşlar
- C) Artan enflasyon ve alınan vergiler
- D) Merkezi otoritenin zayıflaması
- E) Yerel yöneticilerin halka uyguladığı baskılar

- 11. I. Ermeni
- II. Rum
- III. Türk

Yukarıda yer alan milletlerden hangileri matbaanın Osmanlı Devleti'ne getirilmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde Duraklama Dönemi'nden itibaren artan ekonomik sıkıntılar ve alınan iç ve dış borçlar çok daha sonraki dönemde ülke ekonomisini çıkmaza sokmuştur.

Bunun üzerine 1881 yılında Osmanlı Devleti aşağıda verilen gelişmelerden hangisi ile ekonomik olarak iflasını açıklamıştır?

- A) Ramazan Kararnamesi
- B) Muharrem Kararnamesi
- C) Düyun-u Umumiye
- D) Balta Limanı Antlaşması
- E) Kırım Savaşı

- 13. I. Bank-ı Dersaadet
- II. Bank-ı Şahane-i Osmaniye
- III. Düyun-u Umumiye

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda kurulan bu ekonomik kurumlardan hangileri yerli sermaye ile kurulmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. II. Mehmet Dönemi'nde başlayan iltizam sistemi aşağıda verilen padişahlardan hangisi döneminde sona ermiştir?

- A) II. Mahmut
- B) Sultan Abdülmecit
- C) Sultan Abdülaziz
- D) V. Murat
- E) II. Abdülhamit

15. Aşağıda verilenlerden hangisi Mondros Mütarekesi ile birlikte başlayan işgallere karşı örgütlenen Milli Cemiyetler'in özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bölgelerinin Türklüğünü kanıtlamak çabasında olmuşlardır.
- B) Wilson İlkeleri'nin 12. Madde'sinden yararlanmak istemişlerdir.
- C) İstanbul Hükümeti'nin teşvikleri ile kurulmuşlardır.
- D) Bölge halkının desteğini ve birliği sağlamak için geniş katımlı kongreler düzenlemişlerdir.
- E) Bölgelerini işgalcilere ve azınlıklara karşı savunmuşlardır.

16. I. Hıyanet-i Vatanîye
II. İstiklal Mahkemeleri
III. Takrir-i Sükun

Yukarıda yer alan gelişmelerden hangileri Milli Mücadele Dönemi'nde TBMM'nin otoritesini artırmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

17. Aşağıda verilen Milli Mücadele Dönemi gelişmelerinden hangisi diğerlerinden sonra gerçekleşmiştir?

- A) İstanbul'un resmen işgali
- B) Misak-ı Milli Kararları'nın kabul edilmesi
- C) Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi
- D) Mebusan Meclisi'nin açılması
- E) Amasya Görüşmeleri

18. Aşağıda verilen Kuvay-ı Milliye kahramanlarından hangisi diğerlerinden farklı bir cephede mücadele etmiştir?

- A) Kılavuz Hatice
- B) Tayyar Rahmiye
- C) Şahin Bey
- D) Sütçü imam
- E) İpsiz Recep

19. Milli Mücadele Döneminde yaşanan savaşlardan hangisi sırasında Enver Paşa ve yanlıları Anadolu'ya girmek için fırsat beklemişlerdir?

- A) I. İnönü Muharebesi
- B) II. İnönü Muharebesi
- C) Eskişehir-Kütahya Muharebesi
- D) Sakarya Meydan Muharebesi
- E) Başkomutanlık Meydan Muharebesi

20. I. Gümrü Antlaşması
II. Afgan Dostluk Antlaşması
III. Moskova Antlaşması

Yukarıda verilen antlaşmalardan hangilerinde Ali Fuat Paşa yer almamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

21. I. Şeyh Said İsyanı
II. İzmir Suikast Girişimi
III. Menemen Olayı

Yukarıda yer alan gelişmelerden hangileri Cumhuriyet rejiminin ülkede tam olarak oturmadığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

22. "Milli servetin dağıtımında daha mükemmel bir adalet ve emek sarf edenlerin daha yüksek refahı, milli birliğin muhafazası için şarttır."

Mustafa Kemal'in bu sözleri

- I. Devletçilik
- II. Milliyetçilik
- III. Halkçılık

Yukarıda verilen ilkelerden hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

23. Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan mübadele problemi yine bu ülke ile olan başka bir problemde de uluslararası sorun haline gelmiştir.

Yukarıda bahsi geçen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıbrıs
- B) Adalar
- C) Patrikhane
- D) Kıta Sahaneliği
- E) FIR Hattı

25. **Aşağıda verilen isimlerden hangisi "Dörtlülük Takrir" olarak bilinen önergeye imza atan ve Demokrat Parti'nin kurucuları arasında olan isimler arasında yer almaz?**

- A) Celal Bayar
- B) Kazım Karabekir
- C) Refik Koraltan
- D) Adnan Menderes
- E) Fuad Köprülü

26. II. Dünya Savaşı'nın yarattığı olumsuz ekonomik ve sosyal etkiler birçok ülkede savaş ekonomisine geçilmesine sebep olmuştur.

Türkiye'de aşağıda verilenlerden hangisi ile birlikte savaş ekonomisi uygulanmaya başlamıştır?

- A) Varlık Vergisi
- B) Milli Korunma Kanunu
- C) Toprak Mahsulleri Vergisi
- D) Makine Kimya Endüstri Kurumu'nun açılması
- E) Et ve Balık Kurum Kurumunun açılması

YARGI YAYINEVİ

Aşağıda verilen siyasi partilerden hangisi II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de kurulan ilk muhalefet partisidir?

- A) Demokrat Parti
- B) Milli Kalkınma Partisi
- C) Liberal Demokrat Parti
- D) Serbest Demokrat Partisi
- E) Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi

27. II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya'nın tekrar uluslararası işbirliğine dâhil olmasını ve ardından Milletler Cemiyeti'ne girmesini sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellog Pakti
- C) Atlantik Bildirisi
- D) Monroe Doktrini
- E) Yatıştırma Politikası

DENEME - 9 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarih sahnesine Sabar Türklerinin devamı olarak çıkan Türk devleti Hazarlar'dır. Hazarlar Doğu Avrupa'da kurmuş oldukları ticari, siyasi ve askeri teşkilat ile bu bölgenin en mühim devleti olmuştur. Aynı zamanda yönetici zümresi Museviliği benimseyen ilk ve tek Türk devletidir.

CEVAP: A

2. Satuk Buğra Han, İslamiyet'i kabul eden ilk Karahanlı hükümdarıdır. Müslüman olduktan sonra Abdülkerim adını alan Satuk Buğra Han, Türkler arasında İslamiyet'in yayılması için mücadele etmiş ve bu nedenle El-Mücahit, El-Gazi unvanları ile anılmıştır.

CEVAP: D

3. Bir hakan soyundan olmadığı için hayatının hiçbir döneminde "Sultan" unvanını kullanmayan Timur, bunun yerine başkumandan anlamını taşıyan "Emir" unvanını kullanmıştır. Bu, aynı zamanda o gururlu hükümdar için bir tevazu göstergesidir.

CEVAP: E

4. I. Murat Dönemi'nde, I. Kosova Savaşı ile birlikte Haçlılar yenilgiye uğratılmış ve Balkan hâkimiyeti yolunda önemli bir adım atılmıştır. II. Kosova ile birlikte ise II. Murat Dönemi'nde Balkan hâkimiyeti kesinleşmiştir. Ankara Savaşı Timur ile Yıldırım Bayezid arasında yaşanmıştır ve Balkan hâkimiyeti ile bir ilgisi yoktur.

CEVAP: D

5. • Amanname: Halk, tüccar, gezgin vs. gibi kişilerin ülkede padişahın koruması altında olduğunu belirten belgedir.
- Adaletname: Kanunlara uyulması ve kimsenin haksızlığa uğramaması için padişah tarafından çıkarılan belgedir.
- Yasakname: İdari, askeri ve mali konularda ilgili kuralar çiğnenirse cezanın ne olacağını belirten belgedir.
- Ahidname: Padişah tarafından tanınan inanç ve ibadet özgürlüğü belgesidir.
- İcazetname: Osmanlı Devleti'nde herhangi bir eğitim kurumundan mezun olduktan sonra alınan belgedir. (Diploma)

CEVAP: D

6. 1453'te İstanbul, 1456'da Belgrad ve 1470'te Eğriboz kuşatmalarında da uygulanmış olan gemilerin karadan yürütülmesi, üzerinde yüzlerce yıl konuşulan önemli bir taktik olarak tarihe geçmiştir.

CEVAP: E

7. • Ridaniye'den (Mısır Seferi) sonra Osmanlı Devleti için güneyde herhangi bir siyasi tehlike kalmadı.
- Venedikliler, Kıbrıs Adası için Memlûklulara ödediği vergiyi Osmanlı Devleti'ne vermeyi kabul etti.
- Mısır ve Suriye'nin alınması, Osmanlıların ekonomik durumunu güçlendirdi.
- Mısır ve Kızıldeniz kıyılarına sahip olan Osmanlılar, Hint ve Akdeniz arasındaki ticaret yoluna da hâkim oldu.
- II. Bayezid bu olaydan çok önce tahttan indirilmişti.

CEVAP: E

8. • Harem, saraylarda ve konaklarda kadınlara ayrılan bölümdür. Padişahın ailesi ve cariyeler bulunurdu.
- Birun, Farsça'da "dış" anlamına gelir ve sarayın en geniş bölümüdür. Saray muhafızları ve çalışanları burada yer alırdı.
- Enderun, Farsça "iç" anlamına gelir. II. Murad tarafından devlet adamı yetiştirmek için ilk defa Edirne Sarayı'nda kurulan bu bölüm, Fatih tarafından Topkapı Sarayı'nda da uygulandı. -Sarayda Ana giriş kapısı Bab-ı Hümayun, orta kapı Babüsselam ve padişahın huzuruna açılan Babüssaade kapıları, bölümler arasında geçişi sağlamıştır.

CEVAP: C

9. SEYFİYE: Sadrazam, Kubbealtı vezirleri, Yeniçeri Ağası
İLMİYE: Şeyhülislam, Kazasker (Kadıasker)
KALEMİYE: Defterdar, Nişancı, Reisülküttap

CEVAP: B

10. B, C, D ve E şıkları Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yaşanan isyanların sebebi arasında yer alır. Fakat A şığında yer alan Milliyetçilik akımı 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali'nden sonra ortaya çıkmıştır yani XVIII. yüzyıldan sonra.

CEVAP: A

11. Gayrimüslimler içerisinde de matbaayı kullanan ilk grup Yahudilerdir. - Osmanlı'da ilk Ermeni matbaası, Kumkapı'da 1567 yılında kurulmuştur. İstanbul'da ilk Rum matbaasını ise N. Metaxas adlı bir Rum papaz, Londra'dan getirdiği basım araçları ile 1627 yılında açmıştır. - Müslüman Türklerin de kullandığı ilk matbaa Lâle Devri'nde açılabilmiştir. - Soruda verilen bütün milletler Osmanlı'da matbaa kurmuştur.

CEVAP: E

12. • Osmanlı Devleti zamanla dış borçların faizlerini bile düzenli olarak ödeyemez hale gelince borçların düzenli bir şekilde ödenmesi için çeşitli baskılara uğramıştır.
- Bu baskılar sonucunda 1881 yılında Osmanlı Muharrem Kararnamesi ile iflasını bildirmiş ve ardından Duyun-u Umumiye kurularak alacaklı devletler tarafından bütün gelirlerine el konulmuştur.

CEVAP: B

13. • 1912 yılında İstanbul'daki özel bankacılardan hiçbiri Türk değildir. Bunların 12'si Rum ve Ermeni, 8'i Yahudi, 5'i Levanten veya Avrupalıdır.
- Bank-ı Dersaadet, 1847 yılında İstanbul'da Galata bankerlerince kurulan ilk Osmanlı bankasıdır. 1863'te ise Bank-ı Şahaneyi Osmaniye kurulmuştur. Duyun-u Umumiye ise yabancılar tarafından kurulan ve Osmanlı'nın gelirlerine el koyan kuruluştur.

CEVAP: E

14. • İltizam sistemi Islahat Fermanı'nda yer alan şu madde ile kaldırılmıştır. " İltizam usulü kaldırılacak, bütün Osmanlı tebaası din ve mezhebi ne olursa olsun aynı vergiyi ödeyecek. "
- Islahat Fermanı Sultan Abdülmecit Dönemi'nde ilan edilmiştir.

CEVAP: B

15. A, B, D ve E şıklarında yer alan özellikler Milli Cemiyetler'e aittir. -Fakat bu cemiyetlerin İstanbul Hükümeti'nin teşviki ile kurulması söz konusu değildir. İstanbul Hükümeti Milli Mücadele yanlısı bir tavır içerisinde değildi.

CEVAP: C

16. • TBMM kendi otoritesine karşı çıkan isyanlara karşı Hıyaneti Vatanîye Kanunu çıkarılmış ve İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur.
- Fakat Takrir-i Sükûn Kanunu, Cumhuriyet rejimine karşı ortaya çıkan Şeyh Said İsyanı'nı bastırmak adına çıkarılmıştır. Yani Milli Mücadele Dönemi'nden sonradır.

CEVAP: D

19. • Eskişehir-Kütahya Muharebesi'nden sonra alınan yenilgi Mustafa Kemal'e olan muhalefeti şiddetlendirmiştir.
- Hatta Kafkasya'da bulunan Enver Paşa ve yanlıları da Anadolu'ya girmek için fırsat beklemişlerdir.

CEVAP: C

17. Amasya Görüşmeleri 'nde İstanbul Hükümeti TBMM'yi tanımış ve Mebusan Meclisi'nin açılmasını kabul etmiştir.

Temsil Heyeti Ankara'ya geldikten sonra seçimler yapılmış ve Mebusan Meclis'i açılmıştır.

Meclis açıldıktan sonra Misak-ı Milli Kararları 'nı kabul etmiş ve bu durum İtilaf Devletleri'ni rahatsız etmiştir.

İtilaf Devletleri bu kararların üzerine İstanbul'u işgal etmiştir.

Yani en son gerçekleşen A şıkkıdır.

CEVAP: A

20. • Gümrü Antlaşması imzalandığında heyetin başında Kazım Karabekir yer almıştır.
- Afgan Dostluk Antlaşması ve Moskova Antlaşması'nda ise Ali Fuat Paşa yer almıştır.

CEVAP: A

18. A, B, C ve D şıklarında yer alan kahramanlar Güney Cephesi'nde mücadele etmiştir. E şıkında yer alan İpsiz Recep Karadeniz'de mücadele etmiştir.

CEVAP: E

21. • Soruda verilen üç öncülde de ortaya çıkan olaylar Cumhuriyet rejimini ortadan kaldırmak için ortaya çıkmıştır.
- Dolayısıyla üç olay da rejimin daha tam oturmadığını göstermektedir.

CEVAP: E

22. • Devletçilik özel sektörün yapamadığı yatırımlarda devreye devletin girmesidir. Verilen sözde bu ilke ile eşleştirilecek bir şey yoktur.
- Fakat milli servetin daha adaletli dağıtılması ve milli birliğin muhafaza edilmesi gibi sözler Halkçılık ve Milliyetçilik ile ilişkilendirilebilir.

CEVAP: B

25. • Çok partili siyasi sisteme geçişi sağlayan süreç Dörtlü Takrir (önerge) ile başladı.
- Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuad Köprülü ve Refik Koraltan tarafından imzalanan önerge, 7 Haziran 1945'te meclis başkanlığına verildi.

CEVAP: B

23. • İstanbul'da Rumlar tarafından seçilen Patrik İstanbul'a sonradan yerleştiği için mübadeleye tabi olmuştur.
- Türkiye ise mübadeleye tabi olan bu patriğin görevden alınmasını istemiş ve yerine uygun şartlara sahip olan bir patriğin geçmesini istemiştir.
- Yani Mübadele Türkiye ile Yunanistan arasında Patrikhane sorununa da sebep olmuştur.

CEVAP: C

26. • II Dünya Savaşı'nın başlaması üzerine ekonomiyi ve fiyatları denetim altına almak için Millî Korunma Kanunu çıkarıldı ve böylece savaş ekonomisi uygulanması başladı. (18 Ocak 1940)

CEVAP: B

YARGI YAYINEVİ

24. • Cumhuriyet Halk Partisi içinde muhalif bir grup Dörtlü Takrir adı verilen bir önerge vermiştir. Daha sonra bu önergeyi verenlerin bir kısmı istifa etmiş bir kısmı ise ihraç edilmiştir.
- Parti içinde bu tartışmalar devam ederken Sivaslı iş adamı Nuri Demirağ II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan ilk muhalefet partisini kurmuştur. (M. K. P)
- Yani Demokrat parti kurulmadan önce bu parti kurulmuştur.

CEVAP: B

27. • Locarno Antlaşması, Fransa'nın Almanya'ya karşı kendi güvenliğini sağlama çabalarının bir sonucudur.
- Almanya'yı tekrar uluslararası iş birliğine dâhil eden Locarno Antlaşması, bu yüzden önemlidir.
- Bu antlaşmaların ardından Almanya, 1926yılında Milletler Cemiyetine üye olarak kabul edildi.

CEVAP: A

1. • XI. yüzyılda Bizans ordusunda paralı askerlik yapmışlardır.
• Malazgirt Savaşı'nda Sultan Alparslan'ın tarafına geçmişlerdir.
• Çaka Bey ile birlikte İstanbul kuşatmasına katılmışlardır.

Yukarıda özellikleri verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Peçenekler
B) Kıpçaklar
C) Karluklar
D) Akhunlar
E) Türgişler

2. **Yusuf Has Hacıp tarafından kaleme alınan Kutadgu Bilig ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Türklerin İslamı kabulünden sonraki bilinen ilk yazılı eseridir.
B) Abbasi halifesi Muktedi Billah'a sunulmuştur.
C) Eser siyasetname özelliği taşır.
D) Eserde hükümdarın halkına ve halkın devlete karşı sorumlulukları anlatılmıştır.
E) "Mutluluk veren bilgi" anlamına gelir.

3. **Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşunu tamamlamasını sağlayan ve daha sonraki süreçte yıkılış sürecine girmesine sebep olan savaşlar aşağıda verilen seçeneklerin hangisinde sırası ile doğru verilmiştir?**

- A) Dandanakan - Köseadağ
B) Nesa - Serahs
C) Serahs - Dandanakan
D) Miryokefalon - Malazgirt
E) Dandanakan - Katvan

4. **Osmanlı Devleti'nin Beylikten Devlete geçiş sürecinde güçlenmesine katkı sağlayan ve Rume-
li'ye geçişini kolaylaştıran etkenler arasında han-
gisi sayılamaz?**

- A) Karesioğulları'nın Osmanlı Devleti'ne katılması
B) Gazıyan-ı Rum ve ahiler gibi grupların desteği
C) Balkanlarda güçlü ve merkezi devletlerin bulun-
maması
D) Avrupa'da ortaya çıkan yeni mezheplerin oluş-
turduğu durum
E) Katolik ve Ortodoks çatışması

5. **Fatih Sultan Mehmet hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

- A) İstanbul'u fethederek, Bizans'ı ortadan kaldı-
rmıştır.
B) Ortodoks Kilisesi'ne karşı hoşgörülü bir politika
izlemiştir.
C) İstanbul'un fethini kolaylaştırmak için Güzelcehi-
sar'ı yaptırmıştır.
D) Kanunname-i Ali Osman ile merkezi otoriteyi art-
tırmaya çalışmıştır.
E) Topkapı Sarayı'nı yaptırarak yönetim merkezi
haline getirmiştir.

6. "Naip (Kadı yardımcısı) kendi nahiye merkezlerin-
de otura, kendisine başvuran davacıların davasını
kanuna göre çöze, olur olmaz nesneyi bahane edip
dahi reaya üzerine çıkıp gezip yürümeyeler "

**Bu metin aşağıda verilen Osmanlı yönetim anla-
yışı ile ilgili kavramlardan hangisinin karşılığıdır?**

- A) Adaletname
B) Ahidname
C) İltizam
D) Müsadere
E) İcazetname

7. Osmanlı Devleti'nin yönetici kadrolarını yetiştirmek için sarayda kurulan Enderun Okulu ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Yüksek dereceli memurlar ve askeri bürokratlar burada yetişirdi.
- B) Sadece devşirilen gayrimüslim çocuklar alınırdı.
- C) II. Murat Dönemi'nde kurulmuş Fatih Dönemi'nde teşkilatlanmıştır.
- D) Amacı nitelikli ve güvenilir devlet adamı yetiştirmektir.
- E) Harita yapımı, sanat, siyaset ve beden eğitimi (terbiyesi) gibi dersler verilirdi.

8. I. Kazasker Kadıların atamasını yapar.
 II. Defterdar Hazine ve maliyeden sorumludur.
 III. Nişancı Yazışmalardan ve tahrir defterine tutulan kayıtlardan sorumludur.
 IV. Reisülküttap Kapıkulu Askerleri'nin başıdır.
 V. Şeyhülislam Fetva makamıdır.

Yukarıda numaralandırılarak verilen görevli ve görev eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Osmanlı padişahı III. Selim ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Devlet içerisinde radikal değişimler yapmayı düşünen ilk padişahıdır.
- B) Yenileşmeyi belli bir program çerçevesinde yapmayı hedeflemiştir.
- C) İslahatları yaparken Avrupa'da en çok Fransa'yı örnek almıştır.
- D) Avrupa'nın önemli başkentlerinde daimi elçilikler açmıştır.
- E) İslahatlar çerçevesinde ilk özel matbaa bu dönemde açılmıştır.

10. • Osmanlı Devleti, Avrupalı devlet sayılmış ve Avrupalı devletlerin hukukundan yararlanmıştır.
 • Osmanlı savaşı kazanmasına rağmen bu antlaşmada bazı maddeler yüzünden yenik duruma düşmüştür.
 • Osmanlı bu antlaşma imzalanmadan önce İslahat Fermanı'nı ilan etmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küçük Kaynarca
- B) Aynalıkavak Tenkihnemesi
- C) Paris Antlaşması
- D) Berlin Antlaşması
- E) Edirne Antlaşması

11. Osmanlı Devleti'nde denge stratejisi aşağıda verilen olaylardan hangisi ile başlamıştır?

- A) Viyana Kongresi
- B) Sırp İsyanı
- C) Rum İsyanı
- D) Navarin Olayı
- E) Fransa'nın Mısır'ın işgali

12. Osmanlı Devleti'nde batılı tarzda askeri ilk ıslahatları yapan, batılı tarzda ilk askeri teknik okulu kuran ve Avrupa'dan ilk kez askeri uzman getiren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Mahmut
- B) III. Selim
- C) III. Ahmet
- D) II. Osman
- E) II. Mahmut

13. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda yapmış olduğu ıslahatlar ile ilgili;

- I. Şahlara bağlı kalmıştır,
- II. Avrupa örnek alınarak yapılmıştır,
- III. Önündeki en büyük engellerden biri Yeniçeriler olmuştur.

özelliklerinden hangilerinin doğru olduğu söylenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I, II ve III

14. Alman denizaltılarının ABD'nin ticaret gemilerini batırması üzerine 2 Nisan 1917'de ABD, Almanya'ya savaş ilan etmiştir.

Buna göre ABD aşağıda yer alan devlet politikalarının hangisinden ilk defa vazgeçmiştir?

- A) Truman Doktrini
- B) Marshall Planı
- C) Monroe Doktrini
- D) Hoover Moratoryumu
- E) Eisenhower Doktrini

15. Mustafa Kemal, Balkan Savaşları'ndan sonra aşağıda verilen görev yerlerinden hangisine tayin edilmiştir?

- A) Şam 5. Ordu Komutanlığı
- B) Çanakkale Cephesi, 19. Tümen Komutanlığı
- C) Kafkas Cephesi, 16. Kolordu Komutanlığı
- D) Sofya Ataşemiliterliği
- E) Yıldırım Orduları Komutanlığı

16. I. Mustafa Kemal
II. Enver Paşa
III. Fethi Bey

İtalya, Trablusgarp işgal ettikten sonra; yukarıda verilen subaylardan hangileri bölgeye gönüllü olarak gitmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

17. Milli Egemenliğe dayalı yeni Türk devletinin kurulması yolunda ilk adım olan ve aynı zamanda ihtilal beyannamesi özelliği taşıyan belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi Kararları
- D) Sivas Kongresi Kararları
- E) Amasya Görüşmesi Kararları

18. Milli Mücadele Dönemi'nde Mustafa Kemal Paşa "Gözüm Sakarya'da Dumlupınar'da, kulağım İnönü'da" diyerek aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Büyük Taaruz
- B) İstiklal Yolu
- C) Tekâlif-i Millîye
- D) Gediz Taaruzu
- E) Dumlupınar ve Aslıhanlar Taaruzu

19. I. İnönü Muharebesi düzenli ordunun kazanmış olduğu ilk zaferdir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi bu zaferin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Londra Konferansı'nın toplanması
- B) Teşkilat-ı Esasiye'nin kabul edilmesi
- C) Kars Antlaşması'nın imzalanması
- D) İstiklal Marşının kabul edilmesi
- E) Moskova Antlaşması'nın imzalanması

20. Lozan Görüşmeleri'ne gitmeden önce devleti temsil etmesi için Dışişleri Bakanlığı'na getirilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazım Karabekir
- B) İsmet İnönü
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Yusuf Kemal Tengirşenk
- E) Bekir Sami Kunduh

21. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi Atatürk ilkelerinden milliyetçilik doğrultusunda yapılmıştır?

- A) Türk Parasını Koruma Kanunu
- B) Kapitulasyonların kaldırılması
- C) Yeni Türk Harfleri'nin Kabulü
- D) Kabotaj Kanunu
- E) Aşar Vergisi'nin kaldırılması

22. I. İş Bankası
II. Merkez Bankası
III. Etibank
IV. Sümerbank
V. Denizcilik Bankası

Yukarıda verilen bankalardan hangisi Atatürk döneminde açılan bankalar arasında yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. • Sınıf mücadelesini reddeder.
• Siyasi alanda demokrasi düşüncesinin karşılığıdır.
• Sosyal adalet, Sosyal güvence ve ekonomik yönden güçsüz insanları korumayı esas alır.

Sözü edilen özellikler aşağıda verilen ilkelerden hangisine aittir?

- A) Halkçılık
B) Cumhuriyetçilik
C) Milliyetçilik
D) Laiklik
E) Devletçilik

24. İtalya ve Almanya'nın Balkanlar üzerindeki yayılmacı politikaları belirginleşince 9 Şubat 1934'te bölgede bulunan devletler iş birliğine giderek Balkan Antantı'nı imzaladılar.

Aşağıda verilen devletlerden hangisi Balkan Antantı'nda yer almamıştır?

- A) Bulgaristan
B) Türkiye
C) Yugoslavya
D) Romanya
E) Yunanistan

25. Soğuk Savaş Dönemi'nde Türk dış politikasının temel hedefi Batı ile siyasi ve ekonomik ilişkiler içinde olmaktır.

Buna göre Türkiye, Ağustos 1949'da Yunanistan ve İzlanda ile birlikte aşağıda verilen kuruluşlardan hangisine davet edilmiştir?

- A) NATO
B) Birleşmiş Milletler
C) Avrupa Konseyi
D) Bandung Konferansı
E) Varşova Paktı

26. **Demokrat Parti'nin ilk yıllarında;**

- I. Ezanın Türkçe okunması uygulamasına son verildi,
II. Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Kanunu çıkarıldı,
III. Köy Enstitüleri, öğretmen okullarına dönüştürüldü.

yukarıda verilen gelişmelerden hangileri meydana gelmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

27. **1969 yılında Mescid-i Aksa'da yangın çıkması üzerine fas kralı II. Hasan'ın çağrısı ile toplanan devletlerin oluşturduğu ve 2004 - 2014 yılları arasında genel sekreterliğini Ekmeleddin İnsanoğlu'nun yaptığı teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Türk Mukavemet Teşkilatı
B) Bağdat Paktı
C) Şahgay İşbirliği Örgütü
D) OPEC
E) İslam İşbirliği Teşkilatı

DENEME - 10 ÇÖZÜMLERİ

1. Soruda üç öncül ile özellikleri verilen Türk topluluğu PEÇENEKLER'dir.

CEVAP: A

2. Kutadgu Bilig (Mutluluk veren bilgi) , Türk İslam edebiyatının günümüze kadar ulaşan ilk eseri olma özelliğine sahiptir. Yusuf Has Hacıp eserini 1070'de Doğu Karahanlı Hükümdarı Tamgaç Uluğ Buğra Han'a Türkçe olarak sunmuştur.

CEVAP: B

3. Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşunu tamamlamasını sağlayan savaş Dandanakan'dır. Yıkılış sürecine girmesine sebep olan savaş ise Katvan Savaşı'dır.

CEVAP: E

4. A, B, C ve E şıklarında yer alan gelişmeler Osmanlı Devleti'nin Balkanlara yerleşmesini kolaylaştırmıştır. Fakat D seçeneğinin böyle bir etkisi olamaz çünkü Avrupa'da yeni mezhepler Reform ile ortaya çıkmıştır ve o da Osmanlı'nın kuruluş dönemi değil yükselme dönemine denk gelir.

CEVAP: D

5. A, B, D ve E şıklarında yer alan bilgiler doğrudur. Fakat C şıkında yer alan bilgi yanlıştır çünkü Fatih Güzelcehisar'ı (Anadolu Hisarı) değil Rumeli Hisar'ını (Boğazkesen) yaptırmıştır.

CEVAP: C

6. • Adaletname: Kanunlara uyulması ve kimsenin haksızlığa uğramaması için padişah tarafından çıkarılan belgedir.
- İcazetname: Osmanlı Devleti'nde herhangi bir eğitim kurumundan mezun olduktan sonra alınan belgedir. (Diploma)
- Ahidname: Padişah tarafından tanınan inanç ve ibadet özgürlüğü belgesidir.
- İltizam: Uzak eyaletlerin vergisinin ihale usulü ile satılması.
- Müsadere: Haksız kazanç ile zenginleşen devlet adamlarının ve memurların malına devlet tarafından el konulmasıdır.

CEVAP: A

7. Soruda verilen A, C, D ve E şıklarında yer alan bilgiler doğrudur. Fakat B seçeneğinde yer alan sadece Gayrimüslim çocuklar yer alırdı ifadesi yanlıştır Müslüman çocuklarda yer almıştır. İlk zamanlar bu okula devşirilen gayrimüslim çocuklar alınırken zamanla Türk çocukları da alınmaya başlamıştır.

CEVAP: B

8. Soruda verilen görevli ve eşleştirmelerden IV numaralı eşleştirme yanlıştır. Reissülküttab Dış işlerden sorumlu görevlidir.

CEVAP: D

9. Soruda verilen A, B, C ve D şıklarında yer alan bilgiler doğrudur. Fakat E seçeneği yanlıştır çünkü ilk özel matbaa III. Ahmet Dönemi'ne aittir.

CEVAP: E

10. Soruda özellikleri verilen antlaşma Kırım Savaşı sonunda imzalanan Paris Antlaşması'dır.

CEVAP: C

11. • Napoleon'un Mısır'ı işgal etmesi, Osmanlı Devleti ile Avrupalı devletlerin büyük tepkisine neden olmuştur.
- Bu sorunu tek başına çözemeyeceğini düşünen Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak Fransa'ya 1798'de savaş ilan etmiştir.
- Böylece Osmanlı Devleti, ilk defa topraklarını işgal eden bir ülkeye karşı Avrupalı devletlerle iş birliğine gitmiştir. (İlk denge politikası)

CEVAP: E

12. Osmanlı Devleti'nde batılı tarzda askeri ilk ıslahatları yapan, batılı tarzda ilk askeri teknik okulu kuran ve Avrupa'dan ilk kez askeri uzman getiren Osmanlı padişahı I. Mahmut'tur. Comte de Banneval'i getirmiştir.

CEVAP: A

13. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda yapmış olduğu ıslahatlar ile ilgili I. Ve III. Öncüller doğrudur.

II. Öncülde yer alan ifade ise yanlıştır çünkü Osmanlı Avrupa'yı ilk kez XVIII. yüzyılda örnek almaya başlamıştır. (Lale Devri)

CEVAP: B

14. Alman denizaltılarının ABD'nin ticaret gemilerini batırması üzerine 2 Nisan 1917'de ABD, Almanya'ya savaş ilan etmiştir ve Monroe Doktrini'nden ilk defa vazgeçmiştir.

CEVAP: C

15. Mustafa Kemal, Balkan Savaşları'ndan sonra Sofya'ya ateşemiliter olarak atandı. Sofya'da önce bir otelde kalan Mustafa Kemal, otel giderlerini karşılamakta zorlanınca Alman bir ailenin yanına yerleşti. Böylece Almancasını da geliştirme imkânı bulmuş oldu. Sofya'daki görevi esnasında Bulgaristan'da yaşayan Türkleri ziyaret edip onlarla yakından ilgilendi.

CEVAP: D

YARGI YAYINEVİ

16. İtalya, Trablusgarp' işgal ettikten sonra; Mustafa Kemal, Enver Paşa ve Fethi Bey bölgeye giden gönüllü subaylar arasında yer almıştır.

CEVAP: E

19. A, B, D ve E şıklarında yer alan bilgiler I. İnönü Muharebesi'nin sonucudur. C şıkında yer alan Kars Antlaşması, Sakarya Meydan Muharebesi sonucunda imzalanmıştır.

CEVAP: C

17. • Amasya Genelgesi, millî egemenliğe dayalı yeni Türk devletinin kurulması yolunda atılan ilk adımdır.
- Genelgede Millî Mücadele'nin amacı, gerekçesi ve yöntemi açıklanmış ve millet mücadeleye çağırılmıştır.
- Bu yönüyle Amasya Genelgesi bir ihtilal beyannamesi özelliği gösterir.

CEVAP: B

20. Lozan Görüşmeleri'ne katılacak devletler Dışişleri Bakanlığı düzeyinde temsil edilecekleri için Lozan Görüşmeleri'ne gitmeden önce Dışişleri Bakanlığı'na getirilen isim İsmet İnönü olmuştur.

CEVAP: B

18. Milli Mücadele Dönemi'nde Mustafa Kemal Paşa "Gözüm Sakarya'da Dumlupınar'da, kulağım İnebolu'da" diyerek Kastamonu'nun İnebolu ilçesinden Ankara'ya kadar uzanan lojistik açıdan büyük bir öneme sahip İstiklal Yolu'ndan bahsetmiştir.

CEVAP: B

21. • A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler Milli-yetçilik ilkesi ile ilişkilendirilebilir.
- E şıkında yer alan Aşar Vergisi'nin kaldırılması Halkçılık ilkesi ile ilişkilendirilir.

CEVAP: E

10. Deneme

22. A, B, C ve D şıklarında yer alan bankalar Atatürk Dönemi'nde açılmıştır.

E şıkında yer alan banka ise DP döneminde açılmıştır. DP, ekonomide liberalizm politikasını benimsemiş olmasına rağmen yatırımların birçoğunu yine devlet yapmak zorunda kaldı.

Makine Kimya Endüstri Kurumu, Denizcilik Bankası, Et ve Balık Kurumu, Devlet Malzeme Ofisi, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Ereğli Demir Çelik Fabrikaları gibi birçok Kamu İktisadi Teşekkülü (KİT) kuruldu.

CEVAP E

25. • Avrupa Konseyinin kuruluş amacı, her alanda üye ülkeler arasında güven oluşturup iş birliği sağlamaktır.
- 5 Mayıs 1949'da Londra Antlaşması ile İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, Danimarka, İrlanda, İtalya, Norveç ve İsveç arasında kurulan konsey sadece Avrupa devletlerini kapsayan ve askerî niteliği olmayan bir teşkilattır.
- Türkiye, Avrupa Konseyini kurulduktan kısa bir süre sonra Yunanistan ve İzlanda ile birlikte Ağustos 1949'da Avrupa Konseyine davet edildi. Türkiye bu süreçten sonra, konseyin kurucu üyeleri arasında sayıldı. Türkiye'nin konseye kesin katılımı ise TBMM tarafından 12 Aralık 1949'da onaylandı.

CEVAP C

23. Biliyorum siyasi alanda demokrasi düşüncesinin karşılığıdır diyince birçoğunuz Cumhuriyetçilik dedi ama üç öncülü birden kapsayan seçeneği işaretlemeniz gerekiyor.

CEVAP A

YARGI YAYINEVİ

26. DP iktidarının ilk yıllarında 18 Temmuz 1932 tarihli genelge ile başlayan ezanın Türkçe okunması uygulamasına 16 Haziran 1950'de son verildi.

Bu tarihten sonra ezanın okunuşu aslına döndürüldü. Yine aynı dönemde halkı kışkırtmak amaçlı Atatürk heykellerine yapılan saldırılar üzerine 25 Temmuz 1951'de Atatürk'ün manevi şahsiyetini korumak için Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun çıkarıldı.

İnşaatı yarım kalan Anıtkabir tamamlandı ve 1953'te Atatürk'ün naaşı geçici olarak konulduğu Etnoğrafya Müzesinden alınarak törenle ebedi istirahatgâhı olan Anıtkabir'e nakledildi. Köy Enstitüleri 1954'te öğretmen okullarına dönüştürüldü.

CEVAP E

24. Balkan ülkesi olan Bulgaristan ve Arnavutluk bu antanta farklı nedenlerle katılmadı. Bulgaristan revizyonist (yayılmacı-işgalci) bir politika takip ediyor ve komşularından toprak talep ediyordu. Arnavutluk ise İtalya'nın baskısı altında bulunduğu için Balkan Antantı'na katılmamıştı.

CEVAP A

27. Soruda özellikleri verilen teşkilat İslam İşbirliği Teşkilatı'dır.

CEVAP E

"Allah'ın, devlet güneşini Türk burçlarından doğurmuş olduğunu ve Türklerin ülkesi üzerinde göklerin bütün dairelerini döndürmüş olduğunu gördüm. Allah onlara Türk adını verdi. Ve yeryüzüne hâkim kıldı. "

Kaşgarlı Mahmut'un Divan-ı Lügati't-Türk adlı eserinde geçen bu sözler ilk Türk devletlerinde ortaya çıkan hangi kavram ile açıklanabilir?

- A) Kut
- B) İkili Yönetim
- C) Cihan Hâkimiyeti
- D) Ordu-Millet
- E) Töre

Türk-İslam devletlerinin birçoğuna başkentlik yapmış olan ve "şehirlerin şahı" unvanı ile bilinen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buhara
- B) Kaşgar
- C) İsfahan
- D) Taşkent
- E) Semerkant

- 1071-1228 tarihleri arasında Erzincan, Kemah, Divriği ve Şebinkarahisar civarında hüküm sürmüşlerdir.
- Selçuklu devlet yapısını iki asra yakın bu bölgede yaşatmışlardır.
- Günümüzde UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nı inşa etmişlerdir.

Yukarıda verilen özellikler aşağıda yer alan beyliklerden hangisine aittir?

- A) Mengücekliler
- B) Artuklular
- C) Saltuklular
- D) Çaka Beyliği
- E) Tanrıvermişoğulları

Aşağıda verilen mimari eserlerden hangisi Mimar Sinan'ın cıvırlık eseri olarak kabul edilir?

- A) Şehzadebaşı Camii
- B) Selimiye Camii
- C) Süleymaniye Camii
- D) Revan Köşkü
- E) Topkapı Sarayı

Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarında Ahi Teşkilatı;

- I. Her iş kolunda esnaflar arasında dayanışmayı sağlamak,
- II. Kaliteli mal ve hizmet üretilmesini sağlamak,
- III. Toplumun bütün eğitim faaliyetlerini yürütmek.

faaliyetlerinden hangilerini yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

Osmanlı Devleti, Orhan Bey zamanında Selçuklular, İlhanlılar ve diğer Türk devletlerini örnek alarak divan teşkilatını oluşturmuş, Osmanlı'da divana, Divan-ı Hümayun adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde divan toplantılarında alınan kararların kaydedildiği defterlerdir?

- A) Tahrir
- B) Mühimme
- C) Tereke
- D) Salname
- E) Ruznamçe

- Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip eden Sultan III. Selim tarafından 1795'te İstanbul Eyüp'te kurulmuştur.
- Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılına kadar eğitim vermeye devam etmiştir.
- Okul programında pozitif bilimler ve uygulamalı savaş sanatı yer almıştır.

Yukarıda yer alan özellikler aşağıda verilen eğitim kurumlarından hangisine aittir?

- A) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
- B) Mekteb-i Harbiye
- C) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
- D) Mekteb-i Mülkiye
- E) Hendesehane

9. Osmanlı Devleti'nde 23 Aralık 1876'da Mithat Paşa'nın başkanlığındaki komisyon tarafından hazırlanan ve "Kanun-i Esasi" adı verilen belge ile anayasal düzene geçilmiştir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi yukarıda bahsi geçen anayasal düzenin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Padişahın mutlak otoritesi ortadan kaldırılmıştır.
- B) Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirlerden etkilenilmiştir.
- C) Halk ilk defa yönetime katılmıştır.
- D) İkili bir meclis uygulamasına gidilmiştir.
- E) Osmanlı Devleti meşruti monarşi ile yönetilmeye başlamıştır.

10. • I. Balkan Savaşı sırasında gerçekleşmiştir.
• İttihat ve Terakki Partisi mensupları tarafından yapılmıştır.
• Sadrazam Kamil Paşa hükümet binası basılarak zorla istifa ettirilmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babıali Baskını
- B) 31 Mart Vakası
- C) Kuleli Vakası
- D) Vaka-i Hayriye
- E) Çırağan Vakası

8. Hariciye Nazırı (Dışişleri Bakanı) Mustafa Reşid Paşa; Tanzimat Fermanı'nı 3 Kasım 1839'da Gülhane Meydanı'nda yüksek rütbeli devlet adamları, ulema, Rum ve Ermeni patrikleri, hahambaşı, esnaf temsilcileri ve sefirlerin de hazır bulunduğu bir törende okumuştur. Töreni Gülhane Kasrı'ndan izleyen Sultan Abdülmecid, ilan edilen hususlara uyacağına dair Hırka-i Şerif Dairesi'nde yemin etmiştir.

Yukarıdaki gelişmeler ile ilan edilen fermanın maddeleri arasında hangisi yer almaz?

- A) Vergi, herkesin gücü oranında tahsil edilecektir.
- B) Müslüman ve Hristiyan bütün tebaanın can güvenliği, mal, ırz ve namusu korunacaktır.
- C) Cizye vergisi kaldırılacak, gayrimüslimler askerlik yapacak veya askerlik bedelini nakit olarak ödeyecek.
- D) Ülkenin harap olmasına yol açan rüşveti önlemek amacıyla etkili bir kanun hazırlanacaktır.
- E) Askerlik tüm Osmanlı tebaası için zorunlu olacak ve askerlik süresi dört veya beş yıl olarak belirlenecektir.

11. Osmanlı Devleti'nin modernleşme sürecinde ortaya çıkan düşünce akımları ve savunucuları ile ilgili aşağıda yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkçülük-Yusuf Akçura
- B) Batıcılık-Abdullah Cevdet
- C) Türkçülük-Ziya Gökalp
- D) Osmanlıcılık-Namık Kemal
- E) Batıcılık-Sait Halim Paşa

12. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda tahta çıkan, Avcı lakabı ile bilinen, Tarhuncu Ahmet Paşa ve Köprülü Mehmet Paşa gibi ıslahatçı sadrazamları göreve getiren padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Osman
B) IV. Murat
C) IV. Mehmet
D) I. İbrahim
E) I. Ahmet

13. 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması (Mütarekesi) ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Osmanlı adına katılan heyetin başında Damat Ferit Paşa bulunmuştur.
B) Görüşmeler Limni Adası'nda yapılmıştır.
C) Boğazların açık kalması kabul edilmiştir.
D) Anadolu işgale açık hale getirilmiştir.
E) Osmanlı Devleti'nin askeri gücü sınırlandırılmıştır.

14. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin Anadolu'da ulusal mücadelenin biçimlenmesinde etkili olduğu savunulamaz?

A) İzmir'in işgal edilmesi
B) Tahrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması.
C) Mondros Mütarekesi'nin imzalanması
D) Misak-ı Milli Kararlarının kabul edilmesi
E) İstanbul'un Antlaşma Devletleri tarafından işgal edilmesi

15. Aşağıda verilenlerden hangisi Yeni Türk Devleti'nin milli egemenlik ilkesi üzerine kurulduğunu gösteren kanıtlar arasında yer almaz?

A) TBMM'nin açılması
B) Saltanat'ın kaldırılması
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi
E) Misak-ı Milli Kararlarının kabul edilmesi

16. Lozan Görüşmeleri 'nde konuşulan,

I. Musul
II. Hatay
III. Boğazlar

meselelerden hangileri daha sonra Türkiye'nin istediği gibi sonuçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi I. TBMM döneminde yaşanmıştır?

A) Halifeliğin kaldırılması
B) Ankara'nın başkent olması
C) Saltanatın kaldırılması
D) Lozan Antlaşması'nın onaylanması
E) Cumhuriyet'in ilan edilmesi

18. Cumhureyyitin alını ile birlikte TBMM başkanlığı görevine getirilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İsmet İnönü
B) Ali Fuat Cebesoy
C) Ali Fethi Okyar
D) Abdülhalik Renda
E) Kazım Karabekir

19. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda yaptığı ticari anlaşmalar ve verdiği imtiyazlar ile dışa bağımlı bir devlet haline gelmiştir.

Buna göre Osmanlı'da başa gelen İttihat ve Terakki yönetimi aşağıda verilenlerden hangisi ile Batı kapitalizminin Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkilerini gidermeyi ve milli bir burjuvazi oluşturmayı amaçlamıştır?

- A) Duyun-u Umumiye 'nin kaldırılması
- B) Kredi ve Satış Kooperatiflerinin kurulması
- C) Kapitülasyonların iki taraflı hale getirilmesi
- D) Teşviki Sanayi Kanunun çıkartılması
- E) Milli İktisat Politikası

20. Musul Misakımilli sınırları içerisinde olmasına rağmen Milletler Cemiyeti'nin kararı ile Irak'a bırakılmasında;

- I. Şeyh Sait Ayaklanması,
- II. Milletler Cemiyeti'nin İngiltere'nin etkisi altında olması,
- III. Almanya'nın Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'yu tehdit eder hale gelmesi.

gibi verilen gelişmelerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

21. BMM işgalci güçlere karşı mücadele ederken bir yandan da kendi otoritesine karşı çıkan isyanlar ile uğraşmıştır.

Buna göre yukarıda bahsi geçen ortamda kurulan İstiklal Mahkemeleri başlangıçta aşağıda verilen amaçlardan hangisi için kurulmuştur?

- A) Şeyh Sait İsyanı'nı bastırmak.
- B) Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin uygulanmasını sağlamak.
- C) İnkılapların yerleşmesini sağlamak.
- D) Asker kaçakları sorununu çözmek. *
- E) Milli Egemenliği sağlamak.

22. Aşağıda verilenlerden hangisi Atatürkçü düşünce sisteminin özelliklerinden biri değildir?

- A) İnsan sevgisini önemsemesi
- B) Akla, mantığa ve bilime ters düşmemesi
- C) Ulusal beraberliği hedeflemesi
- D) Dogmalara dayanması
- E) Türk Milletinin ihtiyaçlarından oluşması

23. "Bizim gözümüzde çiftçi, çoban, amele, tüccar, zanaatkâr, asker, doktor ve sonuç olarak herhangi bir sosyal kurumda çalışan bir yurttaşın hak, yarar ve özgürlüğü eşittir. "

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözü aşağıda verilen ilkelerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Halkçılık
- B) Milliyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Cumhuriyetçilik
- E) İnkılapçılık

- I. Saltanatın kaldırılması
- II. Cumhuriyetin ilânı
- III. Halifeliğin kaldırılması

Yukarıdaki inkılâplar, aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangileriyle doğrudan ilgilidir?

- A) İnkılapçılık-Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik-Laiklik
- C) Halkçılık-Milliyetçilik
- D) Cumhuriyetçilik-İnkılapçılık
- E) Halkçılık-Devletçilik

25. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi Demokrat Parti'nin iktidar yıllarında meydana gelmemiştir?

- A) IMF'den ilk kez borç alınması
- B) Kıbrıs Barış Harekâtı'nın yapılması
- C) NATO'ya üye olunması
- D) Bağdat Paketi'nin imzalanması
- E) Kore'ye asker gönderilmesi

26. 1955'te Sovyet Rusya'nın Ortadoğu'da yayılmasını önlemek amacıyla Türkiye'nin önderliğinde aşağıdakilerden hangisi kurulmuştur?

- A) Sadabat Paketi
- B) Bağdat paketi
- C) NATO
- D) SEATO
- E) Balkan Antantı

YARGI YAYINEVİ

27. Demokrat Parti, ekonomide liberalizm politikasını benimsemesine rağmen yatırımların birçoğu yine devlet tarafından yapılmak zorunda kaldı.

Buna göre aşağıda verilen yatırımlardan hangisi bu dönemde yapılmamıştır?

- A) Makine Kimya Endüstri Kurumu
- B) Denizcilik Bankası
- C) Et ve Balık Kurumu
- D) Ereğli Demir Çelik Fabrikaları
- E) Maden Tetkik Arama

DENEME - 11 ÇÖZÜMLERİ

1. İlk Türk devletlerinde yeryüzüne hâkim olup Türk adaletini dünyanın her tarafına taşıma anlayışına Cihan Hâkimiyeti denir. Kaşgarlı Mahmut bu sözleri ile Cihan Hâkimiyeti anlayışını işaret eder.

CEVAP: C

2. Önemli Türk-İslam şehirleri ve unvanları
Buhara: İslâm'ın Roması
Kaşgar: Işıldayan İnci
İsfahan: Nisf-i Cihan
Semerkant: Şehirlerin Şahı

CEVAP: E

3. Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden biri olan, 1080-1228 yılları arasında hüküm süren ve günümüzde UNESCO Dünya mirası listesinde bulunan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nı inşa eden Türk beyliği Kemah, Divriği ve Şebinkarahisar bölgelerinde hüküm süren Mengüceklilerdir.

CEVAP: A

4. Şehzadebaşı Camii Mimar Sinan'ın çıraklık, Süleymaniye Camii kalfalık, Selimiye Camii ustalık eseridir. Revan Köşkü ve Topkapı Sarayı Mimar Sinan'a ait değildir.

CEVAP: A

5. I. ve II. öncülde yer alan bilgiler Ahi Teşkilatının görevidir. Fakat III. Öncülde yer alan eğitim işleri ilgili mesele İlmîye sınıfının görevleri arasında yer alır. Ahi Teşkilatı bütün eğitim faaliyetlerini yürütmez sadece meslek eğitimi ile ilgili görevleri vardır.

CEVAP: D

6. **Tahrir:** Fethedilen toprakların kaydedildiği, gelir ve nüfus kayıtlarının bulunduğu defterdir.

Mühimme: Divan'da alınan kararlara hüküm ve bunların kaydedildiği defterlere Mühimme denirdi.

Tereke: Ailelerin mevcut çocuk sayısı, mirasçıların durumu vb. konuların yer aldığı defterdir.

Salname: Osmanlı Devleti'nde merkezî yönetimin, nezâretlerin, askerî kurumların, vilâyetlerin, bazı özel kurum ve kişilerin yıllık olarak çıkardıkları bilgilendirme amaçlı yayınlardır.

Ruznamçe: Maliye teşkilâtında hazinedeki işlemlerin gelir ve harcamaların kaydedildiği defterleri ifade eder.

CEVAP: B

7. **Mekteb-i Harbiye:** Sultan II. Mahmut'un isteğiyle 1834 yılında İstanbul Maçka'da kurulmuştur. Çağdaş bir kurum olan Mekteb-i Harbiye, Asâkir-i Mansûre-yi Muhammediye Ordusuna modern askerî ve teknolojik bilgiye sahip subay yetiştirmek amacıyla açılmıştır.

Mühendishane-i Bahr-i Hümayun: Kaptanıderya Hasan Paşa'nın önerisi ile 1775 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Osmanlı donanmasının Ruslar tarafından 1770 yılında Çeşme'de yakılması üzerine Kaptanıderya Hasan Paşa, yeni ve güçlü bir donanma kurulmasını istemiş ve bundan sebep açılmıştır.

Mekteb-i Mülkiye: Osmanlı Devleti'nin ilk sivil yüksekokulu olarak 1859 yılında İstanbul'da açılmıştır. Modernleşme hareketinin uygulanabilmesi için gerekli olan çağdaş ve bilgili devlet adamlarının yetiştirilmesi amacıyla kurulmuştur.

Hendeseane: Çağdaşlaşma hareketinin ilk kurumudur. Sultan I. Mahmud, Osmanlı ordusunun yeniden güçlenmesi için çağdaş askerlik bilgisi bulunan subaylara ihtiyaç olduğunu düşünmüş ve bundan sebep bu okul açılmıştır.

CEVAP: A

8. Soruda verilen A, B, D ve E şıklarında yer alan ifadeler Tanzimat Fermanı'na aittir. C şıkında yer alan ifade ise Islahat Fermanı'na aittir.

CEVAP: C

9. • Kanun-i Esasi'nin getirdiği anayasal düzen Fransız İhtilali'nin estirdiği demokrasi rüzgârının etkisi ile ortaya çıkmıştır. Seçim ile birlikte halk oy kullandığı için ilk defa yönetime katılmıştır. Mebusan ve Ayan Meclisi olmak üzere iki meclis kurulmuş ve Anayasa'nın yanında padişahlık devam ettiği için Osmanlı'da meşrutiyete geçilmiştir.
- Fakat A şıkında yer alan ifade yanlıştır. Padişahın otoritesine herhangi bir sınırlama gelmemiştir.

CEVAP: A

10. Özellikleri verilen olay 1. Balkan Harbi sırasında gerçekleşen ve İttihat ve Terakki'nin etkinliğini arttıran Babıali Baskını'dır.

CEVAP: A

11. Sait Halim Paşa, İslamcılık düşünce akımının temsilcisidir.

CEVAP: E

12. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda tahta çıkan, Avcı lakabı ile bilinen, Tarhuncu Ahmet Paşa ve Köprülü Mehmet Paşa gibi ıslahatçı sadrazamları göreve getiren padişah IV. Mehmet'tir.

CEVAP: C

13. Mondros Ateşkes Antlaşması için yapılan görüşmelere Osmanlı devleti adına Rauf Orbay katılmıştır.

CEVAP: A

14. • Soruda yer alan A, C, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler Anadolu'da Milli Mücadele'nin biçimlenmesinde ve örgütlenmesinde katkısı olmuştur.
- Takrir-i Sükûn Kanunu ise Cumhuriyet Dönemi'nde Şeyh Sait İsyanı sonucu ortaya çıkan bir gelişmedir. Yani Milli Mücadele'den sonradır.

CEVAP: B

15. Soruda yer alan A B C ve D seçeneklerinde yer alan faaliyetler milli egemenlik ilkesi adına atılan adımlar arasında gösterilebilir. Ancak Misakı milli ulusal bağımsızlığı temel almış olup içeriğinde ulusal egemenlik ile ilgili bir konuya yer vermemiştir.

CEVAP: E

16. Lozan barış görüşmelerinde Musul meselesi karara bağlanamamış olup 1926 yılında Musul'un Irak'a bırakılarak Türkiye'nin aleyhine olacak şekilde çözümlenmiştir. Hatay ise Lozanda aleyhimize çözülmüş bir mesele olup 1939 tarihinde anavatana katılarak lehimize dönmüştür. Boğazlar konusunda Lozan'da Türkiye'nin egemenlik ve güvenlik haklarını kısıtlayan maddeler yer almış ancak 1936 Montrö boğazlar sözleşmesi ile lehimize kararlar alınmıştır.

CEVAP: D

17. Birinci dönem TBMM 1920-1923 yılları arasında görev yapmıştır. Saltanatın kaldırılması 1 Kasım 1922 tarihinde gerçekleşmiştir.

CEVAP: C

18. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilanı ile birlikte ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal, ilk başbakan İsmet İnönü, TBMM başkanı ise Ali Fethi Okyar olmuştur.

CEVAP: C

19. • II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İttihat ve Terakki Partisi iktidara gelmiştir. Bu dönemde giderek güçlenen milliyetçilik düşüncesi, Osmanlı aydınının iktisadi fikirlerini de etkilemiştir.
- İttihatçılar, Millî İktisat Politikası'yla hem Batı kapitalizminin Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkilerini giderebileceklerine hem de ülke içinde giderek güçlenen azınlık tüccarlara karşı millî burjuvazi yaratabileceklerine inanmıştır.

CEVAP: E

20. Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra 5 Kasım 1918'de Yakup Şevki Paşa'nın öncülüğünde kurulan ve Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet Kars İslam Şurası'dır.

CEVAP: A

21. İstiklal Mahkemeleri başlangıçta askerden kaçmaları önlemek, düzenli orduyu kurmak ve onun devamlılığını sağlamak amaçlandı. Zamanla ortaya çıkan isyan, bozgunculuk, casusluk gibi olumsuzluklar da mahkemenin yetki alanına dâhil edildi.

CEVAP: D

22. M. Kemal'in mebuslardan istedikleri;
- Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun oluşturulması
 - Kendisinin meclis başkanı seçilmesi
 - Misak-ı Milli Kararları'nın onaylanması
 - Ali Rıza Paşa hükûmetine güvenoyu verilmemesi
 - İşgallere karşı miting ve protesto düzenlenmesi
- M. Kemal'in İzmir'in işgali ile başlayan süreçte halktan istediği bir şeydir.

CEVAP: C

23. Milli Mücadele yıllarında TBMM hükûmeti ve Sovyet Rusya'nın yakınlaşmasında;
- Cephane gereksinimi
 - Ortak düşmanların bulunması gibi şeyler etkili olmuştur.
 - Fakat TBMM hükûmetinin Sovyet rejimini benimseme gibi bir isteği söz konusu olmamıştır çünkü M. Kemal Paşa'nın aklında Cumhuriyet kurma fikri vardır.

CEVAP: C

24. • Atatürk ilkelerinden biri olan Devletçilik doğrultusunda Etibank, MTA, Karabük Demir-Çelik Fabrikası, Kamu İktisadi Teşekkülleri kurulmuştur.
- Toprak Reformu ile ilgili kanun Halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılmıştır.

CEVAP: E

25. • Avrupa ülkeleri arasında işbirliğini gerçekleştirmek ve Marshall yardımlarını dağıtmak üzere kurulan örgüt OEEC'dir.
- Dünya halklarının refahını ve ekonomik kalkınmasını sağlamayı amaçlayan OEEC'nin devamı niteliğindeki OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) ise 1961 yılında kurulmuştur.
 - Merkezi Fransa'nın başkenti Paris'te bulunmaktadır. Bugün 34 ülkenin üyesi olduğu örgüt, hükûmetlere, deneyimlerini birbirleriyle paylaşabilecekleri ve sorunlara ortak çözüm üretebilecekleri bir platform sunmaktadır.

CEVAP: B

26. • A, B, C ve E şıklarında yer alan gelişmeler iki savaş arası dönemde gerçekleşmiştir.
- D şıkında yer alan Çocuk felci aşısı ise Soğuk Savaş Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

CEVAP: D

27. A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler DP Dönemine ait iken E şıkkı Atatürk Dönemi'ne aittir. MTA 1935 yılında kurulmuştur. Dolayısıyla DP dönemi değildir.

CEVAP: E

1. Aşağıda verilenlerden hangisi ilk Türk devletlerinde hükümdarın görevleri arasında değildir?

- A) Devleti, milleti ve töreyi düzene koymak
- B) Halkın ihtiyaçlarını karşılamak
- C) Asayiş kontrol altında tutmak
- D) Dini törenleri ve ayinleri yönetmek
- E) Ülkede adaleti sağlamak

2. Bizans ve Büyük Selçuklu orduları arasında yapılan ilk önemli mücadele olarak kabul edilen ve Bizans'ın, Malazgirt Savaşı'na kadar Büyük Selçukluların karşısına çıkamamasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katvan
- B) Nesa
- C) Pasinler
- D) Dandanakan
- E) Serahs

3. İlk Türk-İslam devletlerinde saray görevlileri arasında yer alan, hükümdarın halk ve saray görevlileri arasındaki ilişkileri düzenleyen, Tayangu ve Hacı-i Büzürg gibi isimlerle de anılan görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hares Emiri
- B) Candar
- C) Alemdar
- D) Hacib
- E) Hansalar

4. Osmanlı Devleti, tebaasından olan Hristiyan ailelerden devşirme sistemiyle alınan çocukların eğitilmesini daha sonra devletin önemli kademelerinde yer almasını sağlayan ve Çelebi Mehmed döneminde sisli bir şekilde uygulanan yönetime verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millet
- B) Devşirme
- C) İskân
- D) İstimâlet
- E) Müdara

5. Osmanlı Devleti'nde sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak kurulan, darüssıhha, şifahane, gibi isimlerle de bilinen, diğer hastalar ile birlikte akıl hastalarının da tedavi edildiği kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bimaristan
- B) İmaret
- C) Tabhane
- D) Külliye
- E) Medrese

6. Osmanlı Devleti'nde adli ve idari işlere bakan Kadıların;

- I. Nikâh, miras, boşanma
- II. Noterlik
- III. Vakıfların işleyişi

gibi unsurlardan hangileri ile ilgilendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde, Klasik Dönem'de;

- I. Standardizasyon
- II. Narh
- III. Tağşiş

gibi unsurlardan hangileri tüketiciyi korumaya yönelik uygulamalardandır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Aşağıda verilenlerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitim sisteminin bozulma nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Yöneticilerin bilim alanındaki çalışmalara desteğinin azalması
- B) Bazı akli ilimlerden vazgeçilmesi
- C) Rüşvet ve iltimasın yaygınlaşması
- D) Batı'da eğitim alanında görülen gelişmelerin takip edilememesi
- E) Devşirme kanununa aykırı alım yapılması

9. İslam sanatında bulunan tasvir yasağı Osmanlı Devleti'nde;

- I. Ebru
- II. Minyatür
- III. Hat

gibi sanat dallarından hangilerinin daha fazla gelişmesine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Yıldırım Bayezid'in, Ankara mağlubiyeti ile başlayan ve oğulları arasında taht kavgalarına sebep olan belirsizlik dönemi aşağıdaki padişahlardan hangisi tarafından sona erdirilmiştir?

- A) I. Murat
- B) II. Murat
- C) I. Mehmet
- D) II. Mehmet
- E) I. Ahmet

11. Osmanlı Devleti Kuruluş döneminde diğer Türk devletleri gibi geleneksel Türk veraset anlayışına sahipti.

Buna göre aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin bunun bir sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Karesioğulları'nın alınması.
- B) Fetret Devri'nin yaşanması.
- C) I. Kosova Savaşı'nın yaşanması.
- D) Türk töresinin yazılı hale getirilmesi.
- E) Tımar sisteminin uygulanması.

12. Osmanlı Devleti'nde aşağıda verilenlerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın ilan edilme sebepleri arasında yer almaz?

- A) Devleti eski gücüne kavuşturma isteği
- B) Osmanlı halkı arasında eşitliği sağlamak
- C) Şer'i hükümleri kaldırmak
- D) Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak
- E) İç işlerine karışılmasını önlemek

13. XVIII. yüzyılda imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile birlikte;

- I. Kırım bağımsız olmuştur,
- II. Ortodoksların himayesi Rusya'ya geçmiştir,
- III. Rusya, Osmanlı Devleti'ne savaş tazminatı ödemiştir.

gibi verilen gelişmelerden hangileri doğru değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

14. Pasarofça Antlaşması ile başlayan ve Avrupa'nın örnek alındığı dönem olan Lale Devri'nde aşağıda verilen alanlardan hangisi ile ilgili bir yenilik yapılmamıştır?

- A) Kültürel
- B) Askeri
- C) Mimari
- D) Sağlık
- E) Sanayi

15. Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanı neticesinde başlayan süreçte;

- I. Kütahya Antlaşması
- II. Hünkâr İskelesi Antlaşması
- III. Yaş Antlaşması

gibi diplomatik gelişmelerden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. I. Sekban-ı Cedit

II. Eşkinici Ocağı

III. Nizam-ı Cedit Ordusu

Yukarıda verilen ordulardan veya askeri oluşumlardan hangileri II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

17. Askerliğin vatan görevi haline geldiği, Mülkiyet hakkının güvence altına alındığı ve vergi adaletinin sağlandığı önemli gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sened-i İttifak
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Islahat Fermanı
- D) I. Meşrutiyet
- E) II. Meşrutiyet

18. I. Balkan Savaşı'nda alınan yenilgiden sonra Osmanlı Devleti'nde yaşanan Babıali Baskını ile ilgili olarak;

- I. Rejim değişikliği yaşanmıştır,
- II. Mahmut Şevket Paşa hükümeti kurulmuştur,
- III. Padişah değişikliği yaşanmamıştır.

gibi verilen gelişmelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

19. Mondros Mütarekesi için yapılan görüşmelere İngiliz Hükümeti ve Osmanlı Devleti adına katılan isimler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amiral Calthorpe-Rauf Orbay
- B) Lloyd George-Damat Ferit Paşa
- C) Lord Curzon-Enver Paşa
- D) W. Churchill-Salih Paşa
- E) General Townshend-Ahmet İzzet Paşa

20. Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra 5 Kasım 1918'de Yakup Şevki Paşa'nın öncülüğünde kurulan ve Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kars İslam Şurası
- B) Kilikyalılar
- C) Anadolu Kadınları
- D) Reddi İlhak
- E) Karakol (Mim-Mim)

21. Milli Mücadele'nin hazırlık safhasında yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi ilerde rejimin değişebileceğinin ilk sinyallerini vermiştir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Görüşmeleri

22. M. Kemal tutuklanma ihtimali bulunduğu için İstanbul'da toplanan Mebusan Meclisi'ne katılmamış ve İstanbul'a gidecek mebuslar ile Ankara'da bir toplantı gerçekleştirip birtakım isteklerde bulunmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi M. Kemal'in mebuslardan istedikleri arasında yer almaz?

- A) Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun oluşturulması
- B) Kendisinin meclis başkanı seçilmesi
- C) İşgallere karşı miting ve protesto düzenlenmesi
- D) Misak-ı Milli Kararları'nın onaylanması
- E) Ali Rıza Paşa hükümetine güvenoyu verilmemesi

23. Milli Mücadele yıllarında TBMM hükümeti ve Sovyet Rusya'nın yakınlaşmasında;

- I. Cephane gereksinimi
- II. Ortak düşmanların bulunması
- III. TBMM hükümetinin Sovyet rejimini benimseme isteği

gibi etkenlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Aşağıda verilenlerden hangisi Atatürk ilkelerinden biri olan Devletçilik doğrultusunda yapılmıştır?

- A) Etibank
- B) MTA
- C) Karabük Demir-Çelik Fabrikası
- D) Kamu İktisadi Teşekkülleri
- E) Toprak Reformu ile ilgili kanun

25. Avrupa ülkeleri arasında işbirliğini gerçekleştirmek ve Marshall yardımlarını dağıtmak üzere kurulan örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) AET
- B) OEEC
- C) AB
- D) NATO
- E) BM

26. Aşağıda verilenlerden hangisi iki savaş arası dönemde yaşanan gelişmeler arasında değildir?

- A) Mimaride Bauhaus akımının başlaması
- B) İlk sesli sinema filminin yapılması
- C) İngiltere'de ilk TV yayınının yapılması
- D) Çocuk felci aşısının geliştirilmesi
- E) C vitaminin keşfedilmesi

27. II. Dünya Savaşı yaşanırken Türkiye'de;

- I. Hava saldırılarına karşı karartma uygulamasının yapılması
- II. Gece sokağa çıkma yasağının getirilmesi
- III. Unlu mamullerin yapımının yasaklanması

gibi gelişmelerden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

DENEME - 12 ÇÖZÜMLERİ

1. İlk Türk devletlerinde hükümdarın görevleri arasında A B C ve E seçeneklerinde yer alan faaliyetler gösterilebilir. Ancak İslamiyet öncesi Türk tarihinde dini ayinler ve törenler kam ya da baksı adı verilen din adamları tarafından yönetilmiştir.

CEVAP D

2. Büyük Selçuklu devleti ile Bizans arasında Malazgirt savaşından önce gerçekleşen ilk önemli mücadele 1048 Pasinler savaşıdır. Savaş Büyük Selçuklu devletinin Bizans ve Gürcü ittifakını mağlup etmesiyle sonuçlanmıştır.

CEVAP C

3. Türk islam devletlerinde Karahanlılar tarafından Tanyangu olarak adlandırılan saray görevlileri Hacıplerdir. Hacıpler hükümdar, halk ve hükümet arasındaki ilişkileri düzenlemiştir.

CEVAP D

4. Osmanlı devletinde temelleri pençik adı ile atılan ve Çelebi Mehmet döneminde sistemli bir şekilde devam ettirilen uygulama devşirmedir. Hristiyan çocukların sıkı bir eğitimden sonra asker ya da bürokrat olarak yetiştirildiği bir sistemdir.

CEVAP B

5. Soruda özellikleri verilen sosyal kurum Bimaristan'dır. İlk Türk islam devletlerinde de görülen bu hastaneler birçok hastalığın tedavisi konusunda halka hizmet vermiş olup, Osmanlı devletinde de sürdürülmüştür.

CEVAP A

6. Osmanlı devletinde Kadıların görevleri arasında verilen tüm öncüller bulunmaktadır.

CEVAP E

7. Osmanlı devletinde uygulanan standardizasyon kuralları ve haksız fiyat artışı karşısında tüketiciyi mağdur etmek adına kesilen Narh tüketiciyi korumaya yöneliktir. Soruda verilen üçüncü öncülde yer alan Tağşiş ise Osmanlı devletinde paranın üretildiği değerli madenin ayarınının düşürülmesidir.

CEVAP D

8. Osmanlı devletinde eğitim sistemi 17.yüzyıl itibarıyla bozulmaya başlamıştır. Bozulma nedenleri arasında A B C D seçenekleri gösterilebilir. Ancak devşirme usulüne aykırı alımlar yapılması askeri ve idari bozulmalar arasında gösterilebilir. Örneğin devşirme kanununa aykırı olarak zamanla Türkmenler enderuna alınmıştır. Bu eğitimde yaşanan bozukluğun nedeni değil, oradaki idari bozukluktur.

CEVAP E

9. İslam sanatında insan suretinin tam anlamıyla tasvir edilmesinin kısıtlanması Osmanlı devletinde minyatür sanatının öne çıkmasına neden olmuştur. Ebru ve hat sanatları da Osmanlı devletinde gelişen sanat dalları arasındadır ancak tasvir yasağının etkisi ile ön plana çıkmıştır denilemez.

CEVAP B

10. 1402 Ankara savaşında Yıldırım Bayezid'in Timur'a esir düşmesiyle Osmanlı devleti 11 yıl süren Fetret adlı döneme girmiştir. Bu dönemde İsa Musa Süleyman ve Mehmet çelebiler arasında taht kavgaları yaşanmış ve bu kavgaları I. Mehmet sonlandırmıştır.

CEVAP C

11. Osmanlı devletinin kuruluş döneminde uygulanan veraset sisteminde ülke hanedanın ortak malıdır anlayışı hakimdir. I. Murat döneminde bir değişiklik yapılarak ülke padişah ve oğullarının malıdır anlayışı hakim kılınmıştır. I. Bayezid'in esir düşmesiyle yaşanan Fetret döneminde şehzadelerin taht kavgasına girişmesi veraset sisteminin bu durumda olmasının sonucudur.

CEVAP B

12. A, B, D ve E şıklarında yer alan ifadeler Tanzimat Fermanı'nın ilan edilme sebepleri arasında yer alır. Fakat C şığında yer alan Şer'i hükümleri kaldırmak gibi bir amaç söz konusu değildir.

CEVAP: C

13. XVIII. yüzyılda imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile birlikte;

- Kırım bağımsız olmuştur,
- Ortodoksların himayesi Rusya'ya geçmiştir,
- Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödemiştir. (III. öncül yanlış yani)

CEVAP: C

14. Pasarofça Antlaşması ile başlayan ve Avrupa'nın örnek alındığı dönem olan Lale Devri'nde askerlik alanında herhangi bir yenilik yapılmamıştır.

CEVAP: B

15. Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanı neticesinde başlayan süreçte;

- Kütahya Antlaşması
- Hünkâr İskeleyi Antlaşması

Gibi meseleler yaşanmıştır. (II. Mahmut Dönemi)

- Yaş Antlaşması III. Selim Dönemi'ne aittir.

CEVAP: C

16. Sekban-ı Cedit ve Eşkinici Ocağı II. Mahmut Dönemi'nde kurulurken, Nizam-ı Cedit Ordusu III. Selim Dönemi'nde kurulmuştur.

CEVAP: D

- 17 Askerliğin vatan görevi haline geldiği, Mülkiyet hakkının güvence altına alındığı ve vergi adaletinin sağlandığı önemli gelişme Tanzimat Fermanı'dır.

CEVAP: B

- 18 I. Balkan Savaşı'nda alınan yenilgiden sonra Osmanlı Devleti'nde yaşanan Babıali Baskını ile birlikte;

- Herhangi bir rejim değişikliği yaşanmamıştır,
- Mahmut Şevket Paşa hükümeti kurulmuştur,
- Herhangi bir padişah değişikliği yaşanmamıştır.

CEVAP: D

19. • Mondros Mütarekesi adına yapılan görüşmelere İngiliz Hükümeti adına Amiral Calthorpe, Osmanlı Devleti adına ise Rauf Orbay katılmıştır.

CEVAP: A

- 20 Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra 5 Kasım 1918'de Yakup Şevki Paşa'nın öncülüğünde kurulan ve Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet Kars İslam Şurası'dır.

CEVAP: A

- 21 Milli Mücadele'nin hazırlık safhasında yaşanan Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararıyla kurtaracaktır" maddesi bir milli egemenlik vurgusu olduğu için ileride rejimin değişebileceğinin ilk sinyallerini vermiştir.

CEVAP: B

22. M. Kemal'in mebuslardan istedikleri;

- Müdafaa-i Hukuk Grubu'nun oluşturulması
 - Kendisinin meclis başkanı seçilmesi
 - Misak-ı Milli Kararları'nın onaylanması
 - Ali Rıza Paşa hükümetine güvenoyu verilmemesi
 - İşgallere karşı miting ve protesto düzenlenmesi
- M. Kemal'in İzmir'in işgali ile başlayan süreçte halktan istediği bir şeydir.

CEVAP: C

23. Milli Mücadele yıllarında TBMM hükümeti ve Sovyet Rusya'nın yakınlaşmasında;

- Cephane gereksinimi
- Ortak düşmanların bulunması gibi şeyler etkili olmuştur.
- Fakat TBMM hükümetinin Sovyet rejimini benimseme gibi bir isteği söz konusu olmamıştır çünkü M. Kemal Paşa'nın aklında Cumhuriyet kurma fikri vardır.

CEVAP: C

24. • Atatürk ilkelerinden biri olan Devletçilik doğrultusunda Etibank, MTA, Karabük Demir-Çelik Fabrikası, Kamu İktisadi Teşekkülleri kurulmuştur.
- Toprak Reformu ile ilgili kanun Halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılmıştır.

CEVAP: E

25. • Avrupa ülkeleri arasında işbirliğini gerçekleştirmek ve Marshall yardımlarını dağıtmak üzere kurulan örgüt OEEC'dir.
- Dünya halklarının refahını ve ekonomik kalkınmasını sağlamayı amaçlayan OEEC'nin devamı niteliğindeki OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) ise 1961 yılında kurulmuştur.
- Merkezi Fransa'nın başkenti Paris'te bulunmaktadır. Bugün 34 ülkenin üyesi olduğu örgüt, hükûmetlere, deneyimlerini birbirleriyle paylaşabilecekleri ve sorunlara ortak çözüm üretebilecekleri bir platform sunmaktadır.

CEVAP: B

26. A, B, C ve E şıklarında yer alan gelişmeler iki savaş arası dönemde gerçekleşmiştir. D şığında yer alan Çocuk felci aşısı ise Soğuk Savaş Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

CEVAP: D

27. II. Dünya Savaşı yaşanırken Türkiye'de;
- Hava saldırılarına karşı karartma uygulamasının yapılması
- Gece sokağa çıkma yasağının getirilmesi
- Unlu mamullerin yapımının yasaklanması gibi gelişmeler yaşanmıştır.

CEVAP: E

1. Türk adı aşağıda verilen devletlerden hangisi ile birlikte resmi ve siyasi bir kimlik kazanmıştır?

- A) Asya Hun
- B) Kök Türk Devleti
- C) Hazarlar
- D) Avrupa Hun
- E) Uygurlar

2. Karahanlılar'da İslamiyet'in kabulüyle birlikte:

- I. Konar-göçer yaşam tarzından yerleşik toplum düzenine
- II. Sözlü kültür yerine yazılı kültüre
- III. Daimi ordular yerine düzensiz ve ücretli askeri birliklere geçiş yaşanmıştır.

yukarıda verilen çıkarımlardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Moğol istilası sonrasında Anadolu'ya gelen Türkmenler ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Bölgenin sosyal, siyasi, iktisadi ve dini yapısında önemli değişikliklere sebep olmuşlardır.
- B) Anadolu'nun batısında Bizans, doğusunda ise Moğollar ile mücadele etmişlerdir.
- C) Büyük Selçuklu Devleti tarafından sınır boylarına yerleştirilmişlerdir.
- D) Uçlarda Gaza politikası dâhilinde önemli akınlar düzenlemişlerdir.
- E) Yarı göçebe yaşam tarzını devam ettirmişlerdir.

4. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yıllarda Haçlılar ile yaptığı mücadelelerden hangisinde Anadolu Beylikleri destek amaçlı askeri kuvvet yollamıştır?

- A) Sırpsındığı
- B) I. Kosova
- C) Niğbolu
- D) Varna
- E) II. Kosova

5. Osmanlı Devleti'nde aşağıda verilen askeri gruplardan hangisinin mesleği tamamen askerlik olup, Yeniçeri Ocağı kurulduktan sonra öncü birlik olarak kullanılmıştır?

- A) Azepler
- B) Sakalar
- C) Akıncılar
- D) Yaya-Müsellem
- E) Beşliler

6. Osmanlı Devleti'nde yönetenler içerisinde yer alan ilmiye sınıfının;

- I. İdari ve adliye
- II. Eğitim hizmetleri
- III. Askeri faaliyetler

gibi alanlardan hangileri ile ilgili görevleri vardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde dirlik toprakları kendi içerisinde verildiği devlet görevlerinin unvanına göre sınıflara ayrılırdı.

Buna göre,

- I. Has
- II. Zeamet
- III. Tımar

bölümlerinden hangileri bu toprak sınıfı ile ilişkilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. **Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un Fethi'nden sonra;**

- I. Bazı güçlü aileleri yönetimden uzaklaştırmıştır.
- II. Önemli makamlara ve kurumlara kendine bağlı kişileri getirmiştir.
- III. İstanbul'a önemli âlimleri ve sanatçıları davet etmiştir.

uygulamalardan hangileri ile birlikte merkezi otoriteyi arttırmaya çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. **XVI. yüzyılın başlarında Antalya yöresinde bir Tekke şeyhi tarafından Osmanlı saltanatına son vermek için Mehdiilik iddiasıyla başlatılan ve Rumeli'ye kadar yayılan isyan aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Canberdi Gazali
B) Baba Zünnun
C) Şahkulu
D) Kalender Çelebi
E) Şeyh Bedreddin

10. **Osmanlı Devleti'nde aşağıda verilen antlaşmalardan hangisi imzalandıktan sonra ilk defa yabancı devletlerin arabuluculuğu kabul edilmiştir?**

- A) Karlofça B) Pasarofça C) 1700 İstanbul
D) Prut E) Bahçesaray

11. I. İsveç Kralı XII. Şarl'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması,
II. Rusya'nın, Balkanlar'da yaşayan Ortodokslar'ı Osmanlı Devleti'ne karşı kıskırtması,
III. Rus ordusunun Kırım'a girip sınır ihlalleri yapması.

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri Prut Savaşı'nın sebepleri arasında yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. **I. Balkan Savaşı sonunda imzalanan Londra Antlaşması ile Osmanlı Devleti kendi bünyesinde yaşayan hangi milletin bağımsızlığını kabul etmek zorunda kalmıştır?**

- A) Rum
B) Bulgar
C) Arnavut
D) Ermeni
E) Sırp

13. **Aşağıda verilenlerden hangisi Çanakkale Muharebeleri'nin sonuçları arasında yer almaz?**

- A) Çarlık Rusya'daki siyasi ve ekonomik kriz derinleşmiştir.
B) Osmanlı Devleti'nin zafer kazandığı tek cephe olmuştur.
C) I. Dünya Savaşı'nın süresi uzamıştır.
D) Eğitim seviyesi yüksek birçok asker şehit düşmüştür.
E) M. Kemal ilk askeri başarısını kazanmıştır.

14. **Kuvay-ı Milliye birlikleri ile ilgili;**

- I. Yunan Ordusu ve Rum çetelerine karşı mücadele ettiler.
- II. İşgallerin durmasını sağladılar.
- III. İç isyanların bastırılmasında görev aldılar.

gelişmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **Mustafa Kemal, 28 Mayıs 1919'da askeri ve sivil yöneticilere yolladığı Havza Genelgesi'nde;**

- I. İşgallere karşı miting ve protesto düzenlenmesi,
 - II. İtilaf Devletleri temsilciliklerine uyarı telgrafları çekilmesi,
 - III. Hristiyan azınlığa karşı saldırı yapılmaması
- maddelerinden hangilerine vurgu yapmıştır?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. • Milli sınırlardan ilk kez söz edilmiştir.
• Yeni bir hükümet kurmaktan söz edilmiştir.
• Manda ve himaye konusu ilk kez reddedilmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen ve Milli Mücadele'nin hazırlık safhasında gerçekleşen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Havza Genelgesi
B) Amasya Genelgesi
C) Erzurum Kongresi
D) Sivas Kongresi
E) Amasya Görüşmeleri

17. İstanbul'un işgal edildiğini öğrenen Mustafa Kemal;

- I. İtilaf Devletleri parlamentolarına protesto telgraf-ları çekmiştir.
II. İstanbul ile haberleşmenin kesilmesini istemiştir.
III. Anadolu'da İtilaf Devletleri'nin subaylarının tutuklanmasını istemiştir.
IV. Geyve ve Ulukışla civarındaki köprü ve demiryol-larının tahrip edilmesini istemiştir.
V. Bütün askerî ve sivil görevlerinden istifa etmiştir.

faaliyetlerinden hangisini yapmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. İtalyanlar Milli Mücadele Dönemi'nde imzalanan antlaşmalardan hangisinden sonra Anadolu'da işgal ettikleri yerleri tamamen boşaltmışlardır?

- A) Ankara B) Gümrü C) Moskova
D) Kars E) Mudanya

19. M. Kemal'e, 5 Ağustos 1921'de kabul edilen Başko-mutanlık Yasası ile TBMM bütün yetkilerini 3 ay süre ile devretmiştir.

Bu gelişme aşağıda verilen Milli Mücadele Döne-mi'nde yaşanan savaşıardan hangisinden sonra yaşanmıştır?

- A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Eskişehir-Kütahya
D) Sakarya Meydan Savaşı
E) Büyük Taarruz

20. Aşağıda verilen hangi antlaşmadan sonra Sevr Antlaşması tarihe karışmış ve yeni Türk Devle-ti'nin bağımsızlığı tüm dünya tarafından kabul edilmiştir?

- A) Mondros Mütarekesi
B) Ankara Antlaşması
C) Moskova Antlaşması
D) Lozan Antlaşması
E) Mudanya Antlaşması

21. M. Kemal Paşa, Lozan Görüşmeleri'ne İstanbul Hü-kümeti'nin beraber katılmayı teklif etmesine cevap olarak "Barış konferansında Türkiye Devleti yalnız ve ancak TBMM hükümeti tarafından temsil olunur" demiştir.

Bu olayın ardından aşağıda verilen gelişmeler-den hangisi yaşanmıştır?

- A) Saltanat'ın Kaldırılması
B) Cumhuriyet'in İlanı
C) Halifeliğin Kaldırılması
D) Tekke, Zaviye ve Türbelerin kapatılması
E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

22. 1924 Anayasası ile ilgili;

- I. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu kabul edilmiştir.
- II. Türkiye Cumhuriyeti'nin dininin İslam, başkentinin Ankara, resmî dilinin Türkçe olduğu kabul edilmiştir.
- III. Kamu özgürlükleri düzenlenmiştir.

verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

23. I. Cumhuriyet Halk Fırkası
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkası

Yukarıda verilen siyasi partilerden hangileri Takrir-i Sükûn Kanunu'na dayanılarak kapatılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

24. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasından sonra Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde;

- I. Nüfus Mübadelesi
- II. Patrikhane Meselesi
- III. Savaş Tazminatı

konularından hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

25. Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'de II. Dünya Savaşı'ndan sonra sosyal ve kültürel hayatta yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?

- A) Hızlı bir şekilde nüfus artışının yaşanması.
- B) Kırsal kesimden kentlere göç başlaması.
- C) Hisar, Varlık, Mavi, Yeditepe gibi dergilerin yayın hayatına katılması.
- D) Edebiyatta Garip Akımının ortaya çıkması.
- E) Recep Peker hükümeti döneminde develüasyona gidilmesi.

26. ABD gözetiminde 1979'da imzalanan Camp David Antlaşması aşağıda verilen olaylardan hangisini sona erdirmiştir?

- A) Körfez Savaşları
- B) Arap-İsrail Savaşları
- C) Altı Gün Savaşı
- D) Yom Kippur Savaşı
- E) Süveyş Bunalımı

27. • Hindistan'ın ilk başbakanıdır.
- Bağlantısızlar politikasını şekillendiren devlet adamıdır.
- Bandung Konferansı'nın örgütlenmesinde önemli rol oynamıştır.

Yukarıda özellikleri verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mahatma Gandhi
- B) Jawaharlal Nehru
- C) Muhammed Ali Cinnah
- D) Cemal Abdünnasır
- E) Sali Berişa

DENEME - 13 ÇÖZÜMLERİ

1. Tarihte Türk adına siyasi ve resmi bir kimlik kazandıran yani diğer bir söyleyiş ile devlet kurarken bu ismi ilk kullanan devlet Kök Türk Devleti'dir.

CEVAP: B

2. Karahanlılar'da İslam dini ile birlikte I. ve II. öncülde yer alan gelişmeler yaşanmıştır. Fakat Karahanlılar milli özelliklerini devam ettirdiği için III. öncülde yer alan askerî gelişmenin yaşanması söz konusu değildir.

CEVAP: D

3. Verilen şıklardan A, B, D ve E şıklarında doğru bilgiler yer alır.
Fakat C şıkkı yanlıştır çünkü Büyük Selçuklu Devleti değil Anadolu Selçuklu Devleti tarafından uçlara yerleştirilmişlerdir.

CEVAP: C

4. I. Kosova Savaşı'nda ilk defa beylikler I. Murat'ın Gaza politikası için yazdığı destek mektubuna karşılık vermiş ve destek amaçlı askerî kuvvet yollamıştır.

CEVAP: B

5. **Sakalar:** Ordunun su ihtiyacını karşılarlardı.

Akıncılar: Ordunun keşif hizmetini görür bilgi toplarlardı.

Yaya-Müsellem: Orhan Bey zamanında kurulan ilk düzenli ordudur. Daha sonra Eyalet Askerleri sınıfına alınmış ve yol üstündeki köprü, geçit ve kaleleri tamir etmişlerdir.

Beşliler: Her beş haneden alınan bir kişi ile oluşturulan sınırdaki kaleleri koruyan birliklerdir.

CEVAP: A

6. • İlmiye sınıfının I. ve II. öncülde yer alan alanlar ile ilgili görevleri vardır.
• Fakat III. öncülde yer alan askerî faaliyetler Seyfiye sınıfının görevleri arasında yer alır.

CEVAP: D

7. • Osmanlı Devleti'nde dirlik toprakları gelirlerine göre ayrılmış ve memurlara bu toprakların gelirleri maaş olarak rütbeleri doğrultusunda bırakılmıştır.
• Bu topraklar Has, Zeamet ve Tımar olarak ayrılmıştır.

CEVAP: E

13. Deneme

8. Verilen 1. ve 2. Öncül ile Fatih Sultan Mehmet devlet içerisinde kendi gücünü ve otoritesini arttırmak istemiştir.

3. öncülde yer alan alim ve sanatçıları davet ederek ise İstanbul'un bir bilim ve sanat merkezi olmasını sağlamak istemiştir.

CEVAP: D

9. • A, B, ve D şıklarında yer alan isyanlar Kanunî Sultan Süleyman zamanında meydana gelmiştir dolayısıyla bu dönem 16. yüzyılın başlarını geçmiştir.
- E şıkında yer alan isyan ise Çelebi Mehmet (I. Mehmet) dönemine aittir yani 15. yüzyılda meydana gelmiştir.
- Doğru cevap olan C şıkında yer alan isyan ise soruda verilen bütün özellikleri karşılamaktadır ve II. Bayezid zamanında ortaya çıkmıştır.

CEVAP: C

10. Osmanlı Devleti'nde Karlofça Antlaşması imzalandıktan sonra ilk defa yabancı devletlerin arabuluculuğu kabul edilmiştir.

CEVAP: A

11. • Verilen üç öncülde yer alan gelişmeler Osmanlı ile Rusya arasında Prut Savaşı'na sebep olmuş ve yapılan savaşta Baltacı Mehmet Paşa komutasında olan Osmanlı ordusu kazanmıştır.
- Bu zafer sonucunda imzalanan Prut Antlaşması ile birlikte Osmanlı Devleti'nin Karlofça ile kaybettiği toprakları geri alma ümidi artmıştır.

CEVAP: F

12. Osmanlı Devleti, Londra Antlaşması ile Edirne, Kırklareli ve Dimetoka toprakları dâhil Midye ve Enez hattının batısında bulunan topraklarını kaybetmiş ve Arnavutluk'un bağımsızlığını kabul etmek zorunda kalmıştır.

CEVAP: F

13. A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler Çanakkale Muharebeleri'nin sonuçları arasında yer alır.
- Fakat E şıkında yer alan M. Kemal'in ilk askeri başarısı Trablusgarp Savaşı'dır.

CEVAP: F

14. 1. ve 3. Öncül doğrudur. Fakat 2. öncülde yer alan gelişme yanlıştır, Kuvayı Milliye birlikleri işgalleri durdurmamış sadede yavaşlatıp Milli Mücadele'nin örgütlenmesi için zaman kazandırmışlardır.

CEVAP: D

15. Verilen üç madde de Havza Genelgesi'nde yer almıştır. Hristiyan azınlığa zarar verilmemesini özellikle istemiştir. Bunun sebebi milli mücadelenin haklı-yken haksız duruma getirilmemesidir.

CEVAP: E

16. Verilen gelişmelerin hepsi Erzurum Kongresi'nde alınan kararlarda ortaya çıkmıştır.
- Ulusal sınırlar içinde vatan bütündür, bölünemez.
 - Geçici bir hükümet kurulmalıdır.
 - Manda ve himaya kabul edilemez.

Erzurum Kongresi

CEVAP: C

17. Mustafa Kemal bütün askerî ve sivil görevlerinden Erzurum Kongresi'nden önce istifa etmiştir yani İstanbul işgal edilmeden çok önce. V numaralı gelişmeyi bu süreçte yapmamıştır.

CEVAP: E

18. İtalyanlar, Sakarya Meydan Savaşı'ndan sonra imzalanan 1921 Ankara Antlaşması ile işgal ettiği yerlerden çekilip Anadolu'yu tamamen boşaltmışlardır.

CEVAP: A

19. • Mustafa Kemal'e, Eskişehir-Kütahya Savaşı'ndan sonra meclis içerisinde yoğun eleştiriler yapılmış ve ordunun başına geçmesi istenmiştir.
- O da ancak geniş yetkiler ile bunu yapabileceğini söylemiştir. Hızlı ve yerinde kararlara alabilmek için Meclis yetkilerini 3 aylığına M. Kemal'e bırakmıştır.

CEVAP: C

20. • Lozan Antlaşması ile yeni Türk Devleti'nin kurulduğunu ve bağımsız olduğunu tüm dünya anlamıştır. Aynı zamanda İtilaf Devletleri'nin sürekli TBMM hükümetinin önüne sürdüğü Sevr Antlaşması da böylelikle tarihe karışmıştır.

CEVAP: D

21. Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözlerinden hemen sonra Saltanat kaldırılmış ve Lozan'da İtilaf Devletleri'nin yaratmak istediği ikilik düşüncesinin önüne geçilmiştir.

CEVAP: A

22. 1924 Anayasası ile birlikte:

1. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu kabul edilmiştir.
2. Türkiye Devleti'nin bir cumhuriyet olduğu belirtilmiştir.
3. Türkiye Cumhuriyeti'nin dininin İslam, başkentinin Ankara, resmî dilinin Türkçe olduğu kabul edilmiştir.
4. Yasama TBMM'ye, yürütme Cumhurbaşkanı ve hükûmete, yargı ise bağımsız mahkemelere bırakılmıştır.
5. Kamu özgürlükleri düzenlenmiştir.

CEVAP E

25. • A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler II. Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan sosyal ve kültürel gelişmeler arasında yer alır.
- Fakat E şıkında yer alan gelişme 1946'da yaşanan ekonomik bir gelişme olduğu için kabul edilemez. Çünkü soru kökünde sosyal ve kültürel gelişmeler denilmektedir.

CEVAP E

23. • Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Şeyh Sait Ayaklanması'na dahil olduğu gerekçesiyle Takrir-i Sükun Kanunu'na dayanarak kapatılmıştır.
- Cumhuriyet Halk Fırkası günümüzde halen faaliyetlerini sürdürmektedir.
- Serbest Cumhuriyet Fırkası ise rejim ve inkılap karşıtları parti içinde birikmeye başladığı için Ali Fethi Okyar tarafından kapatılmıştır.

CEVAP B

24. • Camp David Antlaşması ile Arap-İsrail Savaşları sona ermiş ve Mısır ilk defa İsrail'in siyasi varlığını kabul etmek zorunda kalmıştır.

CEVAP B

24. • I. ve II. öncül Lozan Barış Antlaşması'nın ardından Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde belirleyici olmuş ve gerginlik yaratmıştır.
- III. öncülde yer alan savaş tazminatı sorunu Lozan'da çözülmüş ve sonrasında problem yaratmamıştır.

CEVAP C

27. • Verilen özelliklere sahip olan ve Uzak Doğu Asya'da yer alan ülkelerin kaderini değiştirmeye çalışan devlet adamı Jawaharlal Nehru'dur.

CEVAP B

1. I. Tu-ku
II. Aşına
III. Yağlakar

İslam öncesi Türklerde yukarıda verilen sülalelerden hangilerine Göktanrı tarafından kut verildiğine inanılırdı?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıda eğitim ve bilim alanı ile ilgili verilen gelişmelerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti dönemine ait değildir?

- A) İlk burslu ve yatılı medrese eğitiminin verilmesi
B) Nizamiye Medreseleri 'nin açılması
C) Celali Takvimi'nin hazırlanması
D) Tıp eğitiminin çoğunlukla şifahanelerde verilmesi
E) Medreselerde dini bilgilerle birlikte pozitif bilimlerin okutulması

3. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi I. Haçlı Seferi'nin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Türkiye (Anadolu) Selçuklu Devleti başkentini Konya'ya taşımıştır.
B) 1098 yılında Urfa'da ilk Haçlı Devleti kurulmuştur.
C) Katolikler İstanbul'u ele geçirmiştir.
D) Kudüs, Haçlıların eline geçmiştir.
E) Haçlılar ele geçirdikleri yerlerde birçok Müslümanı katletmiştir.

4. Macar tarihçi Lajos Fekete (Layoş Fekete) "Türkler Macar halkına iş imkânları sağlamış, dinlerini ve kültürlerini yaşamaları konusunda serbest bırakmıştır." demiştir.

Bu sözlerden hareketle Osmanlı Devleti'nin;

- I. İskân
II. İstimalet
III. Tımar

politikalarından hangilerini uyguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde padişaha kanun koyma konusunda yardımcı olan görevliler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Şeyhülislam
B) Kadiasker
C) Ulema
D) Beylerbeyi
E) Nişancı

6. Osmanlı şehirlerinde plansız iş yeri açmayı önlemek ve ekonomik dengeyi sağlamak için gerekli mesleki yeterliliğe sahip kişilere verilen iş yeri açma hakkına ne isim verilmiştir?

- A) Lonca
B) Narh
C) Gedik
D) Fiskalizm
E) Gelenekçilik

7. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında yaşanan savaşlardan hangisi Bizans ile yapılmıştır?

- A) Sırpsındığı
- B) Palekanon
- C) Niğbolu
- D) I. Kosova
- E) Ankara

8. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un Fethi'nden sonra Ortodoks Rum Patrikliğine dini ve hukuki haklar vererek bu topluluğun sevgisini kazanmıştır. Daha sonraki süreçte ise Fatih, Hristiyan ahalinin sevgisini, saygısını kazanmasının yanı sıra İstanbul'un bir bilim ve sanat merkezi olması için uğraşmıştır. Önemli âlimleri sarayında ağırlamış ve devlet bünyesinde himaye etmiştir.

Bu bilgilere göre Fatih Sultan Mehmet ile ilgili;

- I. Gayrimüslimlere hoşgörü ile yaklaşmıştır,
- II. Bilime ve sanata değer vermiştir,
- III. Kul sistemini uygulamıştır.

verilen bilgilerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında XVI. yüzyılın sonlarından itibaren yaşanan savaşların sebepleri arasında;

- I. Safevilerin, Karadeniz, Kafkasya ve Batı Türkistan'a yayılma isteği
- II. Osmanlı Devleti'nin bölgeden geçen ticaret yollarına hâkim olma isteği
- III. Anadolu'da Şiilik propagandasının artması

unsurlarından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 10. I. Karlofça
- II. Pasarofça
- III. Berlin

Yukarıda Osmanlı Devleti'nin yapmış olduğu savaşlardan sonra imzaladığı ve toprak kaybettiği antlaşmalardan hangilerinin ardından bölgede yaşayan Müslüman halk Anadolu'ya doğru göçe zorlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin 1877-1878 (93 Harbi) yıllarında Rusya ile yaptığı savaş ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Savaş Rusya'nın İstanbul (Tersane) Konferansı'ndaki istekleri kabul edilmediği için çıkmıştır.
- B) Savaşın sonuna doğru Rusya barış istemek zorunda kalmıştır.
- C) Ahmed Muhtar Paşa, Nene Hatun ve Gazi Osman Paşa bu savaşta kahramanlaşmıştır.
- D) Süleyman Hüsnü Paşa, Şipka Kahramanı ünvanı almıştır.
- E) Savaşın sonunda tıpkı Sevr gibi geçersiz olan Ayestefanos Antlaşması imzalanmıştır.

12. Osmanlı devletinin XIX. yüzyılda demiryolu yatırımlarına önem vererek hedefledikleri arasında aşağıda verilenlerden hangisi yer almaz?

- A) Merkezi devlet otoritesini uzak bölgelere ulaştırmak.
- B) İç güvenliği sağlamak.
- C) Vergilerin düzenli şekilde toplanmasını sağlamak
- D) Savaş dönemlerinde cephelere asker ve malzeme sevk etmek.
- E) İhracat oranını arttırmak.

13. 31 Mart Ayaklanması bastırıldıktan sonra ülke içinde etkinliğini arttıran İttihat ve Terakki Cemiyeti aşağıda verilen politikalardan hangisine ağırlık vermiştir?

- A) Osmanlıcılık
- B) Türkçülük
- C) İslamcılık
- D) Batıcılık
- E) Adem-i Merkeziyetçilik

14. Brest Litovsk Antlaşması ile Osmanlı Devleti'ne geri verilen "Elviye-i Selase" illeri arasında;

- I. Kars
- II. Erzurum
- III. Sivas

kentlerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

15. I. Dünya Savaşı sonucunda imzalanan antlaşmalardan hangisinin esasları diğerlerinden farklı bir konferansta belirlenmiştir?

- A) Versailles (Versay)
- B) Saint Germain (Sen Jermen)
- C) Sevres (Sevr)
- D) Neuilly (Noyyi)
- E) Trianon (Triyanon)

16. 1911'de İttihatçılara karşı olanların kurduğu bir cemiyet olan ve Anadolu'da başlayan kurtuluş hareketini itttihatçıların işi olarak gören cemiyet aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Hürriyet ve İtilaf
- B) Wilson Prensipleri
- C) İngiliz Muhipleri
- D) Sulh ve Selameti Osmaniye
- E) İslam Teali

17. IX. Ordu Müfettişliği görevinde bulunan M. Kemal Paşa'nın Anadolu'nun içlerine doğru yola çıkarak uğradığı ilk durak aşağıda verilen illerden hangisi olmuştur?

- A) Havza
- B) Amasya
- C) Erzurum
- D) Sivas
- E) Ankara

18. Kurtuluş Mücadelesinin hazırlık safhasında yaşanan hangi olay sırasında "Artık İstanbul, Anadolu'ya hâkim değil bağlı olmak mecburiyetindedir" mesajı verilmiştir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Görüşmeleri

19. Anadolu'da başlayan Millî Mücadele hareketine karşı Damat Ferit Paşa Hükümeti aşağıda verilenlerden hangisini yapmamıştır?

- A) Milli Mücadele yanlısı kişileri görevden almıştır.
- B) Kuvay-ı İnzibatiye (Halifelik Ordusu) adında bir ordu kurulmasını sağlamıştır.
- C) Halkı padişaha ve halifeye bağlılık duygusu üzerinden isyana teşvik etmiştir.
- D) Ankara Müftüsünden aldığı fetva ile Milli Mücadele yanlılarını vatan haini ilan etmiştir.
- E) Kuvay-ı Milliyecilerin kanunsuz bir şekilde para ve asker topladığına dair propaganda yapmıştır.

20. Mebusan Meclisi, İtilaf Devletleri'nin işgal edip dağıtmasından dolayı kapalı olduğu için Sevr Antlaşması'nı imzalamak üzere İstanbul Hükümeti tarafından eski komutan ve nazırlardan oluşan "Saltanat Şurası" oluşturulmuştur.

Buna göre oluşturulan Saltanat Şurası içerisinde;

- I. Hadi Paşa
- II. Rauf Orbay
- III. Reşat Halis

gibi kişilerden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

21. **Sakarya Meydan Muharebesi'nin sonuçları arasında aşağıda verilen gelişmelerden hangisi yer almaz?**

- A) Yunanlılar saldırı güçlerini kaybedip savunmaya geçmişlerdir.
- B) Türklerin 1683'te Viyana önlerinde başlayan geri çekilme süreci son buldu.
- C) Başkomutan Mustafa Kemal'e "Mareşal" rütbesi ve "Gazi" unvanı verildi.
- D) Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars, İtilaf Devletleri'nin bazıları ile Ankara Antlaşması imzalandı.
- E) Milli Mücadele'nin doğu cephesi kapanmış oldu.

22. **3 Mart 1924'te yapılan inkılaplar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

- A) Halifeliğin Kaldırılması
- B) Harf İnkılabı
- C) Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması
- D) Erkan-ı Harbiye Reisliğinin kaldırılması
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

23. **Aşağıda verilenlerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde yaşanan sanayi ve ticaret gelişmeleri arasında yer almaz?**

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- B) Türkiye İş Bankası'nın kurulması
- C) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması
- D) Sanayi ve Maadin Bankası'nın kurulması
- E) MTA'nın kurulması

24. **Aşağıda verilen Atatürk Dönemi dış politika gelişmelerinden hangisi diğerlerinden farklı bir ülke ile yaşanmıştır?**

- A) Musul
- B) Suriye Sınırı
- C) Borçlar
- D) Yabancı Okullar
- E) Adana-Mersin demiryollarının millileştirmesi

25. **Camp David Antlaşması'nın birkaç Arap ülkesi üzerinde ABD'nin etkinliğini arttırması üzerine bazı Arap devletleri "Red Cephesi" kurarak SSCB'ye yaklaşmıştır.**

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi bu cephede yer alan ülkelerden biri değildir?

- A) Irak
- B) Libya
- C) Mısır
- D) Suriye
- E) Cezayir

26. **Yumuşama Dönemi'nde Orta Doğu'da meydana gelen Irak-İran Savaşı'nın ortaya çıkmasının sebepleri arasında;**

- I. İki devletin Basra Körfezi'ne hâkim olma isteği
- II. Şattül-arap Su Yolu mücadelesi
- III. Dini ve etnik anlaşmazlıklar

gelişmelerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

27. **Aşağıda verilenlerden hangisi 1960 sonrası Türk dış politikasını etkileyen gelişmeler arasında yer almaz?**

- A) Kıbrıs Sorunu
- B) Kore Savaşı
- C) Ege Adaları Sorunu
- D) Batı Trakya Türk Azınlık Sorunu
- E) ASALA Terör örgütünün faaliyetleri

DENEME - 14 ÇÖZÜMLERİ

1. • Verilen üç aileye de kut verildiğine inanılmıştır. Bundan ötürü Tu-ku sülalesi Asya Hun Devleti, Aşina sülalesi Kök Türk Devleti ve Yağlakar sülalesi ise Uygur Devleti'ni kurmuştur.

CEVAP: E

2. • B, C, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler Büyük Selçuklu Devleti dönemine aittir.
- A şıkında yer alan gelişme ise Karahanlılar Devleti'ne aittir.

CEVAP: A

3. A, B, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler I. Haçlı Seferinin sonuçları arasında yer alır.
- Fakat C şıkında yer alan gelişme 4. Haçlı Seferinde gerçekleşmiştir ve Hristiyan dünyasında ayrılıklara sebep olmuştur.

CEVAP: C

4. Osmanlı Devleti'nin bünyesinde yaşayan milletlere hoşgörülü davranması ve onların kültürünü, inancını yaşamasına ve yaşatmasına izin vermesi İstimalet (Gönül Alma) politikasının bir gereğidir.

CEVAP: B

5. Osmanlı Devleti'nde A, B, C ve E şıklarında yer alan görevliler kanun koyma konusunda padişaha bilgi verme ve yardımcı olma yetkisine sahiptiler.

Fakat D şıkında yer alan Beylerbeyi bir eyalet yöneticisidir ve bu tarz bir meselede görevi veya rolü yoktur.

CEVAP: D

6. **Lonca:** Osmanlı Devleti'nin esnaf teşkilatıdır.

Narh: Malların fiyat seviyesinin devlet tarafından saptanması ve bunun üzerinde bir fiyatlamaya izin verilmemesidir.

Fiskalizm: Hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek düzeye çıkarmaya çalışmak ve ulaştığı düzeyin altına inmesini engellemektir.

Gelenekçilik: Sosyal ve iktisadi ilişkilerde mevcut dengelerin korunması ve var olan düzeni bozacak değişme eğilimlerini engellemeyi ifade eder.

CEVAP: C

7. • A, C ve D şıklarında yer alan savaşlar Haçlılar ile yapılmıştır.
- E şıkında yer alan savaş Timur İmparatorluğu ile yapılmıştır.
- Palekanon Savaşı ise Osmanlı Devleti ve Bizans arasında yapılmıştır.

CEVAP: B

14. Deneme

8. • Verilen 1. Ve 2. Öncül doğrudur ve paragrafta bunlara ulaşabileceğimiz cümleler mevcuttur.
- Fakat 3. öncülde yer alan Kul Sistemi ile ilgili bir bilgi verilmemiştir. Kul sistemi Fatih'in Türkmen Beyler yerine devşirmelerden kendine bağlı insanları göreve getirmesidir.

CEVAP: C

9. Verilen üç unsur da iki devlet arasında savaşlara sebep olmuş ve bölgede Osmanlı, Safeviler ve Rusya arasında ciddi bir rekabet yaşanmıştır.

CEVAP: E

12. • A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler doğrudur ve hedeflenen şeyler arasında yer alır.
- E şıkında yer alan mesele ile demiryolu yatırımlarının hedeflediği şeyler arasında bir bağlantı yok çünkü ülke içinde yapılan yatırımlardan söz ediyoruz.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

13. Azınlık isyanları ve Müslüman bazı kesimlerin devlete karşı olan tavrı Osmanlılık ve İslamcılık düşüncesinin önemini yitirdiğini gösterdiği için İttihat ve Terakki Cemiyeti, Türkçülük politikasına önem vermiştir.

CEVAP: B

10. Verilen üç antlaşma sonunda Osmanlı Türklerin yoğun olarak yaşadıkları yerleri kaybetmiş ve mecburen orada zor durumda kalan halk Anadolu'ya doğru göç etmek zorunda kalmıştır.

CEVAP: E

11. • A, C, D ve E şıklarında verilen gelişmeler doğrudur.
- Fakat B şıkında yer alan gelişme yanlıştır çünkü barışı maalesef Osmanlı Devleti yenildiği için istemek zorunda kalmıştır.

CEVAP: B

14. • Elviye-i Selase illeri Kars, Ardahan ve Batum'dur. Kafkas Cephesi'nde Ruslara kaybedilen bu iller Brest Litovsk Antlaşması ile geri alınmıştır.

CEVAP: A

14. Deneme

- 15 A, B, D ve E şıklarında yer antlaşmaların esasları Paris Barış Konferansı'nda belirlenmiştir.
- C şıkında yer alan antlaşmanın esasları ise San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir.

Soruda özellikleri verilen cemiyet Hürriyet ve İtilaf Fırkası'dır.

Mustafa Kemal Paşa IX. Ordu Müfettişliği görevi ve sıfatı ile ilk olarak Havza'ya uğramış ve İzmir'in işgaline karşı ilk tepki niteliği taşıyan Havza Genelgesi'ni yayınlamıştır.

18 Milli Mücadele hareketi Amasya Genelgesi'nde İstanbul Hükümeti'ne net bir şekilde artık tek otoritenin Anadolu olduğu ve kendilerinin de buna bağlı olması gerektiği mesajını vermiştir.

- 14 • A, B, C ve E şıklarında yer alan gelişmeler Damat Ferit Paşa Hükümeti'nin faaliyetidir.
- Fakat D şıkında yer alan gelişme yanlıştır çünkü Damat Ferit Paşa Ankara Müftüsünden değil İstanbul'da Şeyhülislamdan fetva almıştır.

- Hadi Paşa, Rıza Tevfik ve Reşat Halis'ten oluşan Saltanat Şurası Paris'e Giderek, Sevres (Sevr) kasabasında antlaşmayı imzaladı.
- Toplanan şûra üyelerinden yalnız Topçu Feriki (Korgeneral) Rıza Paşa, Sevr Antlaşması'nın maddelerinin çok ağır şartlar taşıdığını ileri sürerek imzalanmasına karşı çıktı.

- A, B, C ve D şıklarında yer alan gelişmeler bu savaşın sonuçları arasında yer alır.
- Fakat E şıkında yer alan gelişme Gümrü Antlaşması ile gerçekleşmiştir.

14. Deneme

22. • A, C, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler 3 Mart 1924 tarihinde meydana gelmiştir.
- B şıkında yer alan Harf İnkılabı ise 1 Kasım 1928'de çıkan bir kanun ile kabul edilmiştir.

CEVAP: A

25. • A, B, D ve E şıklarında yer alan ülkeler Red Cephesi kurarak SSCB'ye yaklaşmıştır.
- Fakat C şıkında yer alan Mısır ABD'ye yaklaşmış ve bu cephenin dışında yer almıştır.

CEVAP: C

23. • A, B, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşmiştir.
- E şıkında yer alan gelişmede ise şunu asla karıştırmayın;
- 1. Beş Yıllık Sanayi Planı 1933-1938 yılları arasında uygulanırken 1. Beş Yıllık Kalkınma Planı 1963-1968 yılları arasında uygulanmıştır.

CEVAP: C

26. Verilen üç unsurda İran ve Irak arasında yaşanan savaşların sebepleri arasında yer almıştır.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

24. Musul meselesi İngiltere ile geriye kalan diğer meselelerin hepsi Fransa ile yaşanmıştır.

CEVAP: A

27. • A, C, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler 1960 sonrasında Türk dış politikasını etkileyen gelişmeler arasında yer alır.
- B şıkında yer Kore Savaşı 1950-1953 yılları arasında yaşandığı için bu gruba alamayız.

CEVAP: B

1. İlk Türkler çok geniş bir coğrafyada yaşamaları için ve aynı zamanda yarı göçebe bir yaşam tarzına sahip oldukları için birçok millet ile etkileşime geçip onların kültürlerinden etkilenmişlerdir.

Buna göre aşağıda verilen Türklerin kullandığı alfabelerden hangisi bu yargıya kanıt oluşturmaz?

- A) Soğd B) Kiril C) Latin
D) Orhon E) Sanskrit

2. **Aşağıda verilen seçeneklerde Türk-İslam dünyasında yetişen âlimlerden hangisi ile ilgili yanlış bir bilgi yer almıştır?**

- A) Batı'da Alfarabius, Abunazar gibi isimlerle tanınan Farabi "el Medinetül Fazıla" adlı eseri yazmıştır.
B) Fıkıh, kelam, mantık, felsefe, tıp, astronomi, jeoloji ve matematik ilimlerinde tahsil gören İbn-i Sina, Batı'da Avicenna, İslam âleminde ise Şeyh el-Reis adıyla anılmıştır.
C) Dönemin ünlü âlimlerinden ve aynı zamanda hocası olan Cüveynî'ye göre Gazali derin bir denizdir.
D) Kurtuba'da doğan İbn-i Rüşd, Batı'da Averroes adıyla bilinir.
E) İbni Türk "Azimut Halkası" adında bir gözlem aleti icat etmiş ve "Kanun" ve "Şifa" gibi eserler ile ünlenmiştir.

3. Malazgirt Muharebesi'nin kazanılmasından sonra Sultan Alparslan'ın ordu komutanlarına yaptığı konuşmada "fethedilen yer, fethedenin malıdır" anlayışından dolayı kısa sürede Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması gerçekleşmiştir. Malazgirt Muharebesi'ne katılan bey ve komutanlar, kontrol ettikleri askeri güç ve nüfus kitlesi ile birlikte Anadolu'nun çeşitli yerlerine dağılmışlar, buraları kısa sürede Selçuklu beyleri kimliği ile fethederek Selçukluların Anadolu'ya hâkim olmasını sağlamışlardır.

Buna göre yukarıda verilenlerden hangisi bu savaştan sonra kurulan beylikler arasında yer almaz?

- A) Danişmentliler
B) Saltuklular
C) Çubukoğulları
D) Kadı Burhaneddin
E) Tanrıvermişoğulları

4. **Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde aşağıda verilen etkenlerden hangisi yer almaz?**

- A) Türkmenlerin, gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapması,
B) Anadolu Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluk,
C) Türklerin sahip olduğu millî özellikler,
D) Beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik durumu,
E) İlhanlı Devleti'nin Abbasileri ortadan kaldırması.

5. **Osmanlı Devleti'nde yükselme döneminde yaşanan gelişmelerden hangisi devletin dış siyasette aktif olamamasına sebep olmuştur?**

- A) Fetret Devri
B) Şeyh Bedreddin İsyanı
C) Cem Sultan Olayı
D) Kalender Çelebi İsyanı
E) Celali İsyanları

6. Rumeli'de fetihlerin artmasıyla asker ihtiyacının karşılanması amacıyla 1363 tarihinde çıkarılan kanundur. Bu kanunla savaşlarda alınan esirlerin beşte biri vergi karşılığında devletin olacaktı. Esirler, kısa bir eğitim aldıktan sonra Yeniçeri Ocağı'na alınırlardı. Daha sonra savaş esiri gençler Anadolu'daki Türk ailelerin yanına verilmeye başlandı. Küçük, yaşta ücret karşılığı çiftçilik yapmaları ve Türk-İslam kültürünü öğrenmeleri sağlandı. Buradan acemi ocağına alınırlardı.

Yukarıda anlatılanlar Osmanlı Devleti'nde uygulanan sistemlerden hangisi ile ilgilidir?

- A) İskân
- B) İstimalet
- C) Tımar
- D) Millet
- E) Pençik

7. I. İslam Hukuku
II. Fethedilen bölgelerde önceden uygulanan kanunlar
III. Örfi Hukuk

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin hukuk sistemini oluşturan unsurlar arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin XVII. Yüzyıl'ın ilk yarısında aşağıda verilen devletlerden hangisi ile girdiği yoğun mücadele, Otuz Yıl Savaşları'nda güçsüz düşen Avrupa'nın bu durumundan yararlanılamamasına sebep olmuştur?

- A) Safeviler
- B) Rusya
- C) Lehistan
- D) Malta
- E) Venedik

9. Osmanlı Devleti, Sultan II. Mustafa Dönemi'nde büyük toprak kayıplarına neden olan 1699 Karlofça ve 1700 İstanbul Antlaşmalarını imzalamıştır. Sultan III. Ahmed Dönemi'nde devletin dış siyasetini Karlofça Antlaşması'nın etkileri belirlemiş ve bu nedenle XVIII. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması'yla kaybedilen toprakları geri almaya çalışmıştır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kaybettiği yerleri geri almak için savaştığı devletlerden biri değildir?

- A) İsveç
- B) Lehistan
- C) Venedik
- D) Avusturya
- E) Rusya

10. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda aşağıda verilen yerlerden hangisinde çıkan bir isyan neticesinde Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemek zorunda kalmıştır?

- A) Mora
- B) Eflak
- C) Arnavutluk
- D) Bosna
- E) Erdel

11. • Sultan I. Mahmud, Osmanlı ordusunun yeniden güçlenmesi için kurulmasını istemiştir.
• Conte de Bonneval, İslamiyet'i kabul ettikten sonra Humbaracı Ahmet Paşa ismini almış ve bu okulu kurmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen eğitim kurumu aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
- B) Hendesehane
- C) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
- D) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
- E) Mekteb-i Harbiye

12. I. İttihat ve Terakki
II. Hürriyet ve İtilaf Fırkası
III. Ahrar Fırkası

Yukarıda verilen siyasi partilerden hangileri II. Meşrutiyet Dönemi'nde kurulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Tarih ve özellikle Türk tarihi, Mustafa Kemal'in ilgi alanlarındandı. Tarihi sevmesinde ve tarih merakının olmasında hocası Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in etkisi büyük oldu. Mustafa Kemal yıllar sonra bu öğretmeni için: "Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı." diyerek ondan saygıyla söz etmiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bahsettiği öğretmeni aşağıda verilen okullardan hangisinde kendisine tarih bilinci kazandırmıştır?

- A) Şemsi Efendi İlkokulu
B) Selanik Askeri Rüştiyesi
C) Manastır Askeri İdadisi
D) Harp Okulu
E) Harp Akademisi

14. **Balkan Savaşları sonucunda Osmanlı Devleti;**

- I. Arnavutluk
II. Ege Adaları
III. Bulgaristan
IV. Makedonya

bölgelerinden hangilerini kaybetmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) II, III ve IV
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

15. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı cephelerde kahramanlaşan ve özel isimler ile anılan askerler olmuştur.

Buna göre;

- I. Kut'ül Amare Kahramanı-Halil Paşa
II. Cevat Çobanlı-18 Mart Kahramanı
III. Medine Müdaafii-Fahrettin Paşa
IV. Anafartalar Kahramanı-Mustafa Kemal Paşa

eşleştirmelerinden hangileri doğru verilmiştir.

- A) I ve II B) II ve III C) II, III ve IV
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

16. **Milli Mücadele döneminde kurulan zararlı cemiyetlerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Wilson Prensipleri Cemiyeti, Halide Edip, Ahmet Emin, Refik Halit gibi Osmanlı aydınları tarafından kurulmuş ve kurtuluşun ancak Amerika mandasına girmekle mümkün olabileceğini savunmuşlardır.
B) İngiliz Muhipleri Cemiyeti, İngilizlerin desteği ile İstanbul'da kurulmuştur. Sadrazam Damat Ferit Paşa, Sait Molla, İngiliz Rahip Frew (tru) ve bazı devlet adamlarınca desteklenmiştir.
C) Taşnak Sütyun ve Hınçak Cemiyetleri, Ermeni Patriği Zaven Efendi tarafından yönetilmiş ve ABD'nin desteğini almaya çalışmıştır.
D) Macabi Cemiyeti, Megali İdea (Büyük Ülkü) amacıyla hareket etmiş ve Bizans'ı yeniden canlandırmayı hedeflemiştir.
E) Mavri Mira Cemiyeti, İstanbul'da Patrikhaneye bağlı olarak çalışmıştır. Yunan Kızılhaçı, Göçmenler Cemiyeti ve Rum İzcilik Okulu tarafından desteklenmiştir.

17. Mustafa Kemal Paşa, Milli Mücadele'nin şahsi bir dava olarak görülmemesi ve millete mal olmuş bir dava olması için silah arkadaşlarının imza ve onayını almıştır.

Buna göre aşağıda verilen isimlerden hangisinin Amasya Genelgesi'nde imza veya onayı yer almamıştır?

- A) Cemal Paşa
B) Kazım Karabekir
C) İsmet İnönü
D) Refet Bele
E) Rauf Orbay

18. Erzurum Kongresi'nden önce Mustafa Kemal Paşa, sine-i millete dönme kararı vererek, hem çok sevdiği askerlik mesleğinden hem de müfettişlik görevinden istifa etti. Artık milletin bir ferdi olarak, millettten aldığı kuvvet ve ilhamla tarihî vazifesine devam edecekti.

Bu gelişmeler yaşanırken Mustafa Kemal Paşa'ya "Ben ve Kolordum, emrinizdeyiz Paşam!" diyerek en büyük manevî desteği aşağıdaki devlet adamlarından hangisi vermiştir?

- A) Rauf Orbay
B) Kazım Karabekir
C) İsmet İnönü
D) Ali Fuat Cebesoy
E) Ali Fethi Okyar

19. Sevr Antlaşması'nda, "Osmanlı Devleti'nin mali durumu ve bütçesi İngiliz, Fransız ve İtalyanlardan oluşan komisyon ile Düyun-u Umumiye İdaresi tarafından yönetilecektir. Bu komisyonda Osmanlı üyeleri sadece danışman olarak yer alacaktır." şeklinde bir hüküm yer almıştır.

Buna göre itilaf devletleri tarafından;

- I. Kapitülasyonları kaldırmak,
II. Osmanlı Devleti'nin maliyesini bağımsız hale getirmek,
III. Osmanlı Devleti üzerinde İtilaf Devletleri'nin denetimini arttırmak.

durumlardan hangileri hedeflenmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

20. Taarruz 26 Ağustos 1922 sabahı saat 05. 30'da Türk topçularının ateşiyle başladı. Mustafa Kemal Paşa savaşı Kocatepe'den yönetiyordu. Ani baskın şeklinde gelişen bu taarruz karşısında şaşırان Yunanlar geri çekilmeye başladı. 27 Ağustos'ta Türk ordusu Afyon'a girdi. "Bu mevzileri tutan Yunan askerlerini Türkler dört beş ayda yerlerinden atarlarsa bir günde aldıklarını iddia edebilirler." diyen bir İngiliz kurmayını raporunun aksine, buraları ele geçirmek Türk askerinin birkaç saatini almıştı. Yunan ordusu, Dumlupınar mevzilerine çekildi.

Buna göre Büyük Taarruz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapılan savaş kara harekatı ile gerçekleşmiştir.
B) Türk Ordusu Batı Anadolu yönünde ilerlemiştir.
C) Yunanlar Türk Ordusuna karşı direnç göstere-memiştir.
D) Türkler son savunma savaşını vermiştir.
E) İngilizler gelişmelerin takipçisi olmuştur.

21. Mudanya Mütarekesi'nde "Barış sağlanana kadar Türk ordusu Doğu Trakya da kalabilecek fakat sadece onaylanan sayıda jandarma bulundurabilecek. Ayrıca Çanakkale ve Kocaeli yarımadasında belirlenen yerde duracaklardır." Şeklinde bir madde yer almıştır.

Bu durumun aşağıda verilenlerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) İstanbul Hükümeti ile TBMM arasındaki iş birliğini arttırmaya,
B) Olası bir Türk-Yunan çatışmasını önlemeye,
C) Sevr Antlaşması'nın TBMM tarafından onaylanmasına,
D) Megali İdea'nın gerçekleşmesine,
E) Yunanistan'ın Osmanlı Hükümeti'ni tanımasına

22. I. Şapka Kanunu'nun çıkarılması,
II. Hafta sonu tatilinin Cuma'dan Pazar'a alınması,
III. Takvim, saat ve ölçülerde değişikliğe gidilmesi.

Yukarıda verilen yenilik hareketlerinden hangilerinin Avrupa ile ilişkileri geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

23. 9 Ekim 1923'te Ankara'da çıkan "Yenigün" gazetesinde: "Yakında cumhuriyet ilan olunacaktır." haberinin çıkması kamuoyunda konuyla ilgili tartışmaları alevlendirdi. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edildi ve bu tartışmalar sona erdi.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi Cumhuriyet'in ilan edilmesinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Kabine Hükümeti'ne geçilmesi.
B) Devlet başkanlığı krizinin aşılması.
C) Saltanat'ın kaldırılmasına ortam hazırlaması.
D) Devletin rejiminin belirlenmesi.
E) Ulusal egemenliğin gerçekleşmesi.

24. 1933 yılında Bulgaristan'ın bir şehrindeki Türk mezarlığının tahrip edilmesiyle başlayan ve İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin Bulgar mezarlığına protesto amaçlı çelenk koymasıyla devam eden olaylar Bulgaristan ile ilişkilerin gerginleşmesine sebep olmuştur.

Yukarıda bahsedilen olay aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Musul meselesi
B) Etabli sorunu
C) Vagon- Lits Olayı
D) Bozkurt-Lotus Olayı
E) Razgrad Olayı

II. Dünya Savaşı öncesinde devletlerin uyguladığı politikalar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Almanya Lebensraum (Hayat Sahası) adı verilen bir politika takip etmiştir.
B) Fransa, Almanya'yı sakinleştirmek için Yatıştırma adı verilen bir politika takip etmiştir.
C) İtalya - Mare Nostrum (Bizim Deniz) adı verilen bir politika ile Akdeniz'in tamamına hâkim olmak istemiştir.
D) Japonya - Ortak Refah Alanı politikası ile "Asya Asyalılarıdır." fikrini benimsemiştir.
E) Fransa, Almanya sınırı boyunca Maginot Hattı denen bir savunma hattı oluşturdu.

1939 yılında Türkiye'nin İngiltere ve Fransa ile yapılan Üçlü İttifak Anlaşması aşağıda verilen devletlerden hangisi ile ilişkilerin gerginleşmesine sebep olmuştur?

- A) Rusya B) Japonya C) İtalya
D) Belçika E) Almanya

Türkiye'nin NATO'ya girmesinin gerekçeleri arasında;

- I. Sovyet tehdidi karşısında Türkiye'nin güvenlik sorununu çözmek,
II. ABD ile ilişkileri geliştirerek çağın gerisinde kalan Türk ordusunu modernize etmek,
III. Çağın gereği olan demokratik yapının gelişip yerleşmesi için ekonomik gelişmişliği sağlamak.

faktörlerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

DENEME - 15 ÇÖZÜMLERİ

- A, B, C ve E şıklarında yer alan alfabeler milli alfabe değildir ve Türklerin başka milletlerden etkilendiğini gösterir. Fakat Kök Türklere ait olan Orhon ve Uygurlar'a ait olan Uygur alfabeleri millidir ve dolayısıyla kimseden etkilenecek kullanılmamıştır.

- Soruda verilen A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan bilgiler doğrudur. Fakat E seçeneğinde yer alan bilgiler İbn-i Sina'ya aittir. İbni Türk önemli bir matematikçidir.

- Beylikler Malazgirt ve Köseadağ'dan sonra kurulanlar olmak üzere iki dönemde incelenir.
- Burada en mantıklı olan şey bu tarz sorularda ya Malazgirt'ten sonra kurulanları bilmektir ya da Köseadağ'dan sonra kurulanları bilmek tercih sizindir.
- D şıkında yer alan beylik Köseadağ'dan sonra kurulmuştur.
- A, B, C ve E şıklarında yer alan beylikler Malazgirt'ten sonra kurulmuştur.

Mehmet Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde:

- Türkmenlerin, gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapması,
- Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluk,
- Türklerin sahip olduğu millî özellikler,
- Kuruluş Dönemi hükümdarlarının yetenekli olması,
- Gaziân-ı Rûm, Ahiyân-ı Rûm, Bâciyân-ı Rûm ve Abdalân-ı Rûm gibi askerî, sosyal ve iktisadi grupların varlığı,
- Beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik durumu,
- Diğer Türk beyliklerinin, Osmanlı Beyliği'ne karşı tutumları gibi etmenler önemli rol oynamıştır.
- E şıkında yer alan gelişme ile beyliğin büyümesinin bir ilgisi yoktur. Beylik kurulmadan çok önce gerçekleşen bir olaydır.

- Cem Sultan Olayı nedeniyle Avrupa'da, İstanbul'u geri alma yolunda ortaya çıkan umutlar, Sultan Bayezid'i oldukça dikkatli ve barışçı bir siyaset takip etmek zorunda bırakmıştır.
- Sultan Bayezid, Avrupa'da esir tutulan Cem Sultan'ın durumunu adamları aracılığıyla takip etmiştir.
- Avrupa devletleri ile diplomatik ilişkilere girerek Osmanlı'ya karşı kullanılmasını önlemek için tedbirler almıştır. On üç yıl süren sürgün hayatının ardından Cem Sultan, 1495'te Napoli'de ölmüştür. Cem Sultan'ın ölümünden sonra dış politikada daha aktif bir siyaset izlenmeye başlanmıştır.

6. • İskân, Osmanlı Devleti'nin Türkmenleri Balkanlara yerleştirme politikasıdır. İstimalet ise fethedilen yerlerde azınlıklara uygulanan hoşgörü politikasıdır.
- Tımar ise fethedilen topraklardan üretimi daimi hale getirmek ve aynı zamanda asker yetiştirmek üzere uygulanan politikadır. Millet sistemi ise Osmanlı toplumunun ırk esaslı yerine din esasına göre ayrılmasıdır.
- Soruda bahsedilen ise Pençik Sistemidir.

CEVAP: E

7. Verilen üç unsurdan Osmanlı Devleti'nin hukuk sistemini oluşturmuştur.

CEVAP: E

8. XVII. yüzyılın ilk yarısında Safevilerle giriştikleri yoğun mücadele sebebiyle askerî güçlerinin büyük kısmını İran üzerine seferber eden Osmanlı Devleti, Otuz Yıl Savaşları ile uğraşan Avrupa'nın güçsüz ve zayıf durumundan istifade edememiştir.

CEVAP: A

9. • Osmanlı Devleti, kaybettiklerini geri alabilmek için Kutsal İttifak (Haçlı İttifakı) devletleri ile savaşmak durumunda kalmıştır.
- Bu devletler Venedik, Avusturya, Rusya, Lehistan ve Malta gibi devletlerdir.
- Rusya sıcak denizlere inmek için Baltık Denizi'ne inmeye çalışınca Poltova Savaşı'nda İsveç'i yenmiş ve İsveç Kralı Şarl Osmanlı'ya sığınmıştır. Dolayısıyla Osmanlı bu devlete yardım etmiştir.

CEVAP: A

10. • Mora İsyanı'nın yayılmaya başlaması üzerine Osmanlı Devleti, ayaklanmayı bastıramayacağını anlamıştır.
- Bunun üzerine 1824'te Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım istenmiştir.
- Düzenli ordusu ve güçlü bir donanması olan Mehmet Ali Paşa, Girit ve Mora valiliklerinin de kendisine verilmesi koşuluyla isyanı bastırmayı kabul etmiştir.

CEVAP: A

11. • Hendesehane, çağdaşlaşma hareketinin ilk kurumudur. Sultan I. Mahmud, Osmanlı ordusunun yeniden güçlenmesi için çağdaş askerlik bilgisi bulunan subaylara ihtiyaç olduğunu düşünmüştür.
- Sadrazamın girişimiyle Conte de Bonneval (Kont dö Boneval) ülkeye davet edilmiştir. Bonneval, İslamiyet'i kabul ederek Ahmet adını almıştır.
- Humbaracı Ahmet Paşa olarak tanınan bu kişinin çalışmalarıyla 1734 yılında İstanbul Üsküdar'da askerî bir okul olan Hendesehane kurulmuştur.

CEVAP: B

12. II. Meşrutiyet Dönemi'nde Kurulan Siyasi Partiler

- İttihat ve Terakki Fırkası
- Ahrar Fırkası
- Osmanlı Demokrat Fırkası
- İttihad-ı Muhammedi Fırkası
- Mutedil Hürriyetperveran Fırkası
- Islahat-ı Esasiye Osmaniye Fırkası
- Ahali Fırkası
- Osmanlı Sosyalist Fırkası
- Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- Millî Meşrutiyet Fırkası

CEVAP: E

14. • II. Balkan Savaşı sonucunda Balkan Devletleri Bükreş Antlaşması (10 Ağustos 1913) ile Osmanlı Devleti'nden aldıkları yerleri aralarında paylaştılar. Osmanlı Devleti Bulgaristan ile İstanbul, Yunanistan ile Atina ve Sırbistan ile İstanbul antlaşmalarını imzaladı.
- Sonuç olarak Balkan devletlerinin sınırları değişti. Osmanlı Devleti Makedonya, Arnavutluk, Ege Adaları gibi Balkan topraklarının büyük bir kısmını kaybetti.
 - Bulgaristan, II. Meşrutiyet'in yarattığı karışıklık sonucunda 1908 yılında kaybedilmişti zaten.

CEVAP: D

13. • Mustafa Kemal Paşa'nın hayatını ve düşünce dünyasını en çok etkileyen okullardan biri de lise yıllarını geçirdiği Manastır Askeri İdadisi'dir.
- Mustafa Kemal idadide başarılı bir öğrenciydi. Aynı zamanda idadide tanıştığı sınıf arkadaşı Ömer Naci aracılığıyla edebiyata, özellikle de şiire ilgi duymaya başladı. Bu ilgi onu Namık Kemal ve Tevfik Fikret'in eserlerini okumaya yöneltti. Bu eserler sayesinde içinde var olan vatan ve millet sevgisi daha da pekişti.
 - Fransızcasını ilerletmek için okuduğu kitaplar sayesinde; Jean Jack Rousseau (Jan Jak Ruso) , Voltaire (Volter) , Montesquieu (Montesku) , Auquste Comte (Ogust Komt) gibi Fransız düşünürlerini yakından tanıdı ve inkılap, bağımsızlık, adalet, eşitlik gibi kavramları özümsemi.
 - Tarih ve özellikle Türk tarihi, Mustafa Kemal'in ilgi alanlarındandı. Tarihi sevmesinde ve tarih merakının olmasında hocası Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in etkisi büyük oldu. Mustafa Kemal yıllar sonra bu öğretmeni için: "Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı. " diyerek ondan saygıyla söz etmiştir.

CEVAP: C

15. Yapılan eşleştirmelerin hepsi doğrudur.

- Kut'ül Amare Kahramanı-Halil Paşa (Irak Cephesi)
- Cevat Çobanlı-18 Mart Kahramanı (Çanakkale C.)
- Medine Müdaafii-Fahrettin Paşa (Hicaz-Yemen C.)
- Anafartalar Kahramanı-Mustafa Kemal Paşa (Çanakkale C.)

CEVAP: E

16. Cemiyetler ile ilgili verilen yanlış bilgi D şıkkında yer almıştır. Burada yer alan bilgiler Mavri Mira Cemiyeti ile ilgilidir.

CEVAP: D

17. • Amasya halkı Mustafa Kemal'i büyük bir coşku ile karşıladı. 14 Haziran'da kurulan Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti bünyesinde Mustafa Kemal Paşa, Ali Fuat (Cebesoy) , Refet (Bele) ve Rauf (Orbay) paşalar bir araya geldi.
- Mustafa Kemal Paşa tarafından önceden hazırlanmış metin üzerinde yapılan değerlendirmeler sonrasında Amasya Genelgesi hazırlandı.
 - Konya'da bulunan Ordu Müfettişi Cemal Paşa ile Erzurum'da bulunan Kazım Karabekir Paşa'nın da telgrafla onayları alındıktan sonra, 22 Haziran 1919'da genelge tüm ilgililere duyuruldu.
 - İsmet İnönü ve Ali Fethi Okyar'ın imzası ve onayı yoktur.

CEVAP: C

18. • Damat Ferit Paşa Hükümeti, sivil ve askerî yöneticilere Mustafa Kemal'in görevden alındığını resmî bir sıfatı kalmadığı için emirlerinin de dinlenmemesi gerektiğini bildirdi.
- Amasya'dan hareket eden Mustafa Kemal; Tokat, Sivas ve Erzincan üzerinden 3 Temmuz 1919'da Erzurum'a ulaştı.
 - Kendisini Kazım Karabekir ile Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinden bir heyet, kent dışında törenle karşıladı. XV. Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa, "Ben ve Kolordum, emrinizdeyiz Paşam!" diyerek en büyük manevî desteği de sağlamış oldu.

CEVAP: B

19. Antlaşmada yer alan maddeden anlaşılan kapitülasyonları daha da yaygınlaştırmak ve Osmanlı maliyesini bağımlı hale getirip Osmanlı üzerindeki denetimi arttırmak hedeflenmiştir.

CEVAP: C

20. Parçaya göre A, B, C ve E seçeneklerinden yer alan yargılara ulaşılabilir. Ancak Türk Ordusunun son savunma savaşı Sakarya Meydan Savaşı'dır.

CEVAP: D

21. Mudanya Mütarekesi'nde yer alan bu madde Türk ve Yunan kuvvetleri arasında olabilecek bir çatışmayı önlemeye yöneliktir.

Ayrıca bu dönemde İngilizlerle de çatışma durumu belirmiştir.

CEVAP: B

22. Öncelikle şıklarda I, II ve III seçeneğini aradığınızı biliyorum. Fakat Şapka Kanunu çağdaş medeniyetler düzeyine çıkabilmek için yapılan bir hamledir, ilişkileri kolaylaştırmak için yapılan bir hamle değildir.

CEVAP: D

23. Saltanat, Cumhuriyet'in ilanından yaklaşık bir sene önce kaldırılmıştır. Bundan dolayı bu rejimin sonuçları arasında yer alamaz.

CEVAP: C

24. Bahsi geçen olay Bulgaristan'ın ırkçı yaklaşımlarından dolayı ortaya çıkan Razgrad meselesidir.

CEVAP: E

25. • B şıkında bahsi geçen Yatıştırma Politikası İngiltere Başbakanı Chamberlain, önderliğinde Almanya'yı saldırgan ve yayılmacı politikasından vazgeçirmek üzere ortaya atılmıştır.

CEVAP: B

26. • Hitler döneminde Türkiye ile Almanya arasındaki ihracat ve ithalat değerleri yükselmisti fakat 1939'da Türkiye, Fransa ve İngiltere arasında imzalanan Üçlü İttifak, Türk-Alman ilişkilerinin gerginleşmesine yol açtı.
- II. Dünya Savaşı'nın ilk yıllarında Almanların başarılı olması ve Türkiye'nin Balkan coğrafyasında Almanya aleyhine cephe açmayı reddetmesi iki ülke arasındaki ilişkileri iyileştirdi. Türkiye, 18 Mart 1940'ta Almanya'yla bir ticaret antlaşması yaptı.

CEVAP: E

27. • Türkiye'nin NATO'ya girmesinin gerekçeleri arasında verilen üç unsur da yer alır.

ABD'nin Türkiye'yi NATO'ya kabulünün gerekçelerinden bazıları şunlardır:

- ABD'nin SSCB'ye karşı Türkiye'den üs talebinin ortaya çıkması
- Türkiye'nin Orta Doğu ve petrol bölgelerine yakın olması
- Doğu Avrupa ülkelerinin silahlanmaya başlaması
- SSCB'nin komünizmi Yunanistan ve Türkiye'ye yayabileceği endişesi.

CEVAP: E

1. İlk Türk devletlerinin kurulmuş olduğu dört temel esas arasında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Oksızlık B) Ağılığ C) Ülüş
D) Töre E) Budun

2. Türk-İslam tarihi ile birlikte hükümdar unvanlarında da değişiklik görülmüştür. Hakan yerine "Arslan Han", yabgu yerine "Buğra Han" ve şad yerine "İlig Han" kullanılmıştır.

Yukarıda sözü edilen durum hangi Türk devleti ile gerçekleşmeye başlamıştır?

- A) Karahanlı
B) Gazneli
C) Büyük Selçuklu
D) Anadolu Selçuklu
E) Timur İmparatorluğu

3. Malazgirt Muharebesi'nin kazanılmasından sonra Türklerin Marmara'ya ilerleyerek İznik merkezli devletlerini kurmaları Avrupa devletlerini telaşlandırdı. Türklerin ilerleyişini engellemek, Anadolu ve Akdeniz çevresinden atmak için Papa öncülüğünde Bizans dâhil olmak üzere Hristiyan devletleri Türklere karşı birleştirildi.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi Türk ve İslam Âlemi üzerine yapılan bu seferlerin siyasi sonuçları arasında yer almaz?

- A) Feodalite rejimi zayıflamıştır.
B) Yapılan mücadeleler İslam dünyasını Moğol saldırılarına karşı güçsüz bırakmıştır.
C) Avrupa ve Akdenizdeki liman kentleri önem kazandı.
D) Bizans gerekli yardımı alamamış, ülke içinde karışıklıklar devam etmiştir.
E) Krallıklar güçlenmiş ve Avrupa'nın siyasi yapısında değişiklik meydana gelmeye başlamıştır.

4. Aşağıda verilen fetih hareketlerinden hangisi Osman Gazi Dönemi'nde sonuçlanmamıştır?

- A) Bursa
B) Karacahisar
C) İnegöl
D) Yarhisar
E) Bilecik

5. Aşağıda verilen beyliklerden hangisinin alınması Osmanlı ile Memlûk ilişkilerini yeniden bozmuştur?

- A) Karamanoğulları
B) Dulkadiroğulları
C) Germiyanogulları
D) Saruhanoğulları
E) Menteşeoğulları

6. Osmanlı Devleti'nde Tahrir yapmanın esas amaçları arasında;

- I. Eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek,
- II. Tespit edilen gelirleri devlet görevlilerine, şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında; maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmak,
- III. Merkezî hazineden ödeme yapmaksızın ordu beslemesini, topluma her türlü sosyal hizmet götürmesini kolaylaştırmak.

durumlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde hukukun düzenlenmesi yetkisi padişaha aitti. İslam hukukunun temel prensiplerine aykırı olmamak şartıyla padişah idari, askerî ve mali konularda kanun koyabilirdi.

Osmanlı padişahları kanun koyarken aşağıda verilenlerden hangisi yardımcı olamaz?

- A) Ulema
B) Nişancı
C) Şeyhülislam
D) Sancakbeyi
E) Kadıasker

8. Osmanlıların bütün zor şartlara rağmen en küçük bir yılgınlık göstermeden büyük bir azim ve sebatla otuz sekizinci günde kaleyi fethetmeleri "Uyvar önünde bir Türk gibi kuvvetli" deyimini tarihe mal etmiştir.

Yukarıda anlatılan deyim aşağıda verilen devlet adamlarından hangisinin faaliyetleri sonucunda tarihe mal olmuştur?

- A) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
B) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
C) Kuyucu Murat Paşa
D) Tarhuncu Ahmet Paşa
E) Kemankuş Mustafa Paşa

9. I. Rusya'nın İstanbul Antlaşması'na aykırı olarak Azak ve Dinyeper'de yeni kaleler ve donanma inşa ettirmesi,
II. Balkanlardaki Ortodoksları, Osmanlı yönetimine karşı kışkırtması,
III. Rus ordusunun Osmanlı topraklarına özellikle Kırım'a sınır ihlalleri yapması,
IV. XII. Şarl'ın Çar I. Petro'ya teslim edilmemesi.

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1710 yılında başlayan savaşın gerekçeleri arasında yer almıştır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II, III ve IV
D) I, III ve IV
E) I, II, III ve IV

10. Osmanlı Devleti'nin 1876 yılında aşağıda verilen konferanslardan hangisinde alınan kararları reddetmesi üzerine 93 Harbi başlamıştır?

- A) Tersane Konferansı
B) Paris Konferansı
C) Viyana Konferansı
D) Londra Konferansı
E) Berlin Konferansı

11. XIX. yüzyılın son çeyreğinde Almanya'da güçlenen sosyal devlet anlayışı, Osmanlı Devleti'ni de etkilemiştir. Osmanlı Devleti'nde sosyal yardımın bir devlet görevi olduğu bilincini oluşturmak ve refah devlet anlayışını kurumsallaştırmak için ilk çalışmaları Sultan II. Abdülhamit yapmıştır.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi II. Abdülhamit Dönemi'nde bu amaçla açılan kurumlar arasında yer almaz?

- A) Dârülaceze
B) Himaye-i Etfal Cemiyeti
C) Darüşşafaka
D) Şişli Hamidiye Etfal Hastanesi
E) Haydarpaşa Numune Hastanesi

12. Türkçülük, Türk birliğini kurmayı hedef alan bir siyasi düşüncedir.

Aşağıda verilenlerden hangisi Türkçülüğün güçlenmesinin nedenleri arasında yer almaz?

- A) Milliyetçilik hareketinin Hristiyan tebaa arasında yayılması ve bunun sonucunda isyanların çıkması,
B) Türk olmayan Müslüman toplulukların Batılı devletlerin propagandalarıyla Osmanlı Devleti'nden ayrılmaya başlamaları,
C) Avrupa'nın Türkler aleyhindeki propagandaları,
D) Sultan II. Abdülhamit'in resmi politika olarak benimsemesi.
E) Avrupa'ya giden Türk aydınlarının, Avrupalıların Türkler hakkındaki çalışmalarından rahatsız olmaları

13. Mustafa Kemal Paşa'nın hayatında önemli izler bırakan şehirler; Selanik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya olmuştur.

Mustafa Kemal Paşa aşağıda verilen şehirlerden hangisinde ilk görevine başlamıştır?

- A) Selanik
- B) Manastır
- C) İstanbul
- D) Şam
- E) Sofya

14. Aşağıda verilenlerden hangisi I. Dünya Savaşı'nın özel nedenleri arasında yer almaz?

- A) Devletlerarası bloklaşmaların görülmesi.
- B) Japonya'nın Uzak Doğu'da sömürgeler elde etmek istemesi.
- C) Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini tamamlaması ve sömürgecilik rekabetine katılmaları.
- D) İtalya'nın Akdeniz ve çevresinde yeni sömürgeler ele geçirmek istemesi.
- E) Fransa'nın Sedan Savaşı'nda, Almanya'ya kaptırdığı kömür yatakları açısından zengin olan Alsace Lorraine'i (Alsas Loren) geri almak istemesi.

15. Aşağıda verilen gizli antlaşmalardan hangisinde daha sonradan değişiklik yapılması İtilaf Devletleri arasında bir görüş ayrılığı yaşanmasına sebep olmuştur?

- A) İstanbul Antlaşması
- B) Petrograd Antlaşması
- C) Sykes-Picot (Sayks Piko) Antlaşması
- D) St. Jean De Maurienne Antlaşması
- E) Mac Mahon Antlaşması

16. IX. Ordu Müfettişliği sıfatı ile görevlendirilen Mustafa Kemal Paşa'nın görev ve yetkileri arasında aşağıda verilenlerden hangisi yer almaz?

- A) Resmi ve askeri makamlara emretmek,
- B) Samsun ve civarında güvenliği sağlamak,
- C) Osmanlı birliklerinin Mondros Ateşkes Anlaşması gereği dağıtılmasını hızlandırmak,
- D) Türklerin elindeki silah ve cephaneyi toplamak.
- E) Kongreler toplamak ve genelgeler yayınlamak.

17. Amasya Genelgesi'nin aşağıda verilen maddelerinden hangisi Mondros Ateşkes Anlaşması'na karşı koyulduğunun göstergesidir?

- A) Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongrenin acele olarak toplanması kararlaştırılmıştır.
- B) Askerî ve millî örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecektir.
- C) Temsilciler Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak Cemiyetleri ve belediyeler tarafından seçilecektir.
- D) Milletin durumunu saptamak ve sesini dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulun varlığı gereklidir.
- E) Doğu illeri adına 10 Temmuz'da bir kongre toplanacaktır.

18. • Toplanması Amasya Genelgesi'nde kararlaştırılmıştır.
- Kongre başlarken Amerikan mandası ve Mustafa Kemal'in kongre başkanı seçilmesi konuları büyük tartışmalara yol açmıştır.
- Kongre üyeleri Bolşevik ve İttihatçı olmak ile suçlanmış ve herhangi bir siyasi oluşuma üye olmadıklarına dair yemin etmeleri istenmiştir.

Yukarıda yer alan gelişmeler Milli Mücadele döneminde yapılan hangi kongrede yaşanmıştır?

- A) Pozantı Kongresi
- B) Alaşehir Kongresi
- C) Sivas Kongresi
- D) Erzurum Kongresi
- E) Afyon Kongresi

19. Ulucamii İmamı Rıdvan Hoca "Kalelerinde hür bayrağı dalgalanmayan, esir bir memlekette cuma namazı kılınmaz." diyerek halkı coşturdu. Halk kaleye asılı Fransız bayrağını indirerek yerine Türk bayrağını çekti.

Buna göre yukarıda anlatılan durum aşağıda verilen şehirlerden hangisinde yaşanmıştır?

- A) Antep
B) Urfa
C) Adana
D) Osmaniye
E) Maraş

21. Sakarya Meydan Muharebesi'nin ardından İtilaf Devletleri, Sevr Antlaşması'nın mali, iktisadi ve adli hükümlerinde Türkiye lehine değişikliklerin yapılmasını talep etmişlerdir.

İtilaf Devletleri'nin bu kararı almalarında;

- I. TBMM'nin üstün taraf konumuna gelmesi,
II. Yunan kuvvetlerinin başarısız olması,
III. Çanakkale Krizi'nin yaşanması.

gelişmelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

YARGI YAYINEVİ

20. Halide Edip onbaşı anlatıyor:

Bir hafta geçmeden Çal tepesi düştü. Korkunç bir sessizlik. Mustafa Kemal Paşa'nın gözleri o gece anlatılamayacak kadar acı içindeydi.

– Dinleniniz Paşam, yatınız, dedim.

– Hayır, haydi bir kahve daha içelim, diyerek, Ali Çavuş'a seslendi.

Gülerek bize baktığını gördüm. Seslendi:

– Gelin Hanımefendi, savaşıyoruz.

Yüzü, en çok sevdiği oyunu oynayan bir çocuk gibi, gülüyordu.

– Duatepe'ye hücum ediyoruz, dedi.

Yukarıda geçen diyalog Milli Mücadele Dönemi'nde yaşanan hangi savaş ile ilgilidir?

- A) I. İnönü Muharebesi
B) II. İnönü Muharebesi
C) Eskişehir-Kütahya Muharebesi
D) Sakarya Meydan Muharebesi
E) Büyük Taarruz

22. I. Ülkedeki bütün okullar Maarif Vekalati'ne bağlanmıştır.
II. Eğitim sistemi laikleştirilmiş ve karma eğitime geçilmiştir.
III. Fırsat eşitliği ortadan kaldırılmıştır.

Yukarıda verilenlerden hangilerinin Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile yapıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) I, II ve III

23. Osmanlı Hanedanı'nın yurt dışına çıkarılması ile aşağıda verilen inkılap hareketlerinden hangisi aynı günde gerçekleştirilmiştir?

- A) Saltanat'ın kaldırılması
B) Halifeliğin kaldırılması
C) Hafta sonu tatilinin değiştirilmesi
D) Halkevleri'nin kurulması
E) İstanbul Üniversitesi'nin açılması.

24. İstanbul'da faaliyet gösteren bir Fransız şirketinde Türkçe konuşan işçilerin işine son verilmesi ile başlayan ve Fransa ile ilişkilerin gerilmesine sebep olan gelişme aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Vagon-Lits Olayı
- B) Etabli sorunu
- C) Razgrad Olayı
- D) Bozkurt-Lotus Olayı
- E) Boğazlar Sorunu

25. II. Dünya Savaşı'nda Polonya'nın, hem Rusya hem de Almanya tarafından işgal edilmesi sonucunda duyduğu endişe için yapılan tanımlama Polonya Sendromu 'dur.

Almanya'nın aşağıda verilen devletlerden hangisine saldırması Türkiye'yi bu sendromdan kurtarmıştır?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) Belçika
- D) SSCB
- E) Hollanda

26. 1940'ların ikinci yarısından itibaren devlet radyolarının dışında da radyo istasyonları kurulmaya başlanmıştır.

Bu doğrultuda kurulan ilk radyo aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Ankara Radyosu
- B) İstanbul Teknik Üniversitesi Radyosu
- C) İstanbul Radyosu
- D) İzmir Radyosu
- E) Orta Doğu Teknik Üniversitesi Radyosu

27. Demokrat Parti'nin kurulması ile birlikte Türkiye'de aşağıda verilen gelişmelerden hangisi yaşanmamıştır?

- A) CHP iktidarı Türkiye tarihinde ilk olarak tek dereceli seçim sistemini kabul etmiştir.
- B) Gazete kapatma yetkisi hükûmetten alınarak mahkemelere verilmiştir.
- C) Varlık Vergisi çıkartılarak savaş zenginlerinden bir defaya mahsus ağır bir vergi alınmıştır.
- D) Üniversitelere özerklik verilmiştir.
- E) Köylü ve işçilerin desteğini kazanmak için Toprak Mahsulleri Vergisi kaldırılmıştır.

DENEME - 16 ÇÖZÜMLERİ

1. • İlk Türk devletleri dört esas üzerine kurulmuştur. Bunlar; bağımsızlık (oksızlık) , ülke (ülüş) , halk (budun) ve kanun (töre) idi.
- Türklerde mali işlerle tudun denilen üst düzey memurlar ilgilenirdi. Vergileri; Hunlarda hususi memurlar, Kök Türklerde imga, Uygurlarda ise ağıcı denilen görevliler toplardı.
- Ağılığ ise hazine görevlilerine verilen isimdi.

CEVAP: B

2. İslamiyet'le birlikte hükümdar unvanlarında da değişiklik görülmüştür. Karahanlılarda hakan yerine "Arslan Han", yabgu yerine "Buğra Han" ve şad yerine "İlig Han" kullanılmıştır. Gazneliler de ise hükümdarlar "emir ve sultan" gibi İslami unvanlar kullanmıştır. İslamiyet'i ilk kabul eden Satuk Buğra Han'dan itibaren hükümdarlar, Müslüman isimler ve lakaplar almaya başlamıştır.

CEVAP: A

3. Soruda verilen A, B, D ve E şıklarında yer alan sonuçlar Haçlı Seferleri'nin siyasi sonuçlarıdır. C seçeneğinde yer alan bilgi ise bu seferlerin ekonomik sonuçları arasında yer alır.

CEVAP: C

4. Bursa kuşatması Osman Gazi Dönemi'nde başlamış ama 1326'da oğlu Orhan Gazi'ye nasip olmuştur.

CEVAP: A

5. • I. Selim, Doğu'ya yaptığı sefer sırasında Dulkadiroğulları Beyliği'nden kendilerine katılmasını istemişti ancak Beylik, Memlûklerin kışkırtması sonucunda Osmanlı Devleti'ne katılmamıştı.
- Dulkadiroğulları Beyliği'nin alınması Osmanlı-Memlûk ilişkilerini yeniden bozmuştur.

CEVAP: B

6. • Osmanlı Devleti'nde, tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" adı verilir.
- Tahrir yapmanın esas amacı, eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları devlet görevlilerine, şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında; maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmaktır.
- Gelirlerin bu yolla dağıtımı Osmanlılara, merkezî hazineden ödeme yapmaksızın ordu beslemesini, topluma her türlü sosyal hizmet götürmesini kolaylaştırmıştır.

CEVAP: D

7. Osmanlı Devleti'nde hukukun düzenlenmesi yetkisi padişaha aitti. İslam hukukunun temel prensiplerine aykırı olmamak şartıyla padişah idari, askerî ve mali konularda kanun koyabilirdi. Şeyhülislam, kadıasker, ulema ve nişancı, kanun koyma konusunda padişaha yardımcı olurdu.

CEVAP: D

- Köprülü Mehmet Paşa'dan sonra sadrazam olan oğlu Köprülü Fazıl Ahmed Paşa Dönemi'nde Avusturya, Erdel işlerini bahane ederek Osmanlı Devleti'ne karşı girişimlerde bulunmuştur.
- Bu nedenle Avusturya üzerine sefere çıkan Fazıl Ahmed Paşa 1663'te Uyvar Kalesi'ni fethetmiş ve burayı eyalet hâline getirmiştir. 1664'te Osmanlı ve Avusturya arasında yapılan Vasvar Antlaşması ile Erdel'deki Türk hâkimiyeti onaylanmıştır.

CEVAP: B

- Soruda verilen unsurların tamamı bu savaşın gerekçeleri arasında yer almıştır.
- 1711'de Osmanlı ordusu ile Rus ordusu Yaş yakınlarındaki Prut Nehri kenarında karşılaştı. Sadrazam Baltacı Mehmet Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunun çok çevik ve güçlü olduğunu anlayan Rus Çarı I. Petro, ordusunu geri çekmek istedi.

CEVAP: E

- İngiltere, Fransa, Rusya, Almanya, Avusturya ve İtalya; Haliç'te bulunan Bahriye Nezaretinde 23 Aralık 1876'da İstanbul (Tersane) Konferansı'nı düzenlemiştir.
- Daha önce Rus elçiliğinde belirlenen teklifler, İstanbul Konferansı'nda alınan kararlar olarak Osmanlı Devleti'ne bildirilmiştir. Osmanlı alınan kararları reddedince 93 Harbi (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı) başlamıştır.

CEVAP: A

- A, B, D ve E şıklarında yer alan kurumlar II. Abdülhamit Dönemi'nde açılmıştır. C şıkında yer alan kurum Sultan Abdülaziz tarafından kurulmuştur.

CEVAP: C

12. Türkçülük Fikrinin Güçlenmesinin Nedenleri Şunlardır:

- Milliyetçilik hareketinin Hristiyan tebaa arasında yayılması ve bunun sonucunda isyanların çıkması,
- Türk olmayan Müslüman toplulukların Batılı devletlerin propagandalarıyla Osmanlı Devleti'nden ayrılmaya başlamaları,
- Osmanlı'nın kaybettiği topraklardaki Müslümanların Anadolu'ya göç etmek zorunda kalması ve bu insanların karşı karşıya kaldıkları felaketlerin uyandırdığı tepki,
- Avrupa'nın Türkler aleyhindeki propagandaları,
- Avrupa'ya giden Türk aydınlarının, Avrupalıların Türkler hakkındaki çalışmalarından rahatsız olmalarıdır.
- II. Abdülhamit Dönemi'nin resmi politikası İslamcılıktır.

CEVAP: E

- Mustafa Kemal'in ilk görev yeri, 1905 yılında atanmış olduğu Şam'daki V. Ordu'dur. Makedonya'ya göre Şam, sosyal ve ekonomik yönden geri kalmış bir yerd. Bölgede nüfusun çoğunluğunu Araplar oluşturmaktaydı.
- Osmanlı yönetiminden hoşnut olmayan bazı Arap kabileleri sürekli isyan etmekteydiler. Mustafa Kemal'in atandığı V. Ordu'ya bağlı olarak kurulan süvari alaylarına bu bölgedeki çatışmaları önlemek ve ayaklanmaları bastırmak görevi verilmişti.

CEVAP: D

14. Savaşın Genel Nedenleri

- Milliyetçilik akımı
- Sömürgecilik yarışı
- Ham madde ve pazar arayışı
- Devletlerarası bloklaşma
- Silahlanma yarışı

Savaşın Özel Nedenleri

- Japonya'nın Uzak Doğu'da sömürgeler elde etmek istemesi
- Fransa'nın Sedan Savaşı'nda, Almanya'ya kaptırdığı kömür yatakları açısından zengin olan Alsace Lorraine'i (Alsas Loren) geri almak istemesi
- Avusturya-Macaristan'ın kendisi için tehlike olarak gördüğü Sırbistan'ı ortadan kaldırıp Doğu'ya doğru genişlemek ve Rusya'yı Balkanlar'dan uzaklaştırmak istemesi
- Rusya'nın Balkanlar'daki bütün Slavları kendi idaresinde birleştirme isteği (Panislavizm politikası) ve sıcak denizlere ulaşma amacı
- İngiltere ve Almanya arasındaki siyasal ve ekonomik rekabet
- İtalya'nın Akdeniz ve çevresinde yeni sömürgeler ile geçirmek istemesi

CEVAP: A

16. 1919 yılında Karadeniz bölgesindeki karışıklıklar nedeniyle bölgeye gönderilen M. Kemal Paşa'nın görev ve yetkileri arasında A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan ifadeler yer alır. Ancak M. Kemal Paşa İstanbul Hükûmeti tarafından bölgeye kongreler toplamak ya da genelgeler yayınlamak amacıyla gönderilmemiştir.

CEVAP: E

YARGI YAYINEVİ

17. • Sizin de bildiğiniz üzere Mondros Mütarekesi, Osmanlı Devleti'nin ordusunu teslim almaya ve terhis etmeye dair hükümler içeriyordu.
- Amasya Genelgesi'nde yer alan " Askerî ve millî örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecektir. " maddesi Mondros Mütarekesine açıkça karşı konulduğunu ortaya koymuştur.

CEVAP: B

15. • St. Jean De Maurienne Antlaşması: İngiltere, Fransa ve İtalya arasında yapılan bu antlaşmaya göre; Antalya, Menteşe Sancağı ve Konya ilinin bir kısmı ile İzmir ve kuzeyi İtalya'ya bırakılacaktı.
- Fakat daha sonra buraların Yunanistan'a bırakılması büyük bir görüş ayrılığına sebep olmuştur.

CEVAP: D

18. • Yukarıda özellikleri verilen gelişme Sivas Kongresi'dir.

CEVAP: C

19. • Maraş'ı işgal eden Fransızların, Ermeni azınlığı ile iş birliği yaparak burayı sömürge haline getirme çabaları Maraşlıları harekete geçirdi.
- Maraş kalesinde asılı Türk bayrağının indirilerek yerine Fransız bayrağının çekilmesi üzerine Ulu-camii İmamı Rıdvan Hoca "Kalelerinde hür bayrağı dalgalanmayan, esir bir memlekette cuma namazı kılınmaz." diyerek halkı coşturdu. Halk kaleye asılı Fransız bayrağını indirerek yerine Türk bayrağını çekti.

CEVAP: E

22. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile birlikte medreseler kapatılarak laik bir eğitim düzenine geçilmiş ve aynı zamanda erkek ve kız çocuklarının aynı sınıflarda ve okullarda eğitim alması sağlanarak hem karma eğitime geçilmiş hem de fırsat eşitliğinin sağlanması hususunda önemli bir adım atılmıştır.

CEVAP: C

20. • Duatepe Harekâtı, Sakarya Meydan Muharebesi'nin kazanılmasında bir dönüm noktası olmuştur ve oraya bir de önemini hatırlatacak olan bir anıt dikilmiştir.
- Duatepe Anıtı Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktası sayılan Sakarya Meydan Savaşı'nın yapıldığı son savunma hattı üzerindeki Gazi Tepe, Tübe Tepe ve Mangal Dağı'nın ağaçlandırılması yapılmıştır.

CEVAP: D

23. 3 Mart 1924'te yapılanlar;

- Halifeliğin kaldırılması
- Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması
- Şeriye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat kabul edilmiştir.
- Erkânı Harbiye Vekâleti kaldırılmıştır.

CEVAP: B

21. • İtilaf Devletleri'nin bu kararı almasında Yunan kuvvetlerinin savaşı kaybetmesi etkili olmuş ve dolayısıyla TBMM'nin üstün taraf olması etkili olmuştur.
- Çanakkale Krizi, Büyük Taarruzdan sonra yaşanmıştır.

CEVAP: D

24. Soruda bahsi geçen problem Fransız şirketinin adı ile anılan Vagon Lits Olayı'dır.

Naci Bey adında bir Türk vatandaşın bu şirkette Türkçe konuşması sonucunda işten çıkarılması tepkilere neden olmuştur.

CEVAP: A

25. • Türkiye ile Almanya arasında 18 Haziran 1941'de Saldırmazlık Paktı imzalandı.

Bu antlaşma ile güney kanadını güvence altına alan Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırmasıyla Türkiye, Polonya Sendromu'ndan kurtuldu.

CEVAP D

26. • 1940'ların ikinci yarısından itibaren devlet radyolarının dışında da radyo istasyonları kurulmaya başlandı. 1945'te kurulan İstanbul Teknik Üniversitesi Radyosu bu alanda bir ilkti.
- II. Dünya Savaşı sonrası başlayan Batı Bloku içinde yer alma çabası yayıncılığı da etkiledi. Radyo giderek daha fazla yaygınlaştı, kentlerden köylere hemen her kesimden insanın daha rahat eriştiği bir araç konumuna geldi.

CEVAP B

YARGI YAYINEVİ

27. • Türkiye'de ise bir defaya mahsus servet vergisinin en somut örneği, İkinci Dünya Savaşı'nın olağanüstü koşulları gereği 1942 yılında çıkarılan Varlık Vergisi olmuştur. Bu vergi çıktığında DP henüz kurulmamıştı.

CEVAP C

1. Aşağıda verilen Türk hükümdarlarına ait sözlerden hangisi Türk Cihan Hâkimiyeti ile ilgili değildir?

- A) "Üstte mavi gök, altta yağız yer kılındıkta, ikisi arasında insanoğlu yaratılmış. İnsanoğlunun üzerine ecdadım Bumin Kağan, İstemi Kağan oturmuş."
- B) "Doğuda gün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar onun içindeki millet hep bana tâbidir. Bunca milleti hep düzene soktum."
- C) "Türk milletinin adı sanı yok olmasın diye babam kağanı, annem hatunu yükseltmiş olan Tanrı, il veren Tanrı"
- D) "İstersem güneşin battığı yere kadar her yeri zapt edebilirim"
- E) "Atalarımızdan işittik ki Roma İmparatorluğu elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yeryüzünü fethedeceğimize delalet eder."

2. Arap harfleriyle yazılarak uyum ve güzelliğin ön planda tutulduğu güzel yazı sanatıdır.
- Bu sanat dalında Amasyalı Yakut çalışma yapan ilk kişi olarak kabul edilir.

Yukarıda özellikleri verilen sanat dalı aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Hat
- B) Tezhip
- C) Ebru
- D) Vitray
- E) Ciltçilik

3. I. Karamanoğulları
- II. Dulkadiroğulları
- III. Aydınoğulları
- IV. Karesioğulları

Yukarıda verilen beyliklerden hangileri denizcilik yapmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II, IV
- E) I, II, III ve IV

4. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskân siyasetinin amaçları arasında aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek,
- B) Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- C) Ticari faaliyetleri canlandırmak.
- D) Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak,
- E) Fetih hareketlerinde sürekliliği sağlamaktır.

5. I. Selim'in (Yavuz), 1517 yılında yapmış olduğu Ridaniye Savaşı sonucunda aşağıda verilen topraklardan hangisi alınmamıştır?

- A) Suriye
- B) Hicaz
- C) Mısır
- D) Filistin
- E) Tunus

6. Osmanlı Devleti eski Türk devlet geleneğinde yer alan;

- I. Veraset
- II. Cihan Hâkimiyeti
- III. İkili Teşkilat

anlayışlarından hangilerini devam ettirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı merkez maliyesinin gelirleri arasında;

- I. Vakıf
- II. Avarız
- III. Mukataa Gelirleri,

verilenlerden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Karlofça Antlaşması ile Kutsal İttifak'a karşı on altı yıl süren savaşlar sona ermiştir.

Bu antlaşmaya göre Avusturya,

- I. Mora
- II. Macaristan
- III. Erdel

topraklarından hangilerini almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. 1774'te Rusya ile imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin imzaladığı en ağır antlaşmalardan biri olmuştur. 28 maddeden oluşan antlaşma Osmanlı siyasetinde pek çok değişimlere sebep olmuştur.

Küçük Kaynarca Antlaşması ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Kırım müstakil bir hanlık hâline gelmiş ve Osmanlı himayesinden çıkmıştır.
- B) Dinî bakımdan Kırım'ın halifeye bağlılığı devam etmiş ve her iki devlet de Kırım'ın iç işlerine karışmamıştır.
- C) Şahin Giray'ın Kırım hanı olması kabul edilmiştir.
- D) Rus ticaret gemileri boğazları kullanma, Karadeniz ve Akdeniz'de serbestçe dolaşabilme hakkına sahip olmuştur.
- E) Ruslar, diğer devletlere verilen imtiyazlardan istifade etme, gerekli yerlerde konsolosluklar açabilme hakkına sahip olmuştur.

10. Osmanlı Devleti, 1878 Berlin Antlaşması ile birlikte;

- I. Mora
- II. Doğu Anadolu
- III. Girit

bölgelerinden hangilerinde ıslahat yapmayı kabul etmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Meşrutiyetin ilanı ile birlikte halk yönetime katılmış, meclis ise Mebusan ve Ayan olmak üzere iki kısımdan oluşmuştur.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi Ayan Meclisi'nin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Üyelerini padişah seçerdi.
- B) Ömür boyu görevde kalırlardı.
- C) Üye sayısını ve başkanını padişah belirlerdi.
- D) Mecliste gayrimüslimler de bulunurdu.
- E) Üyelerde 40 yaşını doldurmuş olma şartı aranırdı.

12. Osmanlı Devleti'nde 30 Mayıs 1876 Darbesi ile tahttan indirilen padişah aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) II. Mahmut
- B) Sultan Abdülaziz
- C) Sultan Abdülmecid
- D) II. Abdülhamit
- E) V. Murat

13. İtalya, Trablusgarp'ı işgal edince Osmanlı, bölgeye karadan ve denizden gereken yardımı gönderemedi. Mustafa Kemal, Enver Bey ve Fethi Bey gibi gönüllü subaylar, Trablusgarp'a giderek halkı örgütleyip İtalyanlara karşı başarılı bir şekilde mücadele ettiler.

Bu gelişmeler karşısında İtalya, Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmak için;

- I. Çanakkale Boğazı'nı abluka altına almıştır,
- II. On İki Ada'yı işgal etmiştir,
- III. Avrupa'da yardım istemiştir.

faaliyetlerinden hangilerini yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. Mart 1918'de imzalanan Brest-Litovsk Anlaşması ile Kars, Ardahan ve Batum (Elviye-i Selâse) Osmanlı Devleti'ne geri verildi. Bölgeden Rusların çekilmesiyle birlikte Ermeni ve Gürcü çeteleri Müslüman ve Türklere karşı katliamlara başladı. Bunun üzerine Azerbaycan Türkleri, Osmanlı Devleti'ne bir heyet göndererek yardım istediler.

Bunun sonucunda İstanbul Hükûmeti aşağıda verilen askeri oluşumlardan hangisinin kurulmasını sağlamıştır?

- A) Kafkas İslam Ordusu
- B) Yeşil Ordu
- C) Kuvay-ı İnzibatiye
- D) Kuvay-ı Milliye
- E) Merkez Ordusu

15. Mondros Ateşkes Anlaşması dört yıldır devam eden savaşı bitirdiği ve beklenen barışı getirdiği düşünceyle, İstanbul Hükûmeti tarafından olumlu karşılanmıştır.

Buna göre aşağıda verilen sadrazamlardan hangisi bu antlaşmayı olumlu bulduğunu açıklamıştır?

- A) Kamil Ahmet Paşa
- B) Tevfik Paşa
- C) Ahmet İzzet Paşa
- D) Talat Paşa
- E) Mahmut Şevket Paşa

16. Mustafa Kemal Paşa, Milli Mücadele'nin hazırlık safhasında aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin ardından ilk defa İstanbul'a geri çağırılmıştır?

- A) Havza Genelgesi'nin yayınlanması
- B) Amasya Genelgesi'nin yayınlanması
- C) Erzurum Kongresi'nin toplanması
- D) Sivas Kongresi'nin toplanması
- E) Amasya Görüşmeleri'nin yapılması

17. Hikmet Bey, Mustafa Kemal Paşa ve manda aleyhtarları kişilerin bulunduğu toplantı da, manda tartışmaları arasında, sanki birdenbire ateş ve heyecan kesilmiş olarak yüksek sesle şu ifadeleri dile getiriyordu; "Paşam murahhası (delegesi) bulunduğum Tıbbiyeliler beni buraya İstiklal davamızı başarmak yolundaki mesaiye katılmak üzere gönderdiler. Mandayı kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, bunlar her kim olursa olsun şiddetle red ve takbih ederiz. Farzımuhal manda fikrini siz kabul ederseniz sizi de reddeder, Mustafa Kemal'i vatan kurtarıcısı değil, vatan batıncısı olarak adlandırır ve telkin ederiz" demiştir. Mustafa Kemal Paşa, Hikmet Bey'e dönerek; "Evlat müsterih ol, Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz ekalliyetle kalsak dahi mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez 'Ya istiklal, Ya ölüm' ifadelerinde bulundu.

Yukarıda bahsi geçen olay Milli Mücadele'nin hazırlık safhasında yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Havza Genelgesi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Amasya Görüşmeleri

18. Mustafa Kemal Paşa, yeni hükûmeti kurmuş olan ve Anadolu hareketine daha ılımlı bakan Ali Rıza Paşa'ya telgraf çekti. Erzurum ve Sivas kongrelerinde kabul edilmiş olan kararlarla oluşan millî teşkilata saygılı olunması şartıyla kendisine yardım vaadinde bulundu.

Bu gelişmeler üzerine yapılan Amasya Görüşmelerinde Temsil Heyeti adına;

- I. Salih Paşa
- II. Bekir Sami Bey
- III. Mustafa Kemal Paşa
- IV. Rauf Orbay

devlet adamlarından hangileri katılmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, III ve IV
- D) I ve III
- E) II, III ve IV

19. Aşağıda verilenlerden hangisinin kabul edilmesi ile birlikte BMM meşruiyet kazanma çabasında başarıya ulaşmıştır?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
- B) Meni İsrifat Kanunu
- C) Teşkilatı Esasiye Kanunu
- D) Meni Müskirat Kanunu
- E) Firariler Kanunu

20. Yunan ordusu 10 Temmuz 1921'de saldırıya geçti. Sayıca ve sahip olduğu askerî donanımlarca çok üstün durumda olan Yunanlar, Türk ordusuna ağır kayıplar verdirmiştir.

Yukarıda bahsi geçen Eskişehir-Kütahya Muharebesi'nin sonuçları arasında hangisi yer almaz?

- A) Türk ordusu Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmiştir.
- B) İtalya, Anadolu'dan kuvvetlerini çekmeye başlamıştır.
- C) TBMM'nin Kayseri'ye taşınması gündeme gelmiştir.
- D) Fransa, TBMM ile yaptığı ikili barış arayışı görüşmelerine ara vermiştir.
- E) Yunanlar, Eskişehir'i, Afyon'u ve Kütahya'yı işgal etmiştir.

21. Lozan Konferansı 20 Kasım 1922'de açıldı. Asıl barış görüşmeleri 21 Kasım'da Ouchy (Uşi) Şatosu Oteli'nin büyük salonunda başladı. Fakat anlaşma 24 Temmuz 1923'te imzalandı.

Buna göre Lozan'da görüşmeler erken başladığı halde anlaşmanın imzalanması neden bu kadar uzun sürmüştür?

- A) İtalya'nın gösterdiği tepkiler
- B) Yeni Türk Devleti'nin Osmanlı Devleti'nin devamı gibi görülmesi.
- C) Türkiye'nin bağımsızlığının kabul edilmek istenmemesi,
- D) Boğazlar konusu ile SSCB'nin ilgilenmesi,
- E) Türkiye ile Yunanistan arasında çok fazla mesele olması.

22. Aşağıda verilenlerden hangisi Türkiye'de eğitimi yaygın hale getirme amacı taşımaz?

- A) Kabotaj Kanunu
- B) Halkevleri
- C) Millet Mektepleri
- D) -Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- E) Karma Eğitim Sistemi

23. • Nakşibendi Tarikatı'na bağlı Konyalı İbrahim tarafından çıkarılan bir meseledir.
- Ezanın Türkçe okunmasına karşı bir tepkidir.
- Mustafa Kemal Atatürk bu olay ile ilgili " Bu bir din meselesi değil, dil meselesidir. "sözlerini söylemiştir.

Yukarıda özellikleri verilen olay aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Nasturi Ayaklanması
- B) Şeyh Sait Ayaklanması
- C) Menemen Olayı
- D) İzmir Suikast Girişimi
- E) Bursa Olayı

24. I. Locarno Antlaşması
II. Nyon Konferansı
III. Akdeniz Paktı
IV. Briand ve Kellog Paktı
V. Litvinov Protokolü

Yukarıda verilen uluslararası örgütlenmelerden hangilerine Türkiye katılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) II, III, IV ve V

25. II. Dünya Savaşı yıllarında ülkenin cumhurbaşkanlığı görevini yapan ve uyguladığı denge stratejisi ile ülkeyi savaş dışı bırakmayı başaran devlet adamı aşağıda verilenlerden hangisidir?

- A) Adnan Menderes
- B) Celal Bayar
- C) İsmet İnönü
- D) Ragıp Gümüşpala
- E) Mustafa Kemal Atatürk

26. • 1922'de ilk Türk sigara kâğıdını üretti.
• Ankara'nın doğusuna ilk demir yolunu yaptı.
• Karabük'te demir ve çelik fabrikasını kurdu.
• Seri üretim olarak 1936'da ilk Türk uçağını yaptı.

Yukarıdaki faaliyetleri gerçekleştiren devlet adamı kimdir?

- A) Nuri Demirağ
- B) Vecihi Hürkuş
- C) Refik Saydam
- D) Selahattin Reşit Alan
- E) Necmettin Erbakan

27. Demokrat Parti'nin 7 Ocak 1947'de düzenlenen 1. Kongresinde antidemokratik bütün yasaların iptalini öngören Hürriyet Misakı yayınlanmıştır. CHP ile DP arasındaki ilişkiler bu dönemde gerginleşmiştir.

Bu dönemde gerginleşen ilişkileri yumuşatmak adına İsmet İnönü aşağıda verilenlerden hangisini yayınlamıştır?

- A) Dokuz Umde
- B) Halkçılık Beyannamesi
- C) 12 Temmuz Beyannamesi
- D) Dörtlü Takrir
- E) Misak-ı Milli

DENEME - 17 ÇÖZÜMLERİ

1. • A, B, D ve E şıklarında yer alan ifadeler Cihan Hâkimiyeti ile ilgilidir.
- C şığında yer alan ifade ise Kut anlayışı ile ilgilidir.

CEVAP C

2. **Tezhip:** Kitap süsleme sanatıdır. Yıldızlamak, süslemek gibi anlamlarda da bilinir.

Ebru: Suyu damlatılan boyalar ile yapılan desenlerin kâğıda aktarılmasıdır.

Vitray: Cam süsleme sanatıdır.

Ciltçilik: Klasik Sanatlardan biri olan ciltçilik; yazma eserlerin ve kitapların korunması için icra edilen bir sanattır.

CEVAP A

3. • Denizcilik ile uğraşan beylikler şunlardır; Karesi-oğulları, Aydınogulları, Menteşeoğulları, Candaroğulları, Hamitoğulları vb. beylikler.
- Soruda yer alan beyliklerden I e II. Öncülde yer alan beylikler denizci değildir.

CEVAP C

4. Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile Osmanlı Devleti şunları amaçlamıştır:

- Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek,
- Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak,
- Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak,
- Fetih hareketlerinde sürekliliği sağlamaktır.
- İskân siyasetinin ticareti canlandırmak gibi bir hedefi yoktur.

CEVAP C

5. • 1517 yılında Ridaniye'de yapılan muharebede Memlûk ordusu ikinci kez mağlup edilmiştir. Yavuz Sultan Selim Memlûklere son vermiştir.
- Memlûk Devleti'nin sona ermesinin ardından Suriye, Filistin, Mısır ve Hicaz bölgesi Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetine geçmiştir.
- Kutsal emanetler İstanbul'a getirilerek Topkapı Sarayı'ndaki Hırkayisaadet Dairesi'nde muhafaza edilmeye başlanmıştır.
- Memlûk Devleti koruması altında bulunan Abbasi Halifeliği de sona erdiğinden halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Böylece İslam dünyasının liderliği de Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Baharat Yolu, Mısır Seferi sonucunda Osmanlı Devleti'nin denetimine girmiştir.
- Tunus, II. Selim Dönemi'nde alınmıştır.

CEVAP E

6. • Osmanlı'da veraset anlayışı ve cihan hâkimiyeti düşüncesi devam etmiş ancak diğer bütün Türk devletlerinden farklı olarak merkeziyetçi bir yapı kurulmuştur.
- İlk Türk devletlerinde ikili yönetim anlayışı vardı. Selçuklularda ise devlet toprakları melikler arasında paylaşılmıyordu.
- Osmanlı Devleti'nde durum bunlardan farklı olarak ülke hanedan üyeleri arasında paylaştırılmamış, padişah mutlak hâkim olmuştur. Bu yüzden ki Osmanlı Devleti diğer Türk devletlerine göre daha uzun ömürlü olmuştur.

CEVAP D

7. • Merkez maliyesi temel gelir kaynakları mukataa gelirleri, çizye gelirleri ve avarız gelirlerinden oluşurdu.
- Vakıf gelirleri maliyeye aktarılmayıp hayır ve ilim kuruluşlarına tahsis edilmiştir.

CEVAP D

8. Karlofça Antlaşması ile Kutsal İttifak'a karşı on altı yıl süren savaşlar sona erdi. Bu antlaşmayla Avusturya, Temeşvar hariç Macaristan ve Erdel'i aldı. Lehistan'a Podolya ve Ukrayna; Venedik'e Mora ve Dalmaçya kıyıları bırakıldı.

CEVAP D

9. • Soruda verilen A, B, D ve E şıklarında yer alan bilgiler Küçük Kaynarca Antlaşması ile ilgili verilen doğru bilgilerdir. Fakat C şıkında yer alan bilgi Aynalıkavak Tenkihnamesi'ne aittir.

CEVAP: C

10. • 1856 Paris Antlaşması'nda kabul edilmiş olan "Osmanlı topraklarının bütünlüğüne saygı ilkesi" Berlin Kongresi'nde yer almamıştır.
- Bu ilkenin başta gelen savunucularından olan İngiltere, Berlin Antlaşması'nın imzalandığı günlerde Kıbrıs'a yerleşmiştir. Osmanlı Devleti'nin, Bosna-Hersek'te ve Kıbrıs'taki egemenliği kalkmıştır.
- Balkanlar, Doğu Anadolu, Girit gibi yerlerde ıslahat yapmayı kabul eden Osmanlı; bunları Avrupa devletlerine bildirmeyi kabul edince buralardaki egemenliğini büyük ölçüde sınırlandırmıştır.

CEVAP: D

11. • 12 bölüm ve 119 maddeden oluşan Kanunuesasi 'de "Yaptıklarıyla halkın güvenini kazanmış, devlet hizmetinde bulunmuş ve kırk yaşın üzerindeki kimselerden Padişah tarafından atanır." şeklinde ifade edilen meclis Meclis-i Ayan'dır.
- Gayrimüslimlerin bulunduğu meclis Mebusan Meclisi'dir.

CEVAP: D

12. • Sultan Abdülaziz, devlet adamlarınca görevden alınan ilk padişahtır. 30 Mayıs 1876'da yaşanan darbe ile tahttan indirilmiştir. Sultan Abdülaziz'i tahttan indirdikten sonra V. Murad'ı tahta çıkartmışlardır.

CEVAP: B

13. • İtalya, Osmanlı'yı zor durumda bırakmak için Çanakkale Boğazı'nı abluka altına aldı ve On İki Ada'yı işgal etti. I. Balkan Savaşı'nın başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı.
- İtalya ile Osmanlı Devleti arasında Ouchy (Uşi) Antlaşması imzalandı (18 Ekim 1912). Trablusgarp İtalya'ya bırakıldı. Böylece Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki varlığı sona erdi. On İki Ada da geçici olarak İtalya'ya bırakıldı.

CEVAP: C

14. • İstanbul Hükûmeti, Nuri (Killigil) Paşa'nın komutanlığında, Azerbaycan Türkleri ve Kuzey Kafkasya Cumhuriyeti vatandaşı Dağıstanlı gönüllülerden oluşan Kafkas İslam Ordusu'nu kurdu. Harbiye Nazırı Enver Paşa, Nuri Bey'e Ferik (Tümgeneral) rütbesi vererek Kafkas İslam Ordusu'nun komutanlığına getirdi.

CEVAP: A

15. • Mondros Ateşkes Anlaşması dört yıldır devam eden savaşı bitirdiği ve beklenen barışı getirdiği düşüncesiyle, İstanbul Hükûmeti tarafından olumlu karşılandı.
- Sadrazam Ahmet İzzet Paşa, İttifak Devletleri'nde yer alan diğer devletlerle imzalanan ateşkeslerin koşullarına kıyasla Mondros'u olumlu bulduğunu açıklamıştır.

CEVAP: C

16. • Mustafa Kemal Paşa, Havza'ya geldikten sonra işgallere karşı direnme amacıyla çeşitli bölgelerdeki millî kuruluşların yaygınlaştırılması için çalışmalarına başladı.
- Bu amaçla 28 Mayıs 1919'da sivil ve askerî yöneticilere yolladığı Havza Genelgesi'nde işgallerin protesto edilmesi için mitingler yapılmasını, İtilaf Devletleri temsilciliklerine uyarı telgrafları gönderilmesini, ayrıca Hristiyan azınlığa karşı saldırı ve düşmanlıklarda bulunulmamasını istemiştir.
- Yurdun çeşitli bölgelerinde düzenlenen mitinglere binlerce insan katıldı ve bu mitingler halk arasında büyük bir heyecan yarattı. İşgallere karşı gösterilen tepkilerden rahatsız olan İngilizler, Damat Ferit Paşa Hükûmeti'ne baskı yaparak Mustafa Kemal'in geri çağrılmasını istedi (8 Haziran 1919).

CEVAP: A

17. • Bahsedilen olay Sivas Kongresi'nde yaşanmıştır ve bu kongrede manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.

CEVAP: D

18. İstanbul Hükümeti Bahriye Nazırı Salih Paşa'yı Temsil Heyeti ile görüşmek amacıyla Amasya'ya gönderme kararı aldı. Mustafa Kemal, Rauf Orbay ve Bekir Sami Beyler ise Temsil Heyeti aına Amasya görüşmelerine katılmıştır.

CEVAP E

19. • BMM açıldığı günden itibaren kendisine meşruyet kazandırma çabası içerisindeydi.
• I. İnönü Muharebesi'nin kazanılmasının getirdiği güvenle, Türkiye'nin ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye Kanunu kabul edildi.
• Anayasa 23 madde ve bir ek maddeden oluşuyordu. Ulusal egemenlik ve yönetim esaslarıyla ilgili maddeler içeren bu anayasada; kişi hak ve özgürlükleriyle ilgili maddelerde Osmanlı anayasasının (Kanun-i Esasi) hükümleri geçerli olacaktı.

CEVAP C

20. • Soruda verilen A, C, D ve E şıklarında yer alan gelişmeler bu savaşın sonuçları arasında yer alır.
• B şıkında yer alan ifade yanlıştır çünkü İtalya, TBMM'nin aldığı bu yenilgi sonrası askerlerini çekmeyi durdurmuştur.

CEVAP B

21. Lozan Anlaşması'nın bu kadar uzun sürede imzalanmasının sebebi yeni Türk devletine hala Sevr Antlaşması'nın kabul ettirilme isteği ve bağımsızlığının bir türlü tanınmak istenmemesidir.

CEVAP C

22. Kabotaj Kanunu karasularımızda gemi ve liman işletme hakkının Türk vatandaşlara verilmesidir. Eğitimle ilişkili değildir.

CEVAP A

23. Soruda özellikleri verilen bu mesele 1933 Bursa Olayı'dır. Kısa sürede bastırılrsa da inkılapların ne kadar zor bir ortamda yapıldığını ortaya koyan bir meseledir.

CEVAP E

24. Türkiye soruda verilen uluslararası örgütlenmelerden sadece Locarno 'ya katılmamıştır.

CEVAP E

25. II. Dünya Savaşı yıllarında ülkenin cumhurbaşkanlığını yapan ve uyguladığı denge stratejisi sayesinde ülkeyi savaşın dışında bırakmayı başaran devlet adamı " Milli Şef " olarak bilinen İsmet İnönü'dür.

CEVAP C

26. NURİ DEMİRAĞ'IN YAPTIKLARI

- 1922'de ilk Türk sigara kâğıdını üretti.
- Ankara'nın doğusuna ilk demir yolunu yaptı.
- İstanbul Boğazı'na özel köprü yaptırmayı projelendirdi.
- Bursa'da Sümerbank'ın Merinos fabrikasını kurdu.
- İzmit'te selüloz fabrikasını kurdu.
- İstanbul'daki büyük hal binasını yaptı.
- Seri üretim olarak 1936'da ilk Türk uçağını yaptı.
- Karabük'te demir ve çelik fabrikasını kurdu.
- İlk yerli paraşütü yaptı.
- Sivas'ta çimento fabrikası kurdu.
- Çok partili rejimdeki ilk muhalefet partisini kurdu.

CEVAP A

27. • Demokrat Parti'nin 7 Ocak 1947'de düzenlenen 1. Kongresinde antidemokratik bütün yasaların iptalini öngören Hürriyet Misakı yayınlanmıştır. CHP ile DP arasındaki ilişkiler bu dönemde gerginleşmiştir.
• Bunun üzerine İsmet İnönü gerginliği azaltmak amacıyla iki parti liderleri ile görüşmüş ve 12 Temmuz Beyannamesi'ni yayınlamıştır.

CEVAP C

1. Ana yurttan kurulan ilk Türk devletleri, boy birliği şeklinde ortaya çıkmıştır. Eski Türk toplumunun sosyal yapısı içinde ön plana çıkan boylar, sosyal dayanışma ve canlılık taşımıştır. Boy birliği üzerinde yükselen bu ilk Türk devletleri, boylar arasında birlikteliği sağladıkları dönemlerde, güçlerinin zirvesine ulaşmıştır.

Buna göre ilk Türk devletleriyle ilgili

- I. federasyona dayalı bir yönetimin benimsendiği,
- II. ikili teşkilat sisteminin uygulandığı
- III. yönetimin hanedan mensupları arasında paylaşıldığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

2. Samanilerin Türk komutanlarından Alp Tegin tarafından kurulmuştur. Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da 963-1187 arasında hüküm sürmüştür. Hindistan üzerine 17 sefer yaparak İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasına katkı sağlamıştır.

Bazı özellikleri verilen bu Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uygurlar
- B) Selçuklular
- C) Karahanlılar
- D) Gazneliler
- E) Babürlüler

3. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Alaaddin Keykubad Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Kırım'ın önemli ticaret şehri olan Suğdak'ın Selçuklu topraklarına katılması
- B) Harzemşahlar ile Yassıçemen Savaşı'nın yapılması
- C) III. Haçlı Seferi'ne karşı mücadele edilmesi
- D) Anadolu'da Türk birliğinin büyük ölçüde sağlanması
- E) Moğol tehlikesine karşı Anadolu'daki kalelerin güçlendirilmesi

4. II. Murat, Candaroğulları ve Karamanoğulları beyliklerini hâkimiyet altına aldı; Aydınoğulları ve Menteşeoğulları beyliklerini topraklarına kattı. Germiyanolu Yakup Bey'in ölümü üzerine vasiyeti gereği beyliğin toprakları Osmanlı Devleti'ne katıldı. Venedik'le yapılan savaşlar sonucunda Selanik, Yanya ve Serez'i Osmanlı topraklarına kattı. Macaristan'a yaptığı seferle bazı kaleleri ele geçirdikten sonra Anadolu'ya dönerek Balkan devletleriyle ittifak yapan Karamanoğulları isyanını bastırdı. Varna ve II. Kosova zaferleriyle Balkanlarda Osmanlı Devleti'nin ilerleyişini engelleyebilecek önemli bir güç kalmadı. Anadolu ve Rumeli'deki faaliyetlerine rağmen İstanbul kuşatmasında istediği sonucu elde edemedi.

Aşağıdakilerden hangisi II. Murat'ın bu faaliyetlerinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Merkeziyetçi yönetim yapısının güçlenmesi
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlama mücadelesinin Osmanlı lehine dönmesi
- C) Anadolu beyliklerinin Timur'a sığınması
- D) Balkanlarda Osmanlı hâkimiyetinin kesinleşmesi
- E) Rumeli'de toprak kazanımlarının yaşanması

5. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılın sonlarına kadar Akdeniz'de fetihler yaparak sınırlarını genişletmesinde,

- I. Osmanlı donanmasının güçlü olması,
- II. Müslüman denizcilerin İspanya'ya karşı mücadele etmesi,
- III. Kuzey Afrika halklarının Hristiyan hâkimiyetine karşı Osmanlı idaresini istemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde 1652-1653 yıllarında görev yaparak ilk defa devletin gelirlerini ve harcamalarını ayrıntılarıyla inceleyip denk devlet bütçe defteri hazırlayan sadrazam aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Kemankeş Mustafa Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Köprülü Mehmet Paşa
D) Amcazade Hüseyin Paşa
E) Sokullu Mehmet Paşa

7. Osmanlı Klasik Dönemi'nde idari politikanın dayandığı temel ilkelerden biri payitahtın otoritesinin ve toplumun düzeninin sürdürülmesidir. Bunun en etkili yollarından biri müsadere olarak adlandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu uygulamanın gereği olduğu söylenebilir?

- A) Mülk arazileri liyakat usulünce idari kadrolara dağıtmak
B) Haksız yolla elde edilen gelir ve mülke el koymak
C) İaşe düzeninin seviyesini korumak
D) Lonca gruplarının aynı tür işte çalışmasını engellemek
E) Üretilen malların topluma ulaştırılmasını sağlamak

8. Osmanlı Devleti'nde savaş esirlerinin beşte birinin devlet hizmetine alınarak fiziksel durumlarına göre ileride yeniçeri olması hedeflenen sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulufe B) Dirlik
C) Pencik D) Müsellem
E) Cebelü

9. XVII. yüzyılın başlarından itibaren Amerika'nın altın ve gümüşünden olumsuz etkilenmeye başlayan Osmanlı ekonomik düzenindeki büyük fiyat artışları ve dalgalanmaların enflasyona sebep olması üzerine Osmanlı Devleti, akçenin gümüş içeriğini azaltma yoluna gitmiştir.

Bu işlem aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) İltizam B) Tağşiş
C) Esham D) Fiskalizm
E) Provizyonizm

10. Mirî arazi, Osmanlı topraklarının büyük çoğunluğunu oluşturmuştur. Mülkiyeti devlete ait olan bu topraklar ekilip biçilmesi ve işlenmesi amacıyla reayaya bırakılmıştı. Toprağı işleyen reâya, bu kullanım hakkına karşılık devlete birtakım vergiler ödemiş; devlet ise bu gelirlerin bir kısmını askerî birliklerin geçimini sağlamak için kullanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, devletin askerî birliklerin geçimini sağlamak için kullandığı arazilerden biri değildir?

- A) Ocaklık
B) Zeamet
C) Paşmaklık
D) Yurtluk
E) Timar

11. III. Selim, yalnız askerî alanda değil devletin bütün müesseselerinde düzenleme yapılması gerektiğini düşünmüştür. Bu nedenle devlet adamlarının da tavsiye ve görüşleri doğrultusunda büyük bir reform hareketine girişmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi III. Selim Dönemi reformlarından biri değildir?

- A) Avrupa başkentlerinde ilk daimî elçiliklerin açılması
- B) Mühendishâne-i Berr-i Hümayun adında subay okulunun açılması
- C) Yönetime katkı sağlaması için danışma meclislerinin kurulması
- D) İdari kadroların yönetici ihtiyacını karşılamak için Mekteb-i Mülkiye'nin açılması
- E) Nizâm-ı Cedid adı verilen Batılı tarzda ilk ordunun kurulması

13. Osmanlı Devleti ile İtilaf devletleri arasında 30 Ekim 1918'de imzalanan ve Osmanlı Devleti'nin savaştan çekilmesini sağlayan Mondros Ateşkes Antlaşması, Osmanlı topraklarında gerçekleşmesi muhtemel bir işgal faaliyetine karşı organize olmayı engelleyecek maddeler içermektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bu maddelerden biri olduğu söylenemez?

- A) Sınırların emniyeti ve iç asayişin temini için gerekli görülen kuvvetten başkası hemen terhis edilecek.
- B) Toros tünelleri İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecek.
- C) İtilaf Devletleri, güvenliklerine aykırı bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecek.
- D) Hükûmet haberleşmesi hariç bütün telsiz ve telgraflar İtilaf devletlerinin memurları tarafından kontrol edilecek.
- E) Tüm liman ve tersaneler İtilaf Devletleri'nin kontrolünde olacak.

12. Osmanlı Devleti'ni parçalanmaktan kurtarmak ve mevcut sınırları korumak amacıyla; ırk, dil, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin ortak bir vatan kavramı etrafında bir Osmanlı ulusunun inşa edilmesini hedefleyen "Osmanlılık" fikrinin savunucuları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?

- A) Mehmet Âkif Bey
- B) Namık Kemal
- C) Ziya Paşa
- D) Ahmet Midhat Efendi
- E) İbrahim Şinâsi

14. İtilaf devletleri I. Dünya Savaşı devam ederken aralarında imzaladıkları gizli anlaşmalarla Osmanlı topraklarını paylaşmış ancak Bolşevik İhtilali ile Rusya'da kurulan yeni yönetim, I. Dünya Savaşı'ndan çekildikten sonra eski Çarlık Rusya'sına ait gizli belgeleri dünyaya ifşa etmişti.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde toprakların yeniden paylaşımının gerektiği fikri etkili olmuştur?

- A) Mudanya Mütarekesi
- B) Lozan Antlaşması
- C) Selanik Ateşkes Antlaşması
- D) Paris Barış Konferansı
- E) Mondros Ateşkes Antlaşması

16. Amasya Genelgesi'nde "Milletin istiklalini, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." şeklinde bir karar alınmıştır. Millî Mücadele Dönemi'nin her aşamasında, yol haritası olarak kabul edilen genelgedeki bu karara göre hareket edildiği görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu karar doğrultusunda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi
- B) TBMM'nin açılması
- C) Sivas Kongresi'nin toplanması
- D) Men-i Müskirat Yasası'nın yürürlüğe girmesi
- E) Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması

17. Milli Mücadele Dönemi'nde yürürlüğe giren aşağıdaki kanun ve uygulamalardan hangisi TBMM tarafından çıkarılmamıştır?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
- B) Firariler Hakkında Kanun
- C) Tekâlif-i Milliye Emirleri
- D) 1921 Anayasası
- E) İstiklal Mahkemeleri

Mustafa Kemal'in "Millî emeller, millî irade yalnız bir şahsın düşüncesinden değil, bütün millet fertlerinin arzularının, emellerinin birleşmesinden ibarettir. Egemenlik kayıtsız ve şartsız millettir. Kuvvet birdir ve o millettir. Egemenlik, hiçbir mâna, hiçbir şekil ve hiçbir renkte ve belirtide ortaklık kabul etmez" şeklindeki ifadeleriyle aşağıdakilerden hangisinin felsefesini ifade etmiştir?

- A) TBMM'nin açılmasının
- B) Lozan Antlaşması'nın imzalanmasının
- C) Ankara'nın başkent ilan edilmesinin
- D) İstanbul'un teslim alınmasının
- E) Misakımillî'nin kabul edilmesinin

1930'larda Almanya Versay Antlaşması'na aykırı olarak Ren bölgesine asker çıkarmıştı. Japonya, Milletler Cemiyetinin amacına aykırı olmasına rağmen Mançurya'yı işgal etti. İtalya 1935'te Habeşistan'a saldırdı. Bunun üzerine Türkiye, Milletler Cemiyetine başvurdu ve Boğazlar konusunun yeniden görüşülmesini istedi. Yapılan görüşmeler sonucunda 20 Temmuz 1936'da Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalanarak Boğazlar Komisyonu kaldırıldı ve Boğazların savunması Türkiye'ye bırakıldı.

Buna göre Türkiye'nin dış politik ortamı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dünya barışını tehlikeye sokacak gelişmeler Türkiye'nin dış politik gelişmelerine yansımıştır.
- B) Türkiye Akdeniz ve Ege'de güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalmıştır.
- C) Türkiye'de meydana gelen iç politik gelişmeler dış politikayı olumsuz etkilemiştir.
- D) Türkiye'nin egemen devlet yapısını güçlendirecek gelişmeler yaşanmıştır.
- E) Türkiye'nin bağımsızlığına etki edebilecek bir sorun, bağlı olduğu uluslararası teşkilat aracılığıyla çözülmüştür.

20 Ekim 1920 ve 17 Şubat 1921 tarihleri arasında görev yapan Eskişehir İstiklal Mahkemesi casusluk yapma, Çerkez Ethem'le birleşerek ulusal orduya karşı savaşma, ayaklanmaları kışkırtma ve ayaklanmaya katılma suçlarından yakalanan şahısları yargılayarak idam ve müebbet hapis cezalarına çarptırmıştır.

Buna göre Eskişehir İstiklal Mahkemesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mahkeme üyeleri TBMM'ye seçilen milletvekillerinden belirlenmiştir.
- B) Yetki alanındaki kolluk kuvvetlerine emir verme yetkisine sahip olmuştur.
- C) TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin asker ihtiyacını karşılamıştır.
- D) TBMM'ye yönelik meydana gelen asayişsizliğe karşı düzeni ve otoriteyi sağlamıştır.
- E) Bölgenin varlıklı aileleri mahkeme kararlarında etki sahibi olmuştur.

İnkılap karşıtları ve kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının bazı mensupları, şahsi düşmanlık taşıdıkları Mustafa Kemal Paşa'ya 15 Haziran 1926'da yapacağı İzmir seyahati sırasında bir suikast planladılar. Gezi planındaki erteleme üzerine suikastçıları Yunan adalarına kaçırarak Giritli Şevki, suikast planının ifşa olduğunu düşündü ve bildiklerini İzmir Valisi Kazım Bey'e anlattı. Suikastçılar silahlarıyla yakalandı. Olayla ilişkisi tespit edilenler yargılandı. Mahkemece suçları sabit bulunanlar hakkında hapis ve idam cezaları uygulandı.

Bu bilgiyle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Suikast planının Takrir-i Sükûn Kanunu'nun yürürlükte olduğu günlerde yazıldığı
- B) Çağdaşlaşma düşüncesinin toplumun her kesiminde kabul görmediği
- C) Kişisel husumetin Türkiye'nin iç politik gündemini olumsuz etkilediği
- D) Millî egemenlik ilkesine aykırı olacak gelişmelerin yaşandığı
- E) Suikast planının iktidar ve muhalefet dinamiklerinin ortak görüşünü yansıttığı

1923-1938 döneminde "Bir karış fazla şimendifer" parolasıyla "millî vahdet, millî mevcudiyet, millî istiklâl meselesi" olarak görülen konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım arazileri
- B) Demir yolları
- C) Kara yolları
- D) Karasuları
- E) Hava yolları

Aşağıdakilerden hangisi 29 Ekim 1923 tarihinde yapılan anayasa değişikliği kapsamında alınan kararlardan biri değildir?

- A) Türkiye Devleti'nin idare şekli Cumhuriyettir.
- B) Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur.
- C) Türkiye Devleti'nin dinî İslam, resmî lisanı Türkçedir.
- D) Cumhurbaşkanı halk tarafından bir seçim dönemi için seçilir.
- E) Cumhurbaşkanının meclis üyeleri arasından seçtiği başbakan, yine Meclis üyeleri arasından bakanları seçer.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, dil ve tarih çalışmalarını yürütecek kurumların açılarak desteklenmesiyle

- I. millî kültürün güçlendirilmesi,
- II. ortak bir toplumsal hafıza oluşturulması,
- III. millî sermayenin aktif şekilde kullanılması

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

24. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi, 1925 - 1938 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı olarak görev almıştır?

- A) Mahmut Esat Bozkurt
- B) Tefik Rüştü Aras
- C) Şükrü Kaya
- D) Ali Fethi Okyar
- E) Recep Peker

26. ABD ve NATO'nun SSCB'yi etkisiz hâle getirmek için oluşturduğu Çevreleme Politikası doğrultusunda Türkiye ve Irak tarafından 1955 yılında bir savunma ve güvenlik örgütü kuruldu. SSCB'nin Orta Doğu'da nüfuz kurmasını önlemeye yönelik olan bu örgüte İngiltere, Pakistan ve İran da katıldı.

Batı Bloku içerisinde meydana getirilen bu oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Marshall Planı
- B) SEATO
- C) Bağdat Pakti
- D) NATO
- E) Eisenhower Doktrini

YARGI YAYINEVİ

25. Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesini ve barış ortamının kurulmasını vaat eden antlaşmalara rağmen devletlerin birbirine olan güvensizliği devam etmiştir. 27 Ağustos 1928'de ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Çekoslovakya, Polonya ve Belçika olmak üzere dokuz devlet arasında yapılan anlaşmayla devletler "savaşın kanun dışı olduğunu, uluslararası ilişkilerde savaş, ulusal politikalarına alet etmeyeceklerini, anlaşmazlıkların çözümü için savaş yoluna gitmeyeceklerini, uyuşmazlıkları barışçıl yollarla çözeceklerini" kabul etmişlerdir.

Avrupa'da iki savaş arası dönemde devletlerarası güveni ve barışı güçlendirmek için yapılan bu anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Locarno Antlaşması
- B) Briand-Kellogg Pakti
- C) Münih Sözleşmesi
- D) Paris Barış Antlaşması
- E) Nyon Sözleşmesi

27. Devletlerarası ilişkilerde ABD ile SSCB'nin siyasi ve askerî gücü etrafında şekillenen dünyanın içinde bulunduğu Soğuk Savaş Dönemi, aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile yerini Yumuşama Dönemi'ne bırakmasına zemin hazırladı?

- A) Kore Savaşı
- B) Süveyş Krizi
- C) Berlin Bunalımı
- D) Vietnam Savaşı
- E) Küba Krizi

DENEME - 18 ÇÖZÜMLERİ

- 28 Soru metninde boylar konfederasyonu hakkında bilgi verilmiştir. Federasyon ya da federatif yapı olarak da adlandırılabilir. İkili teşkilat, devletin doğu-batı şeklinde idare edilmesidir. Hanedan anlayışına yönelik de herhangi bir bilgi paylaşılmamıştır. Dolayısıyla yalnız 1. öncül alınmalıdır.

CEVAP: A

- 29 Gazneliler, Alp Tegin tarafından 963 yılında başkenti Gazne olarak Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da kurulan Müslüman Türk devletidir. Gazneli Mahmut, devlete en parlak dönemini yaşatmıştır. Hindistan'a 17 sefer yaparak İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasına katkı sağlamıştır. Gazneli Mahmut, sultan unvanını kullanan ilk Türk hükümdardır.

CEVAP: D

- 30 I. Alaaddin Keykubad Anadolu'da Türk birliğini büyük ölçüde sağlayarak Alanya'yı fethetmiştir. Sinop'taki tersanelerde yaptırdığı donanma ile Kırım'ın önemli ticaret şehri olan Suğdak'ı topraklarına katmış (1226), Anadolu'yu ele geçirmek isteyen Celalettin Harzemşah'ı 1230 tarihinde Yassıçemen Savaşı'nda yenmiştir. Ayrıca Moğol tehlikesine karşı Anadolu'daki kaleleri güçlendirmiş, buraları asker ve mühimmat bakımından takviye etmiştir. Komşu devletlerle ittifaklar kurarak ve Moğollarla antlaşma yaparak Anadolu'yu güvence altına almıştır.

CEVAP: C

- 31 Anadolu beyliklerinin Timur'a sığınması, Yıldırım Bayezid Dönemi'ndeki Anadolu fetihlerinin sonucudur.

CEVAP: C

- 32 XVI. yüzyıl, Osmanlı denizciliğinin zirve noktası olmuştur. Bu dönem Akdeniz'de İspanya-Osmanlı mücadelesi kendini göstermiştir. İki devlet arasındaki rekabet yüzyılın sonlarına kadar Akdeniz'in batısında ve Kuzey Afrika'da devam etmiştir. Barbaros Hayrettin Paşa'nın Osmanlı donanmasının başına geçmesiyle çok etkili bir Akdeniz siyaseti izlenmiştir. Onun dışındaki Müslüman denizciler de İspanyollara karşı sürekli mücadele etmiştir. Bu etkenlerle birlikte Müslüman Kuzey Afrika halklarının Hristiyan hâkimiyetine karşı çıkması da Osmanlı'nın Akdeniz hâkimiyetinde etkili olmuştur.

CEVAP: E

- 33 Tarhuncu Ahmet Paşa'nın sadrazamlığı döneminde Osmanlı Devleti'nde ilk defa devletin gelirlerini ve harcamalarını ayrıntılarıyla öğrenip bir devlet bütçesi hazırlamak için bir kurul kuruldu. Bu kurul 1643 ile 1652 yılı arasındaki yaklaşık 10 yıl için devletin defterlerini inceledi. Ayrıca Osmanlı Devleti maliye sisteminde ilk kez olarak gelecek yıl için, yani 1652 yılında başlayan yıl için, Tarhuncu bütçesi adı verilen bir bütçe defteri hazırlandı.

CEVAP: B

- 34 Müsadere, devlet tarafından bir malı koruma altına almak üzere ceza veya tedbir olarak o mala el konulmasıdır. Müsadere, kamu görevlilerinin haksız yollarla elde ettikleri gelir veya mülkün tamamına veya bir kısmına devletin el koymasını da ifade eder. El konulan mal, hazineye gelir olarak kaydedilirdi. Bu sayede devlet otoritesi ve aynı zamanda toplum düzeni korunmuştur.

CEVAP: B

- 35 Pencik Kanunu'yla toplanan vergilere "pencik resmi" (pencik vergisi) denir. Pencik Kanunu'na göre savaş esirlerinin beşte biri devlet hizmetine alınmıştır. Pencik resmi olarak toplanan esirler fiziksel durumlarına göre istihdam edilmiştir. Herhangi bir sakatlığı olmayan ve ileride yeniçeri olması hedeflenen erkekler "pencik oğlanı" olarak isimlendirilmiştir.

CEVAP: C

36. Amerika'dan gelen değerli madenlerden olumsuz etkilenen Osmanlı Devleti'nde büyük fiyat artışları ve dalgalanmalar enflasyona sebep olmuştur. Bu durum karşısında Osmanlı Devleti, akçenin gümüş içeriğini azaltma yoluna gitmiştir. Günümüzde devletin para basmasına benzetebileceğimiz bu uygulamaya, Osmanlı Devleti'nde "tağşiş" adı verilmiştir.

CEVAP 3

37. Gelirleri padişah kızlarına, annelerine ve eşlerine ayrılan topraklara paşmaklık denilmiştir.

Ocaklık: Gelirleri kale muhafızlarına ve tersane gi-derlerine ayrılan topraklardır.

Yurtluk: Gelirleri sınır boylarındaki askerlere verilen topraklardır.

Dirlik arazilerin bölümleri olan has, zeamet ve timar topraklarından elde edilen gelirle de cebelü adı verilen asker beslenirdi.

CEVAP 4

38. Mekteb-i Mülkiye, idari kadroların yönetici ihtiyacını karşılamak için II. Mahmut Dönemi'nde açılmıştır.

CEVAP 5

39. Osmanlılık fikrine göre ırk, dil, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin Osmanlı halkları; haklar ve ödevler bakımından eşit kabul edilmiştir. Böylece ortak bir vatan kavramı etrafında bir Osmanlı ulusunun inşa edilmesi hedeflenmiştir. Osmanlılık fikrinin oluşturulma amacı devleti parçalanmaktan kurtarmak ve mevcut sınırları korumaktır.

Namık Kemal, Ahmet Midhat Efendi, Ziya Paşa, İbrahim Şinâsi gibi aydınlar, Osmanlılık fikrinin önemli savunucularındandır.

Mehmet Âkif Bey, İslamcılık fikrini savunmuştur.

CEVAP 6

40. Seçeneklerde verilen maddeler, İtilaf devletleri tarafından yapılacak işgaller karşısında Osmanlı Devleti'nin organize bir şekilde mücadele başlatmasını önlemeye yöneliktir. Ancak C seçeneğindeki madde, işgallerin gerçekleşmesi için hukuki bir dayanak oluşturmak için anlaşmaya eklenmiştir.

CEVAP 7

41. 1917 Bolşevik ihtilali sonrasında Sovyet Rusya'nın yeni yöneticileri Çarlık Rusya'sının ve İtilaf Devletleri'nin yaptığı gizli antlaşmaları yayınladılar. Daha önce Rusya'ya verilmesi planlanan bölgelerin ve Osmanlı Devleti'ne ait bazı toprakların Rusya'nın savaştan çekilmesi nedeniyle yeniden paylaşımının gerektiği fikri 18 Ocak 1919'da toplanan Paris Barış Konferansı'nda etkili olmuştur.

CEVAP 8

42. Men-i Müskirat Kanunu, savaş koşullarının devam ettiği bir dönemde sarhoşluğun önlenmesi amacıyla içki yasağı öngören kanuni düzenlemedir.

CEVAP 9

43. Mustafa Kemal'in halk egemenliği doğrultusunda ifade ettiği sözü, TBMM'nin kuruluş felsefesi ile ilgilidir. Halkın seçimleriyle göreve gelen TBMM, halkın temsil edilmesiyle milli egemenlik ilkesini hayata geçirmiştir.

CEVAP 10

44. Tekâlif-i Milliye Emirleri, Başkomutanlık yetkisini almış bulunan Mustafa Kemal Paşa tarafından çıkarılmıştır.

CEVAP 11

45 Türkiye'nin Boğazlar ile ilgili görüşmelerinin ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalandığı süreçte dış politikayı olumsuz etkileyecek herhangi bir iç politik sorun yaşanmamıştır. Soru metninde de bu yönde bir bilgi yoktur.

46 TBMM tarafından çıkarılan Hıyanet-i Vatanîye Kanunu ve Firariler Hakkında Kanun gibi isyanlara ve ordudan kaçma gibi eylemlere karşı alınan tedbirlerin sahadaki uygulayıcısı İstiklal Mahkemeleri olmuştur. Bu doğrultuda ülkenin farklı bölgelerinde açılan İstiklal Mahkemeleri kanunlar kapsamında işlenen suçlara karşı yargılamalar yapmıştır. Soru metninde verilen bilgiye göre Eskişehir İstiklal Mahkemesi'nin TBMM'ye yönelik meydana gelen asayişsizliğe karşı düzeni ve otoriteyi sağladığına ulaşılabılır.

47 - Takrir-i Sükûn Kanunu, 4 Mart 1925-4 Mart 1929 tarihleri arasında yürürlükte kalmıştır. A seçeneğine ulaşılabılır.

- "İnkılap karşıtları" ifadesinden B seçeneğine, "şahsi düşmanlık taşıdıkları Mustafa Kemal Paşa'ya" ifadesinden C seçeneğine, "kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının" ifadesinden ve meclis tarafından seçilmiş cumhurbaşkanına suikast planlanmasından D seçeneğine ulaşılabılır.

48 1923-1938 Dönemi'nde demir yolları sorunu "Bir karış fazla şimendifer" parolasıyla "millî vahdet, millî mevcudiyet, millî istiklâl meselesi" olarak görülmüştür. Üretim merkezlerini tüketim merkezlerine bağlayarak ekonomik bir denge kurmak ve demir yollarının geçtiği bölgelerde toplumsal yaşamı geliştirmek amaçlanmıştır. Ayrıca demir yolları, Türkiye'nin "geri kalmış bölgelerine ilim, irfan ve medeniyet nuru akıtmak; huzur, millî varlık ve millî emniyet açısından da bir zorunluluk" olarak görülmüyordu.

29 Ekim 1923 günü 1921 Anayasası'nda yapılan değişiklikler:

- Türkiye Devleti'nin idare şekli Cumhuriyettir.
- Türkiye Devleti TBMM tarafından idare olunur. Meclis, hükûmetin yükümlülüğündeki görevleri Bakanlar Kurulu vasıtasıyla yerine getirir.
- Cumhurbaşkanı, meclis üyeleri tarafından bir seçim dönemi süresince seçilir, daha sonra tekrar seçilebilir.
- Başbakan, Cumhurbaşkanı tarafından Meclis üyeleri arasından seçilir. Diğer bakanlar başbakan tarafından yine Meclis üyeleri arasından seçildikten sonra Cumhurbaşkanının onayına bırakılır.
- Türkiye Devleti'nin dinî İslam, resmî lisanı Türkçedir.

Millî kültürün temelini millî tarih anlayışından geçtiğine inanan Mustafa Kemal, bu fikrini destekleyecek bir dizi çalışmaya öncülük etti. "Türk Tarih Tezi" olarak adlandırılan ve millet eksenli tarih yazımını esas alan yeni bir anlayış geliştirdi. 15 Nisan 1931'de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti kuruldu. Bu cemiyetin öncelikli görevi millî ve uluslararası kongrelerde Türk Tarih Tezi'ni savunmaktır.

Dil birliğinin, millî kültür ve siyasi bağımsızlığın ön koşulu olduğuna inanan Mustafa Kemal, Türk dilini öz benliğine kavuşturmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyetini kurdu.

1923 - 1938 yılları arasında Dışişleri Bakanı olarak görev almış kişiler şunlardır:

- İsmet İnönü (1922 - 1924)
- Şükrü Kaya (1924 - 1925)
- Tevfik Rüştü Aras (1925 - 1938)

52. 1927'de Fransa Dışişleri Bakanı Aristide Briand, verdiği bir demeçte ABD ile Fransa arasındaki münasebetlerde savaşı "kanun dışı" ilan ederek karşılıklı yükümlülük üstlenmeyi önerdi. ABD Dışişleri Bakanı Kellogg ise "savaşı ulusal politikanın aleti olmaktan çıkarma yükümlülüğünün çok taraflı antlaşmalarla sağlanması" üzerinde durdu. 27 Ağustos 1928'de soru metninde adı geçen devletlerle imzalanan bu pakta, 1929 yılının sonuna kadar Türkiye ve SSCB de dâhil 46 devlet katıldı.

CEVAP B

53. Bağdat Paktı; Türkiye, İran, Irak, Pakistan ve Birleşik Krallık arasında, Sovyetler Birliği'nin Orta Doğu'da nüfuz kurmasını önlemeye yönelik olarak kurulan karşılıklı güvenlik ve savunma örgütüdür. Irak'ın 1959'da çekilmesiyle merkezi Ankara'ya taşınan paktın adı, CENTO olarak değiştirildi. 12 Mart 1979'da önce Pakistan'ın, ertesi gün de İran'ın ayrıldıklarını açıklamaları sonucunda fiilen işlevsiz hale gelen CENTO'nun varlığı sona erdi.

CEVAP C

54. Soğuk Savaş Dönemi'nde Doğu Bloku'nda meydana gelen anlaşmazlıklar, ABD ile SSCB arasında 1962'de yaşanan Küba Krizi ve uluslararası düzeyde bir nükleer savaş tehdidinin ortaya çıkması Soğuk Savaş Dönemi'nin yerini Yumuşama Dönemi'ne bırakmasına zemin hazırladı.

CEVAP E

1. Kök Türkler, Asya Hun Devleti'nin yıkılışından sonra bölgede kurulmuş olan Avar Devleti'ni yıkarak 552 yılında Kök Türk Devleti'ni kurdu. Devletin kurucusu Bumin Kağan, İl Kağan unvanını alarak ülkenin batı kısmının idaresini kardeşi İstemi Yabgu'ya verdi.

Buna Kök Türk Devleti ile ilgili

- I. yönetimin hanedan üyeleri arasında paylaşıldığı,
II. ikili teşkilat sisteminin uygulandığı,
III. veraset anlayışının kesinlik kazandığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Türk İslam edebiyatının günümüze kadar ulaşan ilk eseri olma özelliğine sahiptir. Yusuf Has Hacıp eserini 1070'de Doğu Karahanlı Hükümdarı Uluğ Kara Buğra Han'a Türkçe olarak sunmuştur. Eserde insanların hem bu dünyada hem de ahirette mutluluğu elde edebilmek için nasıl bir yaşam sürmeleri gerektiği bilgisi verilmiştir. Ayrıca insanın sosyal hayattaki ve devlet nizamındaki görev ve sorumluluklarına değinilmiş, ideal Türk devlet anlayışının özellikleri anlatılmıştır. Bu bakımdan eser bir siyasetname olarak kabul edilmiştir.

Bazı özellikleri verilen bu eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasetnâme
B) Atabetü'l-Hakayık
C) Divânü Lûgatü't-Türk
D) Divân-ı Hikmet
E) Kutadgu Bilig

3. **Aşağıdakilerden hangisi, Haçlı Seferleri'ne karşı mücadele eden Türk devlet ve beyliklerinden biri değildir?**

- A) Türkiye Selçuklu Devleti
B) Danişmentliler
C) Zengîler
D) Gazneli Devleti
E) Eyyubi Devleti

4. Osmanlı Devleti, Rumeli'de fethettiği topraklara Anadolu'dan getirdiği Türkmen aileleri yerleştirmiştir. Rumeli seferlerine katılan akıncı ve dervişlerin bir kısmı, buralarda kalarak yapılacak olan iskânlara önyak olmuşlardır. Fethedilen yerleri gazilere temlik yoluyla vermiş ve o alanlara uç beyleri göndermişlerdir. Kendilerine arazi verilen bu beyler sürekli akınlar yaparak da çeşitli kazanımlar elde etmişlerdir. Fethedilen yerlere ilk olarak camiler inşa edilmiş, muhacirler bu alana iskân edilmişlerdir. Böylece camiler, iskânın çekirdeğini oluşturmuştur. Yine bu bölgelerde vakıflar tesis edilmiş, zaviyeler ve tekkeler inşa edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bu faaliyetlerinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Balkanlardaki Osmanlı hâkimiyetinin pekiştirilmesi
B) Batıda Sırp ve Bulgar krallıklarıyla karşı karşıya gelinmesi
C) Türk-İslam kültürünün daha geniş alanlara yayılması
D) Hristiyan devletlerin oluşturduğu Haçlı birliklerine karşı mücadele edilmesi
E) Anadolu'da toprak kayıplarının yaşanması

5. Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyılda Fransa'ya siyasi ve ekonomik yönden destek sağlamasında;

- I. Roma-Germen İmparatorluğu'nun Avrupa'ya hâkim olmasını önlemek,
- II. Avrupa'da Hristiyan birliğinin parçalamak,
- III. Batı yönündeki fetihleri kolaylaştırmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet Dönemi'nde çıkan bir isyanda asilerin isteği üzerine saray ağalarının Sultanahmet Meydanı'ndaki çınar ağacına asılmaları resmî kaynaklarda aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılır?

- A) Nizam-ı Âlem
- B) Vaka-i Hayriye
- C) Kazan kaldırma
- D) Kanun-ı Kadim
- E) Vaka-i Vakvakiye

7. Osmanlı mâli yapısına göre vergiler örfi ve şer'i olarak ayrılmıştır. Örfi vergilerin toplanmasında herhangi bir dinî inanç gözetilmezken şer'i vergi uygulamasında dinî inanç dikkate alınmıştır.

Bu durumun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin gayrimüslimlerden daha fazla vergi toplama politikasının olması
- B) Hukuk sisteminde töre ve din ekseninde ikili bir yapının bulunması
- C) Gayrimüslimlerin Müslümanlara göre daha alt seviyede yer alması
- D) Eyaletlerde farklı vergi oranlarının belirlenmesi
- E) Gayrimüslimlerin varlıklı ailelere mensup olması

8. Osmanlı Klasik dönemde Müslüman halk arasında çıkan anlaşmazlıklar ile Müslümanlarla gayrimüslimler arasında çıkan anlaşmazlıklara bakan mahkeme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemaat Mahkemeleri
- B) Şer'i Mahkemeler
- C) Konsolosluk Mahkemeleri
- D) Nizâmiye Mahkemeleri
- E) Divan-ı Hümayun

9. Osmanlı Devleti Kutsal İttifak savaşları sonunda imzalanan Karlofça ve İstanbul antlaşmalarıyla büyük çaplı topraklar kaybetmiştir. 1710-1711 yıllarında Ruslara karşı yapılan savaşlarda başarılı olan Osmanlı Devleti, 1711 yılında imzalanan antlaşma ile 1700 İstanbul Antlaşması'nda Ruslara bırakmak zorunda kaldığı Azak Kalesi'ni geri almıştır. Bu durum Osmanlı yönetiminde Karlofça Antlaşması ile kaybedilen yerlerin geri alınabileceği inancını güçlendirmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen bu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prut
- B) Pasarofça
- C) Belgrad
- D) Küçük Kaynarca
- E) Yaş

10. Osmanlı Devleti'nin askerî yapısı içinde yer alan Kapıkulu Ordusu'nun atlı birliklerine "Altı Bölük Halkı" denilmekteydi. Bu birlikler hükümdarla beraber sefere giderlerken padişahın sağ ve solunda yürürlerdi. Doğrudan çatışma alanında yer almayan bu askerlerin muharebe zamanında ve gerek konak yerlerinde padişahın çadırını, saltanat sancaklarını, ordu ağırlıklarını, hazineyi muhafaza etmek gibi görevleri vardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Altı Bölük Halkı denilen birliklerden biri değildir?

- A) Sipahiler B) Silahatlar
C) Ulufeciler D) Garipler
E) Cebeciler

11. 1839 yılında tahta çıkan Sultan Abdülmecit, 1861 yılına kadar süren saltanatı boyunca siyasi, idari ve mali alanlardaki yeniliklerinin yanı sıra birçok eğitim kurumunun açılmasını da sağlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Abdülmecit Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Kaime-i Mutabere adı verilen ilk kâğıt paranın basılması
B) Tanzimat ve Islahat fermanlarının ilan edilmesi
C) Mekteb-i Harbiye ve Mekteb-i Tıbbiye gibi modern okulların açılması
D) Anadolu'nun ilk demir yolu işletmesinin açılması
E) Maarif-i Umûmiye Nezâreti ile eğitimde düzenleme yapılması

12. Aşağıdakilerden hangisi II. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte İttihat ve Terakki Fırkası'na karşı muhalefet olarak kurulmuş siyasi yapılardan biri değildir?

- A) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
B) Osmanlı Ahrar Fırkası
C) Fedâkâran-i Millet Cemiyeti
D) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
E) Osmanlı Sosyalist Fırkası

13. 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihleri arasında toplanarak Milli Mücadele hareketinin dönüm noktalarından olan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin atıldığı Erzurum Kongresi, ulusal egemenliğin koşulsuz olarak gerçekleştirilmesine karar verilen ilk kongre olması ve Milli Mücadele'nin rotasının çizilmesi açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Buna göre Erzurum Kongresi kararlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî sınırlar içinde bulunan vatan bir bütündür, bölünemez.
B) Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı millet, kendisini topyekûn savunacak ve direnecektir.
C) Kuvay-ı Millîye'yi etkin, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
D) Elviye-i Selâse dâhilindeki Kars, Ardahan ve Batum'un durumu, halk oylamasıyla karara bağlanacaktır.
E) Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyet ve sosyal dengemizi bozacak imtiyazlar verilemez.

14. İngiltere Başbakanı David Lloyd George, Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren ve "Paylaşım" konusunu içeren görüşmede şunları dile getirmiştir: "...Mezopotamya... evet... petrol... Mezopotamya'yı almalıyız, Filistin, ...evet... kutsal topraklar... Siyonizm... Filistin'i almak zorundayız, Suriye... hım... Ne var Suriye'de? Orayı Fransızlar alsın."

İtilaf Devletleri temsilcileri aşağıdakilerden hangisinde bu ifadelere uygun hareket etmişlerdir?

- A) Mondros Mütarekesi
B) Sevr Antlaşması
C) Lozan Görüşmeleri
D) Mudanya Mütarekesi
E) Selanik Mütarekesi

15. Amasya Görüşmeleri'nde "Hiçbir himaye ve manda kabul edilmeyecektir. Türk vatanının bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacaktır." şeklinde bir karar alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele'nin başlarından itibaren bu yönde faaliyet yürüten cemiyetlerden biri değildir?

- A) Millî Kongre Cemiyeti
- B) Kilikyalılar Cemiyeti
- C) Wilson İlkeleri Cemiyeti
- D) Trakya Paşaeli Cemiyeti
- E) Gizli Karakol Cemiyeti

16. 1921 Londra Konferansı'nda "Söz hakkı milletin asıl temsilcilerine aittir." diyerek sözü TBMM temsilcisine bırakan İstanbul Hükûmeti temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Bey
- B) Tevfik Paşa
- C) İsmet Paşa
- D) Kâzım Karabekir Paşa
- E) Refet Bele Paşa

17. Aşağıda verilen savaşlardan hangisinden önce TBMM, Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşek'i sorunun diplomasi yoluyla çözülmesi için Avrupa'ya göndermiştir?

- A) Birinci İnönü
- B) İkinci İnönü
- C) Kütahya-Eskişehir
- D) Sakarya
- E) Büyük Taarruz

18. Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumundan ölümüne kadarki hayatını ve Kurtuluş Savaşı'ndan itibaren anılarını "Çankaya" adlı eserinde kaleme alan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Falih Rıfkı Atay
- B) Ali Fethi Okyar
- C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- D) Şevket Süreyya Aydemir
- E) Ali Fuat Cebesoy

19. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile tüm eğitim öğretim kurumları tek çatı altında birleştirildi. Azınlıklara ve yabancılara ait okullar, sıkı kontrol altına alındı. Bu okullarda din propagandası yasaklandı. Maarif Vekâletinin hazırladığı bir genelgeyle Türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi derslerinin Türk öğretmenler tarafından ve Türkçe verilmesi zorunlu tutuldu. Kurallara uymayan okullar kapatıldı.

Aşağıdaki devletlerden hangisi, bu karara karşı çıktysa da Türkiye'nin tutumu karşısında meseleyi Türk Hükûmetinin isteği yönünde kabul etmek zorunda kalmıştır?

- A) İngiltere
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) Almanya
- E) Sovyet Rusya

20. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele lehine fetvalar vermesi ile tanınmış ve Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle Yeni Türk Devleti'nin ilk Diyanet İşleri Başkanı olmuştur?

- A) Börekçizade Rıfat Efendi
- B) Tevfik Rüştü Bey
- C) Dürrizade Abdullah Efendi
- D) Mustafa Sabri Bey
- E) Hacı Musa Efendi

21. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türk basını, aşağıdaki gelişmelerden hangisini "Yeni Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliği Nasıl Gerçekleşti? Modern Türk Toplumunun Dizaynı" başlığıyla okurlarına duyurmuş olabilir?

- A) Misak-ı İktisadi Kararları'nın kabul edilmesi
- B) Cumhuriyet'in ilan edilmesi
- C) Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi
- D) 1924 Anayasası'nın ilan edilmesi
- E) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

22. Aşağıdakilerden hangisi, yeni Türk Devleti'nde devletçilik anlayışı doğrultusunda yapılan düzenlemelerden biri değildir?

- A) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
- B) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
- C) Türk Tarih Kurumunun açılması
- D) Kamu İktisadi Teşekküllerinin kurulması
- E) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması

23. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, çok partili hayata geçiş ile ilgili çalışmalar yapılmasıyla

- I. demokratik hayatın güçlendirilmesi,
- II. TBMM'deki çok sesli siyasi ortamın sonlandırılması,
- III. mevcut iktidarın denetlenmesi

amaçlarından hangilerinin benimsendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

24. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi, Cumhuriyetin ilanından sonraki süreçte bir süre milletvekilliği görevinde bulunduktan sonra Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kurucu kadrosunda yer alarak genel başkanlık yapmıştır?

- A) Kâzım Karabekir
- B) Ali Fuat Cebesoy
- C) Mahmut Esat Bozkurt
- D) Tevfik Rüştü Aras
- E) Ali Fethi Okyar

25. İngiltere Başbakanı Chamberlain Hitler'in esas hedefinin Doğu Avrupa hâkimiyeti olduğunu gördü. Almanya'nın SSCB'ye karşı kendileri ile iş birliği içerisinde olacağını düşünen İngiltere, Almanya ile iyi geçinmeyi amaçladı. Bu amaçla yatıştırma politikasını uyguladı. Bu politika saldırgan olan Almanya'ya karşı Chamberlain'in takip ettiği pasif kalma siyasetiydi.

Buna göre İngiltere, aşağıdakilerden hangisinin Almanya tarafından işgal edilmesiyle birlikte bu politikayı sonlandırmıştır?

- A) Yugoslavya
- B) Polonya
- C) Çekoslovakya
- D) Romanya
- E) Bulgaristan

26. ABD ve NATO'nun SSCB'yi etkisiz hâle getirmek için oluşturduğu Çevreleme Politikası doğrultusunda, Batı Bloku'nda yer alan Türkiye de bazı hamlelerde bulundu. SSCB tehlikesine karşı 1953'te Türkiye'nin girişimleri ve Yunanistan ile Yugoslavya'nın katılımıyla bir savunma ve işbirliği ittifakı imzalandı.

Batı Bloku içerisinde meydana getirilen bu oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balkan Paketi
- B) SEATO
- C) Marshall Planı
- D) NATO
- E) Eisenhower Doktrini

YARGI YAYINEVİ

- 1970'lerden itibaren SSCB yönetimi altındaki Azerbaycan'ın bağımsızlığı için mücadele etmiştir.
- Azerbaycan Halk Cephesi'nin öncülüğünü yapmıştır.
- 1992'de Azerbaycan'ın ikinci cumhurbaşkanı olmuştur.
- "Bütün Azerbaycan Yolunda" adlı bir kitabı ile Azerbaycan Türklerinin yaşadığı yerlerin birleştirilmesini savunmuştur.

Yukarıda hakkında bazı bilgiler verilen Azerbaycanlı lider aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Emin Resulzade
- B) Haydar Aliyev
- C) İslam Kerimov
- D) Bahtiyar Vahapzade
- E) Ebu Feyz Elçibey

DENEME - 19 ÇÖZÜMLERİ

1. Ülkenin doğu-batı şeklinde yönetilmesi ikili teşkilat sisteminin uygulandığını, ülkenin batı kısmının idaresinin kağanın kardeşine verilmesi devlet yönetiminde hanedan anlayışının olduğunu gösterir.

Ancak devletin başına geçme konusunda bir bilgi paylaşılmadığı için veraset uygulaması hakkında çıkarım yapılamaz.

CEVAP: C

2. Yusuf Has Hacı, Kutadgu Bilig'de dört önemli esası kişileştirmiş ve bunları kendi aralarında konuşturmuştur. Eserde hükümdarın halkına ve halkın devlete karşı sorumlulukları anlatılmıştır.

CEVAP: E

3. Haçlı Seferleri'ne karşı Türkiye Selçuklu Devleti, Danişmentliler, Zengîler, Eyyubi Devleti, Saltuklular, Artuklular gibi devlet ve beylikler mücadele etmiştir. Ancak Gazneliler kuruldukları coğrafya sebebiyle Haçlılar ile karşılaşmamıştır.

CEVAP: D

4. Soru metninde bilgisi verilen bölge Balkanlar ve Rumeli'dir. Bu bölgelerde yürütülen faaliyetler Anadolu'ya batı yönünden gelebilecek saldırıları azaltacağından dolayı Anadolu'da toprak kayıplarının yaşanması gibi bir sonuç yaratmaz.

CEVAP: E

5. Osmanlı Devleti, Avrupa'ya Roma-Germen İmparatorluğu'nun hâkim olmasını önleyebilecek en önemli tedbirin, Roma-Germen İmparatorluğu'nun rakibi Fransa ile ittifak kurmak olduğunu düşünmüştür. 1529 Viyana Seferi, Avrupa'da Hristiyan birliğinin kurulmasında etkili olmuştur. Fransa dahi bu birliğe dâhil olmuş ve Osmanlılarla ilişkilerini inkâr etmiştir. Osmanlı yönetimi, Kıbrıs Seferi'nden önce Avrupa'da kurulması muhtemel ittifakı parçalamak için 1569'da Fransa ile çok kapsamlı bir ittifak antlaşması imzalamıştır. Bu antlaşma ile ekonomik ve siyasi kapitülasyonlar genişletilmiştir. Böylece Osmanlı yönetimi Batı yönündeki fetihleri kolaylaştırmayı hedeflemiştir.

CEVAP: E

6. Küçük yaşta tahta çıkan IV. Mehmet'in yönetimi tam olarak sağlayamaması ve iktidarın uzun süre saray ağaları ve hanım sultanların elinde kalmasını fırsat bilen yeniçeriler isyan etmiştir. IV. Mehmet'ten saray ağalarını idam etmesini isteyen asilerin bu istekleri kabul edilmiştir. İdam edilenlerin cesetleri Sultanahmet Meydanı'ndaki çınar ağacına asıldığı için bu olaya Vaka-i Vakvakiye (Çınar Vakası) denilmiştir.

CEVAP: E

7. Soru metninde bahsedilen durumun temel nedeni Osmanlı Devleti'nde hukuk sisteminin laik bir temelde olmamasıdır. Hukuk sisteminde töre ve din ekserinde ikili bir yapının bulunması nedeniyle şer'i (dinî) vergi uygulamasında dinî inanç dikkate alınmıştır.

CEVAP: B

8. • **Şer'i Mahkemeler:** Müslümanlar arasındaki bütün davalara, gayrimüslimlerin sadece kamu hukuku alanındaki anlaşmazlıklara bakardı.
- **Cemaat Mahkemeleri:** Gayrimüslimlerin davalarına bakarlardı.
- **Konsolosluk Mahkemeleri:** Kapitülasyonlardan yararlanan yabancı devletlerin, kendi vatandaşları arasında çıkan anlaşmazlıklara bakardı.
- **Nizamiye Mahkemeleri:** Tanzimat Dönemi'nden itibaren hukuk ve cinayet davalarıyla ticaret mahkemelerinin yetkileri dışında kalan davalara bakardı.
- **Divanhümayun:** Büyük siyasi davalara bakardı.

CEVAP: B

9. Osmanlı zaferiyle sonuçlanan Prut Savaşı'ndan sonra 1711 yılında Prut Antlaşması imzalandı. Buna göre Ruslar işgal ettikleri topraklardan geri çekilecek, İstanbul Antlaşması sonrası yaptığı kale ve istihkâmları yıkacaktı. Rusya, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmayacak ve Rus tüccarlar Osmanlı ülkesinde serbestçe ticaret yapabilecekti. Bu antlaşmayla Osmanlılar, İstanbul Antlaşması'yla kaybettiği yerleri geri aldı. Rusya'ya karşı Prut Antlaşması ile elde edilen üstünlük, Osmanlılarda Karlofça Antlaşması ile kaybedilen yerlerin geri alınabileceği inancını güçlendirdi.

CEVAP: A

10. Cebeciler, Kapıkulu Ordusu'nun piyade (yaya) birlikleri içerisinde yer alır. Bu birlikler silahların temin edilmesi, korunması ve sefer zamanında cepheye götürülmesiyle görevliydi.

CEVAP: C

11. Abdülmecit Dönemi gelişmelerinden bazıları:

- Tanzimat ve Islahat fermanları ilan edilmiştir.
- Osmanlı Posta Teşkilâtı kurulmuştur.
- İlk Osmanlı Bankası olan Bank-ı Dersaadet kurulmuştur.
- Erkek öğretmen okulu Darü'l-muallimin açılmıştır.
- İlk belediye örgütü kurulmuştur.
- İlk anonim vapur şirketi olan Şirket-i Hayriye kurulmuştur.
- Islahatları düzenlemek için Meclis-i Âl-i Tanzimat kurulmuştur.
- Jandarma Teşkilâtı kurulmuştur.
- Yabancı destekli ilk banka olan Bank-ı Osmanî (Osmanlı Bankası)
- İdarî alanda memur yetiştirmek için Mülkiye Mektebi kurulmuştur.

CEVAP: C

12. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler II. Meşrutiyetin ilanından sonra İttihat ve Terakki Fırkası'na muhalif olarak kurulan cemiyetlerdir. Bunların dışında kurulanlar:

- İttihad-ı Muhammediye Fırkası
- Osmanlı Demokrat Fırkası
- Mutedil Hürriyetperveran Fırkası
- Islahat-ı Esasiye-i Osmaniye Fırkası

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti, Mustafa Kemal'in 1905'te Şam'da kurduğu siyasi bir örgüttür.

CEVAP: D

13. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Erzurum Kongresi'nde alınan kararlardandır. Ayrıca aşağıdakiler de Erzurum Kongresi'nde alınan diğer kararlardır.

- İstanbul Hükûmeti vatani koruma ve istiklali elde etme gücünü gösteremediği takdirde bu gayeyi gerçekleştirmek için geçici bir hükûmet kurulacaktır.
- Manda ve himaye kabul edilemez. Ancak işgal emeli taşımayan devletlerin yardımları kabul edilecektir.
- Millî Meclis derhal toplanacak ve hükûmet işleri Meclis tarafından kontrol edilecektir.

D seçeneğinde verilen ifade Misakımillî hükümlerindendir.

CEVAP: D

14. Soru metninde geçen cümleler Paris Barış Konferansı'nda ifade edilmiştir. Konferansta en çok tartışılan konu Osmanlı topraklarının paylaşılmasıydı. Galip devletlerin çıkar çatışmaları nedeniyle Osmanlı Devleti ile imzalayacakları barış antlaşması sonraya bırakıldı. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Antlaşması'ndaki "Arap toprakları, İngiltere ve Fransa'nın mandası altına alınacak." maddesi ile itilaf devleti soru kökündeki ifadelere uygun hareket etmişlerdir.

CEVAP: B

15. **Wilson Prensipleri Cemiyeti:** Bazı Osmanlı aydınları tarafından kurulan cemiyet, kurtuluşun ancak Amerika mandasına girmekle mümkün olabileceğini savunuyordu

CEVAP: C

16. Soru kökünde sözü edilen İstanbul Hükûmeti temsilcisi Tevfik Paşa'dır. İtilaf Devletleri Londra Konferansı'na hem TBMM hem de İstanbul Hükûmeti'ni çağırarak, iki hükûmet arasındaki uzlaşmazlıktan yararlanmak istemişlerdir. Ancak başarılı olamamışlardır.

CEVAP: B

17. TBMM, Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tergirşek'i sorunun diplomasi yoluyla çözülmesi için Büyük Tarruz'dan önce Avrupa'ya göndermiş ancak sonuç alamamıştır.

CEVAP: E

18. Millî Mücadele'yi destekleyen gazetecilerin başında Faliş Rıfki Atay gelmektedir. Her zaman Mustafa Kemal'in yakınında olan yazar, bu dönemle ilgili anılarını "Çankaya" adlı yapıtında aktarmıştır.

CEVAP: A

19. Maarif Vekâletinin hazırladığı bir genelgeyle okullarda Türkçe, tarih, coğrafya ve yurt bilgisi derslerinin Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulması, dinî eğitim ve propaganda yapılmaması kararı alındı. Fransa bu karara karşı çıktıysa da Türkiye'nin tutumu karşısında meseleyi Türk Hükûmetinin isteği yönünde kabul etmek zorunda kaldı.

CEVAP: B

20. Soru kökünde hakkında bazı bilgiler verilen isim Ankara Müftüsü Börekçizade Rıfat Efendi'dir. Dürriyade Abdullah Efendi, Millî Mücadele aleyhine fetvalar yayımlayan Osmanlı Şeyhülislamı'dır.

CEVAP: A

21. 17 Şubat 1926'da TBMM, çıkardığı kanunla Türk Medeni Kanunu'nu kabul etti. Türk Medeni Kanunu'nun kabulü ile aile yapısı çağdaş toplumlara göre yeniden düzenlendi. Türk toplumunda hukuksal eşitlik sağlandı ve böylece hukuk sisteminin laikleştirilmesi konusunda önemli bir adım atıldı.

CEVAP: C

22. Devletçiliğin esası, başta ekonomi olmak üzere her alanda devletin planlamacı bir tutum takınmasıdır. Planlama tutumunun ana hedefi ise milleti refaha kavuşturmak ve ülkenin kalkınmasını sağlamaktır. Bu ilke daha çok, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda devletin ekonomik alana yönlendirme, yatırımı teşvik etme, yapılanları denetleme ve düzenleme biçiminde bir müdahalecilik olarak ortaya konmuştur. Atatürkçü düşüncede devletçilik ilkesi, bireysel faaliyetleri yani özel sektör çalışmalarını yok saymayan ılımlı bir devletçilik anlayışıdır.

Türk Tarih Kurumunun açılmasında millî kültürü geliştirmek amaçlandığı için milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: C

23. Atatürk Dönemi'nde çok partili hayata geçiş faaliyetlerinin yapılmasında temel amaç demokratikleşmeyi sağlamaktır. Halkın, halk tarafından halk için yönetilmesi anlamına gelen demokrasiyi ülkede yerleştirmek ve geliştirmek için muhalefet partisi ya da partilerinin olması şarttı. Bu sayede farklı fikirlere sahip insanların mecliste temsil edilmesi sağlanacak, mevcut iktidarın faaliyetleri denetlenecekti.

Çok partili hayat II. öncülde verilen durumun tersidir. Çünkü çok partili bir siyasi ortam TBMM'de çok sesli ve daha demokratik bir duruma yol açacaktır.

CEVAP: D

24. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk muhalefet partisiydi. Mustafa Kemal Paşa'nın eski silah ve dava arkadaşları olan Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele ve Adnan Adıvar öncülüğünde, 17 Kasım 1924'te kurulmuştur. Parti tüzüğünde cumhuriyet ilkesinin, liberalizmin ve demokrasinin benimsendiği belirtilirken aynı zamanda dini inançlara da saygılı olduğu açıklanmıştır. Parti kurulduktan sonra genel başkanlığa Kâzım Karabekir getirilmiştir.

CEVAP: A

25. 1930'lu yılların başında I. Dünya Savaşı'nın yarattığı travma ve genel savaş karşıtı tutum henüz canlıyken saldırgan devletlere karşı yatıştırma siyaseti genel olarak kabul görmekteydi. Özellikle savaşın sonunda imzalanan Versay Antlaşması'nın Almanya'ya yönelik ağır koşulları bu siyasete göz yumulmasını sağlamaktaydı. Almanya'nın Çekoslovakya'yı işgal etmesi ile bu politika sona erdi.

CEVAP: C

26. Balkan Paketi 28 Şubat 1953'te, Yunanistan, Türkiye ve Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti arasında Ankara'da imzalanan antlaşmadır. Antlaşma'nın, Sovyetler Birliği'nin Balkanlar'daki etkisine karşı bir caydırıcı bir rol oynaması için imzalandığı bildirilmektedir. Bu antlaşma, üç ülke arasında nihai askeri iş birliğinin yolunu açmıştır.

CEVAP: A

27. 1970'lerde Azerbaycan'ın bağımsızlığı için çalışmalar yapan Elçibey 1975'te milliyetçilik suçundan 1,5 yıl hapis yattı. Serbest bırakıldıktan sonra, 1977'den itibaren Azerbaycan Milli İlimler Akademisi El Yazmaları Enstitüsü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı ve daha sonra burada öğretim üyeliği ve Anabilim Dalı Başkanlığı gibi akademik görevlerde bulundu. Elçibey 22 Ağustos 2000'de 62 yaşında tedavi gördüğü Ankara'da ölmüştür.

CEVAP: E

Asya Hun Devleti'nin parçalanmasından sonra Çin'e bağlanmayı kabul etmeyen Asya'nın batısındaki Hunların 375'te Karadeniz'in kuzeyine gelmeleri bu bölgede büyük bir göç hareketi başlatmıştır. Kavimlerin yıllarca süren yer değiştirmelerine "Kavimler Göçü" denilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu göçün sonuçlarından biri olduğu söylenemez?

- A) Avrupa'da bilimsel faaliyetlerin hız kazanması
- B) Avrupa'nın etnik ve siyasi yapısının değişmesi
- C) Birçok kavmin Avrupa'ya gelmesiyle kültürel etkileşimin artması
- D) Roma İmparatorluğu'nun doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılması
- E) Türk kültürünün Avrupa'da yayılması

"Türklerin İslam'ı benimsemelerine rağmen İslam öncesi Türk geleneklerini sürdürdüğünü" ileri süren bir öğrenci bu söylemini desteklemek için;

- I. kadınların devlet yönetimindeki etkisinin devam ettiği,
- II. fetihlerin cihat anlayışı ile yapıldığı,
- III. birden fazla Türk-İslam devletinde ikili teşkilat uygulamasının sürdüğü

yargılarından hangilerini kullanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Anadolu Selçuklu Devleti, Türkleri Anadolu'dan atmak isteyen Bizans ile yapılan Miryokefalon Savaşı'nı kazanmış, ayrıca Danişment, Mengücek ve Artuklu beyliklerini egemenlik altına almıştır.

Bu bilgiye göre Anadolu Selçuklu Devleti'nin öncelikle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Bizans'a karşı üstünlük kurmayı
- B) Anadolu'da İslamiyet'i yaymayı
- C) Haçlı tehlikesine karşı önlem almayı
- D) Türkleştirme politikasını başlatmayı
- E) Anadolu siyasi birliğini sağlamayı

Anadolu beylikleri üzerinde tam hâkimiyet kuran Yıldırım Bayezid, aynı zamanda Bizans İmparatorluğu ve Haçlılara karşı mücadele etmiştir. Anadolu'ya girerek Ankara Savaşı'nda Osmanlıları mağlup eden Emir Timur, Türk beyliklerine eski topraklarını geri vermiştir. Geriye kalan Osmanlı topraklarını da Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında paylaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerin sonuçlarından biri olduğu söylenebilir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğinin parçalanması
- B) Osmanlı Devleti'nin gaza ve cihat faaliyetleri yürütmesi
- C) Balkanlardaki gayrimüslim tebaanın ayaklanması
- D) Haçlıların Anadolu'ya seferler düzenlemesi
- E) Timur'un Orta Anadolu'da kalıcı egemenlik kurması

5. II. Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra şehir halkının can ve mal güvenliğini temin etmiş ve Ortodoks patrikliğinin İstanbul'da kalmasını sağlamıştır.

II. Mehmet'in bu faaliyetleriyle;

- I. Ortodoks tebaanın Osmanlı payitahtına bağlanmalarını sağlamak,
- II. Vatikan'ın Osmanlı Ortodoks tebaası üzerindeki nüfuzunu kırmak,
- III. Avrupa'da Hristiyan birliğinin oluşmasını engellemek

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Malta, Avusturya, Rusya, Venedik ve Lehistan devletlerinin 1683 yılında Osmanlı Devleti'ne karşı birleşerek "Kutsal İttifak" denilen oluşumu meydana getirmelerinde etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Girit'in Fethi
B) II. Viyana Kuşatması
C) Otuz Yıl Savaşları
D) Macaristan'ın Fethi
E) Reform Hareketleri

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı hukuk sisteminin özelliklerinden biri değildir?

- A) Dinî ve millî geleneklerden oluşur.
B) Çok kültürlü yapıya uygun bir yargılama usulü vardır.
C) Mahkeme kararlarına temyiz hakkı yoktur.
D) Yargılama ve hüküm yetkisi kadiya aittir.
E) Hukuk kurallarında yerel özelliklere göre esneklik gösterilmiştir.

8. Devlet memurlarının görevlerini kötüye kullanmaları ve kanunlara aykırı hareket etmeleri durumunda, halkı zulme karşı korumak amacıyla yayımlanan belgelere ne ad verilmiştir?

- A) Amanname B) Menşur
C) Berat D) Kanunname
E) Adaletname

9. Koçi Bey'in IV. Murat'a sunduğu risaleye göre devletin kötüye gitmesinin en temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar ve zeamet müessesesinin bozulması
B) Kapıkulu askerlerinin sürekli ayaklanması
C) İlimiye sınıfının yozlaşması
D) Sadrazamın nüfuz sahibi kişilerin etkisinde kalması
E) Devlet adamlarının haksızca görevden alınması

10. III. Selim Dönemi'nde yapılan ıslahat hareketine karşı başlayan ve padişah değişikliğine yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edirne Olayı
B) Çınar Vakası
C) Kabakçı Mustafa İsyanı
D) Patrona Halil İsyanı
E) Alemdar Mustafa Paşa Olayı

11. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Osmanlı Devleti'nin ağır bir yenilgi almasıyla sonuçlanmıştır. 93 Harbi de denilen bu olayın sonucunda taraflar arasında Ayastefanos Antlaşması imzalanmış olsa da Avrupalı devletlerin bu antlaşmaya itiraz etmesi üzerine Berlin'de bir kongre toplanmış ve Osmanlı Devleti ile Rus İmparatorluğu arasında Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Berlin Antlaşması'nın maddelerinden biri değildir?

- A) Doğubeyazıt Rusya'ya bırakılacak.
- B) Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olacak.
- C) Bulgaristan üçe bölünecek.
- D) Bosna Hersek'in yönetimi Avusturya'ya bırakılacak.
- E) Osmanlı Devleti; Ermeniler ve Girit'teki Rumlar lehine ıslahatlar yapacak.

12. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu sorunların Avrupa ülkelerindeki gibi anayasa ve meclis ile çözülmesi gerektiği fikrini savunan "Genç Osmanlılar" adındaki cemiyetin üyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?

- A) Yakup Cemil Bey
- B) Namık Kemal
- C) Ziya Paşa
- D) Âgâh Efendi
- E) İbrahim Şinâsi

13. Mustafa Kemal Paşa, Balkan Savaşları'ndan sonra aşağıdaki görevlerden hangisine tayin edilmiştir?

- A) Sofya Ateşemiliterliği
- B) 5. Ordu Komutanlığı
- C) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
- D) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
- E) Hareket Ordusu Kurmay Başkanlığı

14. Muş ve Bitlis'i işgal eden Rusların daha güneye inmesinin engellenmesi ve işgal edilen yerlerin kurtarılması düşüncesiyle yapılan bu planın uygulanabilmesi için tecrübeli bir komutana ihtiyaç doğmuştur. Çanakkale'deki komutanlığıyla dikkat çeken Miralay Mustafa Kemal ideal bir aday olarak görülmüş ve 16'ncı Kolordu Komutanı olarak atanmıştır. Göreve miralay rütbesiyle başlayan Mustafa Kemal, 16'nci Kolordu Komutanlığı karargâhını Silvan'da konuşturmuştur. Kolorduya bağlı 5 ve 8'inci Tümenler ile yapılan başarılı harekâtlar sonucunda Bitlis ve Muş işgalden kurtarılmıştır.

Verilen bu metinde Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği aşağıdaki cephelerden hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Irak
- B) Kafkas
- C) Kanal
- D) Arabistan
- E) Suriye-Filistin

15. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin çalışma süreci devam ederken yaşanan gelişmelerden rahatsız olan İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etti. Mebusan Meclisi dağıtılarak bazı vekiller tutuklandı, bazıları sürgün edildi.

Bu duruma neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misak-i Milli kararlarının kabul edilmesi
- B) İstanbul'da direniş örgütlerinin kurulması
- C) İtilaf devletlerine ait silah depolarına el konulması
- D) Düzenlenen mitinglerde işgallerin protesto edilmesi
- E) Kongrelere delege gönderilmesi

16. "Bütün İtilaf Devletleri temsilcilerine ve Bâb-ı Âlî'ye dokunaklı telgraflar çekilmeye başlandı. Milletin içinde yanan bağımsızlık ateşi ülkenin farklı şehirlerinde yapılan coşkulu mitinglerle kendini gösteriyordu."

Bu faaliyetler aşağıdakilerden hangisinde yer alan hükümlere uygun şekilde hareket edildiğini göstermektedir?

- A) Samsun Raporu
- B) Havza Genelgesi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Amasya Genelgesi
- E) Sivas Kongresi

17. Millî Mücadele yıllarında İstanbul Hükûmeti ve İtilaf Devletleri'nin halka yönelik Kurtuluş Savaşı aleyhindeki propagandalarına karşı TBMM aşağıdakilerden hangisini kurmuştur?

- A) Nasihat Heyetleri
- B) Felah-ı Vatan Grubu
- C) Öğüt Kurulları
- D) Nigehban Cemiyeti
- E) Saltanat Şûrası

YARGI YAYINEVİ

19. Lozan Barış Antlaşması görüşmelerinde, Millî Mücadele yıllarında vatana ihanet ettikleri gerekçesi ile bir grup Müslüman "umumi af" çerçevesi dışında tutulmuştur. Bu kişilerin cumhuriyetin ilan edilmesinden hemen sonra vatandaşlıktan çıkarılarak yurt dışına sürülmesi olayı, yakın Türk tarihinde aşağıda verilen ifadelerden hangisi ile anılmaktadır?

- A) Paşalar Komplosu
- B) Yüzellilikler Meselesi
- C) Mustafa Suphi Olayı
- D) Trakya Olayları
- E) 6 - 7 Eylül Olayları

20. Mustafa Kemal'in "Türk ulusunun beklediği ses" diyerek övgüyle bahsettiği, vatan ve millet kavramlarının kendisinde yerleşmesinde etkisinden sıklıkla söz ettiği kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret
- B) Yusuf Akçura
- C) İsmail Hakkı Uzunçarşılı
- D) Namık Kemal
- E) Ziya Gökalp

21. Cumhuriyet Halk Partisi'nin 1931 yılında toplanan Üçüncü Kurultayı'nda altı Atatürk ilkesi, özellikle devletçilik vurgusu yapılarak partinin ana programı olarak belirlenmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin devletçilik ilkesine vurgu yaparak parti programını belirlemesinde;

- I. 1929 Krizi'nin ülkeyi olumsuz etkilemesi,
- II. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın başarısız olması,
- III. Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan beklenen verimin alınamaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Doğu Trakya'yı "Trakya Yüksek Komiseri" sıfatıyla TBMM adına aşağıda verilen isimlerden hangisi devralmıştır?

- A) Kazım Dirik
- B) Refet Bele
- C) Kazım Özalp
- D) Ali Fuat Cebesoy
- E) Yusuf Kemal Tengirşek

22. Türkiye'de yükseköğretim ile ilgili yapılan aşağıdaki faaliyetlerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilmemiştir?

- A) İstanbul Üniversitesi'nin kurulması
- B) Ankara Hukuk Mektebi'nin açılması
- C) Dil ve Tarih, Coğrafya Mektebi'nin açılması
- D) Atatürk Üniversitesi'nin kurulması
- E) Darülfünûn'un kapatılması

23. Mustafa Kemal'in teşvikiyle 12 Ağustos 1930'da Türk siyasi hayatının ikinci muhalefet partisi, Serbest Cumhuriyet Fırkası kuruldu. Serbest Cumhuriyet Fırkası halktan kısa sürede büyük ilgi gördü. Ancak Fethi Bey'in isteğiyle parti 17 Kasım 1930'da kendini feshetti.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Liberal politikaların benimsenmesi
- B) Parti programının laikliğe aykırı olması
- C) Hükûmetin muhalif faaliyetleri engellemeye çalışması
- D) Rejime ve inkılaplara karşı bir kesimin parti tabanına yerleşmesi
- E) Yönetim şeklinin yeni siyasi partilerin kurulmasına uygun olmaması

24. Türkiye Cumhuriyeti Atatürk Dönemi'nde Adana - Mersin Demir Yollarının millileştirilmesi konusunda aşağıda verilen devletlerden hangisi ile sorun yaşamıştır?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) Almanya
- D) İtalya
- E) Yunanistan

25. Japonya'da "Meiji Restorasyonu" adı verilen modernleşme hareketini başlatan imparator aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mutsuhito
- B) Murakami
- C) Horikawa
- D) Suroko
- E) Hirohito

26. Türkiye, II. Dünya Savaşı süresince Müttefik ve Mihver Devletler'in baskılarına maruz kaldı. Dönemin yöneticileri bu baskılar karşısında serüvenci bir dış politikadan uzak durarak olası bir Müttefik veya Mihver zaferine karşılık Türkiye'nin güvenliğini korumayı uygun buldular.

Buna göre, Türkiye'nin II. Dünya Savaşı yıllarında takip ettiği dış politika aşağıda verilen kavramlardan hangisi ile ifade edilmiştir?

- A) Pasif tarafsızlık
- B) Etkin tarafsızlık
- C) Dehşet dengesi
- D) Düşük dozlu taraflılık
- E) Esnek taraflılık

27. Kıbrıs'ta yaşanan sorunlar ve Türkiye'nin 1964'te adaya müdahale etme kararı alması, Türk-Amerikan ilişkilerinde gerilime yol açtı.

ABD Başkanı Johnson, aşağıda verilen Türkiye Başbakanlarından hangisine yazdığı mektupta Türkiye'nin adaya müdahalesi durumunda olası bir Sovyet saldırısında Türkiye'ye NATO'nun yardım etmeyebileceğini vurgulamıştır?

- A) Adnan Menderes
- B) İsmet İnönü
- C) Süleyman Demirel
- D) Bülent Ecevit
- E) Turgut Özal

DENEME - 20 ÇÖZÜMLERİ

1. Kilisenin önem kazanmasıyla birlikte Avrupa'da hâkim olan skolastik düşünce, bilimsel faaliyetlerin hız kazanmasına engel olduğu için doğru seçenek A'dır.

CEVAP: A

2. Soru kökünde verilen söylem I ve III. öncüllerde verilen bilgilerle desteklenebilir. Çünkü bu öncüllerde verilenler İslam öncesi devlet yönetiminin belirgin uygulamalarıdır. Karahanlıların İslam'ı benimsemelerine rağmen XI. yüzyılda doğu ve batı olarak ikiye ayrılmaları, Büyük Selçuklu Devleti'nde Melikşah'ın eşi Terken Hatun'un önemli bir siyasi fikir olması da ayrıca hatırlanabilir.

II. öncüde verilen bilgi soru kökündeki söylemi desteklememektedir. Zira "cihat anlayışı" İslam'ın etkisi ile Türklerin uyguladıkları bir ilerleme metodudur.

CEVAP: D

3. Soru kökünde verilen bilgilere göre doğru cevap E seçeneğidir. Çünkü Türkleri Anadolu'dan atmak isteyen Bizans'ı Miryokefalon Savaşı'nda mağlup eden Anadolu Selçuklu Devleti Anadolu'daki konumunu güçlendirmiştir. Ayrıca Anadolu beyliklerinin hakimiyet altına alınması da Selçukluların konumunu güçlendirmiştir.

CEVAP: E

4. Timur'un Türk beyliklerine eski topraklarını geri vermesi ve Osmanlı topraklarını da Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında paylaşması Anadolu'da kurulmuş olan Türk siyasi birliğinin parçalanmasına yol açmıştır.

CEVAP: A

5. İstanbul'un fethiyle birlikte şehir halkına can ve mal güvenliği temin eden Fatih Sultan Mehmet, kentin mümkün olduğunca zarar görmeden Osmanlı hâkimiyetine geçmesine özen gösterdi. Latin ve Ortodoks kiliselerinin birleşmesine karşı çıkan Georgios Scholarios'u huzuruna çağırarak Ortodoks patrikliği ihya etme görevini verdi. Fatih, Osmanlı Ortodoks tebaası üzerindeki Vatikan nüfuzunu kırarak payitahta bağlamayı, bu sayede Avrupa'da olası bir Hristiyan birliğinin önüne geçmeyi amaçlamıştır.

CEVAP: E

6. II. Viyana Kuşatması'ndan sonra Avrupalı devletler, Osmanlıların başarısızlığını avantaja çevirmek amacıyla bir araya gelerek "Kutsal İttifak" adı altında bir birlik oluşturdular. Avrupalıların oluşturdıkları bu ortak kuvvetlerin amacı, Osmanlıları Avrupa'dan atmaktı. Kutsal İttifak içerisinde Avusturya, Venedik, Rusya, Lehistan ve Malta yer almıştır.

CEVAP: B

7. Osmanlı hukuk sisteminde temyiz hakkı vardır. Görüşülmüş olan bir davanın tekrar görüşülmesi için üst mahkemeye taşınması mümkün olmuştur.

CEVAP: C

8. Soru kökünde "adaletname" tanımlanmıştır. Padişah tarafından ilan edilen bu belgelerin kadı, beylerbeyi ve sancak beyleri tarafından halka duyurulmaları şarttır.

CEVAP: E

9. Koçi Bey'in birinci derecede ehemmiyette bir mesele olarak üzerinde ısrarla durduğu konu, tımar ve zeamet müessesesinin içine düşmüş bulunduğu durum olmuştur. Tımar ve zeamet sisteminin kanun ve usuller çiğnenerek nasıl bozulup zaafa uğratıldığını verdiği zengin örnekler, istatistik, mukayese ve tespitlerle gözler önüne seren Koçi Bey, buna en temeldeki mesele olarak bakmıştır. Çare olarak tımar ve zeamet müessesesinin her şeyden önce ele alınıp ona geçmişteki karakterinin kazandırılması gerektiğini ileri sürmüştür.

CEVAP: A

10. III. Selim Dönemi'nde yapılan bir dizi köklü değişiklik, ulema ve yeniçeriler tarafından hoş karşılanmamıştı. Yaşanan hoşnutsuzluk üzerine bir grup asi, Kabakçı Mustafa liderliğinde isyanı başlattı. Yenilik karşıtı olan bu isyancı grup, III. Selim'i tahttan indirip IV. Mustafa'yı tahta çıkardı.

CEVAP: C

11. B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler Berlin Antlaşması'nın (1878) maddeleri arasındadır. A seçeneğinde verilen bilgi doğru değildir. Doğubeyazıt 1878 Ayestefanos Antlaşması'nda Rusya'da kalmışken Berlin Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nde kalmıştır.

CEVAP: A

12. Tanzimat Dönemi'nde kurulan Yeni Osmanlılar; Namık Kemal, Ziya Paşa, İbrahim Şinasi, Ali Suavi ve Âgâh Efendi gibi fikir adamlarıyla gazetecilerin kurduğu siyasi harekettir. Genç Osmanlılar veya Jön Türkler olarak tanınan bu muhalif grup, Batı tarzı okullardan mezun olmuş ve Tercüme Odası'nda yetişip öğrendikleri yabancı dil sayesinde dış dünyayı tanımışlardı. Dolayısıyla Tanzimat bürokrasisinden farklı görüş ve fikirlere sahiptiler.

CEVAP: A

13. II. Balkan Savaşı sonunda Mustafa Kemal Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya Askerî Ateşe olarak atanmıştır. Görevi, Bulgar ordusunu izlemek ve bu ordunun niteliklerini öğrenmektir.

CEVAP: A

14. Osmanlı ordusunun Kafkas Cephesi'nde yaşadığı Sarıkamış hezimetinden sonra Ruslar, Ermenilerin desteğini alarak Van, Muş, Bitlis, Erzincan ve Trabzon'u ele geçirdi. Çanakkale zaferinden sonra 1916'da Kafkas Cephesi'ne atanan Mustafa Kemal, Ruslara karşı başarılı bir şekilde mücadele edip Muş ve Bitlis'i düşman işgalinden kurtardı.

CEVAP: B

15. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin 28 Ocak 1920'de yapılan gizli oturumda Misak-ı Milli'yi kabul etti. Bu kararlarla vatanın bölünmez olduğu bütün dünyaya ilan edildi. Devletin hangi sınırlar çerçevesinde olacağının altı çizilirken Millî Mücadele'nin ve yeni devletin temelleri atıldı. Alınan kararlardan rahatsız olan İtilaf Devletleri 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etti. Mebusan Meclisi dağıtılarak bazı vekiller tutuklandı, bazıları sürgün edildi. Vekillerin bazıları da Mustafa Kemal'in çağrısına uyarak Ankara'ya geldi.

CEVAP: A

16. Samsun'dan Havza'ya geçen Mustafa Kemal, ilk millî tepki kabul edilen Havza Genelgesi'ni yayımladı. Bu genelgeyle bütün İtilaf Devletleri temsilcilerine ve Bâb-ı Âli'ye dokunaklı telgraflar çekilmesini, vatanın bütünlüğünü korumak ve Samsun'da yakılan bağımsızlık ateşini bütün yurda yaymak için mitingler tertip edilmesini istedi. Mitinglerde taşkınlıklardan özellikle de Hristiyan halka düşmanca saldırılardan kaçınılması gerektiğini vurguladı.

CEVAP: B

17. Soru kökünde tanımlanan heyet "Öğüt Kurulları"dır. Bu kurullar İstanbul Hükûmeti'nin Anadolu'ya gönderdiği Nasihat Heyetleri'ne karşı faaliyetleri ile tanınmışlardır. Nasihat Heyetleri ulusal mücadelenin önlenmesi amacını gütmüştür.

CEVAP: C

18. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Refet Paşa (Bele) TBMM adına Doğu Trakya'yı teslim almıştır. Refet Paşa uzun süre Trakya Valiliği de yapacaktır.

CEVAP: B

19. Soru kökünde verilen konu "Yüzellilikler Meselesi" olarak gerek Lozan'da gerekse erken dönem cumhuriyet tarihinde önemli bir iç mesele olarak kabul edilmektedir. Türkiye heyeti Lozan'da 150 kişiyi, kabul ettiği "genel af" dışında tutmuştur. Bu kişilere örnek olarak; Sevr Antlaşması'nı onaylayanlar, Çerkez Ethem ve kardeşleri, bazı çete reisleri, bazı basın mensupları... verilebilir.

CEVAP: B

20. Mustafa Kemal'in "Türk ulusunun beklediği ses" diyerek övgüyle bahsettiği, vatan ve millet kavramlarının kendisinde yerleşmesinde etkisinden sıklıkla söz ettiği kişi "Namık Kemal"dir.

1840 - 1888 yılları arasında yaşayan Namık Kemal, "Vatan veya hürriyet şairi" olarak anılmıştır. Kırım Savaşı'nı konu alan "Vatan Yahut Silistre" adlı piyesi önemli yankı uyandırmıştır. Hayatının önemli bir kısmını sürgünde geçirmiştir.

CEVAP: D

21. Savaş sonrası ekonomik ve toplumsal sıkıntılar yaşanması, Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan beklenen karşılığın alınamaması, 1929 yılında ABD'de patlak veren ekonomik krizin ekonomiyi olumsuz etkilemesi, 1930'da liberal bir programla kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın gereken ekonomik desteği verememesi gibi sebeplerden dolayı Mayıs 1931'de toplanan CHP'nin Üçüncü Büyük Kurultayı'nda devletçilik ilkesi parti programına alınmış ve devlet politikası hâline getirilmiştir.

CEVAP: E

22. • İstanbul Üniversitesi - 1933
• Ankara Hukuk Mektebi - 1925
• Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi - 1936
• Atatürk Üniversitesi - 1957
• Darülfünûn'un kapatılması - 1933

CEVAP: D

23. 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası kısa bir süre içinde rejim karşıtı çevrelerin odağı durumuna gelmiştir. Bu süreçte yaşanan siyasi gerginlikler üzerine Parti Başkanı Fethi Okyar, Fırka'nın kapatılmasına karar vermiştir.

CEVAP: D

24. Türkiye Cumhuriyeti, Atatürk Dönemi'nde Adana-Mersin Demir Yollarının millileştirilmesi konusunda Fransa ile sorun yaşamıştır. 1929 yılında Fransa denetimindeki söz konusu demir yolu işletmesi satın alınmıştır.

CEVAP: A

25. Japonya, Meiji restorasyonuna kadar "daymiyo" adı verilen bir tür feodal sistemle yönetiliyordu. Daymiyoların en güçlüsü "şogun" unvanı ile ordu komutanlığı yapıyordu. Ülkenin başında imparator olmasına rağmen asıl güç "şogun"un elindeydi. 1868'de tahta çıkan İmparator Mutsuhito (Mutsihito), şogunluğu yıktı. Batı kültürüne açık aydınlardan oluşan bir hükûmet kurdu. Bu hükûmet "Meiji (Aydınlanma) Restorasyonu" adı verilen reform hareketlerini başlattı.

CEVAP: A

26. Türkiye'nin savaş yıllarında pasif bir tarafsızlık politikasıyla savaş dışı kalması imkânsızdı. Bu nedenle savaşın seyrine göre değişiklik gösteren, Müttefik ve Mihver Devletler arasında denge kurmayı amaçlayan "Etkin Tarafsızlık" kavramı gündeme geldi. Türkiye silahlanacak, tam seferberlik hâline geçecek ve en önemlisi dünya politikasını kendi lehine etkilemeye çalışacaktı. Bu sayede Türkiye savaş dışında kalmayı başarırken diğer ülkelerin diplomasisinde önemli bir yer tutmuştu.

CEVAP: B

27. Johnson Mektubu olarak bilinen gelişme ile ABD, Türkiye'nin Kıbrıs'a yönelik askerî bir operasyonuna destek vermeyeceğini belirtmiştir. Bu süreçte Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı İsmet İnönü'dür. Türkiye bu mektup ile kapsamlı bir hava harekâtından vazgeçmek zorunda kalmıştır.

CEVAP: B

Eski Türk devletlerinde Hatun; kağanlar gibi töreye uygun olarak hatunluk tahtına oturur, kurultaya katılır, kararlarda oy kullanır ve elçileri kabul ederlerdi. Kendilerine ait sarayı ve askerleri bulunan hatunlar, eşlerinin yanında savaşa katılırlardı. Kağan öldüğünde tahta geçecek tigin küçük ise hatun, oğlu adına devleti yönetebilirdi.

Buna göre eski Türk devletlerinde Hatunla ilgili

- I. yüksek siyasi konumuyla devlet işlerinde etkin rol oynaması,
- II. kağanın bütün işlerini denetleyerek kağana yardımcı olması,
- III. yönetimde iki başlılığa yol açarak otoriteyi bozması

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

Kösedağ Savaşı'nın sonuçları ile aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında bir bağ kurulamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birliğin bozulması
B) İkinci dönem Türk beyliklerinin kurulması
C) Baba İshak İsyanı'nın başlaması
D) Batı Anadolu'nun Türkleşmesi
E) Anadolu'da ticari faaliyetlerin aksaması

YARGI YAYINEVİ

2. Türklerin İslamiyeti kabul etmesiyle birlikte, İslam kültür dairesine girmelerinden dolayı, sosyal ve siyasi işlerinde birtakım değişiklikler meydana gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin bu kültürden etkilendiklerinin bir kanıtı olarak gösterilemez?

- A) Hükümdarlarının sultan unvanını kullanması
B) Şehzadelerin eyaletlere yönetici olarak atanması
C) Vakıf sisteminin uygulanması
D) Adli işlere kadı adı verilen görevlilerin bakması
E) Hâkimiyet sembolü olarak hutbe okutulması

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde fethettiği bölgelerdeki gayrimüslim tebaaya hoşgörülü davranması ve onları himaye etmesi ile;

- I. fethettiği bölgelerdeki egemenliğini sağlamlaştırma,
 - II. komşu devletlerin kışkırtmalarını engelleme,
 - III. Hristiyan halkın yönetime katılmasını sağlama
- amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Yavuz Sultan Selim tahta geçer geçmez Anadolu'da yıkıcı faaliyetlerde bulunan Safevi Hükümdarı Şah İsmail'i 1514'te Çaldıran'da mağlup ederek Doğu Anadolu'yu tamamıyla ülkesine katıp, bölgedeki aşiretleri Osmanlı Devleti'ne bağladı. Çaldıran Seferi sırasında Osmanlı Devleti'nin karşısında yer alan Dulkadiroğluları Beyliği'ne 1515 Turnadağ Savaşı ile son verdi. 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye Savaşları'nda Memlûk ordularını yenerek bu devleti ortadan kaldırdı. Baharat Yolu, Osmanlı Devleti'nin kontrolüne geçti. Kutsal emanetler ve Kâbe'nin anahtarı Yavuz Sultan Selim'e teslim edildi. Mısır'ı ele geçiren Osmanlı sultanı, İslamiyet'in beşiği olan Mekke ve Medine gibi kutsal kentlerin savunucusu olarak hali felik makamını kendi saltanatı ile birleştirdi.

Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim'in bu faaliyetlerinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliğinin büyük ölçüde sağlanması
- B) Osmanlı hazinesinin gelir kaynaklarının artması
- C) Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasının lideri olması
- D) Anadolu'da asayiş ve otoritenin sağlanması
- E) Osmanlı Devleti'nin doğal sınırlarına ulaşması

7. İlk Türk-İslam devletlerindeki adil yönetim, Türk ci-han hâkimiyeti ülküsü ve kanun üstünlüğü anlayışı Osmanlı Devleti'nde de devam etmiştir.

Osmanlı Devleti bu anlayışa;

- I. nizam-ı alem,
- II. kanun-u kadim,
- III. devlet-i ebed müddet

esaslarından hangileri ile süreklilik kazandırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Enderun Mektebi, devşirme çocukların üst düzey yönetici olarak yetiştirildiği okuldur.

Osmanlı Devleti'nde Enderun Mektebi'ni tamamlayan bir kişinin aşağıdaki makamlardan hangisine atanması beklenemez?

- A) Sadrazam
- B) Defterdar
- C) Nişancı
- D) Reisülküttap
- E) Kazasker

Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın elçisi olarak İstanbul'a gelen Ali Kuşçu, aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi döneminde Ayasofya Medresesinde müderrisliğe başlamıştır?

- A) Yavuz Sultan Selim
- B) II. Bayezit
- C) Fatih Sultan Mehmet
- D) Kanuni Sultan Süleyman
- E) II. Murat

"Kişi, nasıl çocukluk, gençlik, olgunluk ve yaşlılık evrelerinden geçiyorsa devletler de aynı evreleri takip eder." şeklindeki yaklaşımı ile insan yaşamı ve devlet arasında bir bağ kuran, "Hacı Halife" lakabıyla tanınan XVII. yüzyıl Osmanlı âlimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Molla Fenari
- B) Evliya Çelebi
- C) Akşemseddin
- D) Kâtip Çelebi
- E) Molla Gürani

10. Osmanlılar bir bölgenin adil bir şekilde yönetilmesini sağlamak için ilk dönemden itibaren iki farklı yetkili atamışlardır. Bunlardan biri hükümdarın yürütme yetkisini temsil eden asker kökenli bir bey, diğeri ise ulema kökenli bir devlet adamıdır.

Aşağıdakilerden hangisi fethedilen bir bölgede Sultan'ın yetkilerini temsil etmek için gönderilen ulema kökenli görevlidir?

- A) Kadı B) Müftü C) Subaşı
D) Müderris E) Muhtesip

11. **Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

- A) Gülhane Hatt-ı Hümayunu olarak bilinmektedir.
B) Sultan Abdülmecit tarafından ilan edilmiştir.
C) Halkın can ve mal güvenliği devlet garantisine alınmıştır.
D) Gayrimüslimlerin devlet memuru olmalarının önündeki engel kaldırılmıştır.
E) Herkesin gelirin göre vergi vermesi kararı alınmıştır.

12. Osmanlı tarihinde isyanların önemli bir yeri olmakla birlikte XIX. yüzyıla kadar yaşanan ayaklanmalar, hanedanın değiştirilmesine yönelik bir halk hareketi olmamıştır. Buna rağmen isyanların bazılarında hükümdar ya tahtını ya da hayatını kaybetmiştir. 20 Mayıs 1878'de Ali Suavi, Rumeli göçmenleriyle Çırağan Sarayı'nı basmıştır. Bu olayda Yedisekiz Hasan Paşa, Ali Suavi'yi öldürmüş ve baskın başarısız olmuştur.

Çırağan Vakası olarak bilinen bu olay aşağıdaki padişahlardan hangisini tahttan indirmek için düzenlenmiştir?

- A) II. Abdülhamit
B) V. Mehmet Reşat
C) Abdülaziz
D) Abdülmecit
E) II. Mahmut

13. Mustafa Kemal, Harp Okulunu bitirince 1905'te Şam'daki 5. Ordu Komutanlığına atandı. Bu bölgede ayrılıkçı Arap ayaklanmalarına karşı mücadele verirken toplumda ve devlet yönetiminde aksaklıklara tanık oldu. Akıl ve bilimden uzaklaşmanın en büyük düşman olduğunu anladı. Ona göre yabancıların bütün saldırgan tutumlarına rağmen Türk milleti onlardan ilmi, teknik, sosyal, kültürel vb. konularda faydalanabilir ve cehalet düşmanının üstesinden gelebilirdi.

Mustafa Kemal'in 1906'da Şam'da kurduğu gizli cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
B) İttihat ve Terakki Cemiyeti
C) Teşkilat-ı Mahsusa
D) Halaskaran-ı Zabitane Grubu
E) Teceddüd Fırkası

14. I. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru savaşın sorumlusu olarak görülen İttihat ve Terakki hükümeti düşmüş ve yöneticiler ülkeyi terk etmiştir.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın bitmesinden önce kurulan ve Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalayan hükümet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Damat Ferit Paşa
B) Tevfik Paşa
C) Said Halim Paşa
D) Ahmet İzzet Paşa
E) Ali Rıza Paşa

15. I. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra Mustafa Kemal İstanbul'a çağırılmış ve İstanbul'da yaklaşık altı ay kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu süreçte Mustafa Kemal'in İstanbul'da çıkarılmasına öncülük ettiği gazetedir?

- A) Minber
B) İrade-i Milliye
C) Hâkimiyet-i Milliye
D) Ceride-i Resmîye
E) Albayrak

16. Kurtuluş Savaşı'nda Amasya Genelgesi'nde kurulması gereği belirtilen, Erzurum Kongresi'nde kurulan ve Sivas Kongresi'nde ulusal bir yapıya kavuşturulan, I. TBMM açılana kadar bir tür yürütme organı gibi faaliyet gösteren oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Temsil Heyeti
- B) Meclis-i Mebusan
- C) İcra Vekilleri Heyeti
- D) İstiklâl Mahkemeleri
- E) Saltanat Şûrası

17. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi 28 Ocak 1920'de yapılan gizli oturumda Misak-ı Millî Kararları'nı kabul etti.

Bu kararlarda aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İstanbul ve Boğazların durumu
- B) Azınlıklar
- C) Millî sınırlar
- D) Saltanat ve halifeliğin geleceği
- E) Osmanlı Borçları ve kapitülasyonlar

18. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda İngiltere ile İtalya arasında aşağıdaki konuların hangisi üzerinde anlaşmazlık yaşanmıştır?

- A) İzmir'in Yunanistan'a verilmesi
- B) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
- C) Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti'nin kurulması
- D) Savaş tazminatları
- E) Manda ve himaye sisteminin tanımı

19. Moskova Antlaşması'nın aşağıda verilen maddelerinden hangisi, Sovyet Rusya'nın kapitülasyonların kaldırıldığını kabul ettiğini göstermektedir?

- A) İkili ilişkiler güçlendirilecek ekonomik, siyasi ve kültürel anlaşmalar yapılacaktır.
- B) Boğazlar dünya ticaretine açılacak ve Boğazların geleceği ile ilgili Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin katıldığı bir konferans düzenlenecektir.
- C) Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında imzalanmış bütün antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.
- D) Bir tarafın hükümet rejimini yıkmaya yönelik bir faaliyete diğer taraf destek vermeyecektir.
- E) Batum'un Gürcistan'da kalması koşulu ile Rusya Ermenistan, Gürcistan ve TBMM arasındaki antlaşmaları tanıyacaktır.

20. Mustafa Kemal Atatürk, Büyük Taarruz 'da Yunan güçlerinin yenilgiye uğratılması ile ilgili olarak: *"Türk ulusunun burada kazandığı zafer kadar kesin sonuç veren, yalnız bizim tarihimize değil, dünya tarihine yeni bir akım vermekte kesin etkili bir meydan savaşı anımsamıyorum."* demiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözleri ile olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Elde edilen zaferin uluslararası etkileri olmuştur.
- B) Büyük Taarruz, evrensel etkileri olan son savaştır.
- C) Büyük Taarruz, Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nda yönettiği ilk savaştır.
- D) Büyük Taarruz, dünya tarihini Türk tarihinden daha fazla etkilemiştir.
- E) Yeni Türk devletinin kurulması konusunda ilk siyasi adım atılmıştır.

21. Mustafa Kemal'in "Türk milleti için asırlardan beri hazırlanan ve Sevr ile tamamlandığı zannedilen bir suikastın çöküşünü ifade eden belgedir" sözleriyle ifade ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan
- B) Mudanya
- C) Mondros
- D) Moskova
- E) Gümrü

22. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924 günü Halifelik makamının kaldırılmasında etkili olan gerekçelerden biri değildir?

- A) Hükûmetin devlet yönetiminde laik bir yapı oluşturmak istemesi
- B) Halife Abdülmecit Efendi'nin Avrupalı devletlerin kışkırtmalarıyla devlet başkanı gibi hareket etmesi
- C) Devletçilik politikası doğrultusunda yatırımların sürdürülmek istenmesi
- D) Cumhurbaşkanı ve Halifenin yönetimde iki başlılığa sebep olması
- E) Halifelik makamının ulusal egemenlik anlayışıyla gelişmesi

23. Cumhuriyet Dönemi'nin ilk bestecilerinden İstanbul Şehir Orkestrasının kurucusu ve "Onuncu Yıl Marşı"nın bestecisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necil Kâzım Akses
- B) Hasan Ferit Alnar
- C) Ulvi Cemal Erkin
- D) Cemal Reşit Rey
- E) Ahmet Adnan Saygun

24. 1930-1938 yılları arası Türk dış politikası Almanya ve İtalya'nın mevcut siyasi dengeleri tehdit eden genişlemeci politikalarına karşı Türkiye'nin güvenliğini sağlamaya yönelik ittifakları etrafında şekillenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde yaşanan dış politik gelişmelerden biri değildir?

- A) Boğazlar Komisyonu başkanlığına Türkiye'nin getirilmesi
- B) Türkiye'nin, Milletler Cemiyeti'ne üye olması
- C) Sadabat Paketi'nin imzalanması
- D) Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile ittifak kurulması
- E) Hatay Sorunu için Fransa ile ikili görüşmelere başlanması

25. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'nın siyasi sonuçlarından biri değildir?

- A) Savaşın nedeni olarak görülen faşizm ve nazizm gibi akımlar tasfiye edildi.
- B) New York merkezli Birleşmiş Milletler, Washington merkezli Uluslararası Para Fonu (IMF) kuruldu.
- C) Savaşın sona eren güçlü devlet hâline gelen ABD Batı, SSCB Doğu Bloku'nu oluşturdu.
- D) İngiltere ve Fransa'nın Asya, Afrika ve Orta Doğu'daki sömürgelerinde ulusal kurtuluş hareketleri başladı.
- E) Doğu Avrupa ve Asya'da sosyalist akımlar önemi yitirdi.

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde Asya ve Afrika'da bağımsız olan bazı devletler tarafından Doğu ya da Batı Bloklarının dışında üçüncü bir güç olarak ortaya çıkan "Bağılantısızlar Hareketi" aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile birlikte oluşturulmuştur?

- A) Vietnam Savaşı
- B) Bandung Konferansı
- C) Süveyş Krizi
- D) Kore Savaşı
- E) Paris Antlaşması

27. Soğuk Savaş Dönemi'nde dünyada yıllık büyüme oranı %5 civarında (Japonya'da daha fazla) seyretti. Bazı dönemlerde yavaşlama görülse bile üretimde uzun süreli bir gerileme ve yüksek oranlı işsizlik yaşanmadı. Fransız ekonomist Jean Fauriolé'nin (Jan Forti) bu otuz yıllık dönemi tanımlamak için bulduğu "Muhteşem Otuzlar" deyimi, büyümenin hem süresi ni hem de başarısını vurgular.

Hakkında bazı bilgiler verilen süreç aşağıdaki tarih aralıklarının hangisinde yaşanmıştır?

- A) 1950 - 1980
- B) 1955 - 1985
- C) 1945 - 1975
- D) 1960 - 1990
- E) 1965 - 1995

DENEME - 21 ÇÖZÜMLERİ

1. Eski Türk devletlerinde hatunun sahip olduğu haklar, yüksek siyasi konumuyla devlet işlerinde etkin rol oynadığını göstermektedir. Ancak bu durum hatunun, kağanın bütün işlerini denetlediğini göstermez. Ayrıca hatunun sahip olduğu hakların ülkede iki başlılığa yol açması söz konusu değildir.

CEVAP: A

2. Türkler İslam inancının etkisiyle "sultan" unvanını kullanmışlardır. Vakıf sistemi esasen İslami bir uygulamadır. Kadılık müessesesi İslam kültürünün etkisiyle Türklere geçmiştir. Hutbe okutmak ise doğrudan İslami bir uygulamadır. Ancak "şehzadelerin eyaletlere yönetici olarak atanması" İslamiyet öncesi Türk devletlerinde de karşımıza çıkan bir uygulamadır.

CEVAP: B

3. Köseadağ Savaşı, 1243 yılında İlhanlı (Moğol) devleti ile Anadolu Selçuklu Devleti arasında yaşanmıştır. Bu savaş Selçukluların ağır yenilgisi ile sonuçlandı. İçin Anadolu'da siyasi birlik bozulmuş ve ikinci dönem Türk beylikleri kurulmuştur. İlhanlı hâkimiyeti döneminde güvenliğin bozulmasından dolayı iç ve dış ticaret bozulmuştur. Moğol tehlikesinden kurtulmak isteyen Türkmenler Moğol baskısından uzak olan Batı Anadolu Bölgesi'ne göç ederek buraların Türkleşmesini hızlandırmışlardır.

Köseadağ Savaşı'nın Babailer isyanının başlaması ile bir ilgisi yoktur. Çünkü isyan savaştan önce, 1240 yılında yaşanmıştır.

CEVAP: C

4. İstimalet adı verilen Osmanlı hoşgörü politikası, fethedilen yerlerin halkına iyi davranma, onları himaye etme, dinî konularda özgürlük tanıma, vergi hususunda kolaylık gösterme gibi uygulamaların olduğu politikadır. Bu politika ile Osmanlı Devleti, fethedilen bölgelerdeki gayrimüslim ahaliyi yönetimine ısındırmayı ve bu sayede egemenliğini sağlamlaştırmayı amaçlamıştır. Aynı zamanda komşu devletlerin bu gayrimüslim tebaayı Osmanlılara karşı kıskırtmalarını engellemek hedefleri arasındadır.

Ancak Osmanlı Devleti'nde halkın yönetime katılması, 1876 yılında ilan edilen I. Meşrutiyet ile sağlanmıştır.

CEVAP: C

5. Soru metninden Osmanlı Devleti'nin doğal sınırlarına ulaşması ile ilgili bir çıkarım yapılamaz.

CEVAP: E

6. Ali Kuşçu, Uluğ Bey'in sarayında yetişen ünlü bir matematik ve astronomi bilginidir. Akkoyunlu Hükümdarı Uzun Hasan'ın elçisi olarak İstanbul'a gelen Ali Kuşçu'yu, elçilik görevini tamamladıktan sonra, İstanbul'a dönmeye ikna eden padişah II. Mehmet'tir. Ali Kuşçu, Ayasofya Medresesi müderrisliğine tayin edilmiştir.

CEVAP: C

7. İlk Türk-İslam devletlerindeki adil yönetim, Türk ci-han hâkimiyeti ülküsü ve kanun üstünlüğü anlayışı Osmanlı Devleti'nde "kanun-u kadim, devlet-i ebed müddet ve nizam-ı alem" gibi esaslarla sürekli kılınmıştır.

CEVAP: E

8. Devşirme kanununa göre yetiştirilen çocuklar, seyyiye ve kalemiye sınıflarında görevlendirilmiştir. Kazasker ilmiye sınıfına mensuptur. İlmiye sınıfı görevlileri medrese çıkışı olmak zorundadır.

CEVAP: E

9. Soru kökünde sözü edilen bilgin Kâtip Çelebi'dir. İyî derecede Latince bilen Kâtip Çelebi, Batı bilimleri ile Doğu bilimlerini karşılaştırıp bunlar arasında sentez yapan ilk Türk bilim insanıdır.

CEVAP: D

10. Soru kökünde kadı makamı sorgulanmıştır. Kadılar ulema kökenlidir. Seçeneklerde verilen müftü ve müderris de ulema kökenlidir. Ancak doğrudan idari yetkileri yoktur. Müderris bir tür öğretmen ve müftü ise fetva makamıdır. Subaşı güvenlik işlerinden sorumluyken muhtesip esnaf denetlemiştir. Ulema kökenli değildir.

Uyarı: Ulema (İlmiye) din, hukuk ve eğitim işleri ile ilgili sınıftır. Kadı'nın hükmü olmadan bey hiçbir zaman ceza veremez. Kadı da hiçbir kararını kendi başına icra edemezdi.

CEVAP: A

11. 1839 yılında Sultan Abdülmecit tarafından ilan edilen Tanzimat Fermanı (Gülhane Hatt-ı Hümayunu) ile ilgili olarak A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. D seçeneği yanlıştır. Çünkü gayrimüslimlere devlet memuru olma hakkı 1856'da ilan edilen Islahat Fermanı ile tanınmıştır.

CEVAP: D

12. Çırağan Baskını (1878) ile tahttan indirilmek istenen padişah II. Abdülhamit'tir. Ali Suavi (Sarıklı İhtilalcı) ve bir grup muhalif tarafından II. Abdülhamit yerine V. Murat tahta geçirilmek istenmiştir. Ancak girişim başarısız olmuş ve Ali Suavi öldürülmüştür.

CEVAP: A

13. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'da "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurmuştur. Cemiyetin kurulmasında arkadaşı Müfit (Özdeş) ve Şam'da tanıştığı Mustafa Efendi (Cantekin) etkili olmuşlardır. Bu cemiyet daha sonra İttihat ve Terakki Cemiyetine katılmıştır.

CEVAP: A

14. İttihat ve Terakki hükûmetinin düşmesinden sonra kurulan Ahmet İzzet Paşa hükûmeti mütareke yapmak için bütün yolları denedi ve 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'ni imzalayarak savaşa son verdi.

CEVAP: D

15. Mustafa Kemal, I. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden Samsun'a çıkışına kadar kaldığı İstanbul'da, yakın arkadaşı Fethi Okyar ile birlikte "Minber Gazetesi"ni çıkarmıştır.

CEVAP: A

16. Soru kökünde tanımlanan oluşum "Temsil Heyeti"dir. Amasya Genelgesi'nde alınan; "...halkın sesini dünyaya duyurmak amacıyla her türlü etki ve denetimden uzak millî bir kurulun varlığı şarttır." şeklindeki karar "Temsil Heyeti"-nin kurulması yönündeki ilk adımdır. Temsil Heyeti Erzurum Kongresi'nde bölgesel bir mahiyette kurulmuş, Sivas Kongresi'nde tüm ulusu temsil eder niteliğe kavuşturulmuştur. I. TBMM'nin açılması ile de kaldırılmıştır.

CEVAP: A

17. Misak-ı Millî Kararları altı başlıkta ele alınabilir:

- Millî sınırlar
- Borçlar
- Boğazlar
- Kapitülasyonlar
- Azınlıklar
- Referandum (Halkoylaması)

Misak-ı Millî Kararlarında rejim, saltanat, halifelik gibi konulara değinilmemiştir. Öne çıkan hedef "tam bağımsızlık" tır.

CEVAP: D

18. Paris Barış Konferansı Ocak 1919'da toplanmıştır. Bu toplantıda İngiltere'nin İzmir ve çevresinin Yunanlılar tarafından işgal edilmesi kararına İtalya tepki göstermiştir. Zira I. Dünya Savaşı sırasında imzalanan Saint Jean de Maurienne gizli antlaşmasına göre bu bölge İtalya'nın işgaline bırakılmıştı. İngiltere kendi çıkarlarına göre bu bölgenin Yunanistan tarafından işgal edilmesini destekleyince İtalya konferansı terk etmiş ve İtilaf Devletleri arasında ilk ciddi anlaşmazlık yaşanmıştır.

CEVAP: A

19. Rusya Lozan'dan önce kapitülasyonların kaldırılmasını kabul eden ilk büyük Avrupalı devlet olmuştur. C seçeneğinde verilen antlaşma maddesi, Osmanlı Devleti ile Çarlık arasındaki bütün antlaşmaları geçersiz saymıştır. Bu durumda daha önce Osmanlı Devleti'nin Rusya ile imzaladığı kapitülasyon antlaşmaları da geçersiz olmuştur.

CEVAP: C

20. Soru kökünde verilen alıntı ile A seçeneği arasında doğrudan bir bağlantı kurulabilir. A seçeneği ile "...Yalnız bizim tarihimize değil, dünya tarihine yeni bir akım vermekte kesin etkili bir meydan savaşı anımsamıyorum..." ifadesi birbirini tamamlamaktadır.

Büyük Taarruz evrensel etkileri olan son savaş olmadığı için B seçeneği, Kurtuluş Savaşı'nda Mustafa Kemal'in ilk yönettiği savaş Sakarya Savaşı olduğu için C seçeneği, Büyük Taarruz dünya tarihini Türk tarihinden daha fazla etkilediği söylenemeyeceği için D seçeneği, Büyük Taarruz'dan de yeni Türk devletinin kurulması yönünde siyasi adımlar atıldığı için E seçeneği yanlıştır.

CEVAP: A

21. Mustafa Kemal soru kökündeki sözünü Lozan Barış Antlaşması için söylemiştir. Çünkü Lozan Antlaşması, Sevr Antlaşması'nın yürürlüğe girmeyeceğini kesin olarak ispatlayan bir belge olmuştur. Lozan ile birlikte işgal güçleri Sevr'de tasarladıkları paylaşım planlarının mümkün olamayacağını kabul etmişlerdir.

CEVAP A

22. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler halifeliğin kaldırılmasının önemli nedenleri arasındadır. Ancak halifelik makamının varlığı, devletçilik politikası doğrultusunda yatırımların sürdürülmesine temel bir engel değildir.

CEVAP C

23. Osmanlı Dönemi'nde Paris'te piyano, kompozisyon, müzik estetiği ve orkestra şefliği ile ilgili dersler alan Cemal Reşit Rey, Cumhuriyet ilan edilince yurda dönerek İstanbul Konservatuvarında ders vermeye başlamıştır. İstanbul Şehir Orkestrasını kurmuş, 1938'de Ankara ve İstanbul radyolarında Batı Müziği bölümü şefliği yapmıştır. "Piyano Dünyasında Gezintiler" programını hazırlayıp sunmuştur. Çok sesli müziğin ülkemizde geniş kitlelere yayılmasının öncülerinden olan Rey, "Onuncu Yıl Marşı"nı bestelemiş ve 1982'de "Devlet Sanatçısı" unvanıyla onurlandırılmıştır.

CEVAP D

24. B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler ilgili dönemde meydana gelmiştir.

Türkiye'nin Boğazlar Komisyonu başkanlığına getirilmesi 1923'te Lozan Barış Konferansı'nda gerçekleşmiştir.

CEVAP A

25. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler II. Dünya Savaşı'nın öne çıkan bazı sonuçlarıdır. E seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Çünkü II. Dünya Savaşı'ndan sonra Doğu Avrupa ve Asya'da sosyalist akımlar önem kazanmış ve bu bölgelerdeki birçok devlet sosyalist rejimi benimsemiştir.

CEVAP E

26. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Asya ve Afrika'da bağımsız olan devletler, 1955 Bandung Konferansı'nda bir araya gelerek Doğu ya da Batı Bloku dışında, barışa dayalı bir güç oluşturdular (Bağılantısızlar Hareketi). Hindistan'ın lideri Nehru, Mısır'ın bağımsızlığı ve kalkınması için mücadele veren Cemal Abdülnasır, ayrıca Avrupa'da sosyalist olmasına karşın Sovyetlerden bağımsız hareket eden Yugoslavya lideri Tito lakaplı Josip Broz önderliğinde oluşan bu hareket, Doğu-Batı blokları dışında "Üçüncü Dünya"yı temsil ediyordu.

CEVAP B

27. Soğuk Savaş yıllarında "Muhteşem Otuzlar" deyimini 1945 - 1975 tarihleri arasındaki dünya için kullanılmıştır.

CEVAP C

Eski Türk devletlerinde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı meclise toy ya da kurultay adı verilmiş, toy toplantılarına kağan ve hatun ile hanedan üyeleri, idari görevliler, komutanlar ve boy beyleri katılmıştır.

Devlet işlerini görüşmek üzere toplanan kurultay üyelerinin bütününe verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kengeş
- B) Aygucı
- C) Toygun
- D) Yuğ
- E) Tarkan

Anadolu'da Moğol hâkimiyeti sonrasında kurulan beyliklerden biri olan Candaroğulları Beyliği'nin merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sivas
- B) Kastamonu
- C) Kütahya
- D) Balıkesir
- E) Isparta

Talas Savaşı sonrasındaki yakınlaşma ile Türkler, Müslümanlığı kabul etmeye başladı. Abbasilerin uyguladığı politika gereği Türklere devlet içinde görevler de verildi. Abbasi Halifesi Harun Reşid Dönemi'nde, Bizans'tan gelebilecek tehditleri önlemek için sınırda bir eyalet kurularak Türklere oluşan askerî birlikler bu şehirlere yerleştirilmiştir.

Hakkında bilgiler verilen bu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samarra
- B) Bağdat
- C) Avasım
- D) Antakya
- E) Fustat

Karesioğullarının Osmanlı topraklarına katılmasının;

- I. denizcilik faaliyetlerinin başlaması
- II. Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda ilk adımın atılması,
- III. Rumeli'ye geçişin kolaylaşması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat Dönemleri'nde görev yapan, Yükselme Dönemi'nin son sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gedik Ahmet Paşa
- B) Piri Mehmet Paşa
- C) Pargalı İbrahim Paşa
- D) Damat Rüstem Paşa
- E) Sokullu Mehmet Paşa

6. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskân politikasının yöntemleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nüfusu fazla olan büyük ailelerin parçalanarak iskân edilmesi
- B) Yerleşik düzene geçirmek amacıyla konargöçer ailelerin iskâna tabi tutulması
- C) Anadolu'da sorun çıkaran ailelerin iskâna tabi tutulması
- D) İskâna teşvik amacıyla ailelere bir miktar toprak verilmesi ve ailelerin belli bir süre vergiden muaf tutulması
- E) İskân edilen ailelerin çocuklarının belli eğitimlerden geçirilerek asker yapılması

7. XVI. yüzyılın ilk yarısında 500 milyon akçe civarında olan Osmanlı devlet gelirlerinin %37'si irili ufaklı 37.521 kılıçtaki tımar sahibinin tasarrufunda idi. Bu tımarlardan cebelü denilen silahlı ve zırhlı askerlerle 70 - 80 bin kişilik bir eyalet ordusu teşkil etmiştir. Aynı dönemde kapıkulu ocaklarının mevcudu 27 bin civarında idi. XVII. yüzyılın sonlarında ise devletin nakdi gelirleri 600 milyon akçeden fazlaydı. Tımar gelirleri toplam gelirlerin %40'ına yaklaşıyordu.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlı merkez ordusu eyalet ordusundan sayıca fazladır,
- II. devlet gelirlerinin yarısına yakını toprak gelirlerinden oluşmaktadır,
- III. XVII. yüzyılda fetih hareketleri durmuştur.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yaşayan ve "hattatların piri, hattatların kıblesi" unvanlarıyla anılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Karahisari
- B) Amasyalı Şeyh Hamdullah
- C) Hafız Osman
- D) Kazasker Mustafa İzzet
- E) Mustafa Rakım Efendi

9. XVII. yüzyılda uzun süren savaşlardan dolayı tımarlı sipahilerin dirlik sahibi oldukları bölgelere kısa sürede dönmeleri mümkün olmamıştır.

Yaşanan bu gelişme;

- I. Anadolu'da isyanların artması,
- II. tarımsal faaliyetlerin azalması,
- III. devşirme sisteminin bozulması

durumlarından hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde her biri tek cins olan ticaret maddelerinin toptan satışı ya da dağıtımının yapıldığı kapalı pazar yerlerine ne ad verilmiştir?

- A) Derbent
- B) Kapan
- C) Menzil
- D) Gedik
- E) Bedesten

- 11 Osmanlı Devleti'nde sadrazam konakları, XVIII. yüzyıldan itibaren Divanîhümayun toplantılarının yapılmaya başlanmasıyla birlikte aşağıdakilerden hangisiyle anılmıştır?

A) Babiali
B) Kubbealtı
C) Asar-ı Atika
D) Birun
E) Bab-ı Meşihat

- 12 Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa başkanlığında devlet görevlileri ile İstanbul'a gelen âyanlar arasında geniş katılımlı bir toplantı yapılmıştır. Müzakere-ler sonucunda 29 Eylül 1808'de bir sözleşme kaleme alınmıştır. Âyanlara birtakım hak ve imtiyazlar veren bu sözleşmeye Sened-i İttifak denilmiştir.

Bu sözleşme aşağıdaki padişahların hangisi döneminde imzalanmıştır?

A) III. Selim
B) Abûlmecid
C) II. Abdülhamit
D) Abdülaziz
E) II. Mahmut

- 13 31 Mart Vakası, II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İstanbul'da rejime karşı yapılmış büyük bir ayaklanma ve darbe teşebbüsüdür. İstanbul'da bulunan I. Ordu, isyanı bastırmakta başarılı olamamıştır. Bu olayın Selanik'te duyulması üzerine III. Ordu'ya bağlı Hareket Ordusu oluşturulmuştur. İstanbul üzerine yürüyen Hareket Ordusu isyanı bastırmıştır.

Bu ordunun komutanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Enver Paşa
B) Mustafa Kemal Paşa
C) İshak Avni Paşa
D) Mahmut Şevket Paşa
E) Yakup Şevki Paşa

- 14 Nutuk'ta Mustafa Kemal millî mücadele süreciyle ilgili olarak: "...Tatbikatı birtakım safhalara ayırmak ve olaylar ve hâdisattan istifade ederek milletin hissiyat ve düşüncelerini hazırlamak ve kademe kademe yürüyerek hedefe ulaşmaya çalışmak lâzım geliyordu." şeklinde bir değerlendirme yapmıştır.

Buna göre;

- I. ulusal mücadele millete dayandırılarak başarıya ulaşmıştır,
II. saltanat ve hilafete bağlılık vurgulanmıştır,
III. millî direniş belirli bir plan ve program dâhilinde gerçekleştirilmiştir

yargılarından hangileri savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

- 15 Millî Mücadele Dönemi'nde Galip Hoca lakabıyla Celal Bayar'ın katkıları ile toplanan, askere alma, para toplama, yargılama ve ceza verme gibi ihtilaici kararlar alan kongre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alaşehir
B) Afyon
C) Büyük Edirne
D) Nazilli
E) Balıkesir

- 16 Mustafa Kemal'in Nutuk'ta; "...kongrenin ilk üç günü İttihatçı olmadığımızı ispat etmek için bir yemin metni hazırlamak, padişaha sunulacak bir yazı yazmak... Özellikle de kongre siyaset ile uğraşacak mı uğraşmayacak mı gibi konular ile ilgili tartışmalarla geçti." diyerek toplanması sürecini eleştirdiği kongre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sivas
B) Erzurum
C) Pozanti
D) Afyon
E) Nazilli

17. Misak-i Millî Kararları'nda Kars, Ardahan ve Batum'dan oluşan üç vilayetin bulunduğu coğrafi alan aşağıdakilerin hangisiyle ifade edilmiştir?

- A) Vilayat-ı Sitte
- B) Garp Ocakları
- C) Elviye-i Selase
- D) Vilayat-ı Şarkıye
- E) Cenub-i Garb-i Kafkas

18. Yeni Türk devletinin temellerini atan ve millî egemenliği gerçekleştirmeye çalışan TBMM, toplumun her kesiminden ve farklı düşüncelere sahip milletvekillerinden oluşmaktaydı. Bu durum, meclis içerisinde siyasi partilerin olmamasına rağmen bazı grupların ortaya çıkmasına zemin hazırladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu gruplardan biri değildir?

- A) Tesanüt
- B) İstiklal
- C) Müdâfaa-i Hukuk
- D) Hürriyet ve İtilaf
- E) Islahat

19. Millet adına yeni bir anayasa yapma gücü ve kurucu iktidar yetkisine sahip özel meclise kurucu meclis denilmektedir. 23 Nisan 1920'de açılan ve kurucu meclis olarak anılan BMM, Millî Mücadele'yi başarıyla yönetmişti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, aşağıdaki kanunlardan hangisini yürürlüğe koyarak kurucu meclis özelliğine sahip olmuştur?

- A) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
- B) Men-i Müskirat Kanunu
- C) Takrir-i Sükun Kanunu
- D) Teşkilât-ı Esasiye Kanunu
- E) Nisab-ı Müzakere Kanunu

20. Mustafa Kemal Atatürk'ün "Beni görmek demek, behemehâl (ne olursa olsun) yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu kâfidir." sözüyle anlatmaya çalıştığı ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Milliyetçilik
- C) Halkçılık
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

21. Aşağıdakilerden hangisi 3 Mart 1924 günü kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nda alınan kararlardan biri değildir?

- A) Türkiye'deki bütün bilim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- B) Şer'iye ve Evkâf Vekâleti tarafından yönetilen bütün okullar Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- C) Millî Eğitim Bakanlığı, din uzmanı yetiştirmek için üniversitede bir ilahiyat fakültesi, dinî hizmetler için de ayrı okullar açacaktır.
- D) Millî Savunmaya bağlı askerî okullarla, Sağlık Bakanlığına bağlı yurtların eğitim işleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- E) Diğer Bakanlıklara bağlı ortaöğretim kurumlarının eğitim programlarının MEB tarafından hazırlanması hükme bağlanmıştır.

22. Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk'ta "Paşaların Komplosu" olarak nitelendirdiği gelişme ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) 1924 yılında asker kökenli mebusların askerlik mesleğinden istifa ederek mebusluğu seçmeleri
- B) Şeyh Said İsyanı sırasında bazı komutanların isyanla ilişkisinin tespit edilmesi
- C) Sivas Kongresi sırasında Mustafa Kemal'in bazı silah arkadaşlarının Mustafa Kemal'in kongre başkanlığına muhalefet etmesi
- D) 1926 İzmir Suikast girişimi sırasında Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kurucularının İstiklâl Mahkemesi tarafından yargılanması
- E) Lozan Barış görüşmelerinin kesintiye uğramasından sonra TBMM'de asker kökenli bazı mebusların Mustafa Kemal'in tekrar mebus seçilmesi için meclise yasa önergesi vermesi

23. 1926'da Ege Denizi'nde "Bozkurt" adlı bir Türk gemisi ile "Lotus" adlı bir Fransız gemisinin çarpışması sonucu Türkiye ile Fransa arasında "Bozkurt - Lotus Davası" olarak bilinen bir kriz başlamış ve sorun La Haye Adalet Divanı'na intikal etmiştir.

Bu süreçte Türkiye'yi temsil eden dönemin Adalet Bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Rüştü Bey
- B) Recep Peker
- C) Şemseddin Bey
- D) Mahmut Esat Bey
- E) Mehmet Rauf Bey

24. Milletler Cemiyeti, Türkiye'nin dış politika sorunlarından hangisinin çözümü için İsveç temsilcisi Sandler'e bir rapor hazırlatmıştır?

- A) Musul
- B) Hatay
- C) Boğazlar
- D) Yabancı Okullar
- E) Nüfus Mübadelesi

25. 1944 yılında Bretton Woods Konferansı'nın toplanma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya ticaretini serbestleştirecek uluslararası ticari ve mali bir sistem kurmak
- B) Almanya ve İtalya'nın II. Dünya Savaşı'ndan ötürü neden olduğu ekonomik zararı tazmin etmek
- C) Nükleer silahların üretilmesini uluslararası düzeyde kesin bir şekilde yasaklamak
- D) II. Dünya Savaşı yıllarında Hitler rejiminin Yahudilere yönelik uyguladığı şiddetin boyutunu tespit etmek
- E) Asya ve Afrika'da kurulan birçok yeni devleti uluslararası demokratik dünya ile bütünleştirerek bu ülkelerin Sovyet kontrolüne geçmesini önlemek

26. Kıbrıs Sorunu sürecinde Rumlar tarafından kurulan EOKA adlı örgütün bütün Kıbrıs'ı Rumlara bağlama hedefi, aşağıda verilenlerden hangisi ile ifade edilmiştir?

- A) Megalo İdea
- B) İntifada
- C) Pangermenizm
- D) Enosis
- E) Carbonaria

27. ABD, bir ülkede kurulan komünist bir rejimin komşu devletlere de yayılmasını önlemek için demokrasi ideallerinden ne kadar uzak olurlarsa olsun anti-komünist rejimleri desteklemiştir.

Uluslararası siyasette bu politika aşağıda verilen kavramlardan hangisi ile ifade edilmiştir?

- A) Domino teorisi
- B) Dehşet dengesi
- C) Reel politik
- D) Spkman kuramı
- E) Stockholm sendromu

DENEME - 22 ÇÖZÜMLERİ

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde siyasi, askerî, ekonomik, sosyal ve kültürel konuların görüşülüp karara bağlandığı meclislere "toy" ya da "kurultay" denilmiştir. Kağanın başkanlığında toplanan kurul-taydaki üyelere "toygun" adı verilmiştir.

Kengeş: Danışma kurulu

Aygucı: Vezir

Yuğ: Cenaze töreni

Tarkan: Komutan

CEVAP: C

2. Soru metninde verilen bilgilerde Avasım eyaleti ta-nıtılmıştır.

CEVAP: C

3. Candaroğulları Beyliği, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılışından sonra Kastamonu ve çevresinde kurulan bir Türkmen beyliğidir.

CEVAP: B

4. Soru kökünde verilen gelişmelerin hepsi doğrudur. Karesi oğullarının alınması (1345) ile birlikte Anado-lu Türk siyasi birliğinin sağlanması süreci başlamış, denizcilik faaliyetleri başlamış ve Rumeli'ye geçiş kolaylaşmıştır.

CEVAP: E

5. Hristiyan kökenli (Sırp) olan ve Enderun'da yetişen Sokullu Mehmet Paşa, Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat Dönemleri'nde (1565 - 1579) görev yapmıştır. O'nun ölümü, tarihçiler tarafından Yükselme Dönemi'nin sonu olarak kabul edilmekte-dir.

CEVAP: E

6. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler Osmanlı Dev-leti'nin iskân politikası uygulamalarıdır. İskan edilen ailelerin çocuklarının asker olarak yetiştirilmesi gibi bir uygulama yoktur.

CEVAP: E

7. Soruda verilen alıntı dikkate alındığında sadece II. öncüldeki yargı soru kökündeki bilgiler ile örtüşmek-tedir. Çünkü gerek XVI. yüzyılda ve gerekse XVII. yüzyıl sonlarında mevcut gelirlerin yarısına yakını toprak (dirlik) gelirlerinden oluşmaktadır. I. öncüldeki yargı yanlıştır. Çünkü merkez ordusu (kapıkulu) 27 bin civarındayken eyalet ordusu 70 - 80 bin civarın-dadır. Yani eyalet ordusu sayıca daha fazladır. III. öncül yanlıştır. Çünkü verilen alıntıda fetih hareket-leri ile ilgili bir bilgi verilmemiştir.

CEVAP: B

8. Soru kökünde hakkında bilgiler verilen hattat Amas-yalı Şeyh Hamdullah'tır. Seçeneklerde verilen diğer isimler de hat sanatındaki çalışmaları ile tanınmış-lardır.

CEVAP: B

9. XVII. yüzyılda uzun süren savaşlardan dolayı tımarlı sipahilerin cephede olması, toprakların boş kalma-sına, dolayısıyla tarımsal üretimin düşmesine yol açmıştır. Tarımsal üretimin düşmesi ekonomiyi etki-lemiş, uzun süren savaşlar da devletin harcamaları-nı artırmıştır. Ekonominin bozulmasına bağlı olarak Anadolu'da isyanlar çıkmış, asayiş bozulmuştur. An-cak soru kökünde verilen durumun devşirme sistemi-nin bozulması ile doğrudan bir ilgisi yoktur.

CEVAP: C

10. Osmanlı Devleti'nde her biri tek cins olan ticaret maddelerinin toptan satışı ya da dağıtımının yapıl-dığı kapalı pazar yerlerine "kapan ya da kapan hanı" adı verilmiştir.

CEVAP: B

11. Klasik Dönem'de Topkapı Sarayı'nın "Kubbealtı" bölümünde toplanan divan, XVIII. yüzyılda sadrazamların konaklarında toplanmıştır. Buraya yüzyılın sonunda Babıali (Yüce Kapı) denilmiştir. Seçeneklerde verilen Bab-ı Meşihat, XIX. yüzyılda şeyhülislamlık makamıdır. Asar-ı Atika, XIX. yüzyılda kurulan arkeoloji müzesidir. Birun ise Topkapı Sarayı'nın bir bölümüdür.

CEVAP: A

12. II. Mahmut'un sadrazamı Alemdar Mustafa Paşa'nın öncülüğünde merkez bürokratları ve taşra Ayanları arasında yapılan sözleşmeye Sened-i İttifak adı verilmiştir. Bu sözleşme ile padişahın yetkileri kısıtlanmış, Ayanlara birtakım ayrıcalıklar verilmiştir.

CEVAP: E

13. Meşrutiyet yönetimine karşı çıkan 31 Mart İsyanı karşısında hükûmetin etkisiz kalması üzerine Selanik'ten İstanbul'a giden Hareket Ordusu'nun başında Mahmut Şevket Paşa bulunuyordu.

CEVAP: D

14. Soru kökünde verilen alıntı dikkate alındığında I ve III. öncüllerde verilen yargıların savunulabileceği görülebilir. "Milletin hissiyat ve düşüncelerini hazırlamak..." ifadesi I. öncülü desteklemektedir. Yani millet düşüncesi ve hissiyatı çerçevesinde hareket edileceği vurgulanmıştır. Alıntının tamamında ise millî direnişin belirli bir plan doğrultusunda yapılacağı belirtilmiştir. Ancak II. öncülde belirtilen durumla ilgili bir vurgu veya değerlendirme yapılmamıştır.

CEVAP: D

15. Soru kökünde sözü edilen kongre Nazilli Kongresi'dir. Celal Bayar "Galip Hoca" takma adıyla katılmıştır. Nazilli işgale uğradığından Muğla'da toplanmıştır.

CEVAP: D

16. Mustafa Kemal'in Nutuk'ta toplanması sürecini eleştirdiği kongre Sivas'tır.

Mustafa Kemal ayrıca Sivas Kongresi'nde manda konusunun da tartışma hâline getirilmesi konusuna değinmiştir. Kongrede manda ve himaye kesin olarak reddedildiği hâlde bazı delegelerin ABD mandası konusunda ısrarcı olması Nutuk'ta eleştirilmiştir.

CEVAP: A

17. Elviye-i Selâse, Osmanlı döneminde Batum, Kars ve Ardahan livalarının (sancak) ortak adıydı. "Üç Liva" (elviye livanın çoğuludur, selase üç demektir) anlamına gelir.

CEVAP: C

18. Yeni Türk devletinin temellerini atan ve millî egemenliği gerçekleştirmeye çalışan TBMM, toplumun her kesiminden ve farklı düşüncelere sahip milletvekillerinden oluşmaktaydı. Bu durum; Tesanüt Grubu, İstiklal Grubu, Müdâfaa-i Hukuk Zümresi, İslahat Grubu, Halk Zümresi, Yeşil Ordu gibi grupların ortaya çıkmasına zemin hazırladı.

CEVAP: D

19. Millet adına yeni bir anayasa yapma gücü ve kurucu iktidar yetkisine sahip özel meclise kurucu meclis denilmektedir. TBMM, 20 Ocak 1921'de kabul edilen Teşkilât-ı Esasiye Kanunu ile dönemin ihtiyaçları için düzenlenmiş, kuvvetler birliği ve meclis hükûmeti sistemini kabul eden olağanüstü bir anayasayı yürürlüğe koymuştur. Böylece kurucu meclis özelliğine sahip olmuştur.

CEVAP: D

20. Mustafa Kemal'in bu sözü ile anlatmak istediği, Türk inkılabının korunup sürdürülmesidir. Bunun için onun fikir ve duygularının anlaşılması, hissedilmesi ve benimsenmesi gerekmektedir.

CEVAP: E

21. 3 Mart 1924 günü TBMM'de kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu, ülkedeki bütün eğitim kurumlarının Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmasını sağlamıştır. Öğretim programları ile ilgili çalışmalar bu kanun kapsamında değildir.

CEVAP: E

22. Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk'ta "Paşalar Komplosu" olarak nitelendirdiği gelişme 1924 yılında kabul edilen bir yasa ile ilgilidir. Bu yasaya göre "Bir kişi hem asker hem vekil olamayacaktı." Bu durumda Mustafa Kemal Cumhuriyet'in ilanı ve halifeliğin kaldırılması sürecinde muhalif bir tutum sergileyen asker kökenli bazı silah arkadaşlarının vekillikten istifa ederek askerlik mesleğine dönmelerini hedeflemiştir. Ancak bu yasa kabul edildikten sonra Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy gibi asker kökenli vekiller, askerlikten istifa ederek vekilliği (mebusluğu) seçmiş, kısa bir süre sonra da Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurmuşlardır. Mustafa Kemal Nutuk'ta bu durumu "Paşalar Komplosu" olarak nitelendirmiştir.

CEVAP: A

23. Bozkurt Lotus Davası'nda Türkiye'yi temsil eden dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey'dir. La Haye'de dava Türkiye lehine çözülmüştür. 1934 yılında kabul edilen Soyadı Kanunu ile Mahmut Esat Bey'e "Bozkurt" soyadı verilmiştir.

CEVAP: D

24. Soru kökünde bahsedilen Sandler Raporu, Hatay Sorunu için hazırlanmıştır. Rapor, Türkiye görüşüne yakın öneriler ile düzenlenmiştir. Bu rapor doğrultusunda, Milletler Cemiyeti Hatay'a "sancak statüsü" vermiş ve ayrı bir varlık olarak kabul etmiştir.

CEVAP: B

25. Bretton Woods Konferansı, dünya ticaretini serbestleştirecek uluslararası ticari ve mali bir sistem kurmak üzere ABD'nin Bretton Woods kasabasında kırk dört ülkenin katılımıyla düzenlenen konferanstır. Konferansta Keynes Planı ve Amerikan Planı tartışıldı. Malların ve paranın ulusal engellere takılmadan dolaştığı çok taraflı ticareti amaçlayan Amerikan Planı'na benzer bir sistem üzerinde anlaşıldı. Bu sistemin işlemesi için Uluslararası Para Fonu (IMF) ve daha sonra adı Dünya Bankası olacak Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası kuruldu.

CEVAP: A

26. 1950'li yıllarda başında G. Grivas öncülüğünde kurulan EOKA'nın en temel hedefi Enosis'tir. Buna göre ada İngiliz ve Türklerden arındırılarak tamamen Yunanistan'a bağlanacaktır. Kıbrıs Türkleri ise bu örgütlenmelere karşı Türk Mukavemet Teşkilatı'nı kurmuşlardır.

CEVAP: D

27. Domino teorisi, II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD dış politikasında benimsenen, komünist olmayan bir devletin komünizme "düşmesinin" komşu ülkelerdeki komünist olmayan hükümetlerin düşmesine yol açacağı teorisidir.

CEVAP: A